

OSMAN ÜNLÜ
TÜRKİYE GAZETESİ
GÖNÜL PINARI
2008 YILI MAKALELERİ

Kişinin haddini bilmesi

06.01.2008

Allahü teâlâ, insanları eşit olarak değil, birbirinden farklı olarak yaratmıştır. Her insanın aklı, anlayışı, kabiliyeti farklıdır. Hatta insanların akılları değişik, anlama kabiliyetleri farklı olduğundan, herkes yaratıcıyı aradığında, Onu kendi tabîatına, ilim ve idrâkına uygun bir tarzda düşünmüş ve kendi anlayışına göre de tarîf etmiştir. Çünkü insan, aklının aczi ve noksanlığı sebebi ile anlamadığını, bilmediğini, bildikleri gibi zannetmiş, mantıklı düşündüğünü sanmış ve bu sebeple, haddini aşarak dalâlete düşmüştür. Halbuki mantık, insan düşüncesini doğruya, hakîkate ulaştırmada bir vâsıta. Hakikatin kendisi değildir. Nitekim kendi düşüncesinin doğruluğuna çok güvenen veya kendi fikrini çok beğenenler, umumiyetle en büyük hatâyâ düşen kimseler olmuşlardır. Halbuki; “Kişinin noksanını yani haddini bilmesi kadar irfân olamaz” denilmiştir.

Her insan, kendisine verilen kabiliyet ve özellikler kadar sorumludur. Herkes, her işi yapamaz. Çünkü herkesin kabiliyeti farklıdır. Peygamber efendimiz; **(Herkes, bir iş için yaratılmıştır)** buyurmuştur.

Kişinin, sahibine, yaratanına karşı edebli olması lâzımdır. Edeb; kişinin her konuda haddini bilip, sınırı aşmaması, insanlara iyi muâmelede bulunması, Peygamber efendimizin buyurduğu ve davrandığı gibi hareket etmesi demektir. Kısaca edeb; haddini bilmek, sınırı aşmamaktır. Abdullah bin Mübârek hazretleri; “Edeb, insanın kendini tanımasıdır” diye tarif etmişlerdir.

Şems-i Tebrîzî hazretleri buyuruyor ki:

“Âdemoğlunun edebden nasîbi yoksa, insan değildir. Âdemoğlu ile hayvan arasındaki fark budur. Gözünü aç ve bütün Allahü teâlânın kelâmının mânâsının, âyet âyet edepten ibaret olduğunu gör.” İslamiyet’in temeli, Müslümanın özelliği; her zaman, her yerde, herkese karşı güler yüzlü, tatlı dilli olmak, haddini bilmek, eliyle ve diliyle hiç kimseyi incitmemektir. Hikmet ehli; “Haddini bil kanâat et, çok konuşma rahat et” buyurmuştur.

Her ülkenin iktisâdî buhranlarının temelinde israf yatar. Bugün fertlerde, özel ve kamu kuruluşlarında ve hayâtın her safhasında salgın bir hastalık hâline gelen israf, cömertlik ve görgü değil, aksine görgüsüzlük, nîmete karşı nankörlük, haddini aşmak ve her türlü eşyâ ve gıdâ maddesini lüzumsuz kullanmaktır. Ömer bin Abdülazîz hazretleri, oğlunun bin dirheme bir yüzük taşı satın aldığını haber alınca, hemen bir mektup yazarak, o yüzük taşıyı satmasını ve bin kişinin karnını doyurmasını emreder. Ayrıca iki dirhemlik bir yüzük kullanmasını ve yüzüğün üzerine de; “Allahü teâlâ haddini bilene merhamet eylesin” diye yazmasını emreder.

İnsanın şerefi, kıymeti, ilim ve edeb ile ölçülür. Edeb ise, haddini, sınırını, hududunu bilmektir. Bir insanın, kendi vazifesini, kendisinin ve başkalarının haklarını, sınırlarını bilmesi, benim sınıрым nedir, nerede başlamakta ve nerede bitmektedir diye düşünmesi lâzımdır. Her insanın; çalıştığı iş yerinde, evlilikte, cemiyette ve her yerde bir sınırı vardır. İşte insan, kendisi için çizilen bu sınırları bilir ve bu sınırlar içinde kalıp, haddini aşmazsa, geçici olan bu dünya bile kendisi için Cennet olur. Bütün üzüntüler, bütün sıkıntılar, bütün kavgalar, hep sınır tecavüzünden yani haddini aşmaktan kaynaklanmaktadır. Eğer evli bir hanım, kendi sınırını bilir, haddi aşmazsa, evi ona Cennet olur. Aynı şekilde bir erkek de, kendi sınırını bilir, benim sınıрым bu kadardır, der ve o sınır içinde konuşur, hareket ederse, orası kendisi için Cennet olur. Bu sınır yani insana haddini bildiren ölçü, dinini bilmektir. Dinini bilmeyen, öğrenmeyen, ne sınır tanır, ne de edeb.

Muhammed Behâ-üddîn-i Buhârî hazretlerine, sizin yolunuzun esası nedir, diye sual edildiğinde; “Bizim yolumuzun başı da, ortası da, sonu da edebdir” buyurmuşlardır. Çünkü bîedeb olan yani edepsiz bir kimse, Allahü teâlânın dostu olamaz. Edeb ise, kulluğunu bilip isyân etmemek, kendisi için takdir edilene rızâ göstermek, kimsenin hakkına tecavüz etmemek kısacası haddini bilmektir. İmâm-ı

Rabbânî hazretleri; “Edebe riâyet etmeyen hiç kimse, Allahü teâlâyâ kavuşamaz yâni velî olamaz. Din büyüklerinin yolu, baştan sona edeptir” buyurmuştur.

Netice olarak, en kıymetli ilim, haddini bilmektir. Bütün kavgalar, dünyayı paylaşmaya çalışmaktan ve haddini bilmemekten meydana gelmektedir. İnsan cömert olursa herkes onu sever ve onunla kimse kavga etmez. Hasis, cimri insanlar, etrafına bir şey vermeyip, dünyayı hep kendilerine almaya uğraştıklarından huzursuzdurlar, sevimsizdirler ve insanlar, onlarla devamlı mücadele ederler. Cüneyd-i Bağdâdî hazretlerinin buyurduğu gibi:

“İlim, kendi haddini bilmek; tasavvuf ise, kalbi temizlemektir.”

Vefa, fedakârlık ister

07.01.2008

Vefa; sözünde durmak, ahde vefa; verdiği sözü yerine getirmek anlamındadır. Fedakârlık ise; verdiği sözü yerine getirebilmek için, canından, malından, makamından ve nefsinin sevdiği şeylerden vazgeçebilmektir.

İman etmek, İslamiyet’i kabul etmek, Allahü teâlâyâ söz vermek demektir. Bu sözde durabilmek için, nefsin isteklerini, arzularını terk etmek lazımdır. Nefsin istekleri terk edilmedikçe, verilen sözde durulmuş olmaz. Fedakârlık yoksa, orada vefa da olmaz. Allahü teâlânın rızası için, nefsin istekleri, feda edilmelidir. Çünkü insanın nefsi, Allahü teâlânın emir ve yasaklarına uymak istemez.

Dinimizde bildirilen ibadetleri yerine getirmek, yasaklardan sakınmak, Rabbimizin emridir. Bu emirler de, sırf Allahü teâlânın rızası için yapılır. Bu sebeple ibadetlerde niyetin önemi büyüktür. İslamiyet’te niyet o kadar mühimdir ki, İslamiyet’in emrettiği bir şey, dünya menfaati için yapılıncı sahih ve makbul olmuyor. Dünya işi sayılıyor. Herhangi bir dünya işi de, ahiret menfaati için yapılıncı, ibadet halini alıyor. Düşüncesini temizleyen ve niyetini düzelten bir kimse, yemekte, içmekte ve her türlü dünya işlerinde ahiret faydasını gözeterek, sevap kazanmak fırsatını elden kaçırmaz.

İnsanlar bütün işlerinde, hatta ibadetlerinde, dünya menfaati, maddi kazanç aramaya alıştırılırsa, menfaatperestlik, egoistlik hasıl olur. Halbuki İslamiyet, nefslerin böyle kötü isteklerini yatıştırmayı, maddicilikten fedakârlık etmeyi, menfaati hakir görmeyi, ahlakın ve ruhun temizlenmesini, yükselmesini istemektedir. Şura suresinin 20. âyet-i kerimesinde mealen; **(Ahireti kazanmak için çalışanların kazançlarını artırırız. Dünya menfaati için çalışanlara da, ondan verimiz. Fakat, ahirette bunların eline bir şey geçmeyecektir)** buyurulmuştur.

Peygamber efendimiz de; **(Allahü teâlâ, ahiret için yapılan iyiliklere dünyada da mükafat verir. Fakat, yalnız dünya için yapılan işlere ahirette hiç mükafat vermez)** buyurmuştur.

Bir zaman Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin gözlerinde bir ağrı meydana gelir. Doktor çağrılır. Gelen doktor Hristiyandır. Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin gözlerini muayene eder ve;

-Gözlerinize su değdirmeyeceksiniz der. Cüneyd-i Bağdadi hazretleri;

-Su değdirmesem nasıl abdest alırım? deyince doktor;

-Gözleriniz size lazımsa su değdirmeyeceksiniz cevabını verir.

Cüneyd-i Bağdadi hazretleri, öğle namazı vakti girince, su ile abdest alır, namazını kılar ve namazdan sonra da bir miktar uyur. Uyandığında gözlerinde hiç ağrı kalmadığını anlar ve; “Ey Cüneyd! Sen Allahü teâlâ için gözlerini feda ettiğinden, Allahü teâlâ da senden o ağrıyı aldı” diye bir ses işitir.

Bir zaman sonra Hristiyan doktor tekrar gelir ve Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin gözlerinin tamamen iyi olduğunu görünce;

-Nasıl yaptın da iyi oldun diye sorar.

Cüneyd-i Bağdadi hazretleri olanları anlatır. Doktor, hemen Onun elini öper, iman eder ve;

-Esas ağrıyan göz sizinki değil benim gözlerim imiş. Hakikatleri göremeyen ben imişim der...

Ebu Osman Mağribi hazretleri, önceleri nefsin istekleri peşinde koşan bir kimse imiş. Çok zengin olup, ava da meraklıymış. Sadık bir av köpeği varmış. Geceleri süt içmeden yatmazmış. Bir gece yine süt içmek istemiş. Sütü fazla ısıttığı için soğumaya bırakmış. Fakat beklerken uyuyakalmış. Sadık av köpeği de yanında imiş. Uyandığında sütü içmek için kaba uzanmış fakat köpek üzerine saldırıp sütü

içmesine mani olmuş. Buna bir mana veremeyip, süt kabına tekrar uzanmış. Köpek yine hırlayıp saldırmış. Bu hal üç defa tekrar edince, köpek hemen fırlayıp, süt kabının içine başını sokmuş ve bir miktar içip kenara çekilmiş. Ve biraz sonra da ölmüş. Meğer Ebu Osman Mağribi hazretleri uyurken, büyük bir yılan süt kabının içine başını sokup zehirini akıtmış. Köpek de sahibinin sütü içmesine bunun için mani olmak istemiş, mani olamayınca da efendisine sadakatinden dolayı sütü kendisi içmiş. Böylece efendisi için kendisini feda etmiş.

Ebu Osman Mağribi hazretleri, bu durumu anlayınca, köpeğin bu sadakatinden ve efendisi için kendisini feda etmesinden çok etkilenmiş. Bundan kendisine ders çıkartarak, hemen tövbe etmiş ve bütün malını cenâb-ı Hakkın rızası için muhtaçlara dağıtarak, Allahü teâlânın sevdiklerinden olmaya çalışmış ve olmuştur da.

Netice olarak vefa yani verdiği sözde durmak, nefsin isteklerinden vazgeçmekle yani fedakârlık yapmakla mümkündür. Vefa, fedakârlıktır. Vefa olmadan fedakârlıktan ve fedakârlık olmadan da vefadan söz etmek mümkün değildir. Hakiki kul olabilmek için, nefsi ve isteklerini feda etmek, bunlardan vazgeçmek şarttır.

Bırakmak değil, götürmek önemlidir

13.01.2008

Ölümünden önce olan her şeye dünya denir. Bunlardan, ölümünden sonra faydası olanlar, dünyadan değil ahiretten sayılır. Çünkü dünya, ahiret için tarladır. Ahirete yaramayan dünyalıklar, zararlıdır. Haramlar, günahlar ve mubahların fazlası böyledir. Dünyada olanlar, İslamiyet'e uygun kullanılırsa, ahirete faydalı olurlar. Hem dünya lezzetine, hem de ahiret nimetlerine kavuşulur. Hadis-i şerifte buyruldu ki:

(Allah'tan korkun da, istediğiniz şeylere kavuşmak için, iyi sebeplere yapışın. Kötü sebeplere yanaşmayın! Kudretinde ve iradesinde bulunduğum Allahü teâlâya yemin ederim ki, hiçbir kimse, ezelde ayrılmış olan rızasını tamam almadıkça, dünyadan ahirete gitmez.)

Nefsin arzularını terk eden pak olur, afetlerden selamet bulur. Allahü teâlânın razı olmadığını terk edene, Allahü teâlâ ondan iyisini ihsan eder. Dünyayı anlayan, ondan sakınır. Ondaki sakınan, nefsinin tanır ve nefsinin tanıyan da, Rabbini bulur.

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki:

“Bir kimsenin dünya ticareti, ahiret ticaretine mani olursa, bu kimse bedbahttır, zavallıdır. Bir çömlek almak için, altın kupa verene ne denir? Dünya, saksı parçası gibidir. Hem kıymetsizdir, hem de çabuk kırılır. Ahiret ise, altından kupa gibidir ki, hem çok kıymetlidir, hem de dayanıklıdır, kırılmaz. Hatta hiç tükenmez. Dünya ticaretinin ahirete yaraması ve Cehenneme sürüklememesi için, çok uğraşmak lazımdır. İnsanın sermayesi, dini ve ahiretidir. Bu sermayeyi kaptırmamak için, çok uyanık olmak lazımdır.”

Hakim Senai hazretleri, Sultan Mahmud Gaznevi döneminde yaşamış ve şiirle meşgul olmuştur. Sultan Mahmud Gaznevi, Hindistan seferine giderken, Hakim Senai hazretleri de, Sultan için yazdığı bir kasideyi, Sultana götürüyormuş. Yolda bir meyhanenin önünden geçerken içerden birtakım konuşmalar işitmiş ve dikkatini çektiği için bekleyip dinlemiş.

Bir meczup, meyhaneciye;

-Bir kadeh daha doldur. Sultan Mahmud'un körlüğü için içeyim diyormuş. Meyhaneci;

-Bu sözü doğru söylemedin. Yiğit ve büyük bir Sultan için neden böyle söylüyorsun deyince, meczup;

-Çünkü o, Allahü teâlânın verdiklerine şükretmiyor. Bunca devlete sahipken, bir memleket daha istiyor demiş. Meczup, meyhaneciye;

-Bir kadeh de Hakim Senai'nin körlüğü için doldur demiş. Meyhaneci;

-Hakim Senai iyi huylu, bilgili, faziletleri ile tanınmış bir şairdir. Neden böyle dersin? demiş. Bunun üzerine meczup kimse;

-Eğer o, bilgili, yiğit bir kişi olsaydı, dünyada ve ahirette faydası olan bir işle uğraşır. O her gün bir şeyler alırım ümidiyle Sultanın yanına gidiyor. Saçma sapan sözlere, şiir adını vermiş. İşe yaramaz şeylerle ömrünü zayi ediyor. Akıllı ve bilgili olan, ömrünü ziyan eder mi? Belki neden yaratıldığını

düşünürdü. Eğer kıyamet gününde ondan; “Ey Senai! Bizim huzurumuza ne getirdin?” diye sorsalar acaba ne mazeret beyan edecek deyinmiş.

Bu konuşmaları işiten Hakim Senai hazretleri, kendinden geçmiş ve gönü dünyadan soğumuş. Sultanları övmek için yazdığı kasideleri toplayan Divanını da suya atmış. Daha sonra Hak yoluna girip, ibadetle meşgul olmaya başlamış, dünya ve dünyalıkla ilgili şeylerden de tamamen uzaklaşmıştır.

Bayezid-i Bistami hazretleri vefat ettikten sonra, büyüklerden biri kendisini rüyada görür ve;

-Allahü teâlâ sana ne muamele eyledi diye sorar. O da cevaben;

-Beni toprağa koydukları zaman; “Ey Bayezid! Bizim için ne getirdin?” diye bir ses duydum. Ben de, “Ya Rabbi! Sana layık hiçbir iyi amel yapamadım. Huzuruna layık hiçbir şey getiremedim, ama şirk de getirmedi” dedim buyurur.

Cüneyd-i Bağdadi hazretlerini vefatından sonra rüyada gören bir kimse;

-Size orada ne yaptılar diye sorar. O da;

-Ahiret işi, bizim dünyada zannettiğimizden daha zormuş cevabını verir.

İmam-ı Rabbani hazretleri, bir talebesine hitaben; “Dünyanın ve dünyada olanların, ne kıymetleri vardır ki, insan bunları ele geçirmek için, kıymetli ömrünü tüketmiş olsun! Ölmeden önce, ahirete yarayan bir şey yaparsan, ne güzel! Yoksa işin haraptır!” buyurmuştur.

Yahya bin Muaz-ı Razi hazretlerini öldükten sonra rüyada gören bir kimse;

-Sana orada ne yaptılar, nasıl muamele ettiler deyince;

-Bana burada, dünyadan ne getirdin? diye sordular cevabını vermiştir.

Netice olarak, bir kimse öldüğü zaman, hayatta kalanlar, acaba ölen kimse geriye ne bıraktı derler. Melekler ise, acaba ölen kimse, dünyadan ne götürdü, ahirete ne getirdi derler. Bunun için, dünyada ne bıraktığımız değil, ahirete ne götürdüğümüz önemlidir. Hadis-i şerifte buyurulduğu gibi:

(Dünyaya, burada kalacağınız kadar, ahirete de, orada kalacağınız kadar çalışınız!)

Beterin de beteri vardır

14.01.2008

Her şeyin sahibi, yaratıcı, Allahü teâlâdır. Kullarını imtihan etme ve hesaba çekme yetkisi de Ona aittir. Kulun vazifesi, Sahibinin emirlerine itaattir. İnsanın, her gün ve her an ki halinden memnun olmasına, her halinden Allahü teâlâyâ şükretmesine, kanaat denmektedir. Kendinden daha iyi, daha zengin, daha kuvvetli, daha güzel bir insanı kıskanmayarak kendi halinden memnun ve razı olan bir kimsenin kalbi, rahat olur ve böyle bir kimse, Allahü teâlânın sevgili kulu olur. Kulun sevgili olması demek, Allahü teâlânın kendisine verdiğinden memnun ve razı olmasıdır. Allahü teâlâdan gelen her şeye razı olmaya, rıza denir. Böyle bir kimse, Allahü teâlâdan bir felaket gelse, ona da rıza gösterir. Halini kimseye şikayet etmez. Bu hal, her insanın yapabileceği bir iş değil ise de, bunu yapabilen, büyük bir insandır. Allahü teâlânın büyüklüğüne inandığı derecede her insan, bu tahammül ve rızayı gösterebilir.

Muhammed Ma'sum hazretleri buyuruyor ki:

“Dert ve bela Allahü teâlâdan gelir. Beladan kurtaran da, Odur. Her sıkıntının belli vakti vardır. Vakitlerini değiştirmek mümkün değildir. Şikayet etmek, fayda vermez. Ona dua edilirse, hiç gam, keder kalmaz. Dua etmemek, gamların, kederlerin en büyüğüdür. Zira Allahü teâlâ, dua edenleri sever.”

Sabır, dert ve elemi şikayet etmemektir. Mihnet ve sıkıntıya katlanmak, muhabbetin icablarındandır. Bunun için her musibete ve belaya sabretmek, şikayet etmemek lazımdır. Zira, sabrı bulunmayan insanların dinleri kolaylıkla helak olur. Dert ve bela çekenlere sevap olmaz. Dert ve belalara sabredenlere, bunları Allahü teâlâdan bilip, Ona yalvaranlara sevab vardır. Nisa suresinin 78. âyetinde mealen; **(Ey insan! Sana gelen her iyilik, Allahü teâlânın ihsanı olarak, ni'meti olarak gelmektedir. Her dert ve bela da, kötülüklerine karşılık olarak gelmektedir. Hepsini yaratan, gönderen Allahü teâlâdır)** buyuruldu.

Allahü teâlâ, dertleri, belaları, günahlara ceza olarak, azab olarak göndermiyor. Günahların affedilmeleri için, ihsan olarak gönderiyor. Hadis-i şerifte; **(Hac yolunda ölenlere ve Allah yolunda gaza edenlere müjdeler olsun! Çoluk çocuğu çok ve kazancı az olup, halinden şikayet etmeyerek, evine neşe ile girip, gülerek çıkan kimse de, hacılardandır ve gazilerdendir)** buyurulmuştur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Dünya, zevk için, lezzet için yaratılmadı. Ahiret, bunun için yaratılmıştır. Dünya ile ahiret, birbirinin zıddı, tersidir. Birini sevindirmek, ötekinin gücenmesine yani birinde zevk aramak, ötekinde elem çekmeye sebep olur. O halde, dünyada nimetleri, lezzetleri çok olanlar, bunlara lazım olan şükrü yapmazlarsa ahirette çok korkacak, çok acı çekecektir. Bunun gibi, dünyada tehlikelerden sakındığı, çalıştığı halde çok acı çeken mümin, ahirette çok lezzete kavuşacaktır. Dünyanın ömrü, ahiretin uzunluğu yanında, deniz yanında bir damla kadar bile değildir. Daha doğrusu, sonu olan, sonsuz ile ölçülebilir mi? İnsanlar, dünyada, birkaç gün dert, bela çekmeselerdi, Cennetin lezzetlerinin kıymetini anlamazlardı ve ebedi nimetlerin kıymetini bilmezlerdi. Açlık çekmeyen, yemeğin lezzetini anlamaz. Acı çekmeyen, rahatlığın kıymetini bilmez. Dünyada bunlara elem vermek, sanki daimi lezzetleri artırmak içindir.”

Hayrı da, şerri de yaratan ve kullarını, nimetlerle veya dertlerle imtihan eden, Allahü teâlâdır. İnsan, cenâb-ı Hakkın kendisi için takdir ettiğine kanaat etmeli, itiraz etmemeli ve içinde bulunduğu hale de şükretmelidir. Bizden daha kötü durumda olanların bulunduğunu unutmamalıdır. Süfyan-ı Sevri hazretleri buyuruyor ki:

“Allahü teâlânın yaptığı taksime razı olup, rızından memnun olursan, gönlü zenginlerden olursun. Allahü teâlâyı tevekkül edersen, kuvvetli olursun. Kimseyle münakaşa etmezsen, Allahü teâlâ ve insanlar seni sever. Acırsan, her şey sana acır.”

Netice olarak, hiçbir zaman, hiçbir şekilde insan, içinde bulunduğu halden şikayetçi olmamalı, her zaman şükredici olmalıdır. Çünkü beterin de beteri vardır.

Dünyada pişmanlık nimettir

20.01.2008

İnsanın, diğer mahluklardan farklı özelliklerinden birisi de, iyi ve kötü olanı birbirinden ayırabilmesi, hata işlediği zaman pişmanlık duyabilmesidir. Yaptığı hatadan dolayı pişman olmak, üzülme, insana mahsus bir haldir. Diğer varlıklarda bu hususiyet yoktur.

İnsan, hata yapacak ve günah işleyecek şekilde yaratılmıştır. Önemli olan, yapılan bu hataları, ölmenden önce telafi etmektir. İnkâr ediyorsa iman ederek, isyan ediyorsa pişman olup tövbe ederek, insanların haklarına tecavüz edilmiş ise helallaşarak bunları telafi etmelidir. Ölmeden önce bunların telafisi mümkündür ama öldükten sonra imkansızdır.

Ahirette herkes, dünyada iken yaptıklarından dolayı pişmanlık duyacaktır. İnkâr edenler niçin iman etmedik, günah işleyenler niçin tövbe etmedik, üzerinde kul hakkı bulunanlar niçin helallaşmadık ve ibadet edenler de niçin daha fazla ibadet etmedik diye pişmanlık duyacaklar ve üzüleceklerdir ama bunun bir faydası olmayacaktır. Bu pişmanlık ve üzüntü, dünyada iken olsaydı, çok faydalı olacaktı.

Dünya için tevekkül olur fakat ahiret için olmaz. Çünkü ahirette ne ile karşılaşacağımız belli değildir. İbadetlerimiz, iyiliklerimiz, noksan olup reddedilebilir. Alacaklıyız derken borçlu çıkabiliriz. Bu sebeple, kabirden bir kimse çıkıp dünyaya gelse, bu kimse nasıl yaşarsa, öyle yaşamaya çalışmalıyız. Ölen bir kimse, dünyaya geri gelse, her anını değerlendirir, bir anını bile boş geçirmez, hep ahireti için çalışır, günah işlemez ve kalb kırmazdı. Peki şu anda hayatta olan bizler, oraya yani ahirete gitmeyecek miyiz, gidince başımıza nelerin geleceğini ve nelerle karşılaşacağımızı dinimiz bildirmiyor mu?

Allahü teâlâyı iman etmeyenler, Peygamber efendimize inanmayanlar, İslamiyet'i reddedenler, bu tercihleri sebebi ile Cehenneme gönderildikleri zaman çok feryat edecekler ve; “Yarabbi bizi tekrar dünyaya gönder, hiç günah işlemeyeceğiz, hep ibadet edeceğiz” diyeceklerdir. Ama oradaki vazifeli melekler; “Zaten oradan geldiniz ya” cevabını verecekler ve bu feryatlarının, pişmanlıklarının bir faydası olmayacaktır.

Allahü teâlâ hiçbir şeyi gayesiz ve hikmetsiz yaratmamıştır. Her şeyin bir hikmeti, gayesi vardır. İnsanın bile dünyada yaşarken, belli bir gayesi vardır. Allahü teâlâ insanı maksatsız, gayesiz olarak

yaratmamıştır. Zariyat suresinin 56. âyet-i kerimesinde mealen; **(İnsanları ve Cinnileri ancak, beni bilip itaat, ibadet etmeleri için yarattım)** buyurularak, insanın yaratılış maksadı bildirilmektedir.

İbadet, Allahü teâlâyı tanımak, Onun büyüklüğünü anlamak ve insanın, kötülük deposu olan nefsinin farkına varmasıdır. İnsanın kendini tanıması ne kadar artarsa, Allahü teâlânın büyüklüğünü kavraması da, o kadar artar. İnsan kendini beğenirse, Müslümanları ve İslamiyet'i beğenmez, sonunda şirke kadar gider.

Vehb bin Münebbih hazretlerine üzerinde yazı bulunan bir taş getirilir. Taşın üzerinde şunlar yazılıdır:

“Ey Ademoğlu! Sen, eğer ecelinin devamlı yaklaşmakta olduğunu iyi bilseydin, uzun emel sahibi olmaktan vazgeçer, salih amellerini artırıp, çoğaltmaya bakar, dünyaya düşkünlüğünü bırakırdın. Şüphesiz sana yarın nedamet ve pişmanlık gelecektir. Çoluk çocuğun ve en yakın hizmetçilerin seni toprağa teslim edecekler. Sonra da ayrılıp gidecekler. Artık dünyaya dönüşün olmayacak. Amellerinle baş başa kalacaksın. İyi amellerini artırma imkanı bulamayacaksın. İyi amel yapıp, kabre gelmişsen ne mutlu sana! Günahlarla yüklü gelmişsen, yazık sana! Öyleyse kıyamet günü için şimdiden hazırlık yap. Pişman olmadan önce, tedbirini al!”

Netice olarak insanın, yaptıklarından dolayı dünyada iken pişman olması, üzülmesi ve tövbe etmesi, kendisi için çok büyük bir nimettir. Fakat ahirette pişmanlık ise, felakettir. Yusüf Nebhani hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Ey insan! Vereceğin karar, çok mühimdir. Vakit ise, çok azdır. Muhakkak öleceksin! Öldüğün vakti düşün! Başına geleceklere hazırlan! Son pişmanlık fayda vermez.”

İnsan, neden ölmek istemez?

21.01.2008

İnsan, ölümü değil yaşamayı ister ve sever. Halbuki ölüm, imanı olan için hayırlıdır. Çünkü salih bir mümin, ölüm ile, dünyanın eziyet ve yorgunluğundan kurtulmaktadır.

Ölmek, yok olmak değil, ruhun bedene olan bağlılığının sona ermesi, ruhun, bedenden ayrılması, insanın bir halden başka bir hale dönmesidir. Bir evden, başka bir eve göç etmek gibidir. Ömer bin Abdülaziz hazretleri; “Sizler, ancak ebediyet, sonsuzluk için yaratıldınız! Lakin bir evden, bir eve göç edersiniz!” buyurmuştur.

Ölüm, imanı olan için hediyedir, nimettir. Ancak imanı olmayanlara, günah bataklığına saplananlara ise, bir musibettir. Ölümü hatırlamak, en büyük nasihattir. Her iman sahibinin, ölümü çok hatırlaması sünnettir. Ölümü çok hatırlamak, emirlere sarılmaya ve günahlardan sakınmaya sebep olur. Haram işlemeye cesareti azaltır. Zira Peygamber efendimiz; **(Lezzetleri yıkan, eğlencelere son veren ölümü çok hatırlayınız!)** buyurmuştur.

Eğer insanlar, öldükten sonra yani kıyamet günü başlarına gelecek olanları iyi bilselerdi, bu dertle dertlenselerdi, dünyada dert diye bir şey tanımazlardı. Zaten insanlar arasındaki bütün geçimsizliklerin sebebi, hep ölümü unutmaktan kaynaklanmaktadır.

Ölen birini, mümkün olup dünyaya geri göndermiş olsalar, bu kimse melek gibi olurdu. Çünkü öldükten sonra olacakları bizzat yakinen gözleri ile görmüştür. Hal böyle olunca, o kimse bir daha günah işleyebilir mi? Bu fırsat, şu anda hayatta olanların elinde mevcuttur. Ölmeden önce sanki ölmüş gibi hareket etmek, günah işlememek, melek gibi olmak ve böylece de ahireti mamur etmek mümkündür. Dünya ve içindekiler, geçicidir, bir görünüşdür ve bir gölge gibi, yavaş yavaş çekilmekte, geçip gitmektedir. Hadis-i şerifte; **(İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar)** buyuruldu.

Dünya hayatı, rüya gibidir. Ölüm uyandırıp, rüya bitecek, hakiki hayat başlayacaktır. Yusüf Nebhani hazretleri buyuruyor ki:

“Ey insan! Başına gelecekleri düşün! Ömrün tükenmeden, aklını başına topla! Etrafında gördüğün, konuştuğun, sevdiğin, korktuğun kimselerin hepsi, birer birer öldüler. Birer hayal gibi, gelip gittiler. İyi düşün! Ebedi ateşte yanmak, ne büyük azaptır! Sonsuz nimetler içinde yaşamak ise, ne büyük nimettir. Bunlardan birini seçmek, şimdi senin elindedir. Herkesin sonu, bu ikisinden biri olacaktır. Bundan kurtulmak imkansızdır. Bunu düşünmemek ve tedbir almamak, büyük cahillik ve cinnettir.”

Süfyan-ı Sevri hazretleri, talebelerinden birisi sefere çıkacak olsa, ona;

-Eğer gittiğiniz yerlerde, satılık bir ölüm görürseniz onu benim için satın alınız buyururdu. Vefatı yaklaştığında çok ağlıyordu. Sebebi sorulunca;

-Ölmeyi çok arzu ediyordum, lakin şimdi ölümümün nasıl olacağını bilemediğim için çok korkuyorum. Bu sefere çıkmak gayet güçtür. Başka seferlere çıkmak gibi, bir asa ve bir su kabı yetmiyor buyurdu. Bunun üzerine dostları;

-Cenneti beğeniyor musunuz? diye sordular. Bunlara cevaben;

-Siz ne söylüyorsunuz? Benim gibi birine, hiç Cenneti verirler mi? buyurdu.

Ata-i Horasani hazretleri buyuruyor ki:

“Dünyanın sıkıntısı geçicidir. İnsan bir gün sıkıntı ile karşılaşır, öbür gün, o sıkıntıdan kurtulabilir. Fakat ya ahiretin devamlı olan dayanılmaz acı ve ıstıraplarına yakalanırsak, halimiz nice olur? Bu bakımdan insanların en akıllısı, ahiret için iyi hazırlanandır.”

Uzun emel sahipleri, ibadetleri vaktinde yapamaz, tövbeyi terk ederler, kalbleri katı olur ve ölümü de hatırlamazlar. Çünkü böyle kimseler, hep dünya malına ve mevkiine kavuşmak için ömürlerini harcarlar, dünyalarını mamur edip ahireti unuturlar. Yalnız zevk ve sefalarını düşünürler. Bu sebeple ölümü ve ölmeyi istemezler, sevmezler.

Netice olarak, insanların ölmeyi istememesinin sebebi, dünyalarını mamur, ahiretlerini de harap etmelerindendir. Çünkü hiçbir insan, mamur, imar edilmiş olan bir yerden, harap olmuş bir yere gitmek istemez. Bişr-i Hafi hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Dünyayı seven, ölümü sevmez.”

Ticarette gaye, kâr etmektir

27.01.2008

Dünya, lezzetlerine aldanmayanlara nimet, ibadet edenlere kazanç, ibret alanlara ise hikmet yeridir. Ölümden önce olan her şeye dünya denir. Bunlardan, ölümden sonra faydası olanlar, ahiretten sayılırlar. Çünkü dünya, ahiret için tarladır. Ahirete yaramayan dünyalıklar, haramlar, günahlar ve mubahların fazlası zararlıdır. İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki:

“Akıllı olan bir kimse, her gün, ortağı olan nefesine demelidir ki:

‘Benim sermayem, yalnız ömrümdür. Başka bir şeyim yoktur. Bu sermaye, o kadar kıymetlidir ki, her çıkan nefes, hiçbir şeyle tekrar ele geçemez ve nefesler de sayılıdır, azalmaktadır. Ömür bitince, ticaret sona erer. Ticarete sarılalım ki, vaktimiz azdır ve ahiret uzun ise de; orada ticaret ve kâr olmaz. Bu dünya günleri, o kadar kıymetlidir ki, ecel gelince, bir gün izin istenir, fakat ele geçmez. Bugün, bu nimet elimizdedir. Aman nefsim, bu büyük sermayeyi elden kaçırma! Sonra ağlamak, sızlamak, fayda vermez. Bugün, ecelin geldiğini ve sana, bir gün başışladıklarını ve şimdi, o günde bulunduğunu farzet! O halde, bu günü elden kaçırmaktan daha büyük ziyan olur mu? Resulullah efendimiz buyurdu ki:

(Yapacağın her işi, önce düşün, Allahü teâlânın razı olduğu, izin verdiği bir iş ise, onu yap! Böyle değilse, o işten kaç!)

Her gün yatarken, o gün yaptığı işler için nefsi hesaba çekmeli, sermayeyi, kârdan ve zarardan ayırmalıdır. Sermaye farzlardır. Kâr da, sünnetler ve nafilelerdir. Zıyan ise, günahlardır. İnsan, ortağına aldanmamak için, onunla hesaplaştığı gibi, nefse karşı daha uyanık davranmak lazımdır. Her mubahı bile sormalı, bunu niçin yaptın demelidir. Zararlı bir şey yaptı ise, ödetmelidir.

İnsanlar, kendilerini hesaba çekmiyorlar. Eğer her günah işlediğinde, odasına bir kum koysa, birkaç sene içinde oda kum ile dolar. Eğer, omuzlarımızdaki katib melekler, her günahı yazmak için, bir kuruş isteseydi, malımızın hepsini vermemiz lazım gelirdi. Halbuki, gaffletle, çeşitli düşüncelerle, birkaç sübhanallah desek, tesbihi alır, sayar, yüz kere söyledim deriz de, her gün boşuna, nice şeyler söyleriz, bunları saymayız. Saymış olsak, her gün, binleri aşar. Sonra da, terazide sevab kefesinin ağır basacağını umarız.

Bir kimsenin dünya ticareti, ahiret ticaretine mani olursa, bu kimse bedbahttır, zavallıdır. Bir çömlek almak için, altın kupa verene ne denir? Dünya, saksı parçası gibidir. Hem kıymetsizdir, hem de çabuk kırılır. Ahiret ise, altından kupa gibidir ki, hem çok kıymetlidir, hem de dayanıklıdır, kırılmaz. Hatta hiç tükenmez. Dünya ticaretinin ahirete yaraması için ve Cehenneme sürüklememesi için, çok

uğraşmak lazımdır. İnsanın sermayesi, dini ve ahiretidir. Bu sermayeyi kaptırmamak için, çok uyanık olmak lazımdır.

Sabah namazını kılmadan ve kitap okuyup birkaç şey öğrenmeden işe gitmemeyi âdet edinmelidir. İhtiyacı kadar dünyalık kazanınca, ahireti kazanmakla meşgul olmalıdır. Çünkü ahiret hayatı sonsuzdur, ona ihtiyaç daha çoktur ve ahiret ticaretinde iflas etmek üzeredir.”

İbadet ve kazanç ilimlerini öğrenmek farzdır. Daha fazlasını öğrenmek efdaldır. Fıkıh öğrenmeyip, hadis, tefsir öğrenmek iflas alametidir. Farzları tam yapmadığı halde, nafilelerle derecesini yükseltmeye çalışan bir kimsenin hali, sermayesi elinden çıktığı, iflas ettiği halde, kâr peşinde koşan bir tüccarın haline benzer. Sermaye olmadan kârı olur mu? Fudayl bin İyad hazretleri her zaman farzların önemini anlatır ve; “Farzlar, insan için sermaye, nafileler ise kâr ve kazanç gibidirler. Kâr, sermaye olduktan sonra meydana gelir” buyururdu.

Netice olarak, bu dünyada her Müslüman, bir tüccar gibidir. Fakat bugünün yani dünyanın değil, yarının yani ahiretin tüccarıdır. İman edip Müslüman olan, dünya ve ahiret saadetinin sermayesini ele geçirmiştir. Ancak ticarete gaye, kâr etmektir. Zira iflas edene, akıllı tüccar denmez. Fıkıh bilmeyen, İslam ahlakına, kul hakkına riayet etmeyen, iflas etmekten kurtulamaz...

Hizmet, vermekle olur

28.01.2008

İnsanın yaratılmasından maksat, yağlı ve leziz yiyecekler, güzel ve nefis elbiseler, mal ve mülk toplamak, nimetlenmek, oyun ve eğlence için değildir. İnsanın yaratılmasından maksat, Allahü teâlâyâ karşı gönlü kırık, boynu bükük olmak, Ona yalvarmak, kulluk vazifelerini yerine getirmek, kısacası Hak teâlâyâ ibadet ve kulluk yapmak içindir. İbadet yapmaktan maksat da, nefsi terbiye etmek, kalbe ferahlık vermek ve kalbi Allahü teâlâyâ bağlamak içindir. Zaten insanın bu dünyaya gönderilmesinden maksat da, Allahü teâlânın marifetini elde etmek yani Onu tanıyıp, iman etmek içindir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Bütün varlıkların hülasası, özü olan insan, eğlence için, oyun için, yiyip içmek, gezmek, yatmak, keyif sürmek için yaratılmadı. Kulluk vazifelerini yapmak için, Rabbine itaat, tevazu, kuvvetsizliğini, ihtiyacını göstermek, Ona sığınmak ve yalvarmak için yaratıldı. Muhammed aleyhisselamın bildirdiği ibadetlerin hepsi, insanlara faydalı şeylerdir. İnsanlara yaradığı için emredilmiştir. Yoksa, hiçbir ibadetin Allahü teâlâyâ faydası yoktur.”

İnsan olarak hepimiz, bu dünyada bir gaye için yaratıldık. O da Allahü teâlânın rızasını kazanmaktır. Cenâb-ı Hakkın rızasını kazanmak ise, Onun kullarına iyilik etmekten, onlara vermekten, fedakârlık etmekten ve o kulların duasını almaktan geçer. Onun kullarını razı eden, cenâb-ı Hakkı razı etmiş olur. Allahü teâlânın razı olması için evvela kulların razı olması lazımdır. Öncelikle anne-baba, hoca, arkadaş, patron kısaca kimin hakkı varsa, öncelikle onların razı olması lazımdır.

İnsanları razı edebilmenin yolu, vermekten, fedakârlık yapmaktan geçer. Vermekten maksat, sadece para, mal değildir. İnsanlara güler yüzle muamele etmek, onlara sıkıntı vermemek, yük olmamak, onların sıkıntılarına katlanmak, dertlerine ortak olmak, hatırlarını sormak, ziyaret etmek ve bunların karşılığında hiçbir menfaat beklememektir. İnsanları ziyaret etmek ve onlara hediye vermek, kalblerin kilitlerini açan iki altın anahtar gibidir.

Bir kişi var ki veriyor, bir kişi de var ki vermiyor. Bunlardan hangisini insanlar sever? Elbette vereni severler. Bu kişiyi insanlar sever de Allahü teâlâ sevmez mi? Elbette sever. O halde vermek, fedakârlıkta bulunmak lazımdır. Abdullah-ı Ensari hazretleri buyuruyor ki:

“Sana iyilik eden kimsenin esiri olursun. Ona karşı boynun bükük olur. Kendisine iyilik ettiğin kimseye karşı ise, tam tersi olur. Onun için, daima herkese iyilik etmeli, faydalı olmaya çalışmalıdır. Nitekim bir hadis-i şerifte; **(Veren el, alan elden üstündür)** buyurulmuştur.”

Hiç kimse, hayatta iken verdiklerinden dolayı pişman olmamış, en fazla yanılmıştır. Ama alanlar, pişman olmuştur. Çünkü veren aziz, alan ise, zelil olur. Dünyalık isteyenler, sevimsizleşir, zelil olurlar. Bunun için kula değil, Allahü teâlâyâ el açmalıdır.

Güler yüzlü olmayanın, insanların itimadını, sevgisini kazanması çok zordur. Cömert olmayan, vermekten hoşlanmayan bir kimse, insanların sevgisini kazanamaz. İnsanlara yaptığı hizmetlerde, Allahü teâlânın rızasını gözetmeyen, insanlardan takdir veya maddi bir karşılık bekleyen kimsenin ihlası zedelenir. Allahü teâlâ da, ihlassız kimseyi muvaffak kılmaz.

Allahü teâlânın rızası için yapılan hizmette, vermek, fedakârlıkta bulunmak vardır, almak, menfaatlenmek yoktur. Hizmet yolunda, karşılığını dünyada almak yoktur. Bu yolda verilecek karşılıklar, ahirette alınacaktır. Karşılığını ahirette almak isteyen ise, dünyada vermesi, fedakârlıkta bulunması lazımdır. Almayı, vermekten daha tatlı gören bir kimse, hal sahibi yani evliya olamaz.

Netice olarak hizmet; vermekle, fedakârlık yapmakla olur, almakla değil. Zaten insanlara rehberlik, liderlik etmek yani onlara yol göstermek, vermek sanatıdır, almak değil. Başarının sırrı da, vermekte, fedakârlık yapmaktır. Bütün kötülükler, hırlaşmalar, almak üzerinedir. Bütün iyilikler ise, vermek üzerinedir.

Günahlar gibi, iyilikleri de gizlemeli

03.02.2008

İbadetlerin doğru olması için, nasıl yapılacaklarını öğrenmek ve öğrendiklerine uygun olarak yapmak lazımdır. İhlas, gerek beden, gerek mal ile yapılan farz veya nafile bütün ibadetleri, Allahü teâlânın rızası için yapmaktır. Mal, mevki, hürmet, şöhret kazanmak için yapılan ibadette, ihlas olmaz, riya olur. Bunlara sevap verilmez, günah olur, azap yapılır.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“İnsan ve hayvanların bedeni dört şeyden yapılmıştır. Bunlar toprak maddeleri, su, hava ve hararet. Birbirine benzemeyen, bu dört şeyin ihtiyaçları vardır. Bedendeki harareten dolayı, insan ve hayvanlar, kendini beğenmekte, üstün görmektedir. Şehvet ve gadab kuvvetleri ve başka kötülükler, bu dört şeyden ileri gelmektedir.”

İnsanların ve hayvanların tabiatının istediği bu şeylere, içgüdü denilmektedir. Akıllı bir kimse, bu istekleri İslamiyet'in izin verdiği gibi kullanırsa günah olmaz. Akıllı dinlemeyenler ise, nefse uyarak, mubahlardan dışarı taşar, günaha girerler. Çünkü nefis, bu istekleri, mubahların dışına çıkarmaya zorlayan bir kuvvettir. İnsanların duygu organları ve hareket sinirleri, kalb ismindeki bir kuvvetin emrindedir. Bedenin dört yapı maddesi ile nefis ve kalb kuvvetlerini bir arada tutan, çalıştıran kuvvet de, ruhtur. İnkâr edenlerin ve günah işleyenlerin nefisleri azmış, kalbi ve ruhu kaplamıştır. Bu üç kuvvet birleşmiş gibi olup nefsin istediğini yapmaktadırlar. İslamiyet'e uyunca, bu üç kuvvet birbirinden ayrılıp, kalb ve ruh kuvvetlenir ve nefis zayıflayarak, kalb ve ruh, nefsin baskısından kurtulur ve temizlenmeye başlar. Böylece her ikisi de, işlerini Allahü teâlânın rızası için yaparlar.

Yahya bin Muaz hazretleri, bir gün ilaç içer. İlaç ıçtikten sonra hanımı; odada biraz dolaşsan iyi olur, deyince, Yahya bin Muaz hazretleri; Gezmeye bir sebep göremiyorum. Otuz senedir hesap ediyorum. Allah rızası için olmayan bir harekette bulunmadım buyurur. Zira bu büyükler, din için niyet etmedikçe hareket etmezler.

Mevlana Celaledin-i Rumi hazretleri, bütün işleri, Allahü teâlânın rızası için yapmak lazım olduğunu, şöyle bir misal ile anlatır:

“Nişaburlu bir ilim talebesi ile bir tüccar yol arkadaşı olurlar. Talebenin, çok fakir olduğu için ayağında giyecek bir ayakkabısı yokmuş. Tüccar, çıplak ayakla yürüyen talebenin haline acır ve kendisine bir çift ayakkabı alıverir. Yolculuklarına bu şekilde devam ederken tüccar, talebeye ikide bir; (Ey talebe! Yolun düzgün yerinden yürü, sivri taşlara basma, ayaklarını sürüme, dikenli yerlerden gitme, ayakkabıyı eskitme) diye tenbihlerde bulunmaya başlar. Talebe, bu sözlere önce sabreder, ses çıkartmaz.

Fakat bu tenbihler sık sık tekrarlanınca, talebeyi usandırır. Sonunda bu hale dayanamayan talebe, ayakkabıları çıkarıp tüccarın önüne koyar ve; (Ey efendi, ben senelerce yalın ayak seyahat ederim. Kimse bana bunun için bir şart koşmamıştır. Şimdi sana, verdiğin bu ayakkabılar sebebi ile mahkum olamam, kusura bakma) der.

Bunun için, yapılan hayır ve hasenat karşılıksız olmalı, Allahü teâlânın rızası için yapılmalıdır. Böyle olursa makbul olur.”

Seyyid Emir Gilal hazretleri, talebelerine şöyle vasiyet eder:

“İlim öğrenerek Muhammed aleyhisselamın yoluna tabi olmaktan asla ayrılmayınız. Her işinizi Allah rızası için yaparsanız, kurtulursunuz. İhlassız yapılan amel, üzerinde padişahın mührü bulunmayan geçmez para gibidir. İhlas ile yapılan az amel, Allahü teâlâ indinde çok amel gibidir. İhlassız amelin kıymeti yoktur. Yaptığınız her ibadeti ve işi, ihlas ile yapınız. Böylece Allahü teâlânın rızasını kazananlardan olursunuz.”

Netice olarak, yapılan her işi, insanların değil, Allahü teâlânın beğenmesi, rızası için yapmalıdır. Din büyüklerinin buyurduğu gibi:

“İşlediğiniz günahları gizlediğiniz gibi, yaptığınız iyilikleri de gizleyiniz! Muvaffak olmuş kimse diye, yaptığınızın faydasını, ahirette görene denir.”

İslamiyet’i bilen, zararlardan kurtulur

04.02.2008

İbadet, Allahü teâlânın varlığını, gönderdiği Peygamberini, ahiretteki nimetleri ve azapları tasdik etmekle, inanmakla başlar. Bunlara inanmakla ve ibadetleri yapmakla, üç şey hasıl olur:

Birincisi, insan, şehvetine uymaktan kurtulur. Kalb, ruh temizlenir.

İkincisi, insanda, his organları ile hasıl olan bilgilerle ilgisi olmayan başka bilgiler, zevkler hasıl olur.

Üçüncüsü, iyilere nimetler, kötülük yapanlara azap yapılacağı düşünülünce, insanlar arasında adalet hasıl olur.

Dinini iyi bilen, seven, kadın, erkek her Müslüman, bütün hareketlerinde İslamiyet’e uyarak, hem kendilerine, hem de aile, akraba ve bütün mahluklara hayırlı ve faydalı olur. Bunun için dinini iyi bilen ve her hareketi, bilgisine uygun olan salih kimselerle görüşmeli, günah işleyen, Allahü teâlânın emir ve yasaklarına uymayıp, yalnız söz ile Müslümanları okşayan, avutan yalancılardan, cahillerden uzak olmalıdır. İslamiyet’i, dinini iyi bilen ve ahireti düşünen doğru alimlere sorup öğrenmelidir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Ehl-i sünnet âlimlerinin anladıkları manalar doğrudur, kıymetlidir. Bunlara uymayanlar kıymetsizdir. Çünkü bu manaları, Eshab-ı kiramın ve Selef-i salihinin eserlerini inceleyerek elde etmişlerdir. Kurtuluş yolunu, bozuklarından, sapıklarından ayıran onlardır. Onların hidayet ışıkları olmasaydı bizler doğru yolu bulamazdık. Doğruyu bozuk olanlardan ayırmasalardı, bizler, taşkınlık ve azgınlık uçurumlarına düşerdik. İslamiyet’i bozulmaktan koruyan, her yere yayan, onların çalışmasıdır. İnsanları kurtuluş yoluna kavuşturan onlardır. Onlara uyan kurtulur, saadete kavuşur. Onların yolundan ayrılan, saptır, herkesi de saptırır.”

Bir gayr-i müslim, iman ederse, Cehenneme girmekten kurtulur, günahsız temiz bir Müslüman olur. Dünyada bir insanın Müslüman olup olmadığı, zaruret olmadan, açık olarak söylediği sözlerinden ve işlerinden anlaşılır. Bu insanın ahirete imanlı gidip gitmediği, son nefesinde belli olur. Büyük günah işlemiş olan erkek veya kadın bir Müslüman, tövbe ederse, günahları, muhakkak affolur, günahsız tertemiz olur. İmanı doğru olan bir Müslümanın ibadetinde gevşeklik olursa, tövbe etmese bile, affedilebilir. Affedilmese bile, azap çektikten sonra, Cehennemden kurtulur.

Dinini bilen, iyi anlayan bir Müslüman, kötü yollara sapmaz ve kötü kimselere de aldanmaz. Dinini bilmediği için aldanan bir kimse, Cehennemden kurtulamayacaktır. Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarından dinini doğru olarak öğrenmeyenler, bid’at ve dalalet sellerine yakalanıp boğulur, dünya ve ahiret felaketlerine sürüklenirler. Ancak, hakkı bilenler, bid’at sahiplerine aldanmaktan kurtulur. Hakkı bilmeyenlerin, bunların dalalet girdaplarına, tuzaklarına düşmemeleri ise, imkansız gibidir.

Şunu da unutmamalıdır ki, ahirette Allahü teâlânın rahmetine kavuşabilmek için, iman ile ölmek lazımdır. Kur’an-ı kerimde ve hadis-i şeriflerde açık olarak bildirilenlere uygun imanı olmayan, haramlardan sakınmayan ve İslam’ın beş şartını yapmaya ehemmiyet vermeyen bir kimse, rahmete kavuşamaz. Ehl-i sünnet itikadında olmayana bid’at ehli denir. Bunun yaptığı ibadetleri, sahih olup, borçtan, azabından kurtulur ise de, vaat edilmiş olan sevaplarına kavuşamaz. Ahirette, dünyada yapmış olduğu iyiliklerin, hayrat ve hasenatının karşılığına kavuşamayacaktır. Dünyadaki iyiliklerinin karşılıklarına kavuşmak isteyen, hemen tövbe etmesi, imanını düzeltmesi lazımdır.

Netice olarak, neyin faydalı neyin zararlı olduğunu ayıran İslamiyet’tir. İnsanlar faydalı sanır, zararlı olabilir. Zararlı sanır faydalı olabilir. Allahü teâlâ bildirmeseydi, insanlar bilemezdi. İslamiyet’i bilen, dünyanın zararlarından kurtulur. Ebu Abdullah Mağribi hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Bir kimse, samimi olarak, dünyadan yüz çevirir, Allahü teâlâya yönelirse, o kimse, dünyanın şerrinden ve afetlerinden, sıkıntılarından emin olur, kurtulur.”

Kibir, insanı inkâra sürükler

10.02.2008

Kibir, insanın kendisini başkasından üstün görmesidir. İnsan, kendisini başkasından üstün görmekle, kalbi rahat eder, kendini ve ibadetlerini beğenir. Kibir, kötü bir huydur, kalb hastalıklarındandır ve haramdır. İnsanın Halıkını yani yaratıcısını, Rabbini unutmamanın alametidir. Çok kimse, bu kötü hastalığa yakalanmıştır. Hadis-i şerifte; **(Kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimse Cennete giremez)** buyurulmuştur.

Kibrin en kötüsü, Allahü teâlâyâ karşı kibirli olmaktır. Nemrud böyle idi. Tanrı olduğunu ilan etti. Allahü teâlânın nasihat vermek için gönderdiği Peygamberi ateşe attı. Firavun da böyle ahmaklardan biri idi. Mümin suresinin 60. âyet-i kerimesinde mealen; **(Büyüklenererek bana ibadet etmeyenler, alçalmış olarak Cehenneme girecektir)** buyurulmuştur.

Peygamberlere karşı kibirlenenler de olmuştur. Peygamberleri kendileri gibi bir insan olarak gördükleri için, kibirlenerek iman etmemişler, kabul etmemişlerdir.

Herhangi bir hususta kendini başkasından üstün gören kibirlidir. Kibrin sebepleri ise; ilim, ibadet, soy, güzellik, kuvvet, servet, mevki, yakınların çokluğu gibi şeylerdir. Halbuki bunlar, insanda kalıcı değil, geçicidir. Nitekim 200 bin sene itaat, ibadet eden iblis yani şeytan, kibirlenip secde etmediği için, ebedi olarak melun olmuş, lanetlenmiş ve reddedilmiştir. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ buyuruyor ki; kibriya, üstünlük ve azamet bana mahsustur. Bu ikisinde bana ortak olanı Cehenneme atarım, hiç acımam)** buyurulmuştur.

Kibriya sıfatı, Allahü teâlâyâ mahsustur. İnsan, nefsini ne kadar aşağılarsa, Allahü teâlâ indinde kıymeti o kadar yükselir. Kendine kıymet verenin, Allahü teâlâ katında kıymeti olmaz.

Yanına başkasının oturmasını istememek, hastalarla birlikte oturmamak, evine lazım olan eşyaları alıp evine getirmemek, eski elbisesini tekrar giymekten hoşlanmamak, iş başında iş elbisesi giymek istememek, fakirlerin davetine gitmek istemeyip zenginlerinkini tercih etmek, akrabasının ve çocuklarının ihtiyaçlarını temin etmemek, doğru sözü, haklı tenkitleri kabul etmeyip münakaşa etmek, kusurunu, kabahatini bildirenlere teşekkür etmemek, içeri girince, oradakilerin ayağa kalkmaları hoşuna gitmek gibi şeyler, hep kibir alametidir.

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki:

“Kalb meleklere mahsus bir evdir. Gadab, şehvet, hased, kibir gibi kötü sıfatlar, uluyan köpek gibidirler. Köpeklerin bulunduğu yere melekler girmez. Hadis-i şerifte, **(Köpek ve resim bulunan eve melekler girmez)** buyuruldu. Bu hadis-i şerifteki evin kalb olduğunu ve köpeğin de, kötü huylar demek olduğunu söylemiyorum. Açık manalarına inanmakla beraber, yukarıdaki manaları da ilave ediyorum.”

Bir kimse, başkasının tenkidinden hoşlanmıyor, onun benden ne farkı var, o da bir insan diyorsa, hakkı onun ağzından duymak zor geliyorsa, bilmelidir ki bu da kibirdendir. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“İnsanın dışında şeytan bulunduğu gibi, içinde de vardır. İnsanın içindeki şeytanı, onun kudretinin, enerjisinin taşkınlığıdır. Enerji artınca, insanda kibir ve yükseklik hasıl olur. Kötü sıfatların en aşağısı da, bu kibir sıfatıdır. Enerjinin teslim olması, selamet bulması, bu kötülüğün ondan gitmesidir.”

Bayezid-i Bistami hazretleri bir gün yolda giderken yanından geçen bir köpeği görür ve köpeğe değip necaset bulaşmasın diye eteklerini toplar. O anda köpek dile gelerek der ki:

“Benden sana bulaşacak kir, üç defa yıkamakla temiz olur. Ama senin nefsindeki kibir kırı, yedi deryada yıkansa temiz olmaz.”

Netice olarak kibir, insanı, Allahü teâlânın bütün emirlerine muhalefet etmeye sevk eder. Çünkü kibirli insan, başka birinden hak ve hakikati duysa, onu kabul etmek istemez, hemen karşı çıkar ve çeşitli yollardan, onların doğru olduğunu bile bile çürütmeye çalışır. Takıyyüddin Sübki hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Bütün fesadın başı kibirdir. Kibir, kalbi, nasihat kabul etmekten ve emre itaat etmekten alıkoyar.”

Müslüman kalabilmek için

11.02.2008

Müslüman olarak kalabilmek için, itikadı, imanı düzelttikten sonra, fıkıh ilminin bildirdiği ibadetleri yani İslamiyet'in emirlerini yapmak, yasak ettiklerinden de kaçınmak lazımdır. Beş vakit namazı, üşenmeden, gevşeklik yapmadan, şartlarına dikkat ederek kılmalıdır. Nisab miktarı malı ve parası olan, zekat vermelidir.

Kıymetli ömrü, lüzumsuz mubahlara bile harcamamalıdır. Haram ile geçirmemek, elbette lazımdır. Teganni, şarkı ve çalgı aletleri ile meşgul olmamalı, bunların nefse verecekleri lezzete aldanmamalıdır. Gıybet etmemelidir çünkü haramdır. Gıybet, bir Müslümanın gizli bir kusurunu, arkasından söylemektir. Bid'at sahiplerinin, açıkça günah işleyenlerin bu günahlarını, zulmedenlerin ve alışverişte insanları aldatanların bu kötülüklerini duyurarak, bunların şerrinden sakınmalarına sebep olmak ve Müslümanlığı yanlış söyleyenlerin, yazanların bu iftiralarını herkese söylemek lazımdır. Bunları söylemek, gıybet olmaz.

Nemime yapmamalı, yani Müslümanlar arasında söz taşımamalıdır. Bu iki günahı işleyenlere çeşitli azaplar yapılacağı bildirilmiştir. Yalan söylemek ve iftira etmek de haramdır, sakınmak lazımdır. Bu iki fenalık, her dinde de haram idi. Cezaları çok ağırdır. Müslümanların ayıplarını örtmek, gizli günahlarını yaymamak ve kusurlarını affetmek çok sevaptır.

Küçüklere, emri altında bulunanlara, hanıma, çocuklara, talebeye, işçiye, fakirlere merhamet etmelidir. Kusurlarını yüzlerine vurmamalıdır. Olur olmaz sebeplerle o zavallıları incitmemeli, dövmemeli ve sövmemelidir.

Hiç kimsenin dinine, malına, canına, şerefine, namusuna saldırmamalı, herkese olan borçları ödemelidir. Rüşvet almak, vermek haramdır. Yalnız, zalimin zulmünden kurtulmak için ve zorla, tehdit edilince vermek, rüşvet olmaz. Fakat bunu da almak haram olur.

Herkes, kendi kusurlarını görmeli, Allahü teâlâyâ karşı yaptığı kabahatleri düşünmelidir. Allahü teâlânın, kendisine ceza vermekte acele etmediğini, rızkını kesmediğini bilmelidir.

Ananın, babanın, İslamiyet'e uygun emirlerine itaat etmeli, İslamiyet'e uygun olmayanlara isyan etmemeli, karşı gelmemeli, fitneye sebep olmamalıdır.

İtikadı düzelttikten ve fıkıhın emirlerini yaptıktan sonra, bütün zamanları, Allahü teâlânın zikri ile geçirmelidir. Zikre, yani kalbin, Allahü teâlâyı hatırlamasına, anmasına mani olan her şeyi, kendine düşman bilmelidir. İslamiyet'e ne kadar çok yapışılırsa, Onu anmanın lezzeti artar. İslamiyet'e uymakta, gevşeklik, tembellik arttıkça, o lezzet de azalır ve kalmaz olur.

Müslüman kadınların ve erkeklerin, avret mahalli açık olarak sokağa çıkmaları, haramdır. Başkalarının, avret mahallerine bakmak, avret mahalli açık olanların bulunduğu yere gitmek de haramdır. Haram işlerken, namaz vakitleri de geçerse, ayrıca günah ve küfür olur. Her nevi çalgıyı çalmak ve Kur'an-ı kerimi, mevlidi ve ezanı teganni ile okumak haramdır. Bunları, çalgı aletleri ile okumak da haramdır.

Çocukların ilim öğrenecek kıymetli zamanları ziyan edilirse, Müslüman evlatları cahil kalır, dinsiz bir gençlik yetişir. Din adamları, bu felakete seyirci kalır, susarlarsa, bunların günahları kat kat ziyade olur.

Helali, haramı öğrenmeyen, öğrendikten sonra da ehemmiyet vermeyen kâfir olur. İnsanın en büyük düşmanı kendi nefsidir. Hep insana zararlı şeyleri yapmak ister. Nefsin arzularına şehvet denir. Nefsin şehvetlerini yapmak, ona çok tatlı gelir. Bunları lüzumu kadar yapmak, günah değildir. Fazlasını yapmak, zararlı olur ve günah olur.

Netice olarak, Müslüman olarak kalabilmek için, İslamiyet'i doğru olarak öğrenmek, öğrenilenlere göre inanmak ve yapmak lazımdır. İtikadı bozuk bir kimse, Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşamaz. Onun rahmetinden, yardımından mahrum kalır. Rahatı, huzuru bulamaz. Eğer imanımızı düzeltmez, İslamiyet'e uymaz, hayırlı işler görmez, şahsi menfaatlerimiz için gayri meşru yollara sapsak, Allahü teâlâ bizi aşağıların aşağısı yapar.

Ayıpları örtücü olmak

17.02.2008

Müslümanların ayıplarını örtmek, gizli günahlarını yaymamak ve kusurlarını affetmek çok sevaptır. Uzun bir hadis-i şerifin sonunda; **(Bir kimse bir Müslümanın ayıbını, kusurunu örterse, Allahü teâlâ, kıyamet günü onun ayıplarını, kabahatlerini örter)** buyurulmuştur.

Bunun için kimsenin ayıbına, kusuruna bakmamalı, kendi ayıplarını görmelidir. Kendini hiçbir Müslümandan üstün bilmemelidir. Her Müslümanı kendinden üstün tutmalıdır ve herhangi bir Müslümanı görünce, kendi saadetinin, onun duasını almakta olabileceğine inanmalıdır. Kendinde hakkı bulunanların kölesi gibi olmalıdır. Kimseyi gıybet etmemeli ve gıybet yapana mani olmalıdır. İyi kimseler yani salih Müslümanlar, insanların kusurlarını, ayıplarını araştırmazlar ve gördükleri hataları, kusurları da örterler. Peygamber efendimiz; **(Kim insanların ayıplarını, kusurlarını örterse, Allahü teâlâ da, onun ayıplarını, kusurlarını örter)** buyurmuştur.

İnsanın ayıplarını araştıranlar, dost değil düşmandırlar. Çünkü düşman, insanın ayıplarını arayıp, yüzüne çarpar. İyi kimseler ise, insanın ayıplarını pek görmezler. Birisi İbrahim bin Edhem hazretlerine, ayıbını, kusurunu bildirmesi için yalvarınca; “Seni kendime dost edindim. Her halin ve hareketlerin, bana güzel görünüyor. Ayıbını başkalarına sor” buyurmuştur.

Kendi kusurlarını araştırıp düzeltmeye çalışan bir kimse, başkalarının ayıplarını görmeye vakit bulamaz. Hep, kendinden daha iyi olan Müslümanları görür. Yani her gördüğü Müslümanı kendinden daha iyi bulur. Ebu Said-i Arabi hazretlerine, iyi bir Müslüman nasıl olur diye sual ettiklerinde, cevabında; “Hadiselerin değişmesi, ahlaklarını değiştirmez. Başkalarının ayıplarına bakmazlar. Daima, kendi ayıplarını, kusurlarını görürler. Kendilerini hiçbir Müslümandan üstün bilmezler. Hepsini kendinden üstün görürler” buyurmuştur.

İyi bir Müslüman, başkasında bir ayıp, kusur görünce, bunu kendinde arar, kendinde bulunca, bundan kurtulmaya çalışır. Böyle yapmak, kötü huylardan kurtulmanın ilaçlarındandır. Zaten; **(Mümin müminin aynasıdır)** hadis-i şerifinin manası da budur. Yani, başkasının ayıplarında, kusurlarında, kendi ayıbını, kusurunu görmektir.

Din büyükleri ile görüşmekten maksat, kişinin kendi ayıplarını, kusurlarını anlaması ve gizli kötülüklerini meydana çıkarması içindir. Tasavvuf yolunda olmaktan maksat da, kişinin kendi nefsinin ayıplarını, kusurlarını anlaması, İslamiyet’in emir ve yasaklarına uymakta kolaylık, lezzet hasıl olması ve gizli olan şirkten, küfürden kurtulması içindir.

Bu sebeple, herhangi bir Müslümanın ayıbını, kusurunu meydana çıkarmamalı, kimsenin gizli hallerini araştırmamalıdır. Peygamber efendimiz buyurdu ki:

(Mirac gecesi birtakım insanlar gördüm ki, çok feci ve elim bir şekilde kendi kendilerine azab ederler. Cebrail aleyhisselama sordum ki, ya Cebrail, bunların günahı nedir? Niçin böyle kendi kendilerine azab ederler? Cebrail aleyhisselam dedi ki: Bunlar başkalarının ayıplarını meydana çıkaranlardır.)

Musa aleyhisselam, Tur-i Sina’da Allahü teâlâyâ; Ya Rabbi! Başkalarının ayıplarını meydana çıkaranların cezası nedir? diye arz edince, cenâb-ı Hak; **(Tövbesiz giderlerse, yerleri Cehennemdir)** buyurmuştur.

Netice olarak her Müslümanın, Resulullah efendimizin hatta, Allahü teâlânın ahlakı ile ahlaklanması lazımdır. Çünkü Resulullah efendimiz; **(Allahü teâlânın ahlakı ile huylanınız!)** buyurmuştur.

Allahü teâlânın sıfatlarından biri, Settar yani günahları örtücüdür. Her Müslümanın da din kardeşinin ayıbını, kusurunu örtmesi lazımdır. Allahü teâlâ, kullarının günahlarını affedicidir. Müslümanlar da, birbirlerinin kusurlarını, kabahatlerini affetmelidir. Her Müslümanın bunları öğrenmesi ve bunlar gibi ahlaklanması lazımdır. Böylece, dünya ve ahiret felaketlerinden kurtulmak nasip olur. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Kendi nefslerinizi ayıplarını araştırınız, başkalarının ayıplarını araştırmayınız!)

Mühim işleri, sonraya bırakmamalı

18.02.2008

Mühim olan hayırlı işleri yapmayı sonraya bırakmamalıdır. İnsan nasıl yaşarsa öyle ölür. Dün geçti, yarın ya var, ya yok. Yarına çıkıp çıkmayacağımızı ise, bilmiyoruz. Bunun için her günü yarınız bilmeliyiz. Yoksa; **(Helekel musevvifun)** yani yarın yaparım diyen helak oldu, hadis-i şerifine dahil oluruz.

Ölüm unutulmamalıdır. Bütün kötülüklerin başı ölümü unutmaktan geçer. Ölümü unutmayan insan, kızamaz, kimseye kötülük yapamaz. Kötülük, hem dünyada hem de ahirette kişinin yüz karasıdır. Falancaya rastlamaktansa veya işim düşmektense kalsın dedirten kötü huylu kimse,

mahvolmuş demektir. Bir Müslüman, herhangi bir Müslümanın yanına, herhangi bir iş için rahat gidemiyorsa, o Müslümanın sonundan korkulur. Hadis-i şerifte, **(Ölmeden evvel tevbe ediniz. Hayırlı işleri yapmaya mani çıkmadan önce acele ediniz. Allahü teâlâyı çok hatırlayınız. Zekat ve sadaka vermekte acele ediniz. Böylece Rabbinizin rızıklarına ve yardımına kavuşunuz!)** buyuruldu.

Şeytan, şimdi dünyayı kazanmak için çalış, rahata kavuş, ondan sonra ileride rahat rahat, huzur içinde ibadet edersin, diyerek insanın ibadet yapmasına mani olur. Buna cevap olarak, ecel benim elimde değildir. Herkesin ömrü takdir edilmiştir ve belki de yakında ölürüm. İbadet vazifelerini vaktinde yapmalıyım, demelidir.

Tevbeyi geciktirmek, çok zararlıdır. Sonra tevbe ederim ve iyi şeyler yaparım dememelidir, ölüm daha önce gelebilir. Lokman Hakim hazretleri, oğluna nasihat ederek; “Oğlum, tevbeyi yarına bırakma! Çünkü ölüm, ansızın gelip yakalar” buyurmuştur.

Sonra tevbe etmeyi, bugün etmekten kolay sanan, aldanır. Çünkü tevbe, geciktikçe zorlaşır ve ölüm yaklaşınca, hayvana yokuş önünde yem vermeye benzer ki, faydası olmaz. Halbuki günah işleyince tevbe etmek farzdır. Allahü teâlâ, hadis-i kudside buyuruyor ki:

(Ey insanoğlu, günahlarınıza tevbe ederek, kendi kendinize ikramda bulunun! Salih amel işleyerek cihad edin! Henüz kıyamet kopmadan kıyametin dehşetini düşünüp ona göre hazırlanın! İşittiğiniz halde, sağırlardan olmayın! Gönlünüze gelen sıkıntı, mal ve rızkınızdaki eksiklik, malayani sözlerden ve zamanı iyi değerlendirmemekten ileri gelir. Başkalarının kusurlarını gördüğü vakit, kendi kusurunu hatırlamayan, şeytanı sevindirir, Rahmanı gücendirir. Gizli ve açık bütün yaptıklarınızdan sorulacaksınız. Oruç tutanlara sayısız nimetler ihsan ederim. Tevbe edenleri azabımdan emin kılarım. Her nimet bendendir. Bunun için yalnız bana şükredin! Her şeyi veren benim. Her şeyi benden isteyin! Rahmetimden ümit kesen helak olur.)

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Biz kuluz. Başiboş değiliz. Her istediğimizi yapmaya serbest değiliz. Kıyamet günü utanmaktan, pişman olmaktan başka, ele bir şey geçmez. Gençlik çağı, kazanç zamanıdır. Mert olan, bu vaktin kıymetini bilip, elden kaçırmaz. İhtiyarlık herkese nasip olmaz. Nasip olsa da, rahat, elverişli vakit ele geçmez. Bugün fırsat elde iken, hangi özür ve hangi sebeple, bugünün işi yarına bırakılabilir? Peygamber efendimiz, **(Yarın yaparım diyen helak oldu, ziyan etti)** buyurdu. Eğer dünya işlerini yarına bırakırsan ve bugün hep ahiret işlerini yaparsan güzel olur. Fakat, bunun aksini yaparsan çok çirkin olur.”

İmam-ı Gazali hazretleri de buyuruyor ki:

“Bu dünya, ahiret yolcularının bir konak yeridir. İnsana burada yiyecek ve giyecek lazımdır. Bunlar ise çalışmadan ele geçmez. Her an mal kazanmak için uğraşan aldanmıştır. Hem ahiret için hazırlanmalı, hem de dünya ihtiyaçlarını kazanmalıdır. Fakat, bunları da, ahiret yolculuğunda lazım olduğunu düşünerek kazanmalıdır.”

Netice olarak bu kısa ömürde, öncelikle mühim olan işleri yapmalı, hayırlı işleri yapmayı sonraya bırakmamalıdır. İmam-ı Rabbani hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Vakit, keskin bir kılıç gibidir. Yarına çıkacağımız belli değildir. Mühim işleri bugün yapmalı, mühim olmayanları yarına bırakmalıdır. Akıllı olan böyle yapar.”

Teşekkür için namaz kılmalı

24.02.2008

Allahü teâlâ, yarattığı mahlukların içerisinde yalnız insana kıymet vermiş ve yalnız Zatını tanımayı insana nasip etmiştir. Zira cenâb-ı Hakkı tanımak, çok kıymetlidir. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Yaratılmakla, biz kıymetlendik, şereflendik. Allahü teâlâda bir şey artmadı. Ez-zariyat suresinin; **(Cinnileri ve insanları, ancak bana ibadet etmeleri için yarattım)** mealindeki 56. âyeti gösteriyor ki, cinnilerin ve insanların yaratılması, Allahü teâlâyı tanımaları içindir ki, bunlar için şeref ve saadettir. Yoksa, Allahü teâlânın bir şey kazanması için değildir. Hadis-i kudside, Allahü teâlânın, **(Maruf olmak, tanınmak için her şeyi yarattım)** buyurması, **(Onların beni tanımakla şereflenmesi için)** demektir.

Yoksa, (Tanınayım ve onların tanınması ile kemal bulayım) demek değildir. Bu mana, Allahü teâlâyâ layık değildir.”

Peygamber efendimizi, o zamanda yaşayan herkes görüyordu, ama tanıyamadılar. Zira tanımak, anlamak zordur. Peygamber efendimizi, Allahü teâlânın peygamberi olarak tanıyanlar ise, Eshab-ı kiram oldular.

Allahü teâlâ bize verdiği nimetler karşılığında bizden, Zatını tanımamızı, bilmemizi istiyor ve nitekim bir hadis-i kudside de; **(Bilinmeyi, tanınmayı sevdim)** buyuruyor. İnsan olarak, sahibimizi, yaratığımızı bilmemiz, tanımamız lazımdır. Allahü teâlâ, insanlardan ikinci olarak da; ihsan ettiği nimetlere karşılık olarak teşekkür istiyor. Peki insan, Allahü teâlâyâ karşı nasıl teşekkür edecektir?

Allahü teâlâ, kendisine ibadet ve nimetlerine şükretmek isteyenlere namaz kılmalarını emretmiştir. Bunun için her gün, beş vakitte, namaz kılmayı farz etmiştir. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, kullarına her gün beş kere namaz kılmalarını emretti. Bu emri, birinci vazife bilerek yapanı Cennete sokacağını söz verdi)** buyuruldu.

Bu emre ehemmiyet vermeyene ve namaz kılmakta tembellik edene, çok acı azaplar yapılacağını da bildirmiştir. Namaz kılmak, kalbleri temizler. Günahların affedilmelerine sebep olur. Namaz kılarken, Allahü teâlânın büyüklüğünü, Onun emrini yapmayı düşünmek lazımdır. Ancak, böyle kılınan namaz, kalbi temizler. İnsanı kötülük yapmaktan korur. Allahü teâlâ, insanın kalbine bakar. Görünüşüne, hareketlerine bakmaz. Yani temiz niyet ile, Allah korkusu ile yapılan iyilikleri kabul eder. Namaz kılarken de, önce niyeti düzeltmek, sonra farzlarına, şartlarına uygun kılmak lazımdır. Bedeni, ruhu ile birlikte olarak namaz kılmalıdır. Namaz kılarken, Allahü teâlânın, kendisini gördüğünü, okuduklarını işittiğini, düşündüklerini bildiğini unutmamalıdır. Her gün, her namazda, böyle düşünen kul, Halıkına, Yaratanına yakın olur. Onun sevdiği salih bir kul olur. Böyle kuldan, kimseye zarar gelmez.

Abdullah Dehlevi hazretleri buyuruyor ki:

“Bütün ibadetler namaz içinde toplanmıştır. Kur’an-ı kerim okumak, tesbih söylemek yani sübhanallah demek, Resulullah’a salevat söylemek, günahlara istigfar etmek ve ihtiyaçları yalnız Allahü teâlâdan isteyerek Ona dua etmek, namaz içinde toplanmıştır. Ağaçlar, otlar, namazda durur gibi dik duruyorlar. Hayvanlar, rüku halinde, cansızlar da namazda ka’dede oturur gibi yere serilmişlerdir. Namaz kılan, bunların ibadetlerinin hepsini yapmaktadır.”

Netice olarak, kulun Allahü teâlâyâ teşekkürü, namaz kılmaktır. Çünkü zekat, malı olana, hac, şartları bulunana, oruç, şartlarını taşıyana farzdır ve her zaman da değildir. Ama namaz, aklı başında, erginlik çağına girmiş kadın-erkek her Müslümana, her gün beş vakitte farz kılınmıştır ve namazda hiçbir engel de yoktur. Su bulamayan teyemmüm ederek, hasta olan oturarak veya yattığı yerde ima ile kılar. Sıhhatli iken de, hastayken de kılınır. Namaz kılmakta hiçbir engel olmadığı için, Allahü teâlâ, teşekkürü namazla başlatmıştır. Onun için din büyükleri; “Namaz kılmayanın hiçbir teşekkürünü, şükürünü Allahü teâlâ kabul etmez. Zira imanın bayrağı, alameti namazdır” buyurmuşlardır.

Teşekkür etmeyen, kötülenir

25.02.2008

İyilik yapana teşekkür edileceğini, herkes bilir. Bu, insanlık icabıdır. İyilik edenlere hürmet edilir, nimet sahipleri, büyük bilinir. O halde, her nimetin hakiki sahibi olan Allahü teâlâyâ şükretmek, teşekkür etmek, insanlık icabıdır. Aklın lüzum gösterdiği bir vazife, bir borçtur. Çünkü iyiliğe karşı iyilik yapmak, insanlık vazifesidir. Böyle olunca, her iyiliği yapan, en büyük iyilik olarak, yok iken var eden, en güzel şekli veren, lüzumlu uzuvları, kuvvetleri ihsan eden, sıhhat veren, akıl ve zeka bahşeden, çoluk çocuk, ev, ihtiyaç eşyası, gıda, içecek, elbiselerimizi yaratan yüce bir sahibe, bu nimetleri sebepsiz, karşılıksız ihsan eden ve her an yok olmaktan, düşmandan, hastalıktan muhafaza eden ve bize hiç ihtiyacı olmayan, sonsuz kuvvet, kudret sahibi olan, Allahü teâlâyâ şükretmemek, kulluk hakkını ödememek ne büyük bir kabahat olur? Hele, Ona ve nimetlerin Ondan geldiğine inanmamak veya bunları başkasından bilmek, en çirkin yüz karası olur. Cüneyd-i Bağdadi hazretleri, şükür; “Allahü teâlânın ihsan ettiği nimet ile Ona isyan etmemektir” diye tarif etmiştir.

Bir kimseye her ihtiyacı verilse, her ay yetecek para, gıda hediye olursa, bu kimse, o ihsan sahibini her yerde herkese karşı övmez mi? Gece gündüz onun sevgisini, onun kalbini kazanmaya uğraşmaz mı? Onu dertlerden, sıkıntılardan muhafaza etmeye çalışmaz mı? Ona hizmet edebilmek için, kendini tehlikelere atmaz mı? Bunları yapmasa, o ihsan sahibine hiç kıymet vermese, herkes onu ayıplamaz mı? Hatta, insanlık vazifesini yapmıyor diye cezalandırılmaz mı?

İyilik eden bir insanın hakkına böyle riayet ediliyor da, her nimetin, her iyiliğin hakiki sahibi olan, hepsini yaratan, gönderen, Allahü teâlâya şükretmek, Onun beğendiği, istediği şeyleri yapmak, niçin lazım olmasın? Elbette, en çok Ona şükretmek, en çok Ona itaat etmek, ibadet etmek lazımdır. Çünkü, Onun nimetleri yanında başkalarının iyilikleri, deniz yanında damla kadar bile değildir. Hatta, diğerlerinden gelen iyilikleri de, yine O göndermektedir.

İnsan, Allahü teâlâya karşı lazım olan şükür borcunu nasıl yapmalıdır? Bazı âlimlere göre şükür, Allahü teâlânın varlığını düşünmekle, bazılarına göre, nimetlerin Ondan geldiğini anlamakla, bazılarına göre ise, Onun emirlerini yapmak, haramlarından sakınmakla diye bildirmişlerdir. Âlimlerden bazılarına göre de, insanın Allahü teâlâya karşı vazifesi üçe ayrılır:

Birincisi, bedeni ile yapacağı işlerdir. Namaz, oruç gibi.

İkincisi, ruhu ile yapacağı vazifedir. Doğru itikad, Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirdikleri gibi iman etmek.

Üçüncüsü, insanlara adalet yapmakla, Allahü teâlâya yaklaşımdır. Bu da, emaneti muhafaza, insanlara nasihat etmek, İslamiyet'i öğretmekle olur.

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki, ibadet üçe ayrılır:

Doğru itikad, doğru söz ve doğru iş.

Peygamberler ve bunların vârisleri olan, Ehl-i sünnet âlimleri, ibadetlerin çeşitlerini ve nasıl yapılacaklarını ayrı ayrı bildirmişlerdir. Herkesin bunları öğrenmesi ve ona göre hareket etmesi lazımdır. Zira insan için, doğru itikad, doğru söz ve amel-i salih, birinci vazifedir. İslam âlimleri; "İnsana vacib olan birinci vazife, iman, amel ve ihlas sahibi olmaktır. Dünya ve ahiret saadetleri, ancak bu üçüne kavuşmakla elde edilir" buyurmuştur.

Amel, kalb ve dil ile, yani söz ve beden ile yapılacak işler demektir. Kalbin işleri, ahlaktır. İhlas, amelini yani bütün işlerini, ibadetlerini, yalnız Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşmak için yapmak demektir.

Netice olarak, iyilik edene, mal ve hizmet ile karşılığı yapılır. Bunu yapamayan, teşekkür ve dua eder. Karşılık yapmayanın başına kakılır, kötülenir, incitilir. İmam-ı Rabbani hazretlerinin buyurduğu gibi: "İyilik edene teşekkür lazım olduğunu akıl da, İslamiyet de göstermektedir. Şükürün derecesi, gelen nimetlerin miktarına bağlıdır. Nimet, ne kadar çok ise, şükretmek lüzumu da, o kadar çok olur."

Şükürün ve nankörlüğün neticesi

02.03.2008

Şükür; verilen nimetleri yerli yerinde kullanmak, görülen iyiliğe karşı teşekkür etmek, Allahü teâlânın emir ve yasaklarına uymak anlamlarındadır.

İyilik edene, mal ve hizmetle karşılığı yapılır. Bunu yapamayan, teşekkür ve dua eder. Çünkü, iyiliğe karşı iyilik yapmak insanlık vazifesidir. Hadis-i şerifte; **(İnsanlara teşekkür etmeyen, Allahü teâlâya şükretmiş olmaz)** buyurulmuştur.

Vaktiyle Bağdat'ta kıtlık olur. Açlıktan mecalsiz kalan bir fakir, içeriden ekmek kokusu gelen bir evin kapısını çalar;

-Günlerdir açgıma bir lokma girmedim. Allah rızası için bir ekmek verin diye yalvarır. Tandırda ekmek pişirmekte olan kadıncağz, fakirin bu yalvarışı üzerine kızına;

-Al şu ekmeği, kapıdaki fakire veriver der. Kızcağz, tandırdan yeni çıkan ekmeği fakire verir. Fakir, sevincinden ne yapacağını bilemez ve hemen evinin yolunu tutar. O sırada karşısına birisi çıkar;

-O ekmeği nereden aldın diye sorar. Fakir de, kendisine ekmek verilen evi tarif ederek yoluna devam eder. Adam, ekmek verilen evin kendi evi olduğunu anlayınca, çok öfkelenir ve böyle zamanda kimin evinde ekmek olabilir ki diye söylenerek hışım ile eve girer;

-O ekmeği, fakire kim verdi diye bağırır. Kadıncağz korkudan, kızına bir şey yapmaz düşüncesiyle, kızını işaret eder. Nankörlük ve cimrilik içine işlemiş olan adam, eline geçirdiği bir sopa ile, kızının ekmek veren eline öyle bir vurur ki, kızcağzın eli felç olur. Öfkeyle;

-Ben herkese ekmek versem, bu evde ekmek mi kalır diye de bağırır...

Aradan seneler geçer. Elindeki nimete şükretmeyen adamın işleri bozulur. Nesi varsa satar fakat kendini iflastan kurtaramaz. Bu arada sıhhati bozulur, çalışamayacak hale gelir ve bir lokmaya muhtaç olur. Bir gün kızına;

-Benim çalışacak ve dışarı çıkacak halim yok. Dışarı çık birisinden ekmek veya bir ekmek parası iste. Benden ümidi kesin der. Ömründe dilenmemiş, kimseden bir şey istememiş olan kızcağız, utana, sıkıla çarşıya iner. Bir kenara çekilir ve beklemeye başlar. Uzun müddet kızcağızın orada beklediğini gören genç bir esnaf, yanına gelir;

-Sen masum birine benziyorsun. Burada mahcup bir halde kimi veya neyi bekliyorsun diye sorar. Kızcağız;

-Ekmeğimiz de, alacak paramız da yok. Bir tanıdık rast gelirse ekmek parası isteyeceğim der. O esnaf, hemen elini cebine atar, hatırı sayılır bir para çıkartıp kızcağıza uzatır;

-Bunlarla istediğin kadar ekmek alabilirsin. Böylece, Rabbimin bana ihsan ettiği nimetin şükrünü ödemiş olurum der.

Kızcağız, parayı alırken elinin birini saklar. Bu hal genç esnafın dikkatini çeker;

-Elinde bir rahatsızlık varsa, seni doktora götürüyüm, tedavi ettireyim. Daha önce çok fakirdim, yiyecek bir lokma ekmeğe muhtaç idim. Rabbim bana çok ihsanda bulundu, zengin oldum. Rabbimin bu ihsanına karşı, şükür olarak Onun kullarına yardım etmek istiyorum. Saklama derdin ne ise söyle sana yardım edeyim der.

Kızcağız başından geçenleri anlatır. Fakire verdiği ekmek sebebiyle babasının eline sopa ile vurduğunu ve bu sebeple sakat kalıp evlenemediğini de anlatır. Kızcağızdan bunları işiten genç esnaf, hemen komşularını çağırır ve;

-Komşular, bu kızcağızın elinin sakat kalmasına ben sebep olmuşum. Çünkü o ekmeği isteyen bendim. Elinin sakat kalmasına sebep olup da bu halde bırakmak, insanlığa sığmaz ve Allahü teâlâ da razı olmaz. Bu kızcağızın babası, elindeki nimete şükretmediği için, Allahü teâlâ onun dükkanını elinden alıp bana nasip etti. Şimdi imtihan sırası bende. Ben de aynı nankörlüğe düşmek istemem, der ve kızcağızı babasından istetip evlenir. Böylece kızcağızı ve ailesini sıkıntıdan kurtardığı gibi, Allahü teâlânın ihsanlarına da şükreder...

Netice olarak, nimetlere şükredilirse, elde kalır, nankörlük edilirse, elden çıkar. Hazret-i Ali'nin buyurduğu gibi:

"Nimetlere şükreden, onun elden çıkacağından korkmasın. Nimetin kıymetini bilmeyip, nankörlük edenlerin elinden o nimet alınır. Şükür ise, nimeti devamlı kılar ve artırır."

Ahirette pişmanlık felakettir

03 Mart 2008

Dünyanın görünüşü, yalancı yıldızlarla süslü ve tatlıdır. Taze, güzel, körpe sanılır. Aslında, güzel koku sürülmüş bir ölü gibidir. Sanki bir leştir ve böcekler, akrepler dolu bir çöplüktür. Su gibi görünen bir serabdır. Zehirlenmiş şeker gibidir. Aslı harabdir, elde kalmaz. Kendini sevenlere, arkasına takılanlara, hiç acımayıp, en kötü şeyleri yapar. Ona tutulan akılsızdır, büyülenmiştir. Aşıkları delidir, aldatılmıştır. Onun görünüşüne aldanan, sonsuz felakete düşer. Tadına, güzelliğine bakan nihayetsiz pişmanlık çeker. Peygamber efendimiz; **(Dünya ile ahiret birbirinin zıddıdır, birbirine uymaz. Birini razı edersen, öteki gücenir)** buyurmuştur.

Demek ki, bir kimse, dünyayı razı ederse, ahiret ondan gücenir. Yani, ahirette, eline bir şey geçmez. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"Cehennemden kurtulmak isteyen, helal ve haramları iyi öğrenmeli, helal kazanıp, haramdan kaçınmalıdır. Gaflet uykusu ne zamana kadar sürecektir, kulaklardan pamuk ne vakit atılacak? Ecel gelince, insanı uyandıracaklar, gözleri kulakları açacaklar. Fakat, o zaman pişmanlık işe yaramayacak. Rezil olmaktan başka, ele bir şey geçmeyecektir. Hepimize ölüm yaklaşıyor. Ahiretin çeşit çeşit azabları, insanları bekliyor. İnsan öldüğü zaman, kıyameti kopmuş demektir. Ölüm uyandırmadan ve iş iştenden geçmeden önce uyanalım! Allahü teâlânın emirlerini ve yasaklarını öğrenip, şu birkaç günlük ömrümüzü, bunlara uygun geçirelim. Kendimizi ahiretin çeşitli azablarından kurtaralım! Tahrim suresinin 6. âyetinde mealen; **(Ey iman edenler, kendinizi ve çoluk çocuğunuzu öyle bir ateşten koruyun ki, onun tutuşturucusu insanlarla taşlardır)** buyurulmaktadır."

Kabirden birisi çıkıp dünyaya gelse nasıl yaşardı? Herhalde bir anını bile boş geçirmez, hep ahireti için çalışır, günah işlemez, kalb kırmazdı. Peki biz oraya gitmeyecek miyiz? Ahirete gidince başımıza neler geleceğini, nelerle karşılaşacağımızı dinimiz bildiriyor. Allahü teâlâyı iman etmeyenler,

Peygamber efendimize inanmayanlar, İslamiyet'i reddedenler, Cehennemde feryat edecekler ve; (Yarabbi bizi tekrar dünyaya gönder, hiç günah işlemeyeceğiz, hep ibadet edeceğiz) diyeceklerdir. Onlara; (Zaten oradan geldiniz ya!) denilecektir.

Bu dinin temeli öğrenmek ve öğretmektir. Allahü teâlâ hiçbir şeyi gayesiz ve hikmetsiz yaratmamıştır. Her şeyin bir hikmeti, gayesi vardır. İnsanın bile yaşarken bir gayesi, maksadı vardır. Rabbimizin her yarattığında bir hikmet vardır. Cenâb-ı Hak insanı, maksatsız, gayesiz yaratmamıştır. Allahü teâlâ, Kur'an-ı kerimde mealen; **(Ben insanları, büyüklüğümü onlara tanıtmak ve bana ibadet etmeleri için yarattım!)** buyurmaktadır.

İbadet, Onu tanımak, Onun büyüklüğünü anlamak, insanın kendisinde bulunan çok kötü bir nefsin olduğunun farkına varmasıdır. İnsanın kendini tanınması ne kadar artarsa, Allahü teâlânın büyüklüğü o kadar iyi anlaşılır. İnsan kendini beğenirse, Müslümanları, İslamiyet'i beğenmez, sonunda şirke kadar gider. Zira insanın nefsi, bilmediklerini sormaz, öğrenmez, öğrenmek de istemez, ben biliyorum der. O ben kelimesi de, insanı yıkar, helak eder.

Dünya hayatı çok kısadır. Her günü geçip hayal olmaktadır. Her insanın sonu ölümdür. Bundan sonrası da, ya daimi azab veya ebedi nimetlerdir. Bunların vakitleri, herkese süratle yaklaşmaktadır. Bu sebeple insan, kendine merhamet etmeli, aklından gaflet perdesini kaldırmalı, batılın batıl olduğunu görerek, ondan kurtulmaya çalışmalıdır. İnsanın vereceği karar, çok büyük ve çok mühimdir. Vakit ise, çok azdır. Muhakkak herkes ölecektir. İnsan öldüğü vakti düşünmeli, başına geleceklere hazırlanmalıdır. Zira son pişmanlık fayda vermez ve son nefeste hakkı tasdik etmek, kabul edilmez.

Netice olarak ahirete giden herkes, muhakkak pişmanlık duyacaktır. Dünya için kanaat ve tevekkül olur. Fakat ahiret için kanaat ve tevekkül olmaz. Dünyada pişmanlık nimettir, ahirette pişmanlık ise, felakettir.

Dindeki her değişiklik dalalettir

09.03.2008

Reform, bozulmuş bir şeyi eski, doğru haline getirmek demektir. İslamiyet'i değiştirmeye, bozmaya çalışanlar, kendilerine dinde reformcu diyorlar. Bunların yapmak istedikleri, düzeltmek değil, dini değiştirmek, bid'at çıkarmaktır. Bid'at, eshab-ı kiram ve tabiin zamanından sonra, Resulullah efendimizin izni olmadan, dinde yapılan eklemeler ve noksanlıklar, yani değişiklikler demektir. Nakil yolu ile edinilen din bilgileri çok yüksektir. Aklın, insan gücünün dışında ve üstündedir. Bunlar, hiçbir zamanda, kimse tarafından değiştirilemez. "Dinde reform olmaz" sözünün manası da budur.

İslamiyet'te, çözülemeyecek hiçbir mesele yoktur. Ehl-i sünnet âlimleri, kıyamete kadar yapılacak olan her işin, her yeniliğin, her buluşun, insanların saadetleri için kullanılabilmeleri yollarını, Kur'an-ı kerimden ve hadis-i şeriflerden çıkarmışlar, kitaplarına yazmışlardır. Kendilerini müctehid sanan din cahillerine, iman hırsızlarına ve dinde reform isteyenlere, yapacak bir iş bırakmamışlardır.

Müslümanların, dinde reform yapmaları, yeni yeni şeyler uydurmaları değil, ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarını anlamaya, öğrenmeye çalışmaları, işlerini bunlara uygun yapmaları lazımdır. Kendi akıllarına güvenerek, Kur'an-ı kerimden ve hadis-i şeriflerden mana, hüküm çıkarmaya kalkışanlar, yanılır, aldanır ve ehl-i sünnetten ayrılırlar.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"Resulullah efendimiz buyurdu ki:

(Bizim dinimizde yapılan her yenilik, her reform fenadır, atılmalıdır.)

Atılması lazım olan şeyin neresi güzel olur? Bir hadis-i şerifte buyurdu ki:

(Sözlerin en iyisi, Allahü teâlânın kitabıdır. Yolların en iyisi, Muhammed aleyhisselamın gösterdiği yoldur. İşlerin en kötüsü, bu yolda yapılan değişikliklerdir. Bid'atların hepsi dalalettir, sapıklıktır.)

Başka bir hadis-i şerifte, **(Allahü teâlâdan korkunuz! Sözümü iyi dinleyiniz ve itaat ediniz! Ben öldükten sonra gelecekler, çok ayrılıklar görecektir. O zaman, benim ve halifelerimin yolumuza sarılınız! Dinde yeni ortaya çıkan şeylerden kaçınınız! Çünkü, bu yeni şeylerin hepsi bid'attır. Bid'atların hepsi dalalettir, doğru yoldan ayrılmaktır)** buyuruldu. Dinde yapılan her değişiklik bid'at olunca ve her bid'at, dalalet olunca, bid'atların hangisine güzel denilebilir?

Bid'atler, gecenin karanlığını yok eden, tan yerinin ağarması gibi parlak görünseler de hepsinden kaçmak lazımdır. Hiçbir bid'atte nur, ışık yoktur ve hiçbir hastaya ilaç olamazlar. Çünkü, her bid'at, bir sünneti yok eder. Bir şey yükseldikten, tamam olduktan, beğenildikten sonra, buna yapılacak eklemeler güzel olamaz. Hak olan, doğru olan bir şeyde yapılacak her değişiklik, dalalet ve sapıklık olur."

Netice olarak, dinde yapılacak her değişiklik, dalalettir, doğru yoldan ayrılmaktır. Abdülvehhab-ı Şa'rani hazretlerinin bir talebesine hitaben buyurduğu gibi:

"Ey kardeşim! İmam-ı A'zam Ebu Hanife'ye ve onun yolunda giden âlimlere dil uzatmaktan kendini koru! Cahillerin sözlerine ve yazılarına aldanma! O yüce imamın, din işlerindeki ihtiyatını, titizliğini bilmeyen, dinde değişiklik yapanlara uyararak, onun delilleri zayıftır dersin, kıyamette onlar gibi felakete sürüklenirsin. Hanefi mezhebinin delillerini incellersen, dört mezhebin de sahih olduğunu anlarsın! Mezheplerin doğru olduğunu, öğle güneşini görür gibi, açık olarak anlamak istersen, Ehlullah yoluna sarı!! Tasavvuf yolunda ilerleyerek ilminin ve amelinin ihlaslı olmasını başar. O zaman, İslamiyet bilgilerinin kaynağını görürsün. Dört mezhebin de, bu kaynaktan alıp yaydıklarını, bu mezheplerin hiçbirinde, İslamiyet dışında hiçbir hüküm bulunmadığını anlarsın. Mezhep imamlarına ve onların yolundaki âlimlere karşı edebli, terbiyeli davrananlara müjdelersin! Allahü teâlâ, onları kullarına saadet yolunu göstermek için rehber, imam eyledi. Onlar, insanlara Allahü teâlânın büyük ihsanıdır. Cennet'e giden yolun öncüleridirler."

Her işin başı, din gayretidir

10.03.2008

İslamiyet'i öğrenmek ve öğretmek, her Müslümanın vazifesidir ve farzdır. Peygamber efendimiz; **(İlim öğreniniz! İlim öğrenmek ibadettir. İlim öğretilene ve öğrenene cihad sevabı vardır. İlim öğretmek, sadaka vermek gibidir. Âlimden ilim öğrenmek, teheccüd namazı kılmak gibidir)** buyurmuşlardır.

Öğrenmesi farz olan ilimleri öğrenmek, nafaka kazanmaya mecbur kalmak gibidir. Fetava-i Hindiycede; "İman edilecek, yapılacak, kaçınılacak şeyleri ve geçinecek sanat bilgilerini öğrenmek herkese farzdır. Bundan fazlasını öğrenmek farz değil ise de, sevaptır" buyurulmaktadır.

Allahü teâlânın beğendiği İslam dinini öğrenmek ve Resulullah efendimizin bildirdiği İslamiyet'e sarılarak dünyada ve ahirette huzura ve saadete kavuşmak isteyenler, ehli sünnet âlimlerinin ve ehli sünnetten olan tasavvuf büyüklerinin eskiden yazmış oldukları kitaplarından toplanan ilmihal kitaplarını okumalıdır.

Ehli sünnet itikadını ve ilmi halini öğrenmeyen ve çocuklarına öğretmeyenler, Müslümanlıktan ayrılmak, inkâr felaketine düşmek tehlikesindedir. Resulullah efendimiz buyurdu ki:

(İlim bulunan yerde Müslümanlık vardır. İlim bulunmayan yerde Müslümanlık kalmaz.)

Ölmek için, yemek, içmek lazım olduğu gibi, din düşmanlarına aldanmamak, dinden çıkmamak için de, dinini, imanını öğrenmek lazımdır. Ecdadımız, her zaman toplanır, ilmihal kitaplarını okur ve dinlerini öğrenirlerdi. Ancak, böyle Müslüman kaldılar ve İslamiyet'in zevkini aldılar. Bu saadet ışığını bizlere, doğru olarak ulaştırabildiler. Bizim de Müslüman kalmamız, yavrularımızı din düşmanlarına kaptırmamamız için, birinci ve en lüzumlu çare, her şeyden önce ehli sünnet âlimlerinin hazırladığı ilmihal kitaplarını okumak ve öğrenmektir. Çocuğunun Müslüman olmasını isteyen ana-baba, çocuğuna Kur'an-ı kerim öğretmelidir. Resulullah efendimiz; **(Allahü teâlâ ve melekler ve her canlı, insanlara iyilik öğretilene dua ederler)** buyurmuştur.

Fırsat elde iken okuyalım, öğrenelim ve çocuklarımıza, sözümüzü dinleyenlere öğretilim! Okula gittikten, meslek sahibi olduktan sonra öğrenmeleri güç olur. Hatta imkansız olur. Felaket gelince, ah etmek fayda vermez. İslam düşmanlarının, tatlı, yaldızlı kitaplarına, gazetelerine, televizyon, radyo ve filmlerine aldanmamalıdır.

Dinini öğrenmek isteyen, Ehl-i sünnet alimlerinin kitaplarını okumalıdır. Hasta, cahil bir kimseden ilaç alırsa, şifa bulmaz, ölür. Ehl-i sünnet olmayan, bid'at sahibi, mezhepsiz kimsenin bozuk, sapık din kitabını okuyanın da, dini, imanı bozulur.

Her işin başı, din gayretidir. Eğer bir kimsede bu gayret varsa, kaya bile erir, toz olur. Bir Mecusi din gayreti için bir memlekete köprü yaptırır. Sultan Mahmud Gaznevi hazretleri bu köprüyü görünce, yaptıran kişi için dua ederken, derler ki:

-Efendim bunu yaptıran Müslüman değil, ona dua etmeyin.

Sultan Mahmud Han masrafının iki katını vererek köprüyü satın almak ister. Fakat Mecusi;

-Padişahım ben bunu satmak için yapmadım, dinim için yaptım, satmam der. Batıl dini için bile yaptığını para ile değişmemiş, canını feda etmiştir. Ferideddin-i Genc-i Şeker hazretleri bunu anlatırken buyuruyor ki:

“Ey Müslüman sen din gayretini Mecusiden mi öğreneceksin, senin gayretin nerede?”

Allahü teâlâ müminlere çok kıymet vermiş, muhatap kabul etmiş, kulum demiş. Bundan daha büyük şeref olur mu? Kim dine sahip çıkarsa, din de ona sahip çıkar. Hadis-i kudside buyuruluyor ki:

(Ey dünya! Bana hizmet edene hizmetçi ol! Sana hizmet edene güçlük göster!)

Netice olarak, bizden evvelki Müslümanlar, bize öğretmek için uğraşmasalardı, onlar mallarını hatta canlarını feda ederek bu gayreti göstermeselerdi, bugün biz Müslüman olamazdık. Biz de, bizden sonrakilere, İslamiyet'i temiz bir şekilde ulaştırmalıyız. Bu sebeple üzerimizdeki emanet çok ağır ve de büyüktür. Bu emanete sahip çıkmak ve gereğini yapmak mecburiyetindeyiz. Aksi halde, ahirette, bu hesabın altından kalkmak çok zor olur.

İnsan ile küfür arasındaki sınır

16.03.2008

Küfür, sözlük anlamı itibariyle; hakkı, doğruyu örtmek, kapamak, inkâr etmek anlamlarına gelir. Dini ilimlerde ise; dinde bilinmesi, inanılması zaruri olan şeyleri, kesin olarak bildirilen dini hükümlerden birini bile inkâr etmek, kabul etmemek, reddetmek anlamına gelmektedir. Küfre girmek, inkâr bataklığına saplanmak demektir. Küfrün yani inkârın bulunduğu yerde iman, imanın bulunduğu yerde de küfür bulunmaz. Çünkü bu ikisi birbirinin zıddıdır. Doğu ile batı gibidir ki, birine yaklaşan, ötekinden uzak olur.

Ehl-i sünnet âlimleri, amel imandan parça değildir buyurmuştur. Günah işleyen veya farzları vaktinde yapmayan, kâfir olmaz, fasık yani günahkâr olur. Fakat namaz konusunda ehli sünnet âlimleri ittifak etmemişlerdir. Fıkıh imamlarından imam-ı Ahmed ibni Hanbel, İshak ibni Raheveyh, Abdullah ibni Mübarek, İbrahim Nehai hazretleri gibi birçok büyük âlimler; “Bir namazı kasten, yani bile bile kılmayan kimse, kâfir olur” buyurmuşlardır.

Cabir bin Abdullah hazretlerinin haber verdiği hadis-i şerifte; **(İnsan ile küfür arasındaki sınır, namazı terk etmektir)** buyurulmuştur. Çünkü namaz, insanı küfre varmaktan koruyan bir perdedir. Bu perde aradan kalkınca kul, küfre kayar. Bu hadis-i şerif, namazı terk etmenin çok fena olduğunu göstermektedir. Eshab-ı kiramdan çok kimse, namazı özürsüz terk eden kâfir olur dediler. Hadis imamları, söz birliği ile; “Bir namazı vaktinde bilerek kılmayan, yani namaz vakti geçerken, namaz kılmadığı için üzülmeyen, kâfir olur veya ölürken imansız gider” buyurmuşlardır.

Kitab-ül-fıkıh-alel-mezahib-il-erbe’ada deniyor ki:

“Namaz, İslam dininin direklerinden en ehemmiyetlisidir. Allahü teâlâ, kullarının yalnız kendisine ibadet etmeleri için, namazı farz etti. Nisa suresinin 103. âyeti, namaz müminler üzerine, vakitleri belirli bir farz oldu demektir. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, her gün beş vakit namaz kılmayı farz etti. Kıymet vererek ve şartlarına uyararak, her gün beş vakit namaz kılanı Cennete sokacağını, Allahü teâlâ söz verdi)** buyuruldu.

Namaz, ibadetlerin en kıymetlisidir. Hadis-i şerifte; **(Namaz kılmayanın, İslam’dan nasibi yoktur!)** buyuruldu.

Tefsir-i Mugnide deniyor ki:

“Büyüklerden biri şeytana dedi ki, senin gibi melun olmak istiyorum, ne yapayım? İblis sevinip, benim gibi olmak istersen, namaza ehemmiyet verme ve doğru, yalan, her şeye yemin et, yani çok yemin et! dedi. O kimse de, hiçbir namazı bırakmayacağım ve artık yemin etmeyeceğim, dedi.”

Namaza ehemmiyet vermeyen, vazife bilmeyen, dört mezhepte de kâfir olur. İnanıp da, tembellikle terk eden fasık olur. Yani büyük günah işlemiş olur. Namazı bile bile kılmayıp, kaza etmeyi düşünmeyen ve bunun için azab çekeceğinden korkmayan kimsenin, kâfir olacağı, Hadika’da, dil afetlerinde yazılıdır.

Allahü teâlâ, Müslüman olmayanlara namaz kılmasını, oruç tutmasını emretmemiştir. Bunlar, Allahü teâlânın emirlerini almakla şereflenmemişlerdir. Namaz kılmadığı, oruç tutmadığı için bunlara bir ceza verilmez. Bunlar, yalnız küfrün cezası olan Cehennemi hak etmişlerdir.

Netice olarak namaz kılmak, Allahü teâlânın büyüklüğünü düşünerek, Onun karşısında kendi küçüklüğünü anlamaktır. Bunu anlayan kimse, hep iyilik yapar. Hiç kötülük yapamaz. Namaz, dünya ve ahiret saadetlerinin kapısını açan bir anahtardır. Bu anahtarı ele geçirmek, herkesin elindedir. Allahü teâlâyâ inanan ve tembel olmayan bir Müslüman, bu anahtarı, elde edebilir. Bu bir irade ve azim işidir. Namazını kılan kimse, Allahü teâlâyâ samimiyetle inandığının kuvvetli bir delilini de göstermiş olmaktadır. Bir kimse, namazı doğru ve iyi kılınca, İslam ipine yapışmış olur. Çünkü namaz, İslam'ın beş şartından biridir. Namazı doğru ve iyi kılan bir kimse Müslümandır. Namazı doğru kılmayan veya hiç kılmayan kimsenin Müslümanlığı ise şüphelidir. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Müslüman ile kâfiri birbirinden ayıran namazdır.)

Kişinin işi, ahiretine mani olmamalı

17.03.2008

Bir Müslümanın dünya işleri, ailesi, çocukları, ahiret için çalışmaya mani olmamalıdır. Zira Münafıkun suresinin 9. âyet-i kerimesinde mealen; **(Mallarınız ve çocuklarınız, Allahü teâlâyı, hatırlamanıza mani olmasın!)** buyurulmuştur.

Evde çoluk çocuk ile daima tatlı sözlü ve güler yüzlü olmalıdır. Onlarla zaruret kadar yani haklarını ödeyecek kadar görüşmelidir. Onların arasında bulunmak, Allahü teâlâyı unutacak kadar uzun olmamalıdır. Hazret-i Ömer, alışverişle meşgul olanlara hitaben; "Ey tüccarlar! Önce ahiret rızkını kazanın! Sonra dünya rızkına çalışın!" buyururdu.

Önceki zamanlarda, kendilerinin ve ailelerinin nafakası için ticaretle veya herhangi bir işle meşgul olan Müslümanlar, sabah ve akşamları ahiret için çalışır, Kur'an-ı kerim okur, ders dinler, tövbe ve dua eder, ilim öğrenir ve gençlere öğretirlerdi. Zira insanların amellerini yazan ikişer melek, her sabah ve akşam değişmektedir. Bir hadis-i şerifte; **(Melekler insanların amel defterlerini götördükleri zaman, başında ve sonunda iyi iş yazılı ise, gün ortasında yapılanları ona bağışlarlar)** buyuruldu.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"Dünya kazancı, ahiret kazancı ile birlikte olduğu zaman işe yarar. Ahireti kazanmaya yardımcı olmayan dünya nimetleri, şekerle kaplanmış zehir gibidirler. Bunlarla, ahmak olanlar aldatılmaktadır. Allahü teâlânın bildirdiği tiryak ile bu zehirlerle ilaç yapmayanlara yazıklar olsun! Bu şekerli, tatlı zehirleri, İslamiyet'in emirlerini ve yasaklarını yapmak güçlüğüne katlanarak tedavi etmeyenlere çok acınır. Kısaca, İslamiyet'e uymak için biraz çalışan, biraz harekete geçen kimse, sonsuz olan kazançlara kavuşur. İslamiyet'in emirlerine ve yasaklarına uymak çok kolaydır. Fakat az bir gaflet ile ve gevşeklik ile de bu sonsuz nimetler elden çıkar. Uzağı gören, doğru düşünebilen akıl sahibinin, bu parlak İslamiyet'e uyması lazımdır. Ceviz ile kozalak ile oyuna dalarak faydalı şeyleri elden kaçıran çocuk gibi olmamalıdır. Dünya işinizi yaparken, İslamiyet'e uymaya dikkat ederseniz, Peygamberlerin yolunda bulunmuş olur, bu sağlam dini nurlandırmış ve yaşatmış olursunuz!"

Çarşıda, pazarda, işte Allahü teâlâyı hep hatırlamalı, dili ve kalbi boş bırakmamalıdır. İyi bilmelidir ki, o anda kaçırıldığını, bütün dünyayı verse, bir daha eline geçiremez. Gafiller arasındaki hatırlamanın sevabı çok olur. Zira Resulullah efendimiz; **(Gafiller arasında Allahü teâlâyı zikreden kimse, kurumuş ağaçlar arasında bulunan yeşil fidan gibidir ve ölümler arasındaki canlı gibidir ve harpte kaçanlar arasında, aslan gibi döğüşenler gibidir)** buyurmuştur.

Bu dünyada herkes yolcudur. Gelen durmuyor gidiyor. Yolcuların birbirlerine yardım etmesi, el ele vermeleri, kardeş gibi olmaları lazımdır. Her Müslümanın böyle düşünmesi lazımdır. Bir kimse, her gün vazifesine başlarken, Müslüman kardeşlerime yardım etmek, onları rahat ettirmek için çalışacağım. Din kardeşlerim benim işimi gördükleri gibi, ben de, onlara hizmet edeceğim demelidir. Her Müslüman iyi bilmelidir ki, bütün sanatlar, farz-ı kifayedir. Bunu düşünerek, bir sanata yapışmak, ibadet etmek olur. Her sanatı öğrenmek ve en ileri şekilde yapmaya çalışmak farzdır. Bu vasıtaları yapabilmek için, gerekli ilimleri, dersleri mekteplerde, bu niyet ile okutmak ve okumak hep ibadet olur. Namaz kılan insanın bu niyet ile, her işi ibadet olur. Namaz kılmayanların her hareketi de günah olur. O halde, her Müslüman, namazını kılmalı, sonra farz olduğunu düşünerek, vazifesini yapmalıdır. İş görürken niyetin

doğru olmasına alamet, insanlara faydalı olan bir meslek, bir sanat seçmektir. Yani, öyle bir iş görmeli ki, eğer o iş olmasa, Müslümanlar sıkıntı çekerdi.

Netice olarak, dünya ticaretinin ahirete yaraması ve Cehenneme sürüklememesi için, çok uğraşmak lazımdır. İnsanın sermayesi, dini ve ahiretidir. Bu sermayeyi kaptırmamak için, çok uyanık olmak lazımdır.

Kendini seven sevilmez

23.03.2008

İnsanda, akıl, kalb ve nefis denilen üç kuvvet vardır. Aklın ve nefsin yeri dimağdır. Kalbin yeri yürektir. Nefs daima haramları, zararlı şeyleri yapmayı düşünür. Bütün kötülükler, nefste toplanmıştır. Nefs, hiç iyilik yapmak istemez. Hep kötülük yapmak ister. Kendisine ve başkalarına zararlı olan şeyleri sever. Hadis-i kudside; **(Nefsini, düşmanın bill! Çünkü o, bana düşmandır)** buyuruldu.

İnsanın dünyada ve ahirette saadete kavuşması için, nefsine uymaması, onu zayıflatıp, zarar yapamayacak hale düşürmesi lazımdır. Veşşemsi suresinin 9. âyetinde mealen; **(Nefsini tezkiye eden kurtuldu. Nefsini günahla, dalalette bırakan, ziyan etti)** buyuruldu.

Nefsi zayıflatacak ilaç, İslamiyet'e uymaktır. Haramların hepsi, dünya malına, mevkisine, zevklerine düşkün olmak, nefsin gıdasıdır. Onu besler, kuvvetlendirir. Nefs kuvvetlenince, bütün iyiliklerin, kaynağı olan İslamiyet'e saldırır. Din ile, iman ile, Allahü teâlânın emirleri ile alay eder. Herkesin kendi gibi taşkın, şaşkın olmasını, haksızlık, kötülük, zulüm yapmasını ister. İnsanın en büyük düşmanı, kendi nefsidir ve nefslerini beslemiş, azdırmış olan gafil, cahil kimselerdir.

Nefs, zevklerine kavuşmak için her kötülüğü yapmaktan çekinmez. Her insanda nefis vardır. Nefs, İslamiyet'e uymak istemez. İman edip İslamiyet'in emirlerine uyanların nefsleri temizlenir, düşmanlıkları kalmaz. Peygamber efendimiz buyurdu ki:

(Akıl sahibi, nefsini ezip, ahirette lazım olan şeyler için çalışır. Ahmak, aptal olan da, nefsinin arzuları peşinde koşup, Cennete götürmesi için de, Allah'a dua eder.)

Dünyayı anlayan, ondan sakınır. Ondandır sakınan, nefsini tanıır. Nefsini tanıyan da, Rabbini bulur. Mevlasına hizmet edene, dünya hizmetçi olur. Hadis-i şerifte; **(Nefsini tanıyan Rabbini tanıır)** buyuruldu.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"İnsanın nefsi iman etmez ve İslamiyet'e uymak istemez. Onun yaratılışı böyledir. Bundan dolayı İslamiyet'in suretine uyanların imanı, imanın suretidir yani görünüşte imandır. Namazları, oruçları ve bütün ibadetleri, ibadetlerin suretidir yani hep görünüşte ibadettirler. Çünkü, insan deyince, insanın nefsi anlaşılır. Herkes ben deyince nefsini bildirmekte, nefsini göstermektedir. İnsan ibadet yaparken, nefsi küfür halindedir. Yaptıklarının yerinde bir iş olduğunu inkâr etmektedir.

Kalbin mal, evlat, mevki, metholunmak gibi çeşitli arzuları, bağlantıları ve sevdikleri görülür ise de bu sevgilileri hakikatte hep bir sevgilisi içindir. O biricik sevgilisi de, kendi nefsidir. Onların hepsini, kendi nefsi için sevmektedir. Bunları, hep kendi nefsi için istemektedir. Onların nefslerini düşünmemektedir. Nefsine olan sevgisi kalmazsa, nefsi için onlara olan sevgisi de kalmaz. Bunun içindir ki, kul ile Rabbi arasındaki perde, kulun kendi nefsidir. Kul, hep nefsini düşünmektedir. Bunun için perde, yalnız kendisidir. Başka hiçbir şey değildir. Kul, kendinin nefsini düşünmekten büsbütün kesilmedikçe Rabbini düşünemez. Allahü teâlânın sevgisi onun kalbine yerleşemez."

Nefsinin arzularına uyan, nefsini beğenen kimse, muhakkak helake, felakete düşer olur. İmam-ı Muhammed Gazali hazretleri buyurdu ki:

"Bütün kötülüklerin başı, kaynağı üçtür: Hased, riya, ucb. Kalbini bunlardan temizlemeye çalış!"

Ucb sahibi, hep ben, ben der. Toplantılarda baş tarafta bulunmak ister. Her sözünün kabul olunmasını ister.

İnsan ile Allahü teâlâ arasında en büyük perde, insanın nefsidir. Ebu Muhammed Abdullah Raşi hazretleri buyurdu ki:

"Allahü teâlâ ile insan arasında olan en büyük perde, kendi nefsini düşünmesidir ve kendisi gibi aciz olan bir kula güvenmesidir. İnsanların değil, Allahü teâlânın sevgisine kavuşmayı düşünmelidir."

Netice olarak insan, nefsinin ne kadar aşağılarsa, Allahü teâlâ indinde kıymeti o kadar yükselir. Kendine kıymet verenin, Allahü teâlâ katında kıymeti olmaz. Kendini yani nefsinin seven, sevilmez. Kendini sevmeyeni ise, herkes sever.

Şefaate inanmayan, ona kavuşamaz

24.03.2008

Şefaate kelime olarak; bir kimsenin işlediği suçun affedilmesi veya bir dileğinin yerine getirilmesi için yapılan aracılık, vasıta olmak anlamına gelmektedir.

Dini terim olarak şefaate; kıyamet günü, Allahü teâlânın izni ile, başta Peygamber Efendimiz olmak üzere, diğer peygamberler, âlimler, şehitler, salihler, küçük yaşta ölen Müslüman çocuklar ve Allahü teâlânın izin verdiklerinin; günahkâr olan müminlerin günahlarının affedilip Cehennem'den kurtulmalarını, cennetlik olanların da Cennet'teki derecelerinin artmasını Allahü teâlâdan istemeleri, bu hususta vasıta olmaları anlamındadır. Hadis-i şerifte; **(Kıyamet günü Peygamberler, âlimler ve şehitler şefaate edecektir)** buyruldu.

Allahü teâlâ, çok şeyi sebeplerle yaratmaktadır. Sebeplere yapışmak, sebeplerden beklemek, istemek, Onun âdetine uymak, Ondan beklemek, Ondan istemek olur. Peygamberden şefaate istemek de, Allahü teâlânın âdetine uymak ve Ona itaat etmek olur. Resulullah efendimizden ve evliyadan şefaate, yardım istemek, Allahü teâlâyı bırakmak, Onun yaratıcı olduğunu unutmak demek değildir. Bulut vasıtası ile Allahü teâlâdan yağmur beklemek, ilaç içerek Allahü teâlâdan şifa beklemek, top, bomba, füze kullanarak Allahü teâlâdan zafer beklemek gibidir. Bunlar sebeptir. Allahü teâlâ, her şeyi sebeple yaratmaktadır. Bu sebeplere yapışmak, şirk değildir. Peygamberler hep sebeplere yapıştılar.

Allahü teâlânın yarattığı suyu içmek için çeşmeye, Onun yarattığı ekmeği yemek için fırıncıya gidildiği ve Allahü teâlânın zafer vermesi için, harp vasıtaları ve talim yapıldığı gibi, Allahü teâlânın duayı kabul etmesi için de, peygamberin, evliyanın ruhlarına gönül bağlanır. Allahü teâlânın elektromagnetik dalgalarla yarattığı sesi almak için radyo kullanmak, Allahü teâlâyı bırakıp bir kutuya baş vurmak değildir. Çünkü, radyo kutusundaki aletlere o özellikleri, o kuvvetleri veren Allahü teâlâdır. Allahü teâlâ, her şeyde, kendi kudretini gizlemiştir. Müşrik, puta tapar, Allahü teâlâyı düşünmez. Müslüman, sebepleri, vasıtaları kullanırken, sebeplere, mahluklara, tesir veren Allahü teâlâyı düşünür. İstediklerini Allahü teâlâdan bekler. Geleni Allahü teâlâdan bilir. Peygamber Efendimiz; **(Ümmetimden büyük günahları olanlara şefaate edeceğim)** buyurmuştur.

Hacı Bayram-ı Veli hazretleri buyuruyor ki:

“Alim ve velilerin kabirlerini ziyaret ediniz. Zira o büyükler, kendilerini ziyaret edenlere şefaate ederler.”

Abdülvahid bin Zeyd hazretleri şöyle anlatır:

“Hacca gitmiştim. Yanımda bir genç durmadan Peygamber Efendimize salatü selam getiriyordu. Bazı yerlerde okunması daha uygun dualar olduğu halde, genç her yerde dua yerine salevat okuyordu. Dikkatimi çekti ve kendisine bunun sebebini sordum. Genç dedi ki:

-Babamla birlikte hacca gitmiştik. Yolda uyudum. “Kalk baban öldü” dediler. Kalktım gerçekten babam ölmüştü. Aynı zamanda yüzü de kararmıştı. Ölümü ve ayrıca yüzünün kararması beni daha da üzdü. Bu üzüntü ile tekrar uykuya daldım. Bu sırada rüyamda siyah yüzlü dört kişi ellerinde demir kamçılar olduğu halde, babama yaklaştılar. Tam vuracakları zaman nur yüzlü bir zatın geldiğini, onlara dönerek;

“Vurmayın!” dediğini, eli ile de babamın yüzünü sıvazlayarak nurlandırdığını, sonunda bana; “Artık uyan, baban nurlanmıştır” diye söylediğini gördüm.

“Sen kimsin?” diye sorduğumda, “Ben Peygamberim, bana salevat getirdiği için babana şefaate ettim” dedi. Uyandım, söylendiği gibiydi. Bu sebeple ben de salevat-ı şerifeyi devamlı okuyorum.”

Netice olarak, kıyamet günü izin verilmeden kimse, kimseye şefaate edemeyecektir. İzin alan da, razı olduğuna şefaate edecektir. Razi etmek için İslamiyet'e uymak ve iman ile ölmek lazımdır. Bundan sonra, insanlık icabı kusuru bulunursa, ancak böyle kusurlar, şefaate affolacaktır. Şefaate inanmayan bundan mahrum kalır. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Şefaate inanmayan, ona kavuşamaz.)

Kadere inanan, kederlenmez

30.03.2008

Kader, kelime olarak, bir çokluğu ölçmek, hüküm, emir, çokluk ve büyüklük anlamlarına gelmektedir. Dînî terim olarak kader; Allahü teâlânın, bir şeyin varlığını ezelde dilemesi, takdir etmesidir.

Kader; olacak her şeyi, Allahü teâlânın ezelde bilmesi ve bildiklerini, zamanları gelince, yaratması demektir.

Her şey, Allahü teâlânın takdîri ile hâsıl olur. İnsanın, bir işin ezelde nasıl takdîr edildiğini bilmediği için, Allahü teâlânın emrine uyarak çalışması lâzımdır. Kazâ ve kader, insanın çalışmasına mâni değildir. İnsanlar, kazâ ve kaderi, bir işi yapmadan önce değil, yaptıktan sonra düşünmelidir. Hadîd sûresinin 22. âyet-i kerîmesinde meâlen; **(Dünyâda olacak her şey, dünyâ yaratılmadan evvel ezelde Levh-i mahfûza yazılmış, takdîr edilmiştir. Bunu size bildiriyoruz ki, hayatta kaçırdığınız fırsatlar için üzülmeyesiniz ve kavuştuğunuz kazançlardan, Allah'ın gönderdiği nimetlerden mağrûr olmayasınız. Allahü teâlâ kibirlileri, egoistleri sevmez)** buyuruldu.

Bu âyet-i kerîme gösteriyor ki, kazâ ve kadere îmân eden bir kimse, hiçbir zaman ümitsizliğe düşmez ve şımarmaz. Kazâ ve kadere inanmak, insanın çalışmasına mâni olmaz. Çalışmasını kamçılar.

(Çalışınız! Herkes, kendisi için takdîr edilmiş olan şeylere sürüklenir) hadîs-i şerîfi de, insanın çalışmasının; kazâ ve kaderin nasıl olduğunu göstereceğini, çalışmakla kazâ ve kader arasında sıkı bir bağlılık bulunduğunu bildirmektedir.

Ezeldeki takdîr, "Filân kimse, kendi isteği ile filân işi yapacaktır" şeklindedir. Ezeldeki takdîr, insanda seçmek hakkı bulunmadığını değil, bulunduğunu göstermektedir.

İnsanın, işine göre, ömrü ve rızkı ve iyiler kötü, kötüler de iyi olarak değişebilir. Bir kimse, ölümüne yakın, iyi işler yapıp, son nefeste îmân ile ve bir başkası da kötü amel işleyip, îmânsız gidebilir. Bunun için, Resulullah efendimiz her zaman; **(Allahümme, yâ mukallibelkulûb, sebbit kalbî, alâ dînîk)** Yani; **(Ey büyük Allahım! Kalbleri iyiden kötüye, kötüden iyiye çeviren, ancak sensin. Kalbimi, dîninde sâbit kıl, yani dîninden döndürme, ayırma!)** duasını okurdu.

Kader değişmez. Kazâ, kadere uygun olarak meydâna gelir. Kazâ, her gün çok değişip, sonunda kadere uygun olunca yaratılır. Kazâ-i mu'allak şeklinde yaratılacağı yazılmış olan bir şey, kulun iyi ameli ile değişip yaratılmaz.

Bir adamın iyilik için çalışması, bu adam için ezelde iyilik takdîr edilmiş olduğunu göstermektedir. Çünkü herkes, kendisi için ezelde takdîr edilmiş olan işleri yapmaya sürüklenir.

Atâ bin Yesâr hazretleri, Yâlâ bin Mürre hazretlerinden şöyle nakleder:

"Biz hazret-i Ali'nin yakınlarından bâzıları ile buluştuk. Yâlâ bin Mürre onlara;

-Hazret-i Ali şu anda harp halindedir ve hayâtı da güvende değildir, başına bir zarar gelebilir dedi.

Bunun üzerine biz, hazret-i Ali'nin kapısında nöbet tutmaya başladık. Bir ara hazret-i Ali namaza çıktı ve bizi görünce;

-Burada ne yapıyorsunuz? diye sordu. Biz de;

-Sizi korumak için bekliyoruz, zirâ size bir zarar gelmesinden korkuyoruz diye cevap verdik. Hazret-i Ali;

-Beni gök ehlinden mi yoksa yer ehlinden mi koruyorsunuz? diye sorunca, biz de;

-Elbette yer ehlinden koruyoruz. Gök ehlinden sizi korumamız mümkün değil ki, dedik.

Bunun üzerine hazret-i Ali;

-Allahü teâlânın takdir etmediği hiçbir şey gökte de, yerde de olmaz. Herkesin işlerine vekil olan iki melek vardır. Kaderi olarak takdir edilen şeyler, o kimsenin başına gelinceye kadar, her şeyi ondan uzaklaştırırlar. Kaderde olan başa gelince de, kaderi ile onu baş başa bırakırlar buyurdu."

Netice olarak kulluk; dinini korumak, sözünde durmak, sabretmek ve kadere râzı olmaktır. Zira kadere inanan, kederden emin olur. Mümin, başına hayır ve şer geldiğinde ben bunu bekliyordum

diyendir. Allahü teâlânın kaza ve kaderine imân eden, kederden, üzüntüden kurtulur. Şu beyitte ifade edildiği gibi:

Kim bulur, zor ile, maksadına, her zamân zafer,
Gelir elbet zuhûra, ne ise hüküm-i kader!

İnsan, tercihlerinden sorumludur

31.03.2008

İnsanın kalbi yani gönlü, madde değildir. Elektrik ve mıknatıs dalgaları gibidir, yer kaplamaz. Göğsümüzün sol tarafında bulunan, yürek dediğimiz et parçasında, kuvveti, tesirleri hasıl olmaktadır. Akıl, nefis ve ruh da, kalb gibi birer varlıktırlar. Bu üçünün de, kalb ile bağlantısı vardır. İnsanın, gözü, kulağı, burnu, ağzı ve cildi ile his ettiği renk, ses, koku, zevk, tat ve sıcaklık, sertlik gibi şeyler, duygu sinirleri ile beyne gelir. Beyin de bunları hemen kalbe bildirir. Aklın, nefsin, ruhun ve şeytanın arzuları, istekleri de, kalbe gelir. Kalb, ne yapılacağına karar verir, irade eder, seçer. Bu şeyleri, ya reddeder veya beyne bildirir. Beyin de, bunları hareket sinirleri ile organlara bildirir. Organlar da, Allahü teâlâ isterse ve kuvvet verirse, hareket ederek, kalbin irade ettiği, seçtiği şey yapılır.

İnsanların işleri, iradelerine bağlı ise de, her istedikleri olmaz. O işin olması için, Allahü teâlânın da irade etmesi gerekir. Allahü teâlâ, kulun iradesi olmadan da yaratmaya muktedirdir. Ancak âdeti böyle değildir. İnsan irade eder, harekete geçer, kudretini, gücünü kullanır ve Allahü teâlâ da irade ederse, o iş meydana gelir. Şeytan, insanları; “İnsan, Allahü teâlâ isterse ibadet yapar, istemezse yapmaz. O halde insan, işleri yapıp yapmamakta serbest değildir, çalışsa da, çalışmasa da, ezeldaki kaza ve kader hasıl olacaktır” diyerek aldatmaktadır.

İnsanın işleri ezeldaki takdir ile meydana geliyor ise de, meydana gelmeleri için, önce kul iradesini kullanmakta, işin yapılmasını veya yapılmamasını istemektedir. İnsanın işlerini Allahü teâlânın ezelde takdir etmesi demek, insanın neleri irade edeceğini bilmesi ve dilemesi demektir. Böyle olduğu için, kulun mecbur olması lazım gelmez. Bir kimse, birisinin bir günde yapacağı şeyleri bilse ve bunları yapmasını irade etse ve hepsini bir kağıda yazsa, bunları yapacak olan kimse, o kimsenin mecburu olmaz ve; “Yapacaklarımı biliyordun, yapılmasını istedin ve kağıda yazdın. O halde, bunları sen yaptın” diyemez. Çünkü, bunları kendi iradesi ile ve kendisi yapmıştır. O kimsenin bildiği, dilettiği ve yazdığı için yapmamıştır. Allahü teâlânın ezelde bilmesi ve dilemesi ve levh-ül-mahfuza yazması da, insanları mecbur etmek olmaz. Kulun yapacağını bildiği için, yapılmasını irade etmiştir. Kul, iradesini kullanmazsa, Allahü teâlâ, kulun iradesini kullanmayacağını ezelde bilir ve bildiği için irade etmez ve yaratmaz.

Yahya Müniri hazretleri buyuruyor ki:

“Saadet, Cennetlik olmak demektir. Şekavet, Cehennemlik olmak demektir. Saadet ve Şekavet, Allahü teâlânın iki hazinesi gibidir. Birinci hazinenin anahtarı, taat ve ibadettir. İkinci hazinenin anahtarı, günahlardır. Allahü teâlâ, her insanın said veya şaki olacağını ezelde biliyordu. Bu bilgisine kader denir. Buna alın yazısı diyoruz. Said olacağı ezelde bilinen kimse, Allahü teâlâyâ itaat eder. Ezelde, şaki olacağı bilinen kimse, hep günah işler. Dünyada herkes, said veya şaki olduğunu, amelinden anlayabilir. Ahireti düşünen din âlimleri, herkesin said veya şaki olduğunu böylece anlar. Dünyaya dalmış olan din adamı ise, bunu bilmez. Her izzet ve her nimet, Allahü teâlâyâ, ihlas ile itaat ve ibadet etmekten, her kötülük ve sıkıntı da, günah işlemekten hasıl olur. Herkese dert ve bela, günah yolundan gelir. Rahat ve huzur da, itaat yolundan gelmektedir. Allahü teâlânın âdeti böyledir. Bunu kimse, değiştiremez. Nefse kolay ve tatlı gelen şeyi saadet zannetmemeli. Nefse güç ve acı gelenleri de şekavet ve felaket sanmamalıdır.”

Netice olarak, insanların iradesi olmasaydı ve insanların işleri yalnız Allahü teâlânın iradesi ile yaratılsaydı, o zaman insanlar mecburdur denilirdi. Ehl-i sünnet itikadına göre, insanların işleri, insanın kudreti ile Allahü teâlânın kudretinin birlikte tesiri ile meydana gelmektedir. Bunun için insan, irade yani tercih ettiği şeylerden sorumludur.

Sevginin derecesi, itaate bağlıdır

06.04.2008

Muhabbet, kelime olarak; sevgi veya bir şeye aşırı düşkünlük anlamındadır. Muhabbet yani sevmek, hep beraber olmayı istemek, beraber olmaktan zevk, lezzet duymak demektir. İnsan sevdiğini hiç unutmaz. Muhabbetin yeri, kalbdır ki buna gönül diyoruz.

Kalb, muhabbet, sevgi yeridir. Kalbde, ya dünya sevgisi, yahut Allah sevgisi bulunur. İbadet yaparak, kalbden dünya sevgisi çıkarılınca, kalb temiz olur. Bu temiz kalbe, Allah sevgisi, kendiliğinden dolar. Günah işleyince, kalb kararır, hasta olur. Dünya muhabbeti yerleşerek, Allah sevgisi gider. Kalbin bu hâli, bir şişeye benzer. Su doldurunca, havası çıkar. Suyu boşaltınca, hava kendiliğinden dolar.

Muhabbet, sevgiliye itaat etmeyi ister. Sevgiliye itaat ise, İslamiyet'e uymakla olur. Çünkü, sevgilinin beğendiği yol, İslamiyet'tir. Muhabbetin çok olmasına alamet, İslamiyet'e çok uymaktır. İslamiyet'e uymak, farzları yapmak ve haramlardan sakınmak demektir. İslamiyet'e uyabilmek, ilim, amel ve ihlas ile olur.

Sevmek, sevdiğinin yolunda bulunmak demektir. İmanın alameti de, hubb-i fillah ve buğd-i fillahtır. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlânın bazı kulları vardır. Bunlar, Peygamber değildir. Peygamberler ve şehitler, kıyamet günü bunlara imrenirler. Bunlar, birbirini tanımayan, uzak yerlerde yaşayan, Allah için birbirini seven müminlerdir)** buyuruldu.

Seven, sevdiğinin yolunda bulunmazsa, sevgisi sahih olmaz. Yahudiler ve Hristiyanlar, Peygamberlerini sevdiklerini söylüyorlar. Fakat, onların yolunda olmadıkları için, ahirette Peygamberlerinin yanında olmayacaklardır. Hatta, Cehenneme gideceklerdir. Zira hadis-i şerifte; **(İnsan, dünyada kimi seviyorsa, ahirette onun yanında olacaktır)** buyuruldu.

Yüksek ruhlar, sevdikleri ruhları yukarı çekerler. Alçak ruhlar da, aşağı çeker. İnsan, öldükten sonra, ruhunun nereye gideceğini, dünyada sevdiklerinin halinden anlamalıdır. Dünyada birbirini seven kimselerin ruhları birbirlerini cezbediği gibi, kıyamette de birbirlerini cezbederler. Kâfirleri seven, onlarla birlikte Cehenneme gidecektir. Sevdiğine tabi olmamak, insanın elinde değildir. Sevmenin en kuvvetli alameti, sevdiğinin sevdiklerini sevmek, sevmediklerini sevmemektir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"İnsanın saadete kavuşması için, âdetlerinde, ibadetlerinde, kısacası her işinde din ve dünya büyüklerinin reisine benzemesi lazımdır. Bu dünyada, herkesin, sevdiğine benzeyenleri çok sevdiğini görüyoruz. Sevgilinin sevdikleri sevilir. Düşmanları sevilmez. Beden ve kalb ile erişilebilecek bütün yüksek dereceler, Resulullahı sevmeye bağlıdır. Dostun sevdiklerini sevmek, düşmanlarını sevmemek, insanda kendiliğinden hasıl olur. Seven kimse, bu hususta deli gibidir.

(Bir kimseye deli denilmedikçe, imanı kâmil olmaz) buyuruldu. Böyle olmayan kimsenin muhabbetten nasibi olmaz.

Doğru yolda gidenleri sevmek, onlarla tanışmak, görüşmek, onlar gibi olmaya özenmek, o büyüklerin sözlerini işitmek ve kitaplarını okumak, Allahü teâlânın nimetlerinin en büyüklerindendir ve Onun ihsanlarının en kıymetlilerindendir.

Seven, daima sevgiliye kavuşur. Onun gibi olur. Muhabbeti, sevgisi arttıkça, nefsin zararlı isteklerinden kurtulur. Allahü teâlânın rızasına, muhabbetine kavuşur."

Allahü teâlâyı ve Onun Peygamberini sevmek demek, emirlerini yapmak, yasaklarından sakınmak, bunlara karşı edep, saygılı olmak demektir.

Netice olarak, her iyilik, hayır ve üstünlüğün esası, Allah sevgisidir. Sevgi ise, itaat demektir. Yani seven, sevdiğine itaat eder. Sevginin derecesi, itaatteki sürat ile ölçülür. Bir kimse, ben ehl-i sünnet âlimlerini, bu büyükleri seviyorum deyip de itaat etmiyorsa, onların bildirdiği yoldan gitmiyorsa, yalancıdır. Vücutta bulunan bir hücre, beyinle bağlantısını kopartırsa kanserleştiği gibi, bu büyüklerle irtibatı kesilen kimse de, iflah olmaz. Bunun için, bu büyüklerin kitaplarını, hayatlarını okumalı, irtibatı hiç kesmemelidir.

Tevazu göstermek, kibirdendir!

07.04.2008

Tevazu; alçak gönüllülük, kendisini başkaları ile bir görmek, başkalarından daha üstün ve daha aşağı görmemek demektir.

Tevazu, kibrin aksidir ve kişinin kendisini başkaları ile bir görmesi, başkalarından daha üstün ve daha aşağı görmemesidir. Tevazu, insan için çok iyi bir huydur. Resulullah efendimiz; **(Allah için tevazu eden, Allahü teâlâ yükseltir. Kim de kibirlenirse, Allahü teâlâ onu rezil eder)** buyurmuştur.

İsa aleyhisselama havarileri;

-Ey Allah'ın Peygamberi! İçimizde, hangimiz büyük, hangimiz küçüktür? diye sual edince cevabında;

-En büyüğünüz, en küçüktür. En küçüğünüz de, en büyüktür yani kendini büyük gören küçük, kendini küçük gören de büyüktür buyurmuştur.

Peygamber efendimiz birçok hadis-i şeriflerinde, kibirli olanları kötölemiş, alçak gönüllü olanları ise övmüştür. Bir hadis-i şerifte; **(Allah rızası için tevazu eden, yani kendini Müslümanlardan üstün görmeyeni, Allahü teâlâ yükseltir)** buyurmuştur.

Bunun içindir ki, din âlimleri, tasavvuf büyükleri, her zaman, Müslümanlara tevazuyu, alçak gönüllü olmayı emir buyurmuştur. Zira Müslüman egoist olmaz ve egoist olanı da, Allahü teâlâ sevmez.

Kibirliye karşı tevazu eden, kendisine zulmetmiş olur. Bid'at sahiplerine ve zenginlere karşı da kibirli görünmek caizdir. Bu kibir, kendini yüksek göstermek için değil, onlara ders vermek, gafletten uyandırmak içindir. Gösteriş yapan riyakârlara karşı da kibirli görünmek caizdir.

Kendinden aşağı olanlara karşı tevazu göstermek iyi ise de, bunun aşırı olmaması gerekir. Aşırı olan tevazua, yaltaklanmak denir ki bu ancak üstada ve âlime karşı caizdir. Başkalarına karşı caiz değildir.

Vaktiyle âbidin biri, ibadet etmek üzere dağa çıkar. Bir gece rüyasında;

-Falan ayakkabıcıya git! Senin için dua etsin denir. Âbid dağdan iner, adamı bulur, ne iş yaptığını sorar. Adam, gündüzleri oruç tutup, ayakkabı işlerinde çalıştığını, kazandığı para ile ailesini geçindirdikten sonra fazlasını sadaka verdiğini söyler.

Âbid, adamın güzel bir iş yaptığını anlar, fakat kendisinin dağda sırf ibadetle meşgul olmasını daha iyi bulur ve tekrar ibadetine döner. Yine gece rüyasında;

-Ayakkabıcıya git ve ona, "Bu yüzündeki sararmanın sebebi ne?" diye sor, denir. Âbid, gidip sorar. Ayakkabıcı;

-Kimi görürsem, bu kurtulacak da, ben helak olacağım derim ve kendimden korkarım. Yüzümün sararması bundandır der. İşte o zaman âbid, ayakkabıcının bu korku ve tevazu ile üstünlük kazandığını anlar.

Bir kimsenin tevazu sahibi olabilmesi için, dünyaya niçin geldiğini, nereye gideceğini bilmesi gerekir. İnsan, hiç yok idi. Önce bir şey yapamayan, hareket edemeyen bebek oldu. Şimdi de, her an hasta olmak, ölmek korkusundadır. Nihayet ölecek, çürüyecek ve toprak olacaktır. Dünya zindanında, her an, ne zaman azaba götürüleceğini beklemektedir. Ölecek, leş olacak, böceklerle yem olacak, kabir azabı çekecek, sonra diriltilip kıyamet sıkıntılarını çekecektir. Cehennemde sonsuz yanmak korkusu içinde yaşayan kimseye tekebbür mü yakışır, tevazu mu?

Alçak gönüllü olan kurtulur, kibirli olan ise yanar. Tevazu, cahilden veya çocuktan da olsa, hakkı, doğruyu işitince boyun büküp hemen kabul etmektir. Tevazu, karşılaştığı her Müslümanı kendinden aşağı bilmemektir. Tevazu sahibi, kendini başkalarından aşağı görmez, zelil ve miskin de olmaz.

Netice olarak, tevazu göstermekle, tevazu sahibi olmak çok farklıdır. Tevazu sahibi övülmüş, tevazu göstermeye çalışan ise yerilmiştir. Zira tevazu göstermek, kibirdendir. Çünkü kendinde bir varlık hisseden tevazu göstermeye çalışır. Halbuki mütevazı kimse, kendinde bir varlık görmez ki tevazu gösterebilir.

Cüneyd-i Bağdadi hazretlerinin buyurduğu gibi:

"Tevazu göstermeye çalışmak da kibirdir. Çünkü kendinde bir varlık hisseden tevazu göstermeye çalışır. Gerçek tevazu ehli, kendinde bir varlık hissetmez ki, tevazu göstermeye çalışsın. Onun tevazuu tabiidir, yapmacık değildir."

Çocuğunun düşmanı olmamalı!

13.04.2008

İslamiyet'in temeli, imanı, farzları, haramları öğrenmek ve öğretmektir. Allahü teâlâ, Peygamberleri bunun için göndermiştir. Çocuklara bunlar öğretilmediği zaman, İslamiyet yıkılır, yok olur. Allahü teâlâ, Müslümanlara, benim emirlerimi öğretiniz, yasak ettiğim haramları bildiriniz ve yapılmasına razı olmayınız diye emrediyor. Peygamber efendimiz; **(Birbirinize Müslümanlığı öğretiniz. Emr-i marufu bırakır iseniz, Allahü teâlâ, en kötünüzü başınıza musallat eder ve dualarınızı kabul etmez)** buyurmuştur.

Evlat, ana baba elinde bir emanettir. Çocukların temiz kalbleri kıymetli bir cevher gibidir. Mum gibi, her şekli alabilir. Küçükken, hiçbir şekle girmemiştir. Temiz bir toprak gibidir. Temiz toprağa hangi tohum ekilirse, onun meyvesi hasıl olur. Çocuklara iman, Kur'an ve Allahü teâlânın emirleri öğretilir ve yapmaya alıştırılırsa, din ve dünya saadetine ererler. Bu saadette anaları, babaları ve hocaları da ortak olur. Eğer bunlar öğretilmez ve alıştırılmaz ise, bedbaht olurlar. Yapacakları her fenalığın günahı, ana, baba ve hocalarına da verilir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Bir Müslümanın evladı ibadet edince, kazandığı sevap kadar, babasına da verilir. Bir kimse, çocuğuna fısk, günah öğretirse, bu çocuk ne kadar günah işlerse, babasına da o kadar günah yazılır.)

Tahrim suresinin altıncı âyet-i kerimesinde mealen; **(Kendinizi, evlerinizde ve emirlerinizde olanları ateşten koruyunuz!)** buyurulmaktadır.

Bir babanın, evladını Cehennem ateşinden koruması, dünya ateşinden korumasından daha mühimdir. Cehennem ateşinden korumak da, imanı, farzları, haramları öğretmekle, ibadete alıştırmakla ve dinsiz, ahlaksız arkadaşlardan korumakla olur. Bütün fenalıkların başı, kötü arkadaşdır. Peygamber efendimiz; **(Bütün çocuklar Müslümanlığa uygun ve elverişli olarak dünyaya gelir. Bunları, sonra anaları, babaları Hristiyan, Yahudi ve dinsiz yapar)** sözü ile Müslümanlığın yerleştirilmesinde ve yok edilmesinde en mühim işin, gençlikte olduğunu bildiriyor.

O halde, her Müslümanın birinci vazifesi, evladına İslamiyet'i ve Kur'an-ı kerimi öğretmek olmalıdır. Evlat, büyük bir nimettir. Nimetin kıymeti bilinmezse, elden gider. Bunun için pedagoji yani çocuk terbiyesi, İslam dininde çok kıymetli bir ilimdir. Peygamber efendimiz buyuruyor ki:

(Hepiniz bir sürünün çobanı gibisiniz. Çoban sürüsünü koruduğu gibi, siz de evlerinizde ve emirleriniz altında olanları Cehennemden korumalısınız! Onlara Müslümanlığı öğretmelisiniz! Öğretmez iseniz mesul olacaksınız.)

Müslüman bir anne-baba, çocuklarını dinini bilen, seven ve kayıran salih kimselerin yanına götürmeli, yanlarından ayırmamalıdır. Yerine göre Müslüman bir baba, çocuğunun hem abisi, hem de babası olmalı. Çocuğu iyi, güzel şeylere alıştırmalı ve iyi yerlere götürmelidir. Çocuklara, büyüklerin, ehli sünnet âlimlerinin kıymetli kitaplarından okumalı, okutmalı, kitap okumadan yatmamalıdır. Küçük yaşta ne verilirse, o kalıcı olur. Zira gönülleri tertemiz ve berraktır. Her baba çocuğuna; "Aman evladım, ne sen kendini yak, ne de beni yak. Zira evladın yaptığı anaya, babaya da gider. Kendin gidersin beni de götürürsün. Çünkü anne-babaya evladın yaptığı her şey misliyle yazılır. İyilik yapıyorsa iyilik yazılır, kötülük yapıyorsa kötülük yazılır" diyerek güzel nasihatte bulunmalıdır.

Her anne-baba, çocuklarına mutlaka Kur'an-ı kerimi öğretmeli ve okumalarını temin etmelidir. Zira çocuğuna Kur'an-ı kerim öğreten ana babaya çok sevap verilmektedir. Peygamber efendimiz; **(Hoca çocuğa, Besmele okur, çocuk da söyleyince, Allahü teâlâ, çocuğun ve anasının ve babasının ve hocasının Cehenneme girmemesi için senet yazdırır)** buyurmuştur.

Netice olarak, eğer anne ve baba, evlatlarına İslamiyet'in ve din büyüklerinin sevgisini veremiyorsa, çocuklarının baş düşmanı olmaktadırlar. Nefsine düşkün yani çocuklarını nefsi için seven anne ve babalar, çocuklarının en büyük düşmanıdırlar.

Huzura kavuşmak için

14.04.2008

Aklı olan herkes, dünyada rahat ve huzur içinde yaşamak, ahirette de, azaptan kurtulup, sonsuz nimetlere kavuşmak ister. Dünyada rahata ve ahirette de sonsuz iyiliklere kavuşmak için, salih Müslüman olmak lazımdır. Salih Müslüman olmak için de, din bilgilerini ehli sünnet âlimlerinin

kitaplarından öğrenmek gerekir. Cahil olan bir kimse, salih değil, Müslüman bile olamaz yani imanını koruyamaz.

Allahü teâlâ, dünyada bütün insanlara acıyor. Faydalı, lüzumlu şeyleri herkese gönderiyor. Zararlardan korunmak, saadete, huzura kavuşmak için de yol gösteriyor. Saadete, huzura kavuşmak için, iki şey lazımdır:

Birincisi, doğru ilim ve iman sahibi olmaktır. Bu da, fen derslerini ve Muhammed aleyhisselamın hayatını, ahlakını öğrenmekle ele geçer.

İkincisi, iyi huylu, iyi hareketli insan olmaktır. Bu ise, fıkıh ve ahlak ilimlerini öğrenmek ve bunlara uymakla olur. Bu ikisini elde eden kimse, Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşur, huzurlu olur.

Dünyada ve ahirette saadete, huzura kavuşmak, rahat ve neşeli yaşamak için Müslüman olmak lazımdır. Rahata, saadete, huzura kavuşmak için, Müslüman olduğunu söylemek, Müslüman görünmek yetişmez. Müslümanlığı iyi öğrenmek ve emirlere, yasaklara uymak lazımdır. İmran suresinin 31. âyetinde mealen; **(Allahü teâlâyı seviyorsanız, bana tâbi olunuz! Bana uyanları Allah sever!)** buyuruldu.

Allahü teâlâ, Habibine böyle demesini emir buyurmaktadır. Saadete kavuşmak isteyen kimse, bütün âdetlerini, ibadetlerini ve alışverişlerini Resulullah efendimiz gibi yapmaya çalışmalıdır. Bu dünyada, bir kimsenin sevdiğine benzemeye çalışanlar, bu kimseye sevimli ve güzel görünürler. Bu kimse, onları da çok sever, beğenir. Bunun gibi, sevgiliyi sevenler, her zaman sevilir. Sevgilinin düşmanları, sevenin de düşmanları olur. Bundan dolayı, görünen ve görünmeyen bütün iyilikler, bütün üstünlükler, ancak o yüce Peygamberi sevmekle ele geçebilir. Yüксеlebilmenin, ilerlemenin ve huzurlu olmanın ölçüsü, bu sevgidir. Zira Allahü teâlâ, taatleri, ibadetleri, saadete, huzura ve yüksek derecelere kavuşmak için vesile kılmıştır.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Ebedi saadete kavuşmak isteyen, Muhammed aleyhisselama uymalıdır. Ona uymakla şereflemek için, dünyayı büsbütün bırakmak lazım değildir. Farz olan zekat verilince dünya terk edilmiş sayılır. Dünya malını zarardan kurtarmanın ilacı, bunun zekatını vermektir. Malın hepsini vermek daha iyi ise de, zekatını ayırıp vermek de, hepsini vermek gibi olur.”

Dünyada ve ahirette saadete, huzura kavuşmak isteyen, Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarını okumalı ve buna göre amel etmeli, uzuvlarının günah işlemelerine mani olmalıdır. Günah işlememek, kalbinde meleke, tabiat, halini almalıdır. Bunu başaraabilen kimseye salih denir.

Huzursuzluğun kaynağı ikidir:

Birincisi bilmemek yani kendisine lazım olan ilmi hal, fıkıh bilgilerini okumamak, öğrenmemektir.

İkincisi ise, bu okuduklarını, öğrendiklerini, bildiklerini tatbik etmemektir.

Büyüklerle hürmet, küçüklerle şefkat göstermek, dinimizin emridir. Büyükleri inciten, saygısızlık yapan, mutlaka sıkıntı çeker. Büyüklerle hürmet eden, saygı gösteren ve bol dua alan da, huzurlu olmuştur.

Netice olarak huzur, parayla, malla, mülkle olmaz. Ölümü hatırlamakla, yüzünü ahirete çevirmekle daha doğrusu Allah demekle olur. Günah işlenmeyen yerde huzur vardır. Günah işlenirse, huzursuzluk başlar. Zira günahlar, kalbi sıkar. Allahü teâlâyı zikretmek, hatırlamak yani ibadetle meşgul olmak, insana ferahlık verir, günahlara karşı da soğukluk getirir. Bir Müslüman, günah işlemese Cennet nimetleri başlar. Ölümü hatırlamak, huzur ve saadetin kaynağıdır ve ömrü uzatır. Ölümü unutmak ise, huzursuzluğun kaynağıdır ve ömrü kısaltır. Bu sebeple insan, şu an, son an demeli, ona göre çalışmalı ve yaşamalıdır. Kısacası, İslamiyet'in bildirdiği güzel ahlaka sarılan, bunları uygulayan, rahata, huzura kavuşur.

Hiçbir kalbi incitmemeli

20.04.2008

Kalb, carullahtır yani Allahü teâlânın komşusudur. Allahü teâlâyı kalb gibi yakın bir şey yoktur. Bu sebeple kalbin incitilmesinden kaçınmak lazımdır. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Kalb, Allahü teâlânın komşusudur. Allahü teâlâyı kalbin yakın olduğu kadar hiçbir şey yakın değildir. Mümin olsun, asi olsun, hiçbir insanın kalbini incitmemelidir. Çünkü, asi olan komşuyu da

korumak lazımdır. Sakınınız, sakınınız, kalb kırmaktan pek sakınınız! Allahü teâlâyı en ziyade inciten küfürden sonra, kalb kırmak gibi büyük günah yoktur. Çünkü, Allahü teâlâyı ulaşan şeylerin en yakın olanı kalbdır. İnsanların hepsi, Allahü teâlânın köleleridir. Herhangi bir kimsenin kölesi doğulur, incitilirse, onun efendisi elbette gücenir. Her şeyin biricik maliki, sahibi olan efendinin şanını, büyüklüğünü düşünmelidir. Onun mahlukları, ancak izin verdiği, emir eylediği kadar kullanılabilir. İzni ile kullanmak, onları incitmek olmaz. Hatta, onun emrini yapmak olur.”

Allahü teâlâyı, Peygamber efendimizi sevmemiz lazım olduğu gibi, Eshab-ı kiramı yani ilk Müslümanları da sevmemiz, onlara düşmanlık etmememiz, incitmememiz emredilmiştir. Zira hadis-i şerifte; **(Onlara düşmanlık bana düşmanlıktır. Onları incitmek, beni incitmektir. Beni incitmek de, Allahü teâlâyı eziyet etmektir)** buyurulmuştur.

İnsanları dara düşürmek, sıkıştırmak ve incitmek haramdır. Hatta, müminin kalbini incitmek, Kâbe'yi birkaç kere yıkmaktan daha büyük günahdır. Anaya, babaya karşı gelmek, sert konuşmak, kalblerini incitmek haramdır. Nizameddin Evliya hazretleri; “Kalb kırmak, Allahü teâlânın lütfunu incitmektir. Hiç kimseye kötü söylememeli ve lanet etmemelidir. İnsanların kabahatlerini açıklamalıdır” buyurmuştur.

Hakim-i Tirmizi hazretlerine; (İmanın gitmesine en çok sebep olan günah nedir?) diye sual edilince, cevabında buyurur ki:

Üç günah vardır: Birincisi; iman nimetine kavuştuğuna şükretmemek. İkincisi; imanın gitmesinden korkmamak. Üçüncüsü; müminleri incitmek ve onlara eziyet etmek. Biliniz ki, Peygamber efendimiz; **(Haksız yere bir Müslümanı incitmek, Kâbe'yi yetmiş defa yıkmaktan daha büyük günahdır)** buyurdular.

İnsanları incitmek, onların kalblerini kırmak değil, onlara yardım etmek, yardımcı olmak lazımdır. Zira Allahü teâlâ; **(Benim kullarıma yardım edene, ben fazlasıyla yardım ederim)** buyuruyor.

Elinden yardım geldiği halde, yardımı esirgeyen insan, Allahü teâlânın indinde sevgili bir kul olabilir mi? İnsanların kalbini kırmak ise, Allahü teâlânın gadabını üzerine çekmek demektir. Bundan çok kaçınılmalıdır. İnsan kalbi, Allahü teâlânın sevgisinin tecelli ettiği bir yerdir. Oraya dokunmak, çok tehlikelidir. Hele o kalbde, Allahü teâlânın korkusu ve Allahü teâlânın sevgisi varsa, onu incitmekten, son derece kaçınılmalıdır.

Bir Müslümana kötü gözle bakmak, onu çekiştirmek, ona iftira etmek, kalbini kırmak haramdır. Bunların her biri ayrı ayrı büyük günahdır. Müslümana kin beslemek de günahdır. Bunların her biri Kur'an-ı kerimde yasak edilmiştir.

Kâfirin malını almak, kalbini kırmak, Müslümanın malını almaktan daha büyük günahdır. Hayvan hakkı, insan hakkından, kâfirin hakkı da, hayvan hakkından daha büyük günahdır.

Ölen bir kimsenin kemiklerini kırmak, açıkta bırakmak, yakmak, gayri müslim de olsa caiz değildir. Çünkü bunları, diri iken incitmek haram olduğu gibi, ölülerini incitmek de caiz olmaz.

Allahü teâlâyı en ziyade inciten, küfürden sonra, kalb kırmak gibi büyük günah yoktur. Bu sebeple kâfir bile olsa, hiç kimsenin kalbini kırmamalıdır. Zira kalb kırmak, Allahü teâlâyı incitmek demektir.

Netice olarak, iyi olsun, kötü olsun hiçbir insanın kalbini incitmemeli, kırmamalıdır. Zira Allahü teâlâyı en çok inciten, küfürden, inkârdan sonra, kalb kırmak gibi büyük günah yoktur. Ahmed Yesevi hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Kâfir bile olsa, hiç kimsenin kalbini kırma! Zira kalb kırmak, Allahü teâlâyı incitmek demektir.”

Pis borudan şifa gelmez

21.04.2008

Allahü teâlâ, her şeyi bir sebeple yaratmaktadır. İnsan, kavuşmak istediği şeyin sebebine yapışır ve cenâb-ı Hak da, dilerse o şeyi yaratır. Allahü teâlâ, kendi rızasına, sevgisine kavuşmak isteyenler için de, sebepler yaratmıştır. Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşturan yol, insanın kalbidir. Kalb, yaratılışında temiz bir ayna gibidir. İbadetler, kalbin temizliğini, cilasını artırır. Günahlar ise, kalbi karartır ve gelen feyizleri, nurları alamaz olur.

Muhammed Parisa hazretleri buyuruyor ki:

“İnsanı Allahü teâlâdan uzaklaştıran perdelerin en zararlısı, kalbin kararması, hasta olması, yani dünya sevgisinin kalbe yerleşmesidir. Bu sevgi, kötü arkadaşlardan ve lüzumsuz şeyler seyretmekten hasıl olur. Faydasız kitap okumak, lüzumsuz şeyler konuşmak, haram olan şeyleri seyretmek ve dinlemek, bu sevgiyi kalbde yerleştirir. Bunların hepsi, insanı Allahü teâlâdan uzaklaştırır.”

Allahü teâlâ, Maide suresinde, mealen; **(Bana yaklaşmak için, vesile arayınız!)** buyurmaktadır. Ehl-i sünnet alimleri, bu âyet-i kerimeyi açıklarken buyuruyorlar ki:

“Sahih, doğru, halis olan ibadetler, vesile olur. İbadetlerin sahih olması için, doğru iman, temiz ahlak sahibi olmak ve şartlarına uygun yapmak lazımdır. Namazın sahih olması için, abdest almak, namazı vaktinde kılmak, namazdaki âyetleri, tesbihleri, duaları doğru okumak ve daha nice şartları bilmek, yapmak lazımdır. Her ibadetin böyle şartları vardır. Bu bilgiler, senelerce çalışarak, bunları bilen ve yapan âlimlerden işiterek veya kitaplarını okuyarak öğrenilir. Böyle âlimlere mürşid denir. Mürşid, İslamiyet’i bilen, yapan ve başkalarına da öğreten Ehl-i sünnet âlimi demektir. Her Müslümanın, Maide suresindeki emre uymak için, böyle bir rehberi veya kitaplarını araması ve bütün ibadetleri ondan öğrenmesi lazımdır.”

İnsanlara rehberlik edecek zattan faydalanabilmek için iki şart vardır:

Birinci şart, rehberlik edecek zatın silsilesinin yani hocalarının, Resulullah efendimize kadar belli olması lazımdır. Peygamber efendimiz, feyzin, nurun kaynağıdır. Feyz, Allah sevgisi demektir. Resulullah efendimizin kalbindeki feyzler, nurlar, bütün kâinata her an gelmektedir. Ama almak ayrı bir meseledir. Peygamber efendimiz, Allah sevgisinin havuzudur. Orada çeşitli musluklar yani âlimler vardır. Kaynak aynıdır ve hepsi ehl-i sünnettir.

İkinci şart, dinini öğrendiği zattan zerre kadar şüphesi olmamaktır. Feyzi, yani Allah sevgisini veren zat, şuna vereyim, buna vermeyeyim diye ayırmaz. Bu nurlara layık olmayanlar da, bunları alır. Ancak bunların aldığı feyz, nur, birikir birikir, aynı şeker hastasına şeker zarar verdiği gibi, düşmanlığa dönüşür. İlk düşmanlık, o zatın talebelerine yani arkadaşlarına olur. Daha sonra o zata kadar düşmanlığı gidebilir. Bu tehlikeden kurtulmak için, Mevlana Celaleddin-i Rumi hazretlerinin buyurduğu gibi, aklımı bıraktım ve kurtuldum, demelidir.

Birleşik kaplar gibi, müminler bir araya geldiği zaman istese de istemese de Allah sevgisi mutlaka kalbden kalbe geçer. Ancak, üç kişi bundan istifade edemez. Birincisi kâfir, ikincisi hocasını inkâr eden, üçüncüsü hocasını imtihan eden. Bunların kalbine muhabbet giremez, kalbleri kararır. Bunlar etrafına zarar verir. Hatta kabirlerinden bile zulmet gelir.

Netice olarak, İslamiyet’i anlatan kitapları okurken çok dikkat etmelidir. Kitabın içindekilerden daha çok yazarı mühimdir. Kalbden çıkanlar kalblere tesir eder. İtikadı bozuk olan insanların yazdığı kitapları okuyanlar, yazarından etkilenip itikadı bozulabilir. Din büyükleri; “Pis borudan şifa gelmez” buyurmuşlardır. Vücudumuzun gıdasını almakta dikkat ettiğimiz gibi ruhumuzun gıdasını almakta da dikkat etmeliyiz. Ruhun gıdası ilimdir, dindir, ibadetlerdir. Bedene bozuk gıda alan ölür, fakat ruha bozuk gıda alan, imanını kaybeder. Yemeğin nasıl ki temiz olmasına dikkat ediyorsak, okuyacağımız kitabı da iyi seçmeliyiz.

Dinde yapılan her değişiklik

27.04.2008

Peygamber efendimizin ve Onun dört halifesinin zamanlarında bulunmayıp da, dinde sonradan meydana çıkarılan söz, yazı, usul ve işlerin hepsine bid’at denir. Peygamber efendimiz; **(Dinde yeni ortaya çıkan şeylerden kaçınınız. Çünkü bu yeni şeylerin hepsi bid’attır. Bid’atlerin hepsi dalalettir, yoldan çıkmaktır)** buyurmuşlardır.

Ebu Hafs-ı Nişaburi hazretlerine, bid’at hakkında sual edildiğinde; “İlahi hükümleri çiğnemek, sünneti küçümsemek, şahsi istek ve düşüncelere tabi olarak Kur’an-ı kerim ve sünnete uymayı terk etmektir” cevabını vermiştir.

Abdülgani Nablûsi hazretleri, Hadikat-ün-nediyye adlı kitabında buyuruyor ki:

“Bid’at, sünnete yani Muhammed aleyhisselamın bildirdiği din bilgilerine ters düşen, itikad, amel ve sözler demektir. Allahü teâlâ, kullarını kendisine ibadet etmek için yarattı. İbadet, insanın Rabbine, hakir, aciz, muhtaç olduğunu göstermesidir. Bu da, her aklın, nefsin ve âdetlerin güzel ve çirkin dediklerine uymayıp, Allahü teâlânın güzel, çirkin dediklerine teslim olmak, Onun gönderdiği Kitaba, Peygamberlere inanmak ve bunlara tabi olmak demektir. Bir insan, bir işi, Rabbinin izin verdiği

düşünmeden, kendi görüşü ile yaparsa, Allahü teâlâyâ kulluk yapmamış, Müslümanlığın icabını yerine getirmemiş olur. Bu iş, inanılması lazım olduğu söz birliği ile bildirilmiş olan şeylerden ise, bu inanışı, küfre sebep olan bid'at olur. Bu iş, itikadda olmayıp da, yalnız dinden olan sözde ve işte kalırsa, büyük günah olur. Hadis-i şerifte; **(Bir kimse, dinde olmayan bir şey meydana çıkarırsa, bu şey red olunur)** buyruldu.

Bu hadis-i şerif gösteriyor ki, dinden olmayan bir itikad, bir söz, bir iş, bir hal ortaya çıkarılır, bunun din ve ibadet olduğuna inanılırsa, yahut İslamiyet'in bildirmiş olduklarında bir fazlalık veya noksanlık yapılır, bunu yapmakta sevap beklenirse, bu yenilikler, değişiklikler, bid'at olur. İslamiyet'e uyulmamış, ona iman edilmemiş olur.

Dinde olmayıp, âdette olan yenilikler, değişiklikler bid'at olmaz. Yemekte, içmekte, binme ve taşıma vasıtalarında, binalarda yapılan yenilikleri, değişiklikleri dinimiz reddetmez. Bunun için, masada, ayrı tabaklarda, çatal kaşık ile yemek, otomobile, uçağa binmek, her çeşit bina, ev ve mutfak eşyası kullanmak, bütün fen aletleri, dinde bid'at değildir. Bunları yapmak, faydalı yerlerde kullanmak caiz hatta farz-ı kifayedir. Radyo, hoparlör, elektronik makineler yapmak ve bunları ibadetlerin dışında kullanmak caizdir. Fakat, hoparlör ile ezan, Kur'an-ı kerim, mevlid okumak, ibadeti değiştirmek olur, bid'at olur. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, dinde bid'at olan bir şeyi yapan, bu bid'ati Allah rızası için terk etmedikçe, onun hiçbir amelinin kabul etmez)** buyruldu.

Allahü teâlâ, itikadda, amelde veya sözde yahut ahlakta bid'at olan bir şeyi yapmaya devam edenin, bu cinslerden olan ibadetleri sahih olsa da, hiçbirini kabul etmez. İbadetlerinin kabul olması için, bu bid'ati, terk etmesi lazımdır..."

Fudayl bin İyad hazretleri buyuruyor ki:

"Ehl-i sünnet bir kimseyi görünce, sanki Eshab-ı kiramdan birini görmüş gibi olurum. Bid'at ehli birini gördüğüm zaman da, münafıklardan birini görmüş gibi olurum."

Ebu Muhammed Berbehari hazretleri, sevenlerine buyururdu ki:

"Bid'at sahibini üstün tutan, dinin yıkılmasına yardım etmiş olur. Kim bid'at ehline güler yüz gösterirse, dini hafife almış olur. Bid'at ehlinin cenazesine katılan, ayrılıncaya kadar Allahü teâlânın gazabından kurtulamaz. Gayr-i müslim ile yemek yerim, fakat bid'at ehliyle sofraya oturmam. Bid'at ehlinin yüzünü çevirenin kalbini, Allahü teâlâ iman ile doldurur."

Netice olarak dinde yapılan her değişiklik, dalalettir ve zararlıdır. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(İbadetleri benden ve eshabımdan gördüğünüz gibi yapınız! İbadetlerde değişiklik yapanlara bid'at ehli denir. Bid'at sahipleri muhakkak Cehenneme gidecektir. Bunların hiçbir ibadetleri kabul olmaz.)

Ölmeli, ama namazı bırakmamalı

28.04.2008

İbadetlerin en mühimi namazdır. Çünkü İslam'ın ikinci şartı, dinin direği olan, beş vakit namazı vaktinde kılmaktır. Namaz, ibadetlerin en üstünüdür. İmandan sonra, en kıymetli ibadet, namazdır. İman gibi, onun da güzelliği, kendindendir. Başka ibadetlerin güzelliği ise, kendilerinden değildir. Üzüntülü ruhlara lezzet veren namaz, ruhun gıdası ve kalbin şifasıdır.

Namazı doğru kılmaya çok dikkat etmelidir. Kusursuz bir abdest almalı, gevşeklik göstermeden, namaza başlamalıdır. Kıraatte, rüku'da, secdelerde, kavmede, celsede ve diğer yerlerinde, en iyi olarak yapmaya uğraşmalıdır. Namazı vaktin evvelinde kılmalı, gevşeklik yapmamalıdır.

Bedenle yapılacak ibadetlerin en mühimi, namazdır ki, dinin direğidir. Namazın edeplerinden bir edebi kaçırmayarak kılmaya gayret etmelidir. Namaz tamam kılınabildi ise, İslam'ın esas ve büyük temeli kurulmuş ve Cehennemden kurtaran sağlam ip yakalanmış olur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"İnsana önce itikadını, imanını düzeltmek lazımdır. Bundan sonra, salih, yarar işleri yapmak lazımdır. İbadetlerin hepsini kendinde toplayan ve insanı Allahü teâlâyâ en çok yaklaştıran yarar şey, namazdır. Namazı doğru dürüst kılmakla şereflenen bir kimse, çirkin kötü şeyler yapmaktan korunmuş olur. Ankebut suresinin 45'inci âyetinde mealen; **(Doğru kılınan namaz, insanı fahşadan ve münkerden herhalde uzaklaştırır)** buyruldu. İnsanı kötülüklerden uzaklaştırmayan bir namaz, doğru

namaz değildir. Görünüşte namazdır. Bununla beraber, doğrusunu yapınca kadar, görünüşü yapmayı elden bırakmamalıdır. Büyüklerimiz; 'Bir şeyin hepsi yapılamazsa, hepsini de elden kaçırmamalıdır' buyurdu. Çünkü insanı dünyada ve ahirette felaketlerden, sıkıntılardan kurtaracak ancak namazdır."

Vaktiyle gece gündüz içki içen bir kimse varmış. Her canlı gibi bir gün bu kimse de ölmüş. Hanımı, cenazeyi yıkayıp defnedecek kimse bulamayınca, iki hamal tutup cenazeyi kabristana götürmüş. Evliyadan bir zat da, o anda kabristanda imiş. O sarhoşun cenaze namazını kılmak için hazırlık yapınca, bu zatı görenler de gelmişler ve beraberce sarhoşun cenaze namazını kılmışlar. Fakat evliya bir zatın, sarhoş birinin cenaze namazını kılmasına da hayret etmişler ve sebebini sormuşlar.

O zat da; (Bu gece rüyamda kabristana gitmemi, orada sahipsiz bir cenazenin namazını kılmamı söylediler. Zira o cenaze affa uğradı dediler) demiş. Bunun üzerine o sarhoşun hanımından kocasının iyi yönleri olup olmadığını sormuşlar. Kadıncağız; (Beyim, fasıktı ve içki içerdi. Fakat namazını hiç terk etmezdi. Sabah namazını hep cemaatle kılardı. Öksüzlere merhamet eder, onların nafakalarını temin ederdi. İçki içip ayıldığı zaman, "Ya Rabbi benim gibi fasıkı Cehennemin neresine atacaksın" diyerek ağlar, içkiyi bırakmadığına üzülürdü) demiş.

Evliya zat, bunları dinledikten sonra; (Demek ki affedilmesine bu güzel huyları sebep olmuş) buyurmuştur.

İbadetlerin hepsini kendinde toplayan ve insanı Allahü teâlâya en çok yaklaştıran ibadet, namazdır. Namaz kılmak, huzur-u ilahiye çıkmak demektir. Allahü teâlânın huzurunda olduğumuzu ve namazı ne olduğunu bilerek kılmalıyız. Zira kıyamet günü hesap, evvela imandan, sonra namazdan olacaktır. Tek vakit namazı kaçırmaktansa, bin kere ölmeyi tercih etmelidir. Nerede ve ne şart altında olursa olsun mutlaka namazı vaktinde kılmalıdır.

Netice olarak, ölmeli, ama namazı asla bırakmamalıdır. Zira dinin direği namazdır. Kim namazını terk ederse, dinini yıkmış olur. Her şeyin bir nuru, bir özü vardır. Dinin nuru ve özü beş vakit namazdır. Namaz aynı zamanda dinin direği ve örtüsüdür. Müslümanlıkla kâfirliği birbirinden ayıran da namazdır. Her şeyin fesadı vardır. Dinin fesadı, namazı terk etmektir. Namazını terk eden, dinini terk etmiş demek olur. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Namaz dinin direğidir. Namaz kılan kimse, dinini kuvvetlendirir. Namaz kılmayan, elbette dinini yıkar.)

Hased, takdiri değiştirmez
04.05.2008

Hased, kıskanmak, çekememek demektir. Allahü teâlânın, herhangi bir kimseye ihsan ettiği nimetin, o kimsenin elinden çıkmasını, kendinde olmasını istemektir. Onda olduğu gibi kendisinde de olmasını istemek hased olmaz. Buna gıpta etmek, imrenmek denir ki, güzel bir huydur.

Bir kimsenin kalbinde hased bulunur, fakat buna üzülürse, bu günah olmaz. Kalbe bulunan düşünce, günah sayılmaz. Herhangi bir düşüncenin kalbe gelmesi, insanın elinde değildir. Ancak bir kimse, kalbinde hased bulunmasından üzülmez veya arzusu ile hased ederse, günah olur, haram olur. Bu hasedini sözleri, hareketleri ile de belli ederse, günahı daha çok olur.

Hased eden bir kimse, mesut olamaz. Hased, insanı yıpratır ve hasta eder. Hasetçilerin en ehveni, hased ettiği kişinin elindeki nimetlerin yok olmasını isteyendir. Her nimet sahibi hased edilir. Hased edilmeyen tek nimet ise, tevazudur. Hased, ibadetlerin sevabını giderir. Hadis-i şerifte; **(Hased etmekten sakınınız. Biliniz ki, ateş odunu yok ettiği gibi, hased de hasenatı yok eder!)** buyuruldu.

Hased eden, hased ettiği kimseyi gıybet eder, çekiştirir. Onun malına, canına saldırır. Kıyamet günü, bu zulümlerinin karşılığı olarak, hasenatı alınarak ona verilir.

Hased eden, hased ettiği kimsedeki nimetleri görünce, dünyası azap içinde geçer, uykuları kaçar. Hayır, hasenat işleyenlere, on kat sevap verilir. Hased bunların dokuzunu yok eder, birisi kalır.

Fudayl bin İyad hazretleri, talebelerinden birinin vefatı yaklaşınca, onun yanına giderek Yasin-i şerif okumaya başlar. Talebesi;

-Ey hocam! Bunu bana okuma deyince, susar. Sonra kelime-i tevhid telkin etmeye başlar ve talebesi;

-Ben o mübarek sözü söyleyemiyorum. Çünkü ondan uzağım der ve vefat eder.

Fudayl bin İyad hazretleri, çok üzülür ve evine döner. Bir gece rüyasında o talebeyi Cehenneme götürürlerken görür ve;

-Ey evladım, sen talebelerimin en iyilerindendin. Neden Allahü teâlâ senden marifet nurunu aldı? diye sorar. Talebe de;

-Üç şey sebebiyle Allahü teâlâ benden marifet nurunu aldı. Birincisi, nemime. Çünkü ben size başka, arkadaşlarıma başka söyler, söz taşıdım. İkincisi hased. Ben arkadaşlarıma hased ederdim. Üçüncüsü, içki. Bir defasında hastalanmışım. Hastalığımı tedavi ettirmek için doktora gittim. Doktor bana; "Her sene bir kadeh şarap içeceksin, yoksa iyi olmazsın" dedi. Ben de böylece alışıp gittim, cevabını verir...

İbn-i Vefa hazretleri, sevdiklerinden birine hitaben; "Sakın Allahü teâlânın lütfuna mazhar olmuş ve senden üstün kılınmış bir kimseye hased etme. Çünkü hasedin sebebiyle Allahü teâlânın gazabına uğrayabilirsin. Nitekim Adem aleyhisselama hased edip, böbürlenerek secde etmeyen İblis, melun oldu" buyurmuştur.

Ebü'l-Hayr-ı Akta hazretlerine;

-Kalbin iman ile dolu olmasına alamet nedir? diye sorulunca;

-Bütün Müslümanlara şefkat etmek, onların dertleri ile dertlenmek, işlerinde onlara yardımcı olmaktır. Nifakla dolu olan kalbin alameti ise; kin, hased ve düşmanlıktır, cevabını vermiştir.

Hiçbir hasetçi muradına kavuşamamış, kimseden hürmet görmemiştir. Hased, insanın sinirlerini bozar, ömrünün azalmasına sebep olur. Ebülleys-i Semerkandi hazretleri; "Üç kimsenin duası kabul olmaz. Haram yiyenin, giybet edenin ve hased edenin" buyurmuştur.

Hased eden için rahat, huzur yoktur. Zira hased edenin ömrü, üzüntü ile geçer. Hased ettiği kimsede nimetlerin azalmadığını, hatta arttığını görerek, sinir buhranları geçirir.

Hasedden kurtulmak için, tövbe etmeli, hased ettiği kimseye hediye göndermeli, nasihat vermeli, onu övmeli ve ona karşı tevazu göstermelidir. Ayrıca hased ettiği kimsenin nimetlerinin artmasına dua etmelidir.

Netice olarak hased etmek, Allahü teâlânın takdirini değiştirmez. Hased eden, boşuna üzülmüş, yorulmuş olur. Kazandığı günahlar da, cabası olur. İmam-ı Şafii hazretlerinin buyurduğu gibi:

"Dünyada en huzursuz kimse, kalbinde hased ve kin taşıyanlardır."

Her kemalin bir zevali vardır

05.05.2008

Kemal, olgunluk, mükemmellik, eksiksiz olma anlamlarına gelir. Zeval ise, herhangi bir şeyin yok olması, sona ermesi demektir.

Bu dünya ve içindekiler, yok olmak için yaratıldı ve yok olacaktır. Ahiret, sonsuz kalmak için ve sonsuz kalacak şekilde yaratıldı. Sonsuz kalacak şey ile çabuk yok olacak şey arasında ne kadar fark varsa, dünya ile ahiret yapısı ve işleri arasında da o kadar fark vardır. Hadis-i şerifte; **(Dünya hayatı, geçilecek bir köprü gibidir. Bu köprüyü tezyin etmekle, süslemekle uğraşmayın. Hemen geçip gidin!)** buyurulmuştur.

Bu dünya nimetleri geçicidir ve aldatıcıdır. Bugün senin ise, yarın başkasındır. Ahirette ele girecekler ise sonsuzdur ve dünyada iken kazanılır. Bu birkaç günlük hayat, eğer dünya ve ahiretin en kıymetli insanı olan Muhammed aleyhisselama tâbi olarak geçirilirse, sonsuz kurtuluş umulur. Yoksa Ona tâbi olmadıkça, her şey, hiçtir ve her yapılan hayır, iyilik, burada kalır, ahirette ele bir şey geçmez.

Dünya nimetleri geçici olduğu gibi ömürleri de pek kısadır. Bunları ele geçirmek için dinini vermek ahmaklıktır. İnsanların hepsi acizdir. Allahü teâlâ dilemedikçe, kimse kimseye fayda ve zarar yapamaz. Peygamber efendimiz buyurdu ki:

(Dünya sizin için yaratıldı. Siz de ahiret için yaratıldınız! Ahirette ise, Cennetten ve Cehennem ateşinden başka yer yoktur.)

Mal, mevki arkasında koşanlardan hiçbiri muradına kavuşamamıştır. Malı, mevkiyi hayır için arayan ve hayır işlerde kullanan, rahata, huzura kavuşmuştur. Mal, mevki gaye olmamalı, hayra vasıta olmalıdır. Mal, mevki, bir deryaya benzer. Çok kimse, bu denizde boğulmuştur. Allahü teâlâdan korkmak, bu deryanın gemisidir. Hadis-i şerifte; **(Dünyada, kalıcı değil, yolcu gibi yaşamalı! Öleceğini hiç unutmamalı!)** buyuruldu.

İnsan, dünyada baki değildir. Dünya zevklerine daldıkça, dertler, üzüntüler, güçlükler artar. Dünya, insanın gölgesine benzer. Kovalarsan kaçır, kaçarsan, seni kovalar. Dünya, aşıklarına mihnet yeri, lezzetlerine aldanmayanlara, nimet yeri ve ibadet edenlere ise, kazanç yeridir. İbret alanlara da, hikmet yeridir. Onu tanıyanlara selamet yeridir. Ana rahmine nisbetle, Cennet gibidir. Ahirete nisbetle çöplük gibidir. Ölümden önce olan her şeye dünya denir. Bunlardan, ölümden sonra faydası olanlar, dünyadan sayılmaz, ahiretten sayılırlar. Çünkü dünya, ahiret için tarladır. Ahirete yaramayan dünyalıklar, zararlıdır. Haramlar, günahlar ve mubahların fazlası böyledir. Dünyada olanlar İslamiyet'e uygun kullanılırsa, ahirete faydalı olurlar. Hem dünya lezzetine, hem de ahiret nimetlerine kavuşulur. Hadis-i şerifte; **(Dünyaya, burada kalacağınız kadar, ahirete de, orada kalacağınız kadar çalışınız!)** buyurulmuştur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Allahü teâlâdan başka her şey yok idi ve hepsi yine yok olacaktı. Kıyamet kopacağı zaman, yıldızlar yerlerinden ayrılıp dağılacak, gökler parçalanacak, yeryüzü ve dağlar da parça parça olacak, hepsi yok olacaktı. Böyle olacağını Kur'an-ı kerim açıkça bildirmektedir. El-hakka suresinde mealen; **(Sura bir kere üfürülünce, yeryüzü ve dağlar, yerlerinden kaldırılıp silkilecektir. O gün kıyamet kopacak, gök yarılacak ve dağılacaktır)**, Tekvir suresinde mealen; **(Güneşin karardığı, yıldızların yerlerinden ayrılıp döküldükleri ve dağların dağılıp saçıldıkları zamana...)**, İnfitar suresinde mealen; **(Gökün yarıldığı ve yıldızların dağılıp yok oldukları zaman...)** ve Kasas suresinin son ayetinde mealen; **(Her şey yok olacaktır. Yalnız O kalacaktır!)** buyurulmuştur.”

Netice olarak her zevalin bir kemali ve her kemalin de bir zevali vardır. Eğer zeval vakti gelmişse, bunu kimse durduramaz. Şayet zeval vakti gelmemişse, bunu da kimse öne alamaz. Bunun için zeval vakti gelmeden, gafletten uyanmalıdır. Süleyman Zati Efendinin şu beytinde ifade ettiği gibi:

Bu dünyaya neler geldi, ben diyenler göçüp gitti,

Bilmeli, bu fani mülkü, yarattı Hak zeval üzre.

Sıkıntılar, günahlara karşı frendir

11.05.2008

İnsan demek, muhtaç demektir. Değil insanlar, her mahluk muhtaçtır. Hatta, insanın iyiliği, güzelliği, muhtaç olmasından ileri gelmektedir. İnsanın kulluk yapması, gönlü kırık olması, hep bu ihtiyacındandır. İnsan muhtaç olmasaydı, asi, taşkın, azgın olurdu. İkra' suresindeki âyet-i kerimede mealen; **(İnsan, ihtiyaçsız olunca, elbette azar!)** buyuruldu.

Sihhatin hep yerinde olması, Allahü teâlâyı unutmaya, Ona isyan etmeye, haram işlemeye sebep olmaktadır. Allahü teâlâ, acıdığı kullarını dertlerle, hastalıklarla gafletten uyandırmaktadır. Nitekim, hadis-i şerifte; **(Müminlerde, üç şeyden biri bulunur: Killet yani fakirlik, illet yani hastalık, zillet, yani itibarsızlık)** buyuruldu.

Sihhatli ve sıkıntısız olmak, günah işlemeye sebeptir. Afiyet yani günahlardan uzaklaşmak ise, hastalıkta, sıkıntı çekmekte olur. Peygamber efendimiz buyurdu ki:

(Allahü teâlâ buyurdu ki: Hastalık benim kemendim, tuzağımdır ve fakirlik zindanımdır. Buralara sevdiklerimi sokarım.)

Hazret-i Ali, bir kalabalığı eğlence içinde görüp sebebini sorar. Onlar da;

-Bugün bizim bayramımızdır onun için eğleniyoruz derler. Bunun üzerine hazret-i Ali;

-Günah işlemediğimiz günler de, bizim bayramımızdır buyurur.

Firavunun, herkesin kendine tapınmasını istemesine sebep, 400 sene yaşadığı halde, bir kere başının ağrıması, ateşinin yükselmemesi idi. Bir kere başı ağrısaydı, o saygısızlık hatırına gelmezdi.

Bir kimse, hasta olup tövbe etmezse, Azrail aleyhisselam o kimseye der ki; "Ey gafil! Sana kaç defa haberci gönderdim. Aklını başına toplamadın."

Mümine kırk gün içinde, muhakkak bir üzüntü, hastalık veya korku yahut malına ziyan gelir. Hazret-i Âişe validemiz, Peygamber efendimize;

-Şehidlerin derecesine yükselen olur mu? diye sual edince;

-**Her gün yirmi kere ölümü düşünen kimse, şehitlerin derecesini bulur** buyurmuşlardır.

Şüphesiz ki hastalar, ölümü çok hatırlar. Hadis-i şerifte; **(Ölümü çok hatırlayınız. Onu hatırlamak, insanı günah işlemekten korur ve ahirete zararlı olan şeylerden sakınmaya sebep olur)** buyuruldu.

Dert, bela, hastalık ve insanın başına gelen bütün sıkıntılar, aynı zamanda günahların affolmasına da sebeptir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Sıtma hastalığı, insanın günahlarının hepsini temizler. Dolu tanesinde toz olmadığı gibi, sıtmanın günahı kalmaz.)

Musa aleyhisselam, bir hastayı görüp; (Ya Rabbi! Bu kuluna merhamet et!) diye yalvarınca, Allahü teâlâ vahyedip; **(Rahmetime kavuşması için, gönderdiğim sebepler içerisinde bulunan bir kuluma, nasıl rahmet edeyim. Çünkü, onun günahlarını, bu hastalıkla affedeceğim. Cenneteki derecesini, bununla artıracam)** buyurdu.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"Dünya, zevk için, lezzet için yaratılmadı. Ahiret, bunun için yaratılmıştır. Dünya ile ahiret, birbirinin zıddı, tersidir. Birini sevindirmek, ötekinin gücenmesine sebep olur. Yani, birinde zevk aramak, ötekinde elem çekmeye sebep olur. O halde, dünyada nimetleri, lezzetleri çok olanlar, bunlara lazım olan şükür yapmazlarsa ahirette çok korkacak, çok acı çekecektir. Bunun gibi, dünyada tehlikelerden sakındığı, çalıştığı halde çok acı çeken mümin, ahirette çok lezzete kavuşacaktır. Ayrıca müminler, dünyada, birkaç gün dert, bela çekmeselerdi, Cennetin lezzetlerinin kıymetini anlayamazlardı."

İhtiyaçsızlık, azgınlığa, nefsin azmasına sebep olur. Nefs ise, Allahü teâlânın düşmanıdır. Nefs, zevklerine kavuşmak için her kötülüğü yapmaktan çekinmez. Onun zevklerinin sonu yoktur. Dertler, sıkıntılar ve ölümü hatırlamak ise, emirlere sarılmaya, günahlardan sakınmaya sebep olur. Kişinin haram işlemeye cesaretini azaltır. Nefsin azmasına fren olur. Peygamber efendimiz; **(Lezzetleri yıkan, eğlencelere son veren ölümü çok hatırlayınız!)** buyurmuştur.

Netice olarak mümin, belalardan, sıkıntılardan kurtulamaz. Zira mümine gelen belalar, sıkıntılar, günahlara dalmaması için fren ve günahlarının affına da vesiledir...

Öyle bir hayat yaşa ki

12.05.2008

Günün birinde iki elimiz yanımıza gelecek ve dünyadaki hayatımız sona erecektir. Bu bir hakikattir. Bu hakikat karşısında, hayat nedir, ölüm nedir diye düşünmeyen bir kimse olamaz. Hayatın ne olduğunu, dünyaya niçin geldiğimizi, ölümden sonra ne olduğunu bilmek ve öğrenmek, insan olmanın ilk şartıdır. Hayata niçin geldiğimizi, hayatın sahibinden daha iyi bilen olur mu? Zariyat suresinin 56. âyetinde mealen; **(İnsanları ve cinnileri ancak, beni bilip itaat, ibadet etmeleri için yarattım)** buyuruluyor.

İnsanların büyük çoğunluğunun, bu hakikati bilmedikleri, bilenlerin de, bu hakikate göz yumdukları veya ehemmiyet vermedikleri görülmektedir. Bu hakikati bilmemek veya bildiği halde, ona göre davranmamak, inanmamak, bir insan, bilhassa bir Müslüman için, en büyük felakettir. Çünkü Allahü teâlâ, kendi emirlerine inanmayanları sonsuz olarak, inanıp da yapmayanları ise, dilediği kadar Cehennemde yakacağını Kur'an-ı kerimde bildirmektedir. Nitekim Peygamber efendimiz; **(Benim gördüğümü sizler görseydiniz, az güler, çok ağlardınız)** buyurmuştur.

Allahü teâlâ, ibadet edenleri Cennete sokacağını, ibadet etmeyenlere Cehennemde azap yapacağını vaat etmiştir. Allahü teâlâ vaadinden dönmez ve cezası da çok ağırdır. Dünyadaki kısa bir hayat için, sonsuz ahiret hayatını Cehennemde geçirmek, akli başında bir insanın işi midir? Bekir bin Abdullah Müzeni hazretleri; “Kim gülerken günah işlerse, ağlayarak Cehenneme girer” buyurmuştur.

İmam-ı Gazali hazretleri bir talebesine hitaben buyuruyor ki:

“Keyfine göre yaşa! Fakat bu yaşaman uzun sürmeyecek, bir gün elbette öleceksin. Gece gündüz düşündüğün, sımsıkı sarıldığın lezzetlerden elbette ayrılacaksın. Dünyanın nesini seversen sev, hepsine veda edeceksin! Elinden geleni yap! Fakat unutma ki, her yaptığının hesabını vereceksin!”

Malik bin Dinar hazretleri bir hatırasını şöyle anlatır:

“Bir gün toprakla oynayıp bazen gülen bazen ağlayan bir çocuğa rastladım. Önce çocuğa selam vermek istedim. Fakat kibirden selam vermedim. Hemen nefsim;

-Ey nefis! Peygamber efendimiz büyüklere de küçüklere de selam verirdi diyerek çocuğa selam verdim. Çocuk;

-Ve aleyküm selam, ey Malik bin Dinar! diye cevap verdi. Hayret içinde kalarak çocuğa;

-Sen beni hiç görmediğin halde nasıl tanıdın? diye sordum. Çocuk;

-Ruhlar aleminde benim ruhumla senin ruhun karşılaştı. Orada bizi Allahü teâlâ karşılaştırdı, dedi. Çocuğa;

-Akıl ile nefis arasında ne fark var? diye sorunca, çocuk;

-Nefsin seni selamdan menetti. Aklın ise seni selam vermeye teşvik etti, diye cevap verdi.

-Sen neden toprakla oynuyorsun? diye sordum. Çocuk;

-Topraktan yaratıldık, yine toprağa karışacağız dedi. Ben yine;

-Seni bazen ağlarken, bazen gülerken görüyorum. Sebebi nedir? diye sordum.

-Rabbimin azap edeceğini hatırladığım zaman ağlıyorum. Rahmetini hatırladığım zamansa tebessüm ediyorum dedi.

-Ey oğul! Senin hangi günahın var ki ağlıyorsun? diye sorunca, çocuk;

-Ey Malik! Öyle söyleme. Zira ben, anam ateş yakarken, küçük odun olmadan, büyüklerin tutuşmadığını gördüm, diye cevap verdi.”

İbadetleri ve hayırlı işleri yapmakta acele etmeli sonraya bırakmamalıdır. Zira hadis-i şerifte; **(Beş şey gelmeden evvel beş şeyin kıymetini bilin: Ölmeden önce hayatın kıymetini, hastalıktan önce sıhhatin kıymetini, dünyada ahireti kazanmanın kıymetini, ihtiyarlamadan gençliğin kıymetini, fakirlikten evvel zenginliğin kıymetini)** buyuruldu.

Süfyan-ı Sevri hazretleri bir sevdiğine hitaben; “Ey kardeşim, kendin için ağla ve kendine merhamet et. Sen kendine acımazsan, başkası hiç acımaz. Senden dünya sevgisini giderip, ahirete hazırlık için teşvik eden kimselerle oturup, kalk. Ölümü çok hatırla. Geçmiş günahlarından dolayı çok istigfar et. Kalan ömrün için, Allahü teâlâdan seni muhafaza etmesini iste” buyurmuştur.

Netice olarak, doğarken sen ağladın çevrendekiler güldü. Öyle bir hayat yaşa ki, herkes ağlarken sen gülesin.

Dünya, dünyanın değil...

18.05.2008

Ölümünden önce olan her şeye dünya denir. Bunlardan, ölümünden sonra faydası olanlar, dünyadan sayılmaz, ahiretten sayılırlar. Çünkü dünya, ahiret için tarladır. Seyyid Emir Hamza hazretleri buyuruyor ki:

“Bütün kötülüklerin başı, dünya sevgisidir. Bununla birlikte, Server-i kâinat efendimiz; **(Dünya ahiretin tarlasıdır)** buyurdu. O halde dünyada ahiret işleri yap ve dünyaya ve dünyanın nimetlerine bağlanma! Dünya rahat yeri değildir. İbret yeridir. Bunun için Resul-i ekrem efendimiz; **(Dünya ibret yeridir, tamir etme yeri değildir)** buyurdular.”

Ahirete yaramayan dünyalıklar, zararlıdır. Haramlar, günahlar ve mubahların fazlası böyledir. Dünyada olanlar İslamiyet'e uygun kullanılırsa, ahirete faydalı olurlar. Hem dünya lezzetine, hem de ahiret nimetlerine kavuşulur. Ziyaeddin Nurşini hazretleri buyurdu ki:

“Dünya ahiret için bir tarla olmasa, ahirete hazırlık yeri olmasa, çirkin şeylerin en çirkini, rezillerin en rezilidir. Allahü teâlâdan uzaklaşmaya, insanı ahirette faydadan mahrum etmeye sebeptir. Akıl sahibi olanların yanında kıymeti olmayan bu dünyada insan, utançtan başını eğse yeridir. Nitekim sevgili Peygamberimiz; **(Dünya, ahirette evi olmayan kimselerin evidir. Malı olmayanların malıdır. Akli olmayan kimse onu toplar)** buyurmuştur. Eğer Allahü teâlânın katında dünyanın sivrisinek kadar kıymeti olsaydı, düşmanı olan kâfirlere ondan bir yudum su bile vermezdi. Zira dünyayı yarattığı günden beri ona rahmet nazarıyla bakmamıştır.”

Aklı başında olan bir kimse, bu dünyayı fırsat bilir. Bu kısa zamanda, yalnız dünya lezzetleri ile zevklenmek için değil, bilakis bu fırsatta, tohum ekmek ve bir hayırlı iş, yani Allahü teâlânın beğendiği işi yaparak, âyet-i kerimde bildirilen kat kat fazla meyveleri toplamak istemelidir. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Bu dünya ahiretin tarlasıdır. Burada tohum ekmeyip, yaratılıştaki bulunan, toprak gibi yetiştirici kuvvetini işletmeyenlere, bundan faydalanmayanlara ve amel, ibadet tohumlarını elden kaçıranlara yazıklar olsun!

Allahü teâlâ, bir kimseyi hayırlı işlerde kullanırsa, ona müjdeler olsun! Allahü teâlâ, dünyayı ahiretin tarlası yaptı. Tohumunun hepsini yiyen ve toprak gibi olan, yaratılıştaki elverişli haline ekemeyen ve bir taneden yedi yüz tane yapmayı elden kaçıran yazıklar olsun! Kardeşin kardeşten ve ananın yavrusundan kaçtığı o gün için, bir şey saklamayan, dünyada da, ahirette de ziyan etti, eli boş kaldı. Dünyada da, ahirette de pişman olacak, ah edecektir. Aklı olan, talihli bir kimse, dünyanın birkaç yıllık hayatını fırsat bilir, nimet bilir. Bu kısa zamanda, dünyanın çabuk tükenen ve hepsinin sonu sıkıntı ve azap olan, geçici zevklerine, tadına aldanmaz. Bunlarla vakti kaçırmaz. Bu kısa zamanda tohumunu eker. Bir tane iyi iş yaparak, sayısız meyveler elde eder. Bekara suresi, 261. âyet-i kerimesinde mealen; **(Allahü teâlâ dilediğine kat kat verir)** buyuruldu. Bunun içindir ki, birkaç günlük iyi işe karşılık, sonsuz nimetler verecektir. Allahü teâlâ, çok ihsan sahibidir.

Dünya ziraat yeridir. Tarlayı ekmeyip, tohumları yiyerek zevk ve safa süren, mahsul almaktan mahrum kalacağı gibi, dünya hayatını, geçici zevkleri, nefsin arzularını taşkın ve şaşkın olarak yapmakla geçiren de, ebedi nimetlerden, sonsuz zevklerden mahrum olur.”

Netice olarak dünya, dünyanın değil, ahiretin tarlasıdır. Bu öyle bir tarladır ki, eken, bire on, bire yedi yüz alıyor. Bu miktar, en azıdır, yukarısının ise sınırı yoktur. Ancak bu dünya tarlasına, dünyalık ekilirse, eken kimse, koca bir hiç alır. Aklı olan bir kimse, hiç ile uğraşır mı? Bunun için bu tarlaya herkesin bir şeyler ekmesi lazımdır. Bu tarlada, insanların dünya ve ahiret saadetlerine kavuşmaları yani Müslüman olmaları için, beden ile çalışmak, bu mümkün değilse, beden ile çalışanlara destek olmak, yardım etmek, bu da mümkün değilse, çalışanlara, yardım edenlere dua etmek lazımdır...

Ahirette pişmanlığın çaresi yoktur

19.05.2008

Günah işlemek, insanı helak etmez. Günaha devam etmek, tövbeyi terk etmek, bu konuda acele etmemek, insanı helak eder. Fetava-yı Zeyniyyede; “Günaha hemen, acele tövbe etmek farzdır. Tövbeyi geciktirmeye de tövbe etmek lazımdır” deniyor.

Tövbe etmemek günah olduğu gibi, tövbeyi geciktirmek de günahdır. Zira Peygamber efendimiz; **(Müsevifler helak oldu)** buyurmuştur. Yani, ileride tövbe ederim diyenler, tövbeyi geciktirenler ziyan etti. Lokman hakim hazretleri, oğluna nasihat ederek; “Oğlum, tövbeyi yarına bırakma! Çünkü ölüm, ansızın gelip yakalar” buyurmuştur.

İbadetleri ve hayırlı işleri yapmakta acele etmek lazımdır. Zira hadis-i şerifte; **(Ölmeden evvel tövbe ediniz. Hayırlı işleri yapmaya mani çıkmadan önce acele ediniz. Allahü teâlâyı çok hatırlayınız. Zekat ve sadaka vermekte acele ediniz. Böylece Rabbinizin rızıklarına ve yardımına kavuşunuz!)** buyurulmuştur.

Bir gün Vüheyb bin Verd hazretlerine, “Ölümde bahseder misiniz?” diye sorulunca, cevaben buyurur ki:

“Bir insan vefat edince, dünyada onun amelini yazmakla vazifeli iki melek onunla beraber olur. O kimsenin amelleri iyi ise, o melekler kendisine;

-Allahü teâlâ sana büyük hayırlar versin. Biz senin yanında bulunmakla çok rahatız. Dünyada hayırlı ameller işledin. Şimdi de hayırlı şeylere kavuştun derler.

Dünyada hep kötülük işleyen kimse de vefat edince, dünyada iken onun amellerini yazan iki melek yine onunla beraber olur. Fakat o, kötü amellerinin karşılığı olarak azap görmekte olduğundan, onun yanında olmakla rahatsız olurlar ve;

-Sen, burada dünyada yaptığın kötülüklerin karşılığını görüyorsun derler. Sonra melekler onu kötü amelli kimse diye tanıtır. Diğerleri de bundan tiksiniyorlar. O kimse, karşılaştığı bu hale çok üzülür, yaptığı kötülüklerle çok pişman olur ve tekrar dünyaya gelip salih ameller işlemek ister. Lakin bu pişmanlık, ona fayda vermez.”

İmam-ı Ebu Yusuf hazretleri; “Kıyamet gününü bilip de amel etmeyen, o gün çekeceği hasret ve duyacağı pişmanlık bitmez. Öyle bir gündür ki, o gün ayaklar kayar, renkler değişir, hesap çetin olur. O ne korkunç bir ayak kayması ve o, ne fayda vermez bir pişmanlıktır” buyurmaktadır.

Bunun için insan, kendine merhamet etmeli, gafletten uyanmalı, batılın batıl olduğunu görerek, ondan kurtulmalı, hakkın hak olduğunu da görerek, ona tabi olmalı ve sıkı sarılmalıdır. İnsanın ölmenden önce vereceği bu karar, çok büyük ve çok mühimdir. Vakit ise, çok azdır. Her canlı muhakkak ölecektir. İnsan, öleceğini düşünmeli ve başına geleceklere hazırlanmalıdır. Bir kimse, iman edip, iman gerekliliklerini yerine getirmediği, azaptan kurtulamaz. Son pişmanlık ise, fayda vermez.

Her insan, başına gelecekleri düşünmeli, kendisine verilen ömür bitmeden, aklını başına toplamalıdır. Sonsuz nimet veya sonsuz azaptan birisi insanı beklemektedir. Bunlardan birini seçmek, kişinin elindedir. Herkesin sonu, bu ikisinden biri olacaktır. Bundan kurtulmak ise, imkansızdır. Bunu düşünmemek ve tedbir almamak, büyük cahilliktir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Ecel gelince, insanı uyandıracaklar, gözleri kulakları açacaklar. Fakat, o zaman pişmanlık işe yaramayacak, rezil olmaktan başka, ele bir şey geçmeyecektir. Hepimize ölüm yaklaşıyor. Ahiretin çeşit çeşit azapları, insanları bekliyor. Ölüm uyandırmadan ve iş işten geçmeden önce uyanalım! Kendimizi ahiretin çeşitli azaplarından kurtaralım! Tahrir suresi 6. âyetinde mealen; **(Ey iman edenler, kendinizi ve çoluk çocuğunuzu öyle bir ateşten koruyun ki, onun tutuşturucusu insanlarla taşlıdır)** buyuruldu.”

Netice olarak, insanlara yardım etmek, çok iyidir ve çok da sevaptır. İnsanlara yapılacak esas iyilik ise, onların ahiretine yönelik iyiliktir. Onlara İslamiyet'i öğretmek, yanmaktan kurtarmaktır. Dünyada pişmanlık iyidir. Çünkü, telafisi mümkündür. Ahiretteki pişmanlığın ise, çaresi yoktur ve telafisi de mümkün değildir.

Hiç kimsenin bedduasını almamalı

25.05.2008

Beddua; bir kimsenin kötülüğünü, Allahü teâlânın af ve merhametinden mahrum olmasını, ihanet edenlerin veya kötülüklerin gerektiği cezaya çarptırılmasını istemek demektir.

Müslüman, hayırlı olur, herkese iyilik eder. Kendisine kötülük yapanlara iyilikle karşılık verir. Şayet iyilik yapamazsa, hiç olmazsa sabreder. İnsanlara eziyet, zulüm yapmaz, beddua etmez ve kimsenin de kendisine beddua yapmasına sebep olacak işlerde bulunmaz. Zira zulüm, günah, iyi niyetle işlenirse, yine günah olur. Böyle işleri yapmamak sevaptır. Hadis-i şerifte; **(İnsanlara zulmeden, Kıyamette bunun azabını çekecektir)** buyuruldu.

Gayri müslimlere zulmeden de, yaptığı zulmün cezasını çekecektir. Dürr-ül-muhtarda; “Gayri müslime zulmetmek, Müslümana zulmetmekten daha fenadır. Hayvana zulüm, işkence etmek ise, gayri müslime zulmetmekten daha fenadır” buyurulmaktadır.

Başkasının hakkına tecavüz edildiği zaman, karşı taraf güçlü ise karşılık verir. Eğer gücü yetmiyorsa, beddua eder. Zulme uğrayanın yaptığı beddua ise, muhakkak kabul olur. Zira hadis-i şerifte; **(Ananın, babanın çocuğuna olan ve mazlumun, zalime olan bedduaları, reddolunmaz)** buyurulmuştur.

Ata bin Yesar hazretleri anlatır:

“Yolculuk yapmakta olan bir kervan, bir yerde mola vermişti. Fakat bu sırada bir merkebin sesi onların uyumalarına mani oldu. Bunun üzerine bu sesin geldiği tarafa doğru gittiler. Sesin geldiği yere varınca kıldan yapılmış çadır içerisinde, yaşlı bir kadınla karşılaştılar. O kadına;

-Bu merkep sesi nereden geliyor. Onun sesinden bir türlü uyuyamadık? dediklerinde, kadın;

-O merkep gibi ses çıkaran benim oğlumdur. Hayatta iken bana hep eşek diye hitab ederdi. Allahü teâlâya onu eşek yapması için beddua ettim. Onun için böyle her gece sabaha kadar merkep gibi ses çıkarır dedi. Bunun üzerine kervan sahipleri o kadına;

-Bizi onun kabrine götür, onun kabirdeki haline bir bakalım dediler. Kabre gidip, açıp baktıklarında, boynunun eşek boynu gibi olduğunu gördüler.”

Dilimizi bedduaya değil, hayır duaya alıştırmalıyız. Şems-i Tebrizi hazretleri, Peygamber efendimizin güzel ahlakını örnek alıp, bütün işlerini, âdetlerini, ahlakını Ona uydurmaya gayret ederdi. Şayet bir kimseden rahatsız olsa; “Ya Rabbi! Bu kimsenin malını ve çocuklarını çok eyle” derdi. Çünkü, Peygamber efendimiz de böyle dua ederdi. Resulullah efendimizin beddua etmek âdetleri değildi.

Şems-i Tebrizi hazretleri; “Eğer bir kimse bana ahiretim ile ilgili bir defa iyilik edip, dünya ile ilgili binlerce kötülük etse, ben onun bir defa yaptığı iyiliğe nazar ederim. Çünkü iyi ahlak bunu icabettirir” buyururdu.

Rebi bin Heysem hazretleri de, kimseye beddua etmezdi. O, her şeyi Rabbinden bilir, Ondan gelene sabreder, tevekkülünü bozmazdı. Bir gün namaz kılariken, yirmi bin dirhem değerindeki atının çalındığını görür. Fakat ne namazı bozar ve ne de üzülür. Yanında bulunanlar;

-Nasıl oldu bu iş, yazık oldu atına! diye kendisini teselli etmek isteyince, onlara;

-Atın yularını çözerken çalan adamı görmüştüm der. Onların;

-O halde niçin mani olmadınız? demeleri üzerine;

-Atımdan daha sevimli olan bir şey ile, yani namaz kılmakla meşguldüm. Onu kaçıramazdım der.

Adamlar hırsıza beddua etmeye başlayınca, Rebi bin Heysem hazretleri;

-Hayır, beddua etmeyin. Ben atımı ona hediye ettim. Sadakam olsun buyurur.

Zalimden başkasına beddua etmek haramdır. Zalime, zulmü kadar beddua etmek caiz olur. Zalime de beddua etmemek, sabretmek ve hatta affetmek daha iyidir.

Sadaka vermek, belayı önler ve ömrü uzatır. Onun için sadaka vermek iyidir. Fakat kabul olan dua, kaza ve kaderi değiştirir. Ölümü mukadder ise gecikebilir. Eğer bir kimse de, bilhassa akrabalarından, anne-baba ve yakınlarından beddua alırsa, ömrü kısalır.

Netice olarak, kâfir de olsa, fasık da olsa hiç kimsenin bedduasını almamalıdır. Çünkü hadis-i şerifte; **(Kâfir olsa da, mazlumin bedduası reddedilmez)** buyurulmuştur.

Göz, dünyayı görür ama

26.05.2008

Akıl, göz gibidir, din bilgileri ise ışık gibidir. İnsanın aklı, gözü gibi zayıf yaratılmıştır. Gözümüz, maddeleri, cisimleri karanlıkta göremiyor. Allahü teâlâ, görme aletimizden faydalanmamız için, güneşi, ışığı yaratmıştır. Güneşin ve çeşitli ışık kaynaklarının nuru olmasaydı, gözümüz işe yaramazdı. Göz, sadece etrafındakileri ve çevresinde olanların hatalarını görmek için değil, kendi hata ve kusurlarını görmek için de yaratılmıştır. İnsan kendi kusurlarını zor anlar. Bir âlimin, rehberin bildirmesi veya böyle bir âlimin kitabının okunması ile yahut güvendiği bir arkadaşına sorarak da, kusurlarını öğrenebilir. Düşmanlarının kendisine karşı kullandıkları kelimeler de, insana ayıplarını tanıtmaya yardımcı olur. Çünkü düşman, insanın ayıplarını arayıp, yüzüne çarpar. İyi arkadaşlar ise, insanın ayıplarını pek görmezler. Birisi İbrahim Edhem hazretlerine, ayıbını, kusurunu bildirmesi için yalvarınca; “Seni kendime dost edindim. Her halin, hareketlerin, bana güzel görünüyor. Ayıbını başkalarına sor” cevabını vermiştir.

Herhangi bir kimsenin, başkasında bir ayıp görünce, bunu kendinde araması, kendinde bulursa, bundan kurtulmaya çalışması da, kötü huyların ilaçlarındandır. **(Mümin müminin aynasıdır)** hadis-i şerifinin manası da budur. Yani, başkasının ayıplarında, kendi ayıplarını görebilmektir.

İsa aleyhisselama; (Bu güzel ahlakını kimden öğrendin?) dediklerinde; (Herhangi bir kimseden öğrenmedim. İnsanlara baktım, hoşuma gitmeyen huylarından sakındım. Beğendiklerimi ben de yaptım) buyurmuştur.

Lokman Hakim hazretlerine; Edebi kimden öğrendin dediklerinde, cevaben; (Edebsizden!) buyurmuştur.

Kendi kusurlarını araştırıp düzeltmeye çalışan kimse, başkalarının ayıplarını görmeye vakit bulamaz. Hep, kendinden daha iyi olan Müslümanları görür. Yani her gördüğü Müslümanı kendinden daha iyi bulur. Hadis-i şerifte; **(Kendi ayıplarını, kusurlarını düşünmekten, başkalarının ayıplarını araştırmayana müjdeler olsun!)** buyuruldu.

Tasavvuf yolunda bulunmaktan maksat, kişinin kendi nefsinin ayıplarını, kusurlarını anlaması, İslamiyet'in bildirdiği hükümlere uymakta kolaylık, lezzet hasıl olması ve gizli olan küfür, inkâr pisliklerinden kurtulması içindir.

Başkalarının kötülüklerini araştırarak, kendi kusurlarını görmeyen kimse, İslam âlimlerine ve evliyaya da inanmaz. Abdülmelik Harnuti hazretleri buyurdu ki:

“Bir kimse, kendi kusurunu, noksanını bilmiyorsa, bütün zamanı da noksan geçer.”

Mutarریف bin Abdullah hazretleri, herkesin kendi ayıbını görmesini ister ve; “Eğer insan kendi ayıplarıyla meşgul olursa; başkalarının ayıplarını görecektir ve onlarla uğraşacak zaman bulamaz. İnsanların çoğu hata içindedir. Bu halleriyle hatalarını unutup, başkalarının hatalarını anlatan ve onlarla uğraşan da yine kendileridir” buyururdu.

Herkes, kendi kusurlarını görmeli, Allahü teâlâyâ karşı yaptığı kabahatleri düşünmelidir. Allahü teâlânın, kendisine ceza vermekte acele etmediğini, rızasını kesmediğini bilmelidir. Allahü teâlânın razı olmadığı şeyleri, öldürücü zehir bilmelidir. Kusurlarını düşünüp, bunları yaptığına mahcup olmalı, utanmalıdır. Pişman olup üzülmalıdır. Ebu Said-i Arabi hazretlerine;

-Derviş nasıl olur denilince;

-Fakirlik zamanında sakın olurlar. Servet zamanında, sıkıntılı olurlar ve rahatlıkta sıkıntı ararlar. Hadiselerin değişmesi, ahlaklarını değiştirmez. Başkalarının ayıplarına bakmazlar. Daima, kendi ayıplarını, kusurlarını görürler. Kendilerini hiçbir Müslümandan üstün bilmezler. Hepsini kendinden üstün görürler buyurdu.

Netice olarak insanın kurtuluşu, başkalarının değil, kendi hatalarını görüp düzeltmesi ile mümkündür. Göz gibi olmamalıdır. Zira göz, dünyaları görür ama, kendisini göremez. Lokman Hakim hazretlerinin oğluna buyurduğu gibi:

“Ey oğlum! İnsanlara iyilikleri emir ve nasihat edip kendini unutma! Yoksa mum gibi olursun. Mum insanları aydınlatır, fakat kendini yakıp eritir.”

Her Müslüman tüccardır ama

01.06.2008

Tüccar, tacir kelimesinin çoğulu olup, ticaret yapanlar, ticaretle meşgul olanlar anlamındadır. Dünyaya gelen her insan, bir tüccar gibidir ve sermayesi de, ömrüdür. İnsan bu ömrünü, ya dünyaya veya ahirete yarayan işlerde kullanır. Dünyada, dünya için yapılan işlerin hepsi, namaz bile olsa hep dünyadır. Ahiret için yapılan işler yani ahirete gönderilebilen işler ise, ahiret işidir. Bu sebeple her işimizi yaparken bakmalıyız, biz bu işi niçin yapıyoruz. Allahü teâlânın rızası için yaptıklarımız, ahirette karşımıza ecir olarak çıkacaktır. Zaten iş, ahiret işidir. Bu yüzden mümin çok iyi bir tüccar olmalıdır. Ahiretteki niçin sorusuna cevap aramalıyız. Niçin yemek yiyoruz, niçin evleniyoruz, niçin konuşuyoruz. Allahü teâlânın rızası için olmayan her iş, dünyalıktır.

Allahü teâlâ, her şeyi bir gaye için yaratmıştır. Tabiattaki canlı cansız her şey bir iş için yaratılmıştır. İnsanın da yaratılmasının bir gayesi var. İnsan da, Allah demek için yaratılmıştır. Allahü teâlâyı tanımayan, Onu Rab kabul etmeyen, devamlı emirlerini çiğneyen kimseler, nimete nankörlük etmiş, küfran-ı nimet etmiş olurlar. Kur'an-ı kerimde mealen; **(Nimetlerime şükrederseniz arttırırım, şükretmez nankörlük ederseniz elinizden alır, şiddetli azap yaparım)** buyuruluyor.

İmam-ı Rabbani hazretleri, bir talebesine hitaben buyuruyor ki:

“Ne sattığını ve buna karşılık neyi aldığını düşünmelidir! Dünyayı ele geçirmek için ahireti vermek ve insanlara yaranmak için Allahü teâlâyı bırakmak alçaklık ve ahmaklıktır. Dünya ile ahiret birbirinin zıddıdır, tersidir. İkinin sevgisi bir kalbde toplanamaz. İkisi bir araya getirilemez. Bu iki zıddan dilediğini seç ve seçtiğine karşılık kendini sat, feda et! Ahiret azabı sonsuzdur. Dünyada olanlar çok azdır. Allahü teâlâ, dünyayı sevmez, ahireti sever. Sonunda kadından ve çocuklardan ayrılacaksın. Bunların idaresini Allahü teâlâyı bırak! Bugün, kendini ölmüş bilmelidir. Onların işlerini Allahü teâlâyı bırakmalıdır. Tegabün suresinin 15. ve Enfal suresinin 28. âyetinde mealen; **(Mallarınız ve çocuklarınız sizlere kesin olarak düşmandır. Onlardan sakınınız)** buyuruldu.”

Bir tüccar düşünmeli ki, ömrü yüz seneden çok değildir. Ahiretin ise, sonu yoktur. Birkaç günlük ömrünün altın ve gümüşünü arttırmak için, ebedi ömrünü ziyana sokmayı kim ister?

Farzları tam yapmadığı, borcu varsa kaza etmediği halde, nafilelerle derecesini yükseltmeye çalışan kimsenin hali, sermayesi elinden çıktığı, iflas ettiği halde kâr peşinde koşan bir tüccarın haline benzer. Sermaye olmadan kârı olur mu?

Mümin, bir tüccara benzer. Farzlar onun sermayesi, nafileler de kazancıdır. Sermaye kurtarılmadıkça, kazancı olamaz.

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki:

“Her gün yatarken, o gün yaptığı işler için nefsi hesaba çekmeli, sermayeyi, kârdan ve zarardan ayırmalıdır. Sermaye farzlardır. Kâr da, sünnetler ve nafilelerdir. Zıyan ise, günahlardır. İnsan, ortağına aldanmamak için, onunla hesaplaştığı gibi, nefse karşı daha uyanık davranmak lazımdır. İnsanlar, kendilerini hesaba çekmiyorlar. Eğer her günah işlediğinde, odasına bir kum koysa, birkaç sene içinde oda kum ile dolar. Halbuki, gaflet ile, çeşitli düşünceler ile, birkaç sübhanallah desek, tesbihi alır, sayar, yüz kere söyledim deriz de, her gün boşuna, nice şeyler söyleriz, bunları saymayız. Saymış olsak, her gün, binleri aşar. Sonra da, terazide sevap kefesinin ağır basacağını umarız. Hazret-i Ömer, bunun için; ‘Amelleriniz tartılmadan evvel, kendiniz tartınız’ buyurmuştur.”

Netice olarak, her Müslüman tüccardır, ancak bugünün yani dünyanın değil, yarının yani ahiretin tüccarıdır. Bir kimse, Müslüman olmakla dünya ve ahiret saadatinin sermayesini ele geçirmiştir. Ancak, ticarete gaye, kâr etmektir. İflas edene, akıllı tüccar denilebilir mi? Fıkıh bilmeyen, İslam ahlakına, kul hakkına riayet etmeyen bir kimse, iflas etmekten kurtulabilir mi?..

İhtiyaçlara harcanan, israf olmaz

02.06.2008

İsraf, bir kimsenin, ister kendisi, isterse başkası için olsun, elindeki malı, parayı, haram olan yerlere vermesidir. İsraf çok kötü bir huydur. Malı haram yerlere vermenin, azı da, çoğu da israftır ve büyük günah olur. İçki, kumar ve benzeri haram olan oyunlar için vermek de böyledir.

Parayı, malı, helal ve mubah olan yerlere vermek, iki türlü olur:

Birincisi: Kendi bedeni için, yemekte, içmekte, giyinmekte, ev kurmakta, tabiatının çektiği şeye, ihtiyacından fazla harcetmek, israf olur. Mesela bir şeyi yemek, içmek isteyince, doyduktan sonra, fazlası israf olur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“İnsan ve hayvanların bedeni dört şeyden yapılmıştır. Toprak maddeleri, su, hava ve hararettir. Birbirine benzemeyen, hatta birbirinin aksi olan bu dört şeyin ihtiyaçları ve icapları vardır. Bedendeki harareten, ısıdan dolayı ve ısı da kudret kaynağı olduğu için, insan ve hayvanlar, kendini beğenmekte, üstün görmektedir. Şehvet ve gadab kuvvetleri ve başka kötülükler, bu dört şeyden ileri gelmektedir.”

İşte bu ihtiyaç ve icaplar, hayvanların ve insan tabiatının istediği şeyler olup bunlara, sevk-i tabii, içgüdü denilmektedir. Akıllı olan kimse, bu sevk-i tabiileri İslamiyet’in emrettiği, izin verdiği gibi kullanır ve günah olmaz. Akıllı dinlemeyenler ise, nefse uyarak, mubahlardan dışarı taşar, günaha girerler. Çünkü nefis, insanı mubahların dışına çıkarmaya zorlayan bir kuvvettir. İnsanların duygu organları ve hareket sinirleri, kalb ismindeki bir kuvvetin emrindedir. Bedenin dört yapı maddesi ile nefis ve kalb kuvvetlerini bir arada tutan, çalıştıran kuvvet de, ruhtur. İnkâr edenlerin ve günah işleyen müminlerin

nefsleri azmış, kalbi ve ruhu kaplamıştır. Bu üç kuvvet birleşmiş gibi olup nefsin istediğini yapmaktadırlar.

İslamiyet'e uyunca, bu üç kuvvet birbirinden ayrılıp, kalb ve ruh kuvvetlenir ve nefs zayıflayarak, kalb ve ruh, nefsin baskısından, kumandasından kurtulur ve temizlenmeye başlar. Her ikisi de, işlerini Allahü teâlânın rızası için, iyilik için yapar.

Hayvanlarda, kalb, ruh ve nefs olmadığından, sevk-i tabii ile hareket ederler. Mesela acıkınca, doyuncaya kadar, bulduklarını yerler. İnsanlar ise, kalb ile hareket eder. Kalb, nefse uyarsa, bulduğu ile doymaz, haram olan şeyleri arar ve doyduktan sonra da yer. Mesela, sıcakta, insanın tabiatı, serin bir şey isteyince, kalb akla uyarsa, İslamiyet'in izin verdiği su, şerbet, limonata ve daha birçok içecekleri ve lüzumu kadar alır. Akli dinlemeyip, nefse uyarsa, mubahları ihtiyaç olan miktardan fazla ister ve nefsin istediği haram içkilere de sapar.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor:

"İnsanın bazı arzuları, tabiatından ileri gelmektedir. Beden sağ kaldıkça, hiç kimse bu isteklerden kurtulamaz. Mesela, hararet artınca, insanın tabiatı serin bir şey içmek ister. Soğukta, sıcak bir şey ister. Böyle istekleri yapmak günah değildir ve nefse uymak değildir. Çünkü, tabiatımızın zaruri istekleri mubahtır. Bunlara ihtiyaç maddeleri denir. İhtiyaç maddelerini lazım olduğu kadar kullanmak sünnettir. Nefs, mubahların lüzumundan fazlasını ve şüphelileri ve haramları ister. Mubahların zaruri miktarı ile doymaz."

İkincisi: Malı kendi bedeni için kullanmadığı zaman, hakkı, yani lüzumu olmayan yere, az da sarf etmek israf olur. Mesela, malı ateşte yakmak, denize atmak böyledir. Lüzumu olan yere, lüzumundan fazla vermek de israf olur. Mesela, çocuk çocuğuna ihtiyaçlarından fazla şeyler vermek israf olur. İhtiyaç, İslamiyet'in gösterdiği miktarlar ile ve memleketin âdetine göre belli olur.

Netice olarak, malı, ihtiyaç olan mubahlara harcetmek, israf değildir, günah olmaz. Bunun için malı sarf edecek yerleri ve kendi malındaki başkalarının hakkını öğrenmek lazımdır. İnsanın, kendi malında bulunan, başkasının hakkını ödemesi, israf değildir. Bu hakları hemen vermek lazımdır. Bu hakların en mühimi ise, zekattır.

İnsan, mamur ettiği yeri sever

08.06.2008

Allahü teâlâ, bu alemi yoktan var etmiş ve kıyamete kadar insanlarla mamur olmasını dilemiştir. Adem aleyhisselâmı topraktan yaratarak, onun çocukları ile bu alemi süslemiştir. İnsanların dünyada ve ahirette rahat yaşamaları, saadete kavuşmaları için lazım olan bilgileri Peygamberleri vasıtası ile göndermiş ve dünyanın geçici, ahiretin ise devamlı olduğunu bildirmiştir.

Dünyalık olan şeylerin, Allahü teâlâ indinde hiç kıymeti yoktur. Hadis-i şerifte; **(Dünyalık olan şeylerin Allah indinde sivrisinek kanadı kadar kıymeti olsaydı, kâfire bir yudum su vermezdi)** buyuruldu.

Ölümden önce olan her şeye dünya denir. Bunlardan, ölümden sonra faydası olanlar, dünyadan sayılmaz, ahiretten sayılırlar. Çünkü dünya, ahiret için tarladır. Hadis-i şerifte; **(Dünya, ahiretin tarlasıdır)** buyuruldu.

Ahirete yaramayan dünyalıklar, zararlıdır. Haramlar, günahlar ve mubahların fazlası böyledir. Dünyada olanlar İslamiyet'e uygun kullanılırsa, ahirete faydalı olurlar. Hem dünya lezzetine, hem de ahiret nimetlerine kavuşulur.

Kötülenen dünya, Allahü teâlânın razı olmadığı, ahireti yıkıcı yerlerde kullanılan şeyler demektir. İnsan, ne için yaratılmış olduğunu unutup, dünya ziynetlerine aldanır, ahiret hazırlığı yapmazsa, ebedi felakete sürüklenir. Dünya sevgisi ahirete hazırlanmaya mani olur. Çünkü kalb, onu düşünmekle, Allahü teâlâyı unuttur. Beden, onu elde etmeye uğraşarak ibadet yapamaz olur. Dünya ile ahiret, doğu ile batı gibidir ki, birine yaklaşan, ötekenden uzak olur. Hadis-i şerifte; **(Dünya sevgisi arttıkça, ahirete olan zararı da artar. Ahiret sevgisi arttıkça, dünyanın ona zararı azalır)** buyuruldu.

Hazret-i Ali de; "Dünya ile ahiret, doğu ile batı gibidir. Birine yaklaşan, diğerinden uzaklaşır" buyurmuştur.

Bir kimse, ibadetini yapmaz ve geçiminde, kazancında Allahü teâlânın emirlerini ve yasaklarını gözetmezse, dünyaya düşkün olmuş olur. Hazret-i Ömer buyuruyor ki:

“Bir kimse dünya sevgisini terk etse, ona ahiret sevgisi verilir. Bir kimse, başkalarının ayıbı ile meşgul olmayı terk etse, ona nefsinin ayıplarını ıslah etmek nasip olur.”

Kalb, muhabbet, sevgi yeridir. Sevgi bulunmayan kalb, ölmüş demektir. Kalbde, ya dünya sevgisi, yahut Allah sevgisi bulunur. İbadet yaparak, kalbden dünya sevgisi çıkarılınca, kalb temiz olur. Bu temiz kalbe, Allah sevgisi, kendiliğinden dolar. Günah işleyince, kalb kararır, hasta olur.

Dünya işleri ile uğraşanların ve geçici olan dünya nimetlerine ve lezzetlerine kavuşmayı düşünenlerin kalblerinde Allah sevgisi kalmaz. İnsanı bu felaketten kurtaran en kuvvetli ilaç, kelime-i tevhid okumaktır. Bunun için, Allahü teâlâ, sonsuz merhametinden dolayı, her gün bir vakit değil, beş vakit namaz kılmayı emir buyurmuştur. Allahü teâlânın bu emri, insanlara sıkıntı vermek değil, onları kalb hastalığından kurtarmak içindir.

Kalbin hastalığı, Hak teâlâdan başkasına tutulması, bağlanmasıdır. Belki, kendisine bağlanmasıdır. Çünkü herkes, her şeyi kendisi için ister. Çocuğunu sevmesi, malı, mevkii, rütbeyi hep kendisi için ister. Onun mabudu, tapındığı şey, kendi nefsidir. Nefsinin istekleri arkasında koşmaktadır.

Akıllı kimse, kendisini her türlü kötülükten koruyan ve ahiretini mamur edendir. Emevi halifelerinden Süleyman bin Abdülmelik, Tabi'inden olan Ebu Hazim hazretlerine;

- Ölmek istemiyoruz. Bunun sebebi nedir? diye sual edince Ebu Hazim hazretleri;

- Ya halife, sizler ahiretinizi harap, dünyanızı ise mamur eylediniz. İnsan, mamur bir yerden, harap yere gitmeyi elbet istemez buyurmuştur.

Netice olarak insan, mamur ettiği yeri sever ve hep orada kalmak ister. Bu eşyanın tabiatına uygundur. İnkâr edenlerin dünyayı, iman edenlerin de ahireti sevmesi gayet normaldir. İnsanların ölümü ve ölmeyi sevmemelerinin sebebi de, dünyalarını mamur, ahiretlerini ise harap ettikleri içindir. İnsan, mamur ettiği yerden, harap olan bir yere gitmek ister mi?

Dilini koruyan, kurtulur

09.06.2008

Dil, büyük bir nimettir. İyiliği de kötülüğü de büyüktür. Cennete de, Cehenneme de götürür. Cirmi küçük, cürmü ise büyüktür. İman ve küfür dildeki ifadeden anlaşılır. Dil ile, ya hak veya batıl konuşulur. İnsanda bulunan diğer uzuvların sahası, dil gibi geniş değildir. Bir kimse Peygamber efendimize;

-Ya Resulallah! Cennet'e götüreceksin bir ameli bana öğret, diye arz edince, Resulullah efendimize;

-Aç kimseleri doyur, susuz olana su ver, Allahü teâlânın emirlerini insanlara öğret, haram ve yasak olan kötü şeyleri de insanlardan menet. Bunlara gücün yetmezse, hayırlı, güzel olmayan sözlerden dilini sakındır, buyurmuştur.

Diline sahip olan kimse dünyada düşmanlarından, ahirette ise, ateşten kurtulur. Hadis-i şerifte; **(Ya hayır söyle veya sus. Susan kurtulur)** buyurulmuştur.

Faydasız konuşmak, münakaşa etmek, alay etmek, söz taşımak, yalan söylemek, lanet etmek ve gıybet etmek gibi fiiller, hep dil ile olmaktadır. Halbuki Şeyh Sadi-i Şirazi hazretleri; “Dil; şükretmek içindir. Rabbini bilen, dilini gıybet için kullanmaz. Kulak; Kur'an-ı kerim ve nasihat dinlemek içindir. Batıl ve boş sözler için değildir. İki göz; Allahü teâlânın kudret ve sanatını görmek içindir. Eşin dostun ayıbını görmek için değildir” buyurmaktadır.

Bir kimse, Eyyub-i Sahtiyani hazretlerine;

-Bana nasihatle bulununuz deyince, cevabında;

-Diline sahip ol, az konuşmaya dikkat et buyurmuştur.

Zünnun-i Mısri hazretlerine;

-Kalbini en güzel koruyan kimdir? diye sorduklarında;

-Diline en çok hakim olan cevabını vermiştir.

Dil, yırtıcı bir hayvan gibidir, serbest bırakılırsa sahibini parçalar. Sükut eden, hataya düşmekten, yalandan, dedikodudan, söz taşımaktan, kendini övmekten, boş konuşmaktan ve daha birçok dil afetlerinden kurtulur.

Çok konuşanın dili sürçer, kalbi kararır. Kalbi kararan da, hata üstüne hata yapar ve kalb kırar da farkında bile olmaz. Diline sahip olan, dinini korur.

Çok konuşan hata eder. Eshab-ı kiram hep hayır konuştukları halde, belki boş bir söz söyleriz diye sükut ederlerdi. Bunun için hazret-i Ebu Bekir, ağzına taş koyar ve; “Başa gelen bütün felaketler bundan gelir” buyururdu.

Bişr-i Hafi hazretleri de buyurdu ki:

“Dünyada aziz olmak, ahirette de selamette olmak isteyen, diline sahip olsun.”

Diline sahip olmayanı, şeytan her sahada oynatır. Büyük bir uçurumun kenarına getirip, yüzüstü yuvarlar, felakete sürükler. Dile ahlak dizgini vurulursa, dünya ve ahiret saadetine kavuşur. Başiboş bırakılırsa zarardan zarara girer. Uzuvarımızdan en çok isyan edeni dildir. Kolaylıkla istediği tarafa gider. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(Her sabah, bütün uzuvlar, yalvararak dile derler ki: Bizim hakkımızı gözetmekte, Allah’tan kork, kötü söz söyleme, bizi ateşte yakma! Bizim dine uyup uymamamız senin sebebinledir. Sen doğru olursan biz de doğru oluruz. Sen eğri olursan biz de eğri oluruz.)

Eshab-ı kiramdan Ukbe bin Amir hazretleri, Resulullah efendimize;

-Dünya ve ahirette kurtuluş ne ile olur ya Resulallah? diye sual edince, Peygamber efendimiz;

-Dilini muhafaza eyle. Zaruret olmadıkça evinden çıkma. Günahlarını hatırlayıp, ağla. Kurtuluş bunlarla olur buyurmuştur.

Ali el-Masisi hazretleri, fazla konuşmayı sevmez, çok konuşanın hata yapacağını bilir, dilin afetinin, çok konuşmakta olduğunu bildirir ve; “Allahü teâlâ her şey için iki kapı, dil için ise dört kapı yapmıştır. Dudaklar iki kapı, dişler de iki kapıdır” buyururdu.

Netice olarak susmak, dilini korumak, açık bir hikmet ve güzel bir haslettir. Dilin susması kalbin susmasına, kalbin susması da kişinin Rabbini tanımasına sebep olur. İnsanın selameti, dilini korumasındadır. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Bir kimse, dilini tutarsa, Allahü teâlâ onun utanacak şeylerini örter. Gadabını tutarsa, kıyamet günü, Allahü teâlâ azabını ondan çeker. Bir kimse Allahü teâlâyâ yalvarırsa, onun duasını kabul eder.)

Allahü teâlânın rızası, sevmesi

15.06.2008

Dünya ve ahiret saadetlerinin başı, en iyisi, Allahü teâlânın rızasına, sevmesine kavuşmaktır. Buna kavuşabilmek için, evvela ehl-i sünnet alimlerinin bildirdikleri gibi iman etmek, sonra haramlardan sakınmak, farz olan ibadetleri yapmak ve salih olan müminleri sevmek lazımdır. Bunları da, ihlas ile yapmalıdır. İhlas, Allahü teâlâdan başka hiçbir şeyi sevmemekle, yalnız Onu sevmekle, kendiliğinden hasıl olur.

Allahü teâlâ bir kulunu severse, ahirete yarar işler, iyi, güzel ameller yaptırır. Hadis-i şerifte; **(Amellerin, ibadetlerin efdali, en kıymetlisi, bir mümini sevindirmek veya elbise vermek veya aç ise doyurmak veya herhangi bir ihtiyacını karşılamaktır)** buyuruldu.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Allahü teâlânın, bir kuluna, faydalı, güzel işler yapmayı, çok kimsenin ihtiyaçlarını sağlamasını nasib etmesi, çok kimsenin ona sığınması, bu kul için pek büyük bir nimettir! Allahü teâlâ, kullarına ıyalım demiş, çok merhametli olduğu için, herkesin rızasını, nafakasını kendi üzerine almıştır. Allahü teâlâ, bu ıyalından birkaçının rızıkları, nafakaları için ve bunların yetişmeleri, rahat yaşamaları için bir kulunu görevlendirirse, bu kuluna büyük ihsan etmiş olur. Bu büyük nimete kavuşup da, bunun için şükretmesini bilen kimse, çok talihli, pek bahtiyardır.”

Enes bin Malik hazretleri de; “Bütün mahlukatı Allahü teâlâ yaratmıştır. Onların her türlü ihtiyacını irade ederek, yaratıp göndermektedir. Allahü teâlânın rızası için Onun kullarına kim daha çok hizmet ederse, Allahü teâlâ da o kullarını o kadar çok sever” buyurmuştur.

Muinüddin-i Çeşti hazretleri, Allahü teâlânın bütün kullarına nehirler gibi sınırsız yardım eder ve; “Allahü teâlâyı ibadetler içinde en çok razı eden ibadet, zayıf ve mazlumlara sevindirmek ve

rahatlatmaktır. Cehennem ateşinin söndürülmesinin en iyi yolu, aç ı doyurmak, susuz olan ı susuzluğunu gidermek, ihtiya ı sahibinin ihtiya cını görmektir” buyururdu.

Abdullah Mürteiş hazretleri, tasavvuf yolunda ilerlemesine sebep olan ibret verici hadiseyi şöyle anlatmaktadır:

“Babam, bulunduğumuz yerin ileri gelenlerindendi. Bir gün evin önünde otururken yanıma bir genç geldi. Sırtında hırka, başında eski bir külah vardı. Benden bir şey istedi. Ben de içimden; ‘Sapasağlam bir genç olsun da, utanmadan dilencilik yapsın, olacak şey değil!’ diye düşündüm ve kendisine hiç cevap vermedim. Bana sertçe;

-Kalbine gelen şeyden, Allahü teâlâya sığınırım dedi. Bunu duyunca çok korktum ve kendimden geçerek yere düştüm. Kendime geldiğimde, herkes etrafıma toplanmıştı. O gencin gittiğini öğrendim. Çok üzüldüm ve yaptığımı çok pişman oldum. O gün böyle geçti. Gece olunca bu dert ve elem ile uyudum. Rüyamda hazret-i Ali’yi gördüm. O genç de yanında idi. Bana;

‘Keşke öyle düşünmeseydin ve buna bir şeyler verseydin. Allah rızası için hiçbir şey vermeyeni Allahü teâlâ sevmez’ buyurdu.

Sabah olunca kendime ait ne varsa, hepsini, Allah rızası için ihtiyacı olanlara dağıtıp, sefere çıktım. Bağdad’a gelip ilim öğrenmeye başladım. On beş sene sonra babamın vefat ettiğini haber alıp, Nîşabur’a geldim. Babamdan bana çok büyük servet kalmıştı. Onu da Allah rızası için dağıtıp Bağdad’a döndüm. O gencin, o bakışı hâlâ gözümün önünde. Devamlı üzülp, pişman oluyordum.”

Netice olarak, Allahü teâlânın bir kimseden razı olması, onu sevmesi için, o kimsenin, mutlaka Allahü teâlânın bir kulu nu razı etmesi gerekir. Herhangi bir kulu razı edebilmek için de, cenâb-ı Hakka ve Onun yolundakilere teslim olmak şarttır. Teslim olmak çok güzeldir. İnsan, ya aklına, ya nefesine veya şeytana teslim olur. Allahü teâlâya, Onun bildirdiklerine ve Onun yolunda olan din büyüklerine teslim olan, kurtulur. Teslim olan, aklına uymaz. Çünkü gemiye binen, kaptana teslim olur. Zaten aklına, nefesine tabi olacak olan, gemiye binmez. Allahü teâlânın rızası, sevmesi ve kurtulmanın yolu budur.

Hürmet edilecekleri tahkir etmek

16.06.2008

İman, Peygamber efendimizin, Allahü teâlâ tarafından, Peygamber olarak, bütün insanlara getirdiği ve bildirdiği emirlerin hepsine itimat etmek ve inanmak demektir. Bu emirlerin, bilgilerin herhangi birine inanmamak, şüphe etmek veya saygısızlık yapmak, küfür yani inkâr etmek olur.

Allahü teâlânın gönderdiği Peygamberlere, eshab-ı kirama, âlimlere, evliyaya, bunların sözlerine, fıkıh kitaplarına, tazim yani hürmet edecekken, tahkir yani hakaret edilirse, küfür olur yani iman gider. Ebu Bekr-i Şibli hazretleri; “Eshab-ı kirama tazim etmeyen, kıymet vermeyen bir kimse, Resulullah efendimize iman etmemiş olur” buyurmuştur.

İmanı gideren bir söz söylemek, yazmak, tazim etmemiz emrolunan bir şeyi tahkir ve tahkir etmemiz emrolunan bir şeyi tazim etmek, imanı giderir. Büyük bir günah işleyen kimse, bu işin kötü olduğunu düşünür, yaptığına pişman olur, üzülp ve Allahü teâlâdan utanırsa, imanı gitmez.

Birgivi vasiyyetnamesinde buyuruluyor ki:

“Kâfirlerin kullandıkları şeylerin ikinci kısmı, ibâdet olarak yaptıkları, kâfirlik alameti olan ve tahkir etmemiz vacib olan şeylerdir ki, bunları yapan ve kullanan kimsenin imanı gider, kâfir olur. Bunlardan meşhur olanlarını bilmeyerek veya şaka olarak yahut herkesi güldürmek için yapanın da, imanı gider, kâfir olur.”

Din düşmanları, Müslümanları aldatmak için, kâfirlerin âdetlerini, bayramlarını, Müslüman âdeti, Müslümanların mübarek günü diyerek anlatıyorlar, tanıtıyorlar. Müslümanlar bunlara aldanmamalı, işin doğrusunu, güvendikleri halis Müslümanlara sorarak öğrenmelidir. Bugün bütün dünyada, gerek imanı ve küfrü tanımakta, gerekse ibadetleri doğru yapmakta, cahillik özür değildir. Meşhur olan din bilgilerini bilmediği için aldanan, Cehennemden kurtulamayacaktır. Allahü teâlâ, bugün, dinini dünyanın her tarafına duyurmuş, imanı, helali, haramı, farzları, güzel ahlakı öğrenmek kolaylaşmıştır. Bunları, lüzumu kadar öğrenmek farzdır. Öğrenmeyip cahil kalan, farzı terk etmiş olur. Öğrenmeye lüzum görmeyen, ehemmiyet vermeyenin ise, imanı gider, kâfir olur.

Dinini doğru olarak öğrenip, seven, kayıran Müslümanlar, birbirine hürmet ederler ve yardımlarına koşarlar. Ramazan-ı şerife, oruç tutanlara, camilere, ezana, namaz kılanlara, Allah yolunda yürüyenlere sevgi ve saygı gösterirler. Kur'an-ı kerim okunurken, sessizce ve saygı ile dinlerler. Kur'an-ı kerimi her kitabın üstünde bulundurup, üstüne bir şey koymazlar. Çalgı ve içki alemlerinde, oyun arasında, eğlence yerlerinde okumazlar. Kur'an-ı kerimi ve bütün muhterem ve mübarek isimleri, yazıları, hakir ve aşağı yerlerde görünce, hemen kaldırırılar. Kul ve hayvan haklarını gözetirler. İslam'ın güzel ahlakı ile yaşayarak herkesin sevgi ve saygısını toplarlar.

Din düşmanları ise, Kur'an-ı kerimi, mevlidi, bütün mübarek isimleri, yazıları, hürmetten, kıymetten düşürmeye çalışırlar. Bunları, Allahü teâlânın yasak ettiği yerlerde ve şekillerde okurlar, okuturlar. Müslümanlığın aşağı gördüğü, pis dediği şeyler arasına yazarlar. Karikatürlerde, filmlerde, televizyonlarda, radyolarda, Müslümanlar ile, din büyükleri ve Allahü teâlânın emirleri ile alay ederler. Bütün buralarda Müslüman olarak pis, gülünç bir serseriyi gösterirler. Müslümanları ve Müslümanlığı tahkir ederek, onu sevimsiz ve nefrete şayan olarak tanıtırılar. Müslümanlar, bu gibi gösterileri, sözleri, yazıları ve gazeteleri, görmeye, dinlemeye gitmemeli, almamalı ve okumamalıdır. İmanlarını çaldırmamak için, çok uyanık olmalıdır!

Netice olarak, tahkir edilecek yani saygı gösterilmeyecek şeye hürmet etmek, hürmet edilecek şeyi ise tahkir yani hakaret etmek, insanı imandan çıkarır. İslamiyet'in imansızlık alameti dediği sözleri söyleyen ve işleri yapan kimsenin, kalbinde tasdik olsa, inandığını söylese de, imanı gider kâfir olur. İslamiyet'in tahkirini emrettiği şeyi tazim, tazimini emrettiği şeyi tahkir etmek, küfür yani inkâr etmek olur.

İnsanlar bizden niye razı değil?

22.06.2008

İslamiyet'te ibadet yapmakta niyetin büyük önemi vardır. Yapılan her işin İslamiyet'e uygun olup olmadığı, niyet ile anlaşılır. Allahü teâlâ, Cehennemden kurtulmayı ve Cennete girmeyi vazife olarak bildirmeseydi, yalnız Cenneti, Cehennemi düşünerek yapılan ibadetler de makbul olmazdı. Evliya-i kiram, ibadet yaparken bunları düşünmez, yalnız Allahü teâlânın rızasını düşünürler.

Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşmak ve sevap kazanmak niyeti ile farzları yapmaya, haramlardan sakınmaya, sünnetleri yapmaya, mekruhlardan kaçınmaya ve mubahları Allah rızası için yapmaya yani ahkam-ı islamiyyeyi yerine getirmeye ibadet etmek denir. Abdullah ibni Mübarek hazretleri buyuruyor ki:

“Müstehtabları yapmakta gevşek davranan, sünnetleri yapamaz. Sünnetleri yapmakta gevşeklik de, farzların yapılmasını zorlaştırır. Farzlarda gevşek davranan da, Allahü teâlânın rızasına kavuşamaz.”

Niyetsiz, ibadet olamaz. Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşmak isteyen, niyetinin, maksadının halis olması lazımdır. Yalnız Onun rızasını istemesi, Ona kavuşturan vasıtayı bulup, yalnız Ona bağlanması lazımdır. Peygamber efendimiz; **(Sabahları, yalnız Allahü teâlânın rızasını kazanmayı düşünen kimseyi, Allahü teâlâ, dünya ve ahiret arzularına kavuşturur)** buyuruyor.

Bir ibadetin sahih ve makbul olması yani doğru olması ve Allahü teâlânın beğenmesi için, ilim yani doğru yapmanın şartlarını öğrenmek, amel yani şartlarına uygun yapmak ve ihlas ile yapmak lazımdır. İhlas, para, mevki, şöhrat gibi dünya menfaatlerini düşünmeyip, Allahü teâlâ emrettiği için, Onun rızasını, sevgisini kazanmak için yapmaktır. Ali bin Vehb-i Sincari hazretleri; “İhlas; bütün işleri, insanların rızası için değil, Allahü teâlânın rızası için yapmaktır” buyurmuştur.

Allahü teâlânın rızasına kavuşmak için dua etmelidir. İbadetler, rızanın, muhabbetin sebepleridir. Sebeplere yapışmadan yapılan dua kabul olmaz. Buna dua değil, faydasız temenni denir. Hadis-i şerifte; **(Çalışmadan dua eden, silahsız harbe giden gibidir)** buyuruldu.

Allahü teâlâ, rızasına kavuşmak isteyenlere, rızasına kavuşturan yolları gösterir. Allahü teâlâ, iman edenleri ve imanın icablarını yapanları zulmetlerden, sıkıntılardan kurtarır. Bunları nura, huzura, saadete kavuşturur. Bunlar, her zaman ve her işlerinde, rahat ve huzur içinde olurlar.

İbadet, Allahü teâlânın rızasına kavuşmak için yapılır. Başkasının muhabbetine, ihsanına kavuşmak için yapılan ibadet, ona tapınmak olur. Allahü teâlâyı ihlas ile ibadet etmemiz emrolundu. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlânın birliğine iman edenden, namazı ve zekatı ihlas ile yapandan Allahü teâlâ razı olur)** buyuruldu.

Ali Ramiteni hazretlerine, büyük alim Rükneddin Alaüddeve hazretleri, bir mektup göndererek; “Efendim biz, bize gelenlere her hizmeti yaptığımız halde, bunlar yine size gitmektedirler. Biz bunlara, mükellef sofralar, çeşit çeşit yemekler ikram ettiğimiz ve sizde böyle bir şey olmadığı halde, yine de insanlar, sizden razı bizden ise razı değiller. Bunun sebebi nedir?” diye bir sual arz eder.

Ali Ramiteni hazretleri de; “Minnet karşılığı hizmet edenler çoktur. Hizmetini minnet bilenler ise azdır. Biz, insanlar değil, Rabbimiz razı olsun diye yapıyoruz. Rabbimiz razı olunca, Onun kulları olan insanlar da razı oluyor ve bizi seviyorlar” cevabını vermişlerdir.

Netice olarak, dünya ve ahiret saadetlerinin başı, en iyisi, Allahü teâlânın rızasına, sevmesine kavuşmaktır. Allahü teâlâyâ yakın olmak, Onun sevmesine kavuşmak demektir. İslam âlimlerinin buyurduğu gibi:

“İnsana vacib olan birinci vazife, iman, amel ve ihlas sahibi olmaktır. Dünya ve ahiret saadetleri, ancak bu üçüne kavuşmakla elde edilir. Amel, kalb, dil ve beden ile yapılacak işler demektir. Kalbin işleri, ahlaktır. İhlas, bütün işlerini, ibadetlerini, yalnız Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşmak için yapmak demektir.”

İnsan, iki taraflı yaratılmıştır

23.06.2008

İnsan, bütün yaratılan varlıkların tam ortasında olarak yaratılmıştır. Eğer iman edip İslamiyet’e uyarsa, yükselir, meleklerden üstün olur. Şayet nefsinde ve kötü arkadaşlara uyarak, İslamiyet’ten uzaklaşırsa, alçalır. Zira insan, ruhu tarafından meleklerle, bedeninin yapısı bakımından da hayvanlara benzemektedir. Ruh tarafını kuvvetlendiren kimse, meleklerden de üstün olur. Çünkü beden, insanı meleklikten uzaklaştırmakta, hayvanlara yaklaştırmakta iken, bu alçalmaya karşı koymuş ve yükselmiştir. Meleklerde, hayvanlaştırıcı bir beden yoktur. İyilikleri, meleklik ile birlikte yaratılmıştır.

Bir kimse, bedenini kayırır, nefsinde kuvvetlendirirse, hayvanlardan aşağı olur. Allahü teâlâ, A’raf suresinin 178. ayetinde ve Fırkan suresinin 44. ayetinde mealen; **(Hatta onlar, hayvanlardan daha aşağıdır)** buyurarak, böyle kimselerin kötülüklerini bildirmektedir. Çünkü hayvanlarda akıl ve meleklerle benzeyen ruhları yoktur. Şehvetlerine uymaları suç olmaz. İnsanlara akıl ışığı verilmiş olduğundan, nefslere uymaları, doğru yoldan sapmaları çok çirkin olur.

Hayvanların yaşayabilmeleri için, kendilerine lazım olan teneffüs edecek hava, yiyecek, içecek, giyecek, barınacak, eş olacak şeylerin hepsi hazır olarak yaratılmıştır. Bunlar arasında, yaşamaları için en çok lazım olanı havadır. Havasızlığa birkaç dakikadan fazla dayanamazlar. Hemen ölürlür. Hava, aramakla, bulmakla, zahmet çekmekle ele geçecek bir şey olsaydı, bunu arayacak kadar zaman bile yaşayamazlardı. Bu derece acele lazım olan, bu çok lüzumlu maddeyi, Allahü teâlâ, her yerde bulunacak ve mahluklarının ciğerlerine kadar, kendiliğinden, kolayca girecek şekilde yaratmıştır. Yaşayabilmek için su, bu kadar acele lazım değildir. İnsan ve hayvanlar, suyu arayıp bulacak zaman kadar yaşayabilirler. Bunun için, suyu bulmak icab etmektedir.

Hayvanlarda akıl bulunmadığı ve birbirlerine yardımcı olmadıkları için, yiyeceklerini ve giyeceklerini hazırlayamazlar. Bundan dolayı, yiyeceklerini pişirmeleri, hazırlamaları lazım değildir. Ot, leş yerler. Tüy, yün, kıl ile ısınırlar. Korunma aletleri, kendilerinde yaratılmıştır ve birbirlerine muhtaç değildirler. İnsanlar ise, bütün bunları hazırlamaya, düşünmeye mecburdur. Ekip biçmedikçe, ekmek yapmadıkça doyamazlar. İplik, dokuma ve dikicilik yapmadıkça giyinemezler. Korunmaları için de, akıllarını, zekalarını işletmeleri, fen bilgisi öğrenmeleri, sanayi kurmaları lazımdır.

Her hayvanda bulunan bir çeşit üstünlük, insanda bir araya getirilmiştir. İnsanın, kendisinde yaratılan bu üstünlükleri meydana çıkarması için, aklını kullanması, fikrini yorması, çalışması lazımdır. Saadet ve felaket kapılarının anahtarı, insanın eline verilmiştir. Yükselmesi veya alçalması, kuvvetini sarf etmesine ve çalışmasına bırakılmıştır. Aklını, fikrini işleterek, saadet yolunu görüp, bu yolda yürümeye çalışırsa, içinde yaratılmış olan yükseklikler, kıymetler eline geçer. Ufuktan ufka yükselerek, meleklerle karışır. Allahü teâlânın rızasına, sevgisine kavuşur. Yok eğer, nefsin zararlı arzularına uyarak, yaratıldığı gibi, hayvanlık derecesinde kalırsa, işi tersine dönerek, alçala alçala, esfel-üs-safiline düşer. Felaketten felakete, Cehenneme kadar sürüklenir.

Netice olarak insan, yaratılıştaki ruh ve beden olmak üzere iki taraflıdır. Ona hidayet, üstünlük tarafını tanıtabilmek ve bunu kuvvetlendirmeye çalışmasını sağlamak için, bir rehber lazımdır. Bazı kimseler, nasihatle, yumuşak sözle ve mükafat vererek yola gelir. Bazısı ise, sert ve acı sözle ve ceza vererek terbiye kabul eder. Rehber mahir olur, kişinin yaratılışının nasıl olduğunu anlarsa, onu şefkat

ile, tatlı veya acı tesir ederek terbiye edip yetiştirebilir. Böyle mahir ve müşfik bir rehber olmadıkça, kişi, ilim ve ahlak sahibi olamaz ve yükselmez. Peygamberlerin hepsi ve alimler, insanlar için gönderilen rehberlerdir. Bunlara tâbi olan, ebedi saadete kavuşur.

Herkes yahşi, biz yaman

29.06.2008

Bir kimsenin kendini ve yaptıklarını beğenmesine, ucub denir. Kişinin kendi yaptıklarını beğenmesi, korkunç bir zehir ve öldürücü bir hastalık olup, ibadetleri, iyilikleri, ateşin odunu yakması gibi yok eder. Kişinin, ibadet yaptığı için kendini beğenmesi, egoizmdir. İblisin, kıymetli bir vazifesi vardı. Mahlukları kötülükten temizliyordu. Fakat, kendini beğendiği, büyük sandığı için, hizmetlerinin faydasını göremedi, dünyada da, ahirette de ziyan etti.

Ehl-i sünnet alimleri buyuruyor ki:

“Allahü teâlâ ilim, kudret gibi bütün sıfatlarından kullarına biraz ihsan buyurmuştur. Yalnız üç sıfatı kendine mahsustur. Bu üç sıfattan hiçbir mahlukuna vermemiştir. Bu üç sıfatı, kibriya, gani olmak ve yaratmak sıfatlarıdır. Kibriya, büyüklük, üstünlük demektir. Gani olmak, başkalarına muhtaç olmamak, her şeyin Ona muhtaç olması demektir. Bunun için kibirlenmek, Allahü teâlânın sıfatına, hakkına tecavüz etmek olur. Bu ise, en büyük günahdır. Hadis-i kudside; **(Azamet ve kibriya bana mahsustur. Bu iki sıfatta, bana ortak olmak isteyenlere, çok acı azab ederim)** buyuruldu.

Bu sebeple, din alimleri, tasavvuf büyükleri, her zaman, Müslümanlara tevazu, alçak gönüllü olmayı emir buyurmuşlardır. Müslümanlar egoist olmaz. Egoist olanları, Allahü teâlâ sevmez...”

Ahmed Rıfai hazretlerine, insanların kendini beğenmesi sual edilince buyurur ki:

“İlminin fazla, amelinin çok olması ile gurura kapılan kimse, marifet sahibi değildir. Çünkü şeytan da pek fazla bilgiye sahipti. Mantık yürütmek suretiyle, ateşin topraktan daha hayırlı olduğunu iddia etti. Halbuki meleklerle hocalık yapıyordu. Sonunda kendinin üstün olduğunu söyleyip kibirlendi. Böylece Allahü teâlânın gadabına uğradı ve lanete müstahak oldu. Ebedi olarak rahmet dergahından kovuldu. Sakının, çok sakının! İbadetlerinize, ilminize aldanmayın. Bel’am-ı Baura ve Bersisa, çok ibadet edenlerden idi. Fakat nefis ve şeytana uyarak ahiretlerini ziyan edip, rezil, rüsva oldular.”

İmam-ı Gazali hazretleri buyuruyor ki:

“Allahü teâlânın insana yardımına mani olan perdelerin en kötüsü, ucub yani ayıplarını görmeyip, ibadetlerini beğenmektir. İsa aleyhisselam buyurdu ki: “Ey havariler! Rüzgar, çok ışıkları söndürmüştür. Ucub da, çok ibadetleri söndürmüş, sevaplarını yok etmiştir.”

Hadis-i şerifte; **(Ümmetimin iki kötü huya yakalanmalarından çok korkuyorum. Bunlar, nefse uymak ve ölümü unutup, dünya arkasında koşturmak)** buyuruldu. Nefse uymak, İslamiyet’e uymaya mani olur. Ölümü unutmak da, nefse uymaya sebep olur.”

İnsanın kendini ve yaptıklarını beğenmesinden kurtulmasının ilacı, iyi işlerini kusurlu görmesi, bunlardaki gizli çirkinlikleri düşünmesi, böylece, kendinin ve ibadetlerinin kusurlu, bozuk olduğunu anlamasıdır. Hatta, onları beğenilmeyecek, kovulacak bir halde bulmasıdır. Bir hadis-i şerifte; **(Kur’an-ı kerim okuyan çok kimse vardır ki, Kur’an-ı kerim bunlara lanet eder)** buyuruldu.

İnsan, her şeyi, kendini sevdiği için sever. Çocuğunu, malını sevmesi, onlardan istifade edeceği içindir. Tasavvuf, insana kendini değil, Allahü teâlâyı sevmesini öğretir. İnsan, kendini sevmekten kurtulursa, evlat, mal ve benzeri şeyleri sevmekten ve kendini beğenmekten de kurtulur. İnsan, kendini beğenmemek için, Allahü teâlânın, kendisine yaptığı ihsanları, nimetleri düşünmelidir. Allahü teâlâ sabredenleri ve iyilik edenleri sever. İnsanlara hizmet edenleri, nasihat verenleri, tatlı dilli, güler yüzlü olanları, iyi iş yapanlara yardım edenleri sever. Kendini beğenenleri ise sevmez.

Netice olarak insan, kendini ve yaptıklarını beğenirse, başkalarını beğenmez ve böylece kendi hatalarını göremez. Bu da onu, dünyada ve ahirette felakete götürür. Halbuki dinimiz, kendi hatalarımızı görmemizi, düşünmemizi ve düzeltmemizi emretmektedir. Hakim Süleyman Ata hazretlerinin zaman zaman talebelerine buyurduğu gibi:

“Herkes yahşi biz yaman; herkes buğday biz saman...”

Kötü huylardan kurtulmak için

30.06.2008

İnsanın huyu değişir mi, huyunu bırakıp başka huylu olması mümkün mü ve insanlar hangi huya elverişli olarak dünyaya gelmektedir gibi sualler, ahlak ilminin mütehassısları tarafından farklı olarak açıklanmış ise de, bunların hepsi üç merkezde toplanmaktadır:

- 1- İnsanın ahlakı hiç değişmez. Huy, insan gücünün değiştiremeyeceği bir varlıktır.
- 2- Huy iki türlüdür: Birisi insanla birlikte yaratılmıştır ki bu huy değiştirilemez. İkincisi, sonradan hasıl olan alışkanlıktır ki, bu huy değişebilir.
- 3- Ahlakın hepsi sonradan elde edilir ve değiştirilebilir.

İslam alimlerinin çoğu bu üçüncü fikir üzerinde birleşmektedir. Alimlerin çoğuna göre, insanlar iyiliğe, yükselmeye elverişli olarak doğar. Sonra, nefsin kötü arzuları ve güzel ahlakı öğrenmemek, kötü arkadaşlarla düşüp kalkmak, kötü huyları meydana getirir. Hadis-i şerifte; **(Herkes, Müslümanlığa elverişli olarak dünyaya gelir. Bunları sonra anaları babaları, Yahudi, Hristiyan ve imansız yapar)** buyruldu.

Alimlerin çoğuna göre, herkesin ahlakı değişebilir. Hiçbir kimsenin huyu, yaratılıştaki gibi kalmaz. Ahlak değişmeseydi, Peygamberlerin getirdikleri dinler faydasız, lüzumsuz olurdu. Alimlerin söz birliği ile koymuş oldukları terbiye ve ceza üsulleri abes olurdu. Bütün ilim adamları, çocuklarına ilim, edeb vermiş ve terbiyenin fayda sağladığı her zaman görülmüştür. O halde, ahlakın değiştiği güneş gibi meydandadır. Şu kadar var ki, bazı huylar pek yerleşmiş, ruhun hassası gibi olmuştur. Böyle huyları değiştirmek çok zor ise de, değiştirmek mümkündür. Bunu değiştirmek için, nefsin zararlı, kötü isteklerini yapmamak ve nefsin istemediği faydalı, güzel şeyleri yapmak lazımdır.

Mevlana Celaleddin Rumi hazretlerine, kötü huylu kimselerden sorulunca, şu ibretli hadiseyi anlatır:

“Bir akrep, ırmağın kenarında dolaşmaktadır. Bunu gören kaplumbağa;

-Burada ne yapıyorsun der. Akrep de;

-Ben ırmağın öte yanına geçmek için çare arıyorum. Çünkü yavrularım ırmağın öte yanında kaldı der.

Kaplumbağa onun haline acır ve sırtına alıp su üzerinde yüzmeye başlar. İrmağın ortasına gelince akrep, kaplumbağayı sokmaya çalışır. Kaplumbağa;

-Ne yapıyorsun? diye sorunca, akrep;

-Hünerimi gösteriyorum. Sen bana iyilik ettin ben de sana iğnemi batırıyorum. Çünkü benim göstereceğim şefkat ancak bu kadardır, cevabını verir. Bunun üzerine kaplumbağa hemen suya dalar ve akrep de boğulup gider...”

Mevlana hazretleri sonra şöyle buyurur:

“Cahil, yakınlık gösterse de sonunda cahilliğinden ötürü seni incitir. Ahmağın sevgisi, ayının sevgisine benzer. Onun kini sevgi, sevgisi kindir! Kötülükler deposu olan nefsinizi terbiye edin ve bu hususta gevşeklik göstermeyin. Zira o, akreptir.”

İmam-ı Birgivi hazretlerine;

-Tasavvuf nedir? diye sorulunca buyurdu ki:

-Tasavvuf; kalbi kötü huylardan temizlemek ve iyi huylarla doldurmak demektir. Kalb, bedende emrine itaat edilen ve her hükmü yerine getirilen bir hükümdar gibidir. Vücuddaki uzuvlar onun emri altındaki hizmetçilerdir. Bunun için Resulullah efendimiz buyurdu ki:

(İnsanın bedeninde bir et parçası vardır. Bu iyi olursa, bütün uzuvlar iyi olur. Bu kötü olursa, bütün organlar bozuk olur. Bu et parçası kalbdir.)

Kalbin iyi olması, kötü ahlaktan temizlenip iyi ahlak ile süslenmesi demektir.

Netice olarak, kadın-erkek her Müslümanın, ahlak kitaplarını ve din büyüklerinin hayatlarını okuyarak, kendilerinde bulunan kötü huyları değiştirmek için çalışması lazımdır. Böylece dünyada rahata, huzura ve ahirette de ebedi saadete kavuşmak mümkün olur. Her Müslümanın ve her insanın birinci vazifesi de bu olmalıdır. Ebüssü'ud el-Bazini hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Bütün güzel huylar kalbden, kötü huyların tamamı ise nefsten doğar. İyi huylu olmak isteyen, nefsinin, dinin emir ve yasaklarına itaat eder hale getirmeli, kalbinden de, Allahü teâlâdan başka şeylerin sevgisini çıkarmalıdır. Böylece kötü huylar, güzel ahlaka çevrilmiş olsun.”

İnsanda nefs olmasaydı

06.07.2008

Allahü teâlâ, hayvanların yaşayabilmeleri ve üremeleri için, onlarda iki kuvvet yaratmıştır. Birincisi, muhtaç oldukları şeyleri istemek, onlara kavuşmak kuvvetidir ki buna, şehvet denir. İkincisi, yaşamalarına zararlı olan, canlarını yakan şeylerden kaçmak, bunlara karşı savunmak kuvvetidir ki, buna da, gadab denir.

Allahü teâlâ, insanlarda da şehvet ve gadab kuvvetlerini yaratmış ise de, insanların muhtaç oldukları şeylere kavuşmaları ve elde ettiklerini kullanabilecek hale çevirmeleri için, insanları çalışmaya mecbur kılmıştır. İnsanlar çalışmazlarsa, muhtaç oldukları, gıda, elbise, mesken, silah, ilaç gibi şeylere kavuşamazlar, yaşamaları, üremeleri de çok güç olurdu.

Allahü teâlâ, insanlara merhamet ederek, seve seve çalışabilmeleri, çalışmaktan usanmamaları için, Nefs denilen üçüncü bir kuvvet daha yaratmıştır. Bu kuvvet, şehvetlere kavuşmak ve gadab edilenlerle dövüşmek için insanı zorlar. Nefs, bu yorucu, usandırıcı işleri seve seve yaptırır ise de, sınır tanımaz. Allahü teâlânın merhameti sonsuz olduğundan, nefsin insanı felakete sürüklemesine mani olmak için, nefsin arzularına uymayı sınırlayan, hem de nefsi temizleyip aşırı, taşkın olmaktan kurtaran emirler ve yasaklar göndermiştir. Bir insan, işlerini yaparken, İslam dinine uyarsa, nefsi taşkınlıktan kurtulur.

Nefs, şehveti ve gadabı aşırı çalıştırdığı için, buna uymak insana tatlı gelir. İslamiyet'e uymak ise, bu arzuları frenlediği için, insana acı, zor gelmektedir. Bunun için insan, İslamiyet'e değil nefse uymak ister.

Allahü teâlânın merhameti sonsuz olduğundan, insanlarda, saadeti felaketten, doğruyu eğriden ve faydalıyı zararlıdan ayırabilen bir kuvvet daha yaratmıştır. Bu kuvvet ise, Akıldır. Akl-ı selim sahibi olan kimse nefsine uymaz, İslam dinine uyar. Akı dinlemeyen kimse ise, nefsine uyar, İslam dinine uymaz. Nefs olmasaydı insan, yaşaması, üremesi ve medeni hayat için lazım olan şeyleri kazanmakta, çalışmakta kusur ederdi. Ayrıca nefs ile cihad sevabından mahrum kalır ve meleklerden daha üstün olmak yolu kapalı kalırdı. Hadis-i şerifte buyruldu ki:

(Ahirette olacaklardan, sizin bildiklerinizi hayvanlar bilselerdi, yemek için et bulamazdınız!)

Hayvanlar ahiretteki azapların korkusundan dolayı, yemekten, içmekten kesilir ve bir deri, bir kemik kalırlardı. İnsanlarda nefs olmasaydı, hayvanlar gibi, korkudan, yiyemez, içemez, yaşayamazlardı. İnsanların yaşayabilmeleri, nefslerinin gafleti ve dünya lezzetlerine düşkün olması iledir...

Varlıklar içinde en cahil olanı, insanın nefsidir. Her isteği, Allahü teâlânın yasak ettiği şeylerdir. Hep, kendi can düşmanı olan şeytana uyar ve zevklerine kavuşmak için her kötülüğü yapmaktan çekinmez. İnsan haklarını, kanunları çiğner. Onun zevklerinin sonu yoktur. Hadis-i kudsîde; **(Nefsini, düşmanın bil! Çünkü o, bana düşmandır)** buyruldu.

Bu sebeple nefsine uyan kimse, İslamiyet'in dışına çıkar. Hayvanlarda akıl ve nefs olmadığı için, ihtiyaçlarını bulunca kullanırlar ve bedenlerine zarar veren, kendilerini inciten şeylerden de kaçarlar. Nefs, iki tarafı keskin bıçak gibidir. Hem de, zehirli ilaç gibidir. Tabibin tavsiyesine göre kullanan, bundan fayda kazanır. Aşırı kullanan helak olur. İslamiyet, nefsin helak edilmesini, yok edilmesini değil, terbiye edilmesini, ondan istifade edilmesini emir etmektedir.

İslam dini insanların dünyada da, ahirette de rahat ve huzur içinde yaşamasını istiyor. Bunun için, akla uymayı emrediyor ve nefse uymayı yasak ediyor. Akıl yaratılmasaydı, insan hep nefsine uyar, felaketlere sürüklenirdi.

Netice olarak, insanlarda nefs olmasaydı, insanlık kalmaz, meleklik hasıl olurdu. Halbuki, beden birçok şeylere muhtaçtır. Yemek, içmek, uyumak, istirahat etmek lazımdır. Süvariye hayvan lazım olduğu gibi, insana da beden lazımdır. Hayvana bakmak lazım olduğu gibi, bedene hizmet etmek de lazımdır. Bu hizmetler ise, nefs sayesinde olmaktadır.

Mucize peygamberlerde olur

07.07.2008

Mucize; Peygamberlerden aleyhimüssalam peygamberliklerine delil olarak Allahü teâlânın izniyle meydana gelen harikulade, olağanüstü hallerdir. Bunlar, olağanüstü yani insan gücünün üzerinde, insanı hayrette bırakan âdet dışı şaşılacak işlerdir.

İnsanların bütün hareketleri, işleri, Allahü teâlânın âdet-i ilahiyyesi içinde, bir sebeple meydana gelmektedir. Allahü teâlâ sevdiği kullarına ikram ve düşmanlarını aldatmak için, bunlara âdetini bozarak harikulade şeyleri yaratmıştır. Harikulade şeyler, peygamberlerde görülürse mucize, evliya denilen diğer sevdiği kullarında görülürse keramet denir. Harikulade şeylerin peygamberlerde görülmesi lazımdır. Evliyada ise, şart değildir.

Şerefeddin Yahya Müniri hazretleri; “Âdet-i ilahiyye şöyledir ki, insan nasıl yaşadı ise, öyle can verir. Bunun aksi olmuş ise de nadirdir. Mucize ve keramet gibi şeyler ise, âdet-i ilahiyye dışında meydana gelir” buyurmuştur.

Müslümanlar arasında evliya olmayanlardan meydana gelen harikulade hallere firaset; fasıklardan ve kâfirlardan meydana gelenlere de, istidrac ve sihir yani büyü denir.

İmam-ı Rabbani hazretleri, bir şeyin mucize olabilmesi hakkında buyuruyor ki:

“Allahü teâlâ o şeyi alışılmış sebepler dışında yaratmış olmalıdır. Harikulade, olağanüstü olmalıdır. Peygamber olan zatın istediğine uygun olmalıdır. İsteyip de hasıl olan mucize kendisini yalanlamamalıdır. Mucize, peygamber olduğunu söylemeden önce hasıl olmamalıdır. Bir peygamberin ümmetinden meydana gelen harikulade haller, kerametler o peygamberin mucizesidir.

Peygamberler dinin emir ve yasaklarını bildirirlerdi. Ümmetleri mucize isteyince; ‘Mucizeleri Allahü teâlâ yaratır. Bizim vazifemiz Onun emirlerini bildirmektir’ buyururlardı. Allahü teâlâ dilerse ümmetlere merhamet ederek, inanmaları, saadete kavuşmaları için o anda mucize yaratırdı.”

Allahü teâlâ, her peygambere zamanlarında önemli kabul edilen hususlarla ilgili mucize ihsan etmiştir. Musa aleyhisselam zamanında sihirbazlık yaygın idi. Allahü teâlâ Musa aleyhisselama asa mucizesini ihsan etti. Musa aleyhisselamın asası büyük yılan olup sihirbazların sihir aletlerini yuttu. Böylece sihirbazlar, bunun insan gücünün üstünde olduğunu anlayarak Musa aleyhisselama iman ettiler.

İsa aleyhisselamın zamanında tıp ilmi ileri gitmişti. Tabipler başarılarıyla övünürlerdi. Allahü teâlâ İsa aleyhisselama ölülerini diriltme ve anadan kör doğanların gözlerinin açılması mucizesini ihsan etti. Tabipler aciz kaldılar.

Muhammed aleyhisselam zamanında ise, Arabistan yarımadasında şairlik ve belagat sanatı en yüksek dereceye ulaşmıştı. Yazdıkları ve okudukları şiirlerle birbirlerine övünürlerdi. Allahü teâlâ Peygamber efendimize en büyük mucize olarak Kur'an-ı kerimi gönderdi. Kur'an-ı kerimin icazı, eşsizliği karşısında şairler aciz kaldılar. Bir kısmı Allah kelamı olduğunu inkâr edip kâfir olarak öldüler. Bir kısmı ise, Allah kelamı olduğunu anlayarak Müslüman oldular. Harputlu İshak Efendi; Resulullah efendimizin mucizelerinin binden fazla olduğunu bildirmektedir.

Resulullah efendimizde görülen mucizeler üç kısımdır:

Birincisi, kendi zamanından önce olan ve kendisine sorulan şeylerdir ki, bunlara verdiği cevaplar, katı kalbli düşmanlarının imana gelmelerine sebep olmuştur.

İkinci kısmı, kendi zamanında olmuş ve olacak şeyleri haber vermesidir.

Üçüncü kısmı, kendisinden sonra kıyamete kadar dünyada ve ahirette olacak şeyleri bildirmesidir.

Abdülğani Nablûsi hazretleri; “Allahü teâlânın âdetinin ve kanunlarının dışında yarattığı mucizelerin meydana gelmesi için, peygamberlerin aleyhimüssalam diri olması şart değildir. Öldükten sonra da Allahü teâlâ onlara mucize ihsan eder” buyurmaktadır.

Netice olarak mucize; Peygamberlerden, peygamberliklerine delil olarak Allahü teâlânın izniyle meydana gelen harikulade, olağanüstü hallerdir. Peygamberlerden başkasında meydana gelen olağanüstü hallere mucize denmez.

Kalbin ve ruhun hastalığı

13.07.2008

Kalb ve ruh, birbirlerine çok benzemekte iseler de, iki ayrı şeydirler. Kalb, yürek denilen et parçasında bulunan bir kuvvettir. Ruh ise, beden her yerinde bulunur. İnsanların duygu organları ve hareket sinirleri, kalbin emrindedir. Bedenin dört yapı maddesi ile nefis ve kalb kuvvetlerini bir arada tutan, çalıştıran kuvvet de, ruhdur.

Kalb ve ruh, anlayıcı ve idare edicidir. Kendilerini bilirler ve kendisini bildiğini de bilirler. Göz vasıtası ile renkleri, kulak ile, sesleri kavrarlar. Sinirleri çalıştırır, adaleleri hareket ettirirler. Böylece, bedene iş yaptırırlar.

Kalb ve ruh, bir makinenin elektrik kuvveti gibidir. Bir motorda ufak bir arıza olunca, cereyan kesildiği gibi, insan vücudunun iç ve dışındaki yapı ve düzenlerde hasıl olacak bir arıza da, kalbin ve ruhun bedenden ayrılmasına sebep olur ve insan ölür. Dünyada hiçbir makine, hiçbir motor nihayetsiz çalışmıyor. Aşınarak, yıpranarak, çürüğe ayrılıyor. Bu, umumi bir kanundur. Vücut makinesi de yıpranıyor, çürüyor. İnsan ölünce, ceset çürüyünce, kalb ve ruh yok olmaz. Ölmek, bunların bedenden ayrılması demektir. Bedenden ayrılınca, maddi olmayan aleme karışır ve kıyamete kadar da yok olmazlar.

Kalb, ruh ve melekler, yükselemezler, yaratıldıkları mertebeye kalırlar. Kalb ve ruh, bu beden ile birleşince, yükselebilmek özelliğini kazanıyor. İnkâr etmek, günah işlemek sebepleri ile de, alçalıyor, harab oluyorlar. İmam-ı Rabbani hazretleri, nefsin, kalbin ve ruhun birbirinden farklı varlıklar olduklarını bildirmektedir. İsra suresinin 85. âyetinde mealen; **(Sana ruhdan soruyorlar. Ruh, Rabbimin yarattığı varlıklardan biridir diye cevap ver)** buyuruldu.

Bu âyet-i kerime, ruhun ne olduğunu anlatmayı menetmektedir. Bunun içindir ki, İslam alimlerinden çoğu, ruhun ne olduğunu konuşmaktan sakınmışlardır. Ancak yasak olan, ruhun hakikatini ne olduğu hususudur. Yoksa ruhun özelliklerini anlatmak yasak değildir. Bunun için, alimlerin çoğu, talebeye ve sual edenlere, kalbin ve ruhun cisim olmadıklarını, bir Cevher-i basit olduklarını söylemişlerdir. Akıl erdiği bilgileri anlayan, his organlarından beyne gelen duyguları alan, bedendeki bütün kuvvetleri, hareketleri idare eden, kullanan hep bu ikisi yani ruh ve kalbdır. Tasavvuf büyükleri ve kelim alimleri böyle bildirmişlerdir.

Ahlak ilminin konusu, insanın ruhudur. Ruh, kötü huylardan temizlemeyi ve iyi huylar ile süslemeyi öğretir. Ahlak ilmi, kalb ve ruh temizliği bilgisi demektir. Tıp ilminin, beden sağlığı bilgisi olmasına benzer. Kötü huylar, kalbin ve ruhun hastalıkları, zararlı işler ise, bu hastalıkların alametleridir. Ahlak ilmi, çok şerefli, kıymetli ve lüzumlu bir ilimdir. Çünkü, kalbin ve ruhun kötülükleri bu ilim ile temizlenebilir. Ayrıca kalbin ve ruhun iyi huylarla sıhhatli, kuvvetli olmaları, bu ilim sayesinde mümkün olur. Bu ilim yardımı ile, kalbler temizlenir, iyi ahlaka kavuşulur. İyi, temiz kalbler ve ruhlar da, bu ilim bereketi ile temizliğini artırır.

Bazı kimseler, huy değişmez diyerek, nefisleri ile mücadele etmiyor ve kötü huylarını temizlemiyorlar. Böyle kabul edip, herkes kendi arzusuna bırakılırsa, kabahatli olanlara ceza verilmezse, insanlık kötülüğe gider. Bunun için Allahü teâlâ, kullarına merhamet ederek, onları terbiye etmek, iyi ve kötü huyları öğretmek için Peygamberler gönderdi. Muhammed aleyhisselam bunların sonuncusudur. İyiliklerin hepsi, terbiye usullerinin tamamı, Onun parlak dininde yer almıştır. Ebü'l-Hayr Faruki hazretleri, talebelerinin ahlakını güzelleştirmek için çok gayret gösterir, onları benlik, kendini beğenme girdabından uzaklaştırır ve buyururdu ki:

“Kötü ahlak yok olmadıkça, kalb kemale gelmez.”

Netice olarak kötü huylar, inkâr ve günahlar, kalbi, ruhu hasta eder. Bu hastalığın artması, kalbin, ruhun ölümüne sebep olur. Kötü huyların en kötüsü olan şirk, inkâr ise, kalbin, ruhun en büyük zehiridir.

Herkesin belli bir eceli vardır

14.07.2008

Allahü teâlânın takdirini, kimse değiştiremez. Ecel gelince, Azrail aleyhisselam, insanı nerde olursa olsun bulur. Ecel, ileri ve geri gitmez ve insanın ömrü değişmez. Herkes, eceli geldikte ölür. A'raf suresi 33. âyetinde mealen; **(Ecelleri geldiği zaman, onu az zaman ileri ve geri alamazlar)** buyuruldu.

Ebu Bekr el-Ensari hazretleri buyuruyor ki:

“Benim için bir ecel zamanı vardır. O zamana muhakkak ulaşacağım. Ecel geldiğinde, onun keskin kılıcı ile ömrüm biter, dünya hayatım son bulur. Et arayan aslanlar, yemek için üzerime gelseler, ecel vaktim gelmediği müddetçe bana zarar veremezler.”

Her geçen an, ömür azalmakta, ecel zamanı ise yaklaşmaktadır. Ecel gelince, insanı uyandıracaklar, gözleri kulakları açacaklardır. Fakat, o zaman pişmanlık işe yaramayacak, rezil olmaktan başka, ele bir şey geçmeyecektir. Hepimize ölüm yaklaşıyor. Ahiretin çeşit çeşit azapları, insanları bekliyor.

İnsan öldüğü zaman, kıyameti kopmuş demektir. Ölüm uyandırmadan ve iş işten geçmeden önce uyanmalıdır. Allahü teâlânın emirlerini ve yasaklarını öğrenip, şu birkaç günlük ömrü, bunlara uygun geçirmelidir. İnsan kendini ahiretin çeşitli azaplarından kurtarmalıdır. Zira Tahrim suresinin 6. âyet-i kerimesinde mealen; **(Ey iman edenler, kendinizi ve çocuklarınızı öyle bir ateşten koruyun ki, onun tutuşturucusu insanlarla taşlardır)** buyurulmuştur.

Ecel gelmemiş ise, fırsat elden kaçmamış ve kusurları düzeltmek mümkün demektir. Çünkü; **(Günahına tövbe eden, hiç günah yapmamış gibidir)** hadis-i şerifi, kusuru olanlar için çok büyük bir müjdedir. Ömer bin Abdülaziz hazretleri; “Şimdi ecel gelmeden, ameller sona ermeden, Allahü teâlâ insanları ve cinleri hesaba çekmek için huzuruna getirmeden önce, tövbeyi fırsat bilmeli ve af ve mağfirete kavuşmayı kazanç bilmelidir. Kıyamette, hesap gününde, mazeret kabul edilmez” buyurmuştur.

Aklı başında olan her insanın, Azrail aleyhisselamın gelip canını zorla alacağını, ecel aslanının pençesini kendisine de takacağını, can verme acılarının başına geleceğini, şeytanın, imanını çalmak için kastedeceğini, dostlarının, vah vah öldü, siz sağ olun, diye evladına taziye edeceklerini düşünmesi lazımdır. Hadis-i şerifte; **(Ey Ademoğlu! Benim malım, benim malım dersin. O maldan senin olan, yiyerek yok ettiğin, giyerek eskittiğin ve Allah için vererek, sonsuz yaşattığındır)** buyuruldu.

İmam-ı Gazali hazretleri, aklı başında olan herkesin, nefesine şöyle hitap etmesini tavsiye buyurmaktadır:

“Benim sermayem, yalnız ömrümdür. Başka bir şeyim yoktur. Bu sermaye, o kadar kıymetlidir ki, her çıkan nefes, hiçbir şeyle tekrar ele geçemez ve nefesler sayılıdır, azalmaktadır. Ömür bitince, ticaret sona erer. Ticarete sarılalım ki, vaktimiz azdır ve ahiret uzun ise de; orada ticaret ve kâr olmaz. Bu dünya günleri, o kadar kıymetlidir ki, ecel gelince, bir gün izin istenir, fakat ele geçmez. Bugün, bu nimet elimizdedir. Aman nefsim, çok dikkat et de, bu büyük sermayeyi elden kaçıрма! Sonra ağlamak, sızlamak, fayda vermez. Bugün, ecelin geldiğini, daha bir gün müsaade etmeleri için, yalvardığını, sızladığını ve sana, bir gün bağışladıklarını ve şimdi, o günde bulunduğunu farz et! O halde, bu günü elden kaçırmaktan, bununla, saadete kavuşmamaktan daha büyük ziyan olur mu? Yarın ölecekmiş gibi, dilini, gözlerini ve yedi azanı haramdan koru!”

Netice olarak herkes ölümü tadacaktır. Bunun için insan, kendisine ve herkese öyle iyilik etmeli ki, başkası iyilik yapınca, onun yaptığını sansınlar. İnsan kendisine ve hiç kimseye kötülük etmemeli ki, başkası bir kötülük yapınca, o yaptı sanmasınlar.

İmam-ı Rabbani hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Herkesin belli bir eceli yani ölüm zamanı vardır. Bu zaman hiç değişmez, azalmaz ve çoğalmaz. Kaçıp da kurtulanlar, ecelleri gelmediği için ölmemiştir. Yoksa kaçmak, onları ölümden kurtarmış değildir. Kaçmayıp, sabredip ölenler de, ecelleri geldiği için ölmüşlerdir.”

Dua, ömrü uzatmaz ise de

20.07.2008

Allahü teâlâ dua edenleri, sıhhat ve selamet isteyenleri sever. Mümin suresindeki âyet-i kerimede mealen; **(Dua ediniz! Duanızı kabul ederim!)** buyuruyor.

Allahü teâlâ, her şeyi bir sebeple yaratmaktadır. Bir şeye kavuşmak isteyen, o şeyin sebebine kavuşmak için dua etmelidir. İnsana sıhhat, şifa vermek için, dua etmeyi, sadaka vermeyi ve ilaç kullanmayı sebep yapmıştır. Bu sebeple, derd ve bela gelince, Allahü teâlâyâ sığınmalı, afiyet vermesi, kurtarması için dua etmeli, Ona yalvarmalıdır.

Duanın belayı defetmesi de, kaza ve kaderdendir. Kalkanın, oka siper ve suyun, bitkilerin yetişmesine sebep olduğu gibi, dua da, Allahü teâlânın merhametinin gelmesine sebeptir. Bir hadis-i

şerifte; **(Kaza-i muallakı, hiçbir şey değiştiremez. Yalnız dua değiştirir ve ömrü, yalnız, ihsan, iyilik arttırır)** buyuruldu.

Allahü teâlânın takdirinin yani kaderin, Levh-i mahfuzda yazılması kazadır. Bir kimseye takdir edilen bela, kaza-i muallak ise, yani o kimsenin dua etmesi de, takdir edilmişse, dua eder, kabul olunca, belayı önler.

Ecel-i kazayı, iyilik etmek geciktirir. Fakat, Ecel-i müsemma değişmez. Ecel-i kaza denilen, mesela, bir kimse, eğer iyi iş yapar, yahut sadaka verir, hac ederse ömrü altmış sene, bunları yapmazsa kırk sene diye takdir edilmesi gibidir. Vakit tamam olunca, eceli bir an gecikmez. Birinin üç gün ömrü kalmış iken akrabasını, Allah rızası için ziyaret etmesi ile, ömrü otuz seneye uzar. Otuz yıl ömrü olan kimse de, akrabasını terk ettiği için, ömrü üç güne iner.

Hazret-i Ömer yaralanınca, Ka'bül-ahbar hazretleri; "Hazret-i Ömer daha yaşamak isteseydi, dua ederdi. Zira onun duası elbette kabul olur" buyurunca, işitenler şaşırıp;

-Nasıl böyle söylüyorsun, Allahü teâlâ mealen, **(Ecel, bir an gecikmez ve vaktinden önce gelmez)** buyurdu, dediklerinde;

-Evet, ecel hazır olduğu vakit gecikmez. Fakat, ecel hasıl olmadan önce, sadaka ile, dua ile, amel-i salih ile, ömür uzar. Zira Fatır suresinde mealen, **(Herkesin ömrü ve ömürlerin kısalması hep yazılıdır)** buyurulmaktadır dedi.

Davud aleyhisselamın yanına iki kişi gelip, birbirinden şikayet etti. Dinleyip karar verip giderken, Azrail aleyhisselam gelip;

-Bu iki kişiden, birincisinin eceline bir hafta kaldı. İkincisinin ömrü de, bir hafta önce bitmişti, fakat ölmedi dedi. Davud aleyhisselam şaşıp, sebebini sorunca;

-İkincisinin bir akrabası vardı. Buna dargın idi. Bu gidip, onun gönlünü aldı. Bundan dolayı, Allahü teâlâ, buna yirmi yıl ömür takdir buyurdu dedi.

Emali kasidesi 62. beytinde;

"Öldürülen kimsenin eceli, münkati değildir. Yani, o anda, ömrü ortadan kesilmiş değildir" denmektedir. Ahmed Asım efendi, bu beyti şerh ederken diyor ki:

"Ehl-i sünnete göre, öldürülen kimsenin, o anda eceli gelmiştir. Ömrü ortadan kesilmemiştir. Herkesin eceli bir tanedir."

İlaç almak, âyet-i kerime ve dua okumak, yazıp yanında taşımak, insanın ömrünü uzatmaz, ölüme mani olmaz ve eceli geciktirmez. Ömrü olanın dertlerini, ağrılarını giderip, sıhhatli, rahat ve neşeli yaşamasına sebep olurlar. Doktor ve ilaç bulmak da, takdire bağlıdır. Allahü teâlâ, takdirine göre sebepleri yaratmaktadır. Çok eskiden bilindiği gibi, bir yeri kesilen insanın eceli gelmedi ise, damarı bağlanır, ilaç verilir, ölmez. Eceli gelmiş ise, damarı bağlayacak biri bulunamaz, kanı akar, mikrop kapar, ölür. Yürek adalesi bozuk olana, ölmek üzere olan bir başkasının sağlam yüreği takılıp takılmaması da, ecelin gelip gelmemesine bağlıdır. Kalbin değiştirilmesi de hastayı muhakkak iyi yapmıyor, çoklarının ölmesine sebep olmaktadır.

Netice olarak, dua etmek, ilaç kullanmak, ömrü uzatmaz, eceli geleni ölümden kurtarmaz ise de, ömür, ecel bilinmediği için, dua etmek ve ilaç kullanmak lazımdır. Böylece eceli gelmemiş olan kimse, sıhhate, kuvvete kavuşur yani ömrü olanlara faydalı olur. Ancak şifayı, ilaçtan değil, Allahü teâlâdan beklemelidir.

Evliya, harikalar gösteren değildir!

21.07.2008

Evliya; veli kelimesinin çoğuludur. Dostlar, Allahü teâlânın sevgili kulları, nefsin esaretinden kurtulup, sözleri, işleri ve hareketleri İslamiyet'e uygun olanlar, devamlı Allahü teâlâyı hatırlayıp, ananlar anlamına gelmektedir.

Dünya sevgisini ve bunları hatırlamayı kalbinden çıkaran Müslümana, salih Müslüman denir. Helal olsun, mubah olsun, masıvayı yani Allahü teâlâdan başka her şeyi hatırlamayı da kalbinden çıkaran ve bu nimete kavuşan Müslümana ise, veli ve evliya denir. İnsanları Müslüman ve salih yapmak için uğraşan veliye ise, mürşid yani yol gösteren denir. Peygamber efendimiz; **(Evliya ol kimselerdir ki, onlar görülünce, Allah hatırlanır)** buyurmuştur.

Allahü teâlâ, akıl ile anlaşılamayan şeyleri görüp anlayabilen başka bir kuvveti, sevdiği kullarına verir. Bu kuvvete kalb gözü ve bu kullara evliya denir. Evliya, kalb gözleri ile görüp anlar ve birbirlerine anlatırlar.

Evliya, her şeyi öğrenir, bilir. İslamiyet'e uymakta, dünya işlerinde aklını kullanır. Hesabını yapmakta, sanatında, ticaretinde hiç hata yapmaz. Fakat, aklındaki düşünceler, kalbine sirayet etmez, bulaşmaz. İslamiyet'e uymayan kimse, harikulade şeyler yapabilir. Bunlara keramet denmez, istidrac denir.

Bayezid-i Bistami hazretleri evliya olarak bilinen birisini görmek için giderken, o kimsenin karşından geldiğini ve kibleye karşı tükürdüğünü görünce, hemen geriye döner ve buyurur ki:

"Bu adam, Resulullah efendimizin edeplerinden birine uymadı. Veli olamaz. Kerametler gösteren biri, mesela su üstünde yürüse, bir anda uzaklara gitse, havada uçsa, İslamiyet'e uymadıkça, bunu veli sanmayınız!"

Peygamberlerin harikalar göstermesi lazımdır. Böylece Peygamber, Peygamber olmayandan ayrılır. Çünkü nebinin Peygamberliğini tanımak, herkese lazımdır.

Evliya, insanları, kendi Peygamberinin dinine çağırdığı için, Peygamberinin mucizeleri kendilerine yetiştir. Evliya, eğer İslamiyet'ten başka bir şeye çağırmış olsaydı, o zaman, harikalar göstermesi elbette lazım olurdu. İslamiyet'e çağırdığı için, harika göstermesi lazım değildir. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

"İnsanların çoğu, Allahü teâlâdan kesilmiş olduklarından ve hep dünyayı düşündükleri için, maddeleri keşfedenlere, mahluklardan bilmediklerini haber verenlere kıymet verirler. Onları büyük bilirler. Onları evliya ve Allahü teâlânın seçilmiş kulları sanırlar. Hakikatten haber verenlere dönüp bakmazlar. Bunların Allahü teâlâdan bildirdiklerine inanmazlar. 'Bunlar, dedikleri gibi evliya olsalardı, bizim hallerimizden ve mahlukların hallerinden haber verirlerdi. Mahlukların hallerini bilmeyen kimse, bundan daha yüksek olan şeyleri nasıl bilir?' derler, bu bozuk ölçüleri ile evliyaya inanmazlar, doğru sözü görmezler ve işitmezler..."

Din alimleri, herkesi, kitaplarda yazılan emirleri yapmaya çağırır. Evliya ise, hem buna çağırır, hem de İslamiyet'in batınına davet eder. Önce İslamiyet'e çağırır, sonra da, Allahü teâlânın ismini zikretmeyi gösterir. Her zaman, aralıksız olarak, zikr-i ilahi ile olmayı ehemmiyetle isterler.

Ebu Abdullah Seczi hazretleri buyuruyor ki:

"Evliyanın alameti üçtür:

Birincisi, derecesi yükseldikçe tevazusu, alçak gönüllülüğü artar.

İkincisi, elinde imkan bulunduğu halde dünyaya değer vermez.

Üçüncüsü, intikam almaya gücü yettiği halde merhametli ve inşafı davranarak intikam almaz."

Netice olarak, bu dünyada evliyanın belli olması ve harikalar göstermesi lazım değildir. Zira burada hak ile batılın, doğru ile yanlışın karışması lazımdır. Velinin, kendi vilayetini bilmesi de şart değildir. Kendi vilayetini bilmeyen evliya çok idi. Bunları, başkaları nasıl tanıyabilir? Zaten tanımlarına lüzum da yoktur. Ama evliya, az olsa da, kıyamete kadar mevcut olacaktır. Ve Maruf-ı Kerhi hazretlerinin buyurduğu gibi:

"Evliyanın üç alameti vardır: Düşüncesi Hak ola, işleyeceği işi Hak ile işleye, meşguliyeti daima Hak ile ola."

Tövbenin kabul olması için

27.07.2008

Tövbe, haram, günah olan bir şeyi işledikten sonra, pişman olup, Allahü teâlâdan korkmak, bir daha yapmamaya azmetmek, karar vermek demektir.

İşlenen her günahın sonra tövbe etmek lazımdır. Tövbenin doğru olması için, üç şart vardır:

1-Günaha hemen son vermek.

2-Günahı yaptığına pişman olmak. Zira hadis-i şerifte; **(Pişman olmak tövbedir)** buyurulmuştur.

3-İşlediği günahı, bir daha hiç yapmamaya azmetmek, karar vermektir.

Eğer işlenen günahlarda kul hakkı da varsa, hak sahibinin hakkını ödeyip, helalleşmek de lazımdır. Maide suresinin 38. âyet-i kerimesinde mealen; **(Bir kimse, günah işleyip, sonra tövbe eder ve salih amel işlerse, Allahü teâlâ tövbesini, elbette kabul eder)** buyurulmuştur.

Allahü teâlâ, tövbe edenleri sever, affeder. O günahı tekrar yaparsa, tövbesi bozulmaz, ikinci bir tövbe lazım olur. Hak sahiplerine haklarını ödemek veya helal ettirmek, gıybet ettiği kimseden af dilemek ve rızasını almak, yapmamış olduğu farzları kaza etmek farzdır. Bunlar tövbenin kendisi değil, şartlarıdır. Bir lirayı sahibine geri vermek, bin sene nafie ibadet yapmaktan ve yetmiş nafie hacdan daha iyidir. Günahı bir daha yaparsam tövbem bozulur diyerek, tövbe yapmamak doğru değildir, cahilliktir, şeytanın aldatmasıdır. Zira tövbeyi bir saat geciktirince, günah iki kat olur.

Her günahı yaptıktan sonra tövbe etmek farzdır ve her günahın tövbesi de kabul olur. İmam-ı Gazali hazretleri; “Şartlarına uygun yapılan tövbe, muhakkak kabul olur. Tövbenin kabul edileceğinde şüphe etmemelidir. Tövbenin şartlarına uygun olmasında şüphe etmelidir” buyurmaktadır.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Günahlarına tövbe etmek, herkese farz-ı ayndır. Hiç kimse tövbeden kurtulamaz. Nasıl kurtulur ki, Peygamberlerin hepsi tövbe ederdi. Peygamberlerin sonuncusu ve en yükseği olan Muhammed aleyhisselam buyuruyor ki:

(Kalbimde envar-ı ilahiyyenin gelmesine engel olan perde hasıl oluyor. Bunun için her gün, yetmiş kerre istigfar ediyorum.)

Yapılan günahta, kul hakkı bulunmayıp, zina yapmak, alkollü içki içmek, çalgı dinlemek, Kur'an-ı kerimi abdestsiz tutmak ve yanlış inanışlara saplanmak gibi, yalnız Allahü teâlâ ile kendi arasında olursa, böyle günahlara tövbe etmek, pişman olmakla, istigfar okumakla, Allahü teâlâdan utanıp, sıkılıp, Ondan af dilemekle olur. Farzlardan birini özürsüz terk etti ise, tövbe için, bunlarla birlikte, o farzı da yapmak lazımdır.”

Tövbe edilmeyen herhangi bir günahtan Allahü teâlâ intikam alabilir. Çünkü Allahü teâlânın gadabı, günahlar içinde saklıdır. Allahü teâlâ pek kuvvetli, herkese galib ve intikam alıcıdır. Yüz bin sene ibadet eden makbul bir kulunu, bir günah için, sonsuz olarak reddedebilir ve hiçbir şeyden çekinmez. Nitekim iki yüz bin sene itaat eden İblis'in, kibredip, secde etmediği için, ebedi melun olduğunu, Kur'an-ı kerim haber veriyor. Yeryüzünde halifesi olan, Adem aleyhisselamın oğlunu, bir adam öldürdüğü için, ebedi tardeyledi.

Karun, Musa aleyhisselamın akrabası idi. Musa aleyhisselam buna hayır dua edip ve kimya ilmi öğretip, o kadar zengin olmuştu ki, yalnız hazinelerinin anahtarlarını kırk katır taşırdı. Birkaç kuruş zekat vermediği için, bütün malı ile birlikte, yer altına sokuldu. Salebe, sahabe arasında çok zahid idi. Çok ibadet ederdi, camiden çıkmazdı. Bir kere sözünde durmadığı için, sahabilik şerefine kavuşamadı, imansız gitti. Allahü teâlâ, bunlar gibi daha nice kimselerden, bir günah sebebi ile, böyle intikam almıştır. Bu sebeple, her müminin günah işlemekten çok korkması ve ufak bir günah işleyince hemen tövbe, istigfar etmesi, yalvarması lazımdır.

Netice olarak Riyad-un-nasihin kitabında buyurulduğu gibi:

“Tövbe kalb, dil ve günah işleyen aza ile birlikte olmalıdır. Kalb pişman olmalı, dil dua etmeli, yalvarmalı, aza da günahtan çekilmelidir. Kul hakkı bulunan günahlara tövbe etmek için, o kulu hoşnut etmek, razı etmek de lazımdır.”

İhtimal bile olsa

28.07.2008

Allahü teâlâ, insanların dünyada rahat, huzur içinde yaşamalarını, ahirette de sonsuz saadete kavuşmalarını istiyor. Bunun için, faydalı şeyleri emrediyor, zararlı olanları da yasak ediyor. Bu dünyayı geçici, ahireti ise, sonsuz kalmak için yaratmıştır. Hadis-i şerifte; **(Dünya sizin için yaratıldı. Siz de ahiret için yaratıldınız! Ahirette ise, Cennetten ve Cehennem ateşinden başka yer yoktur)** buyurulmuştur.

Aklı başında olan bir kimse, bu dünyayı fırsat bilir. Bu kısa zamanda, dünya lezzetleri ile zevklenmeyi değil, Allahü teâlânın beğendiği işleri yaparak, âyet-i kerimelerde bildirilen kat kat fazla meyveleri toplamayı ister. Cenâb-ı Hak, bu kısa zamanda yapılacak, hayırlı işlere, ibadetlere sonsuz nimetler ihsan edecektir. Peygamberine tabi olmayan, inanmayanlara da, sonsuz azap yapacaktır. Sonsuz azapta kalmak, bir ihtimal bile olsa, bunu hangi akıl sahibi kabul edebilir? Halbuki, ahiret

azapları, bir ihtimal değil, meydanda olan bir hakikattir. Hazret-i Ali; “Müslümanlar, ahirete inanıyor, müşrikler ise inanmıyor. Tekrar dirilmek olmasaydı, inanmayanlar bir şey kazanmaz, Müslümanlar da zarar etmezdi. Fakat, müşriklerin dediği olmayınca, sonsuz azap çekeceklerdir” buyurmuştur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Yalancılığı çok defa görülmüş olan birisi, düşman bu gece, filan yerden baskın yapacak dese, idareciler, akıllılar, karşı koyma güçlerini düşünmez mi? O kimsenin yalancı olduğunu bildikleri halde, tehlike bulunan işlerde, ihtiyatlı, tedbirli, uyanık bulunmak lazımdır demezler mi?.. Hep doğru söyleyici olan Muhammed aleyhisselam, tekrar tekrar, açıkça, ahiretin sonsuz azaplarını bildiriyor. Buna inanmıyorlar. İnanılsa da, tedbir, kurtulma çaresi düşünmüyorlar. Muhammed aleyhisselamın sözlerine, bir yalancının sözleri kadar kıymet vermemek, nasıl bir imandır? İmanım var demek, Müslümanım demek, insanı kurtarmaz. Kalbin inanması, yakîn hasıl etmesi lazımdır. Halbuki, yakîn nerede? Zan bile yok. Belki vehim bile değil. Çünkü, tehlikeli zamanlarda vehim edilen şeye karşı da, tedbir almak, akıl icabıdır.”

Dünyaya milyarlarca insan gelmiş. Bir müddet yaşamışlar ve sonra da, ölüp gitmişler. Bunların bazıları zengin, bazıları fakir, kimi güzel, kimi çirkin, kimi zalim, kimi de mazlum imiş. Bunların bir kısmı inanmış, bir kısmı ise inanmamıştır. Her iki halde bulunanlar, ya sonsuz yok olacak, yahut kıyamet kopup, tekrar dirilip inanmayanlar sonsuz azap çekecektir. Her iki halde de, inanmış olanlara bir zarar olmayacaktır. İnanmayanlar ise, sonsuz azap çekeceklerdir.

Şimdi hayatta olan bir kimsenin de, iyi düşünmesi lazımdır. Çünkü birkaç sene sonra, kendisi de, bunlardan birisi olacaktır. İnsanın şu ana kadar geçirdiği seneleri, nasıl bir hayal oldu ise, o zaman da, bütün ömrü, bütün hayatı, çalışmaları, didinmeleri hep hayal ve bir rüya gibi olacaktır.

Netice olarak insan, kendi isteği ile bu dünyaya gelmediği gibi, kendi isteği ile de buradan ayrılmaz. Dünyada yaptıkları da, yanına kâr kalmayacaktır. Tekrar diriltilip, dünyada yaptıklarının hesabı sorulacaktır. Bu hesabın neticesinde ise, ya sonsuz saadet veya sonsuz azap vardır. Sonsuz olarak azapta kalmak, bir ihtimal bile olsa, akıllı kimse tedbir alır.

Allah'ın var olduğuna, Cennete, Cehenneme inanmayı, akıl da, ilim de, fen de reddetmiyor. İnanmayanlar, inkâr etmelerine akıl ile, fen ile bir vesika gösteremiyorlar. Halbuki inanmak lazım olduğunu gösteren vesikalar sayılamayacak kadar çoktur.

İslamiyet zevki yasak etmemiştir. Zevklenmenin zararlı olmasını yasaklamıştır. O halde, akıllı olan kimse, zevklerini Allahü teâlânın gösterdiği yoldan temin etmeli, İslam'ın güzel ahlakı ile süslenmelidir. Böyle olan bir kimse, herkese iyilik eder, kendisine kötülük yapanlara iyilikle karşılık verir. İyilik yapamazsa, hiç olmazsa sabreder. Böylece, dünyada rahata, huzura kavuşur, ahirette de sonsuz azaplardan kurtulur...

Ölmek için yemek, içmek lazımsa

03.08.2008

Ölmek için, yemek, içmek lazım olduğu gibi, din düşmanlarına aldanmamak ve imanını kaybetmemek için de, dinini, imanını öğrenmek ve bunlara uygun hareket etmek lazımdır. Ehl-i sünnet itikadını ve ilm-i halini öğrenmeyen ve çocuklarına öğretmeyenler, inkâr felaketine düşmek tehlikesindedirler. Resulullah efendimiz; **(İlim bulunan yerde Müslümanlık vardır. İlim bulunmayan yerde Müslümanlık kalmaz)** buyurmuşlardır.

Ecdadımız, her zaman bir araya toplanır, ilmiyal kitaplarını okurlar, dinlerini öğrenirlerdi. Ancak, bu şekilde Müslüman olarak kalabildiler ve İslamiyet'in zevkini aldılar. Böylece bu saadet ışığını bizlere, doğru olarak ulaştırabildiler. Bizim de Müslüman kalmamız, yavrularımızı içimizdeki ve dışımızdaki düşmanlara kaptırmamamız için, birinci ve en lüzumlu çare, her şeyden önce Ehl-i sünnet alimlerinin hazırladığı ilmiyal kitaplarını okumak ve öğrenmektir. Çocuğunun Müslüman olmasını isteyen ana-baba, çocuğuna Kur'an-ı kerimi öğretmelidir. Fırsat elde iken okumalı, öğrenmeli ve çocuklara da öğretmelidir. Sonra öğrenmek, öğretmek, güç hatta imkansız olur. Felaket gelince, ah etmenin faydası olmaz.

Allahü teâlânın beğendiği İslam dinini öğrenmek ve Resulullah efendimizin bildirdiği İslamiyet'ine sarılarak dünyada ve ahirette huzura, saadete kavuşmak isteyen, Ehl-i sünnet alimlerinin yazmış olduğu kitaplardan toplanan ilmiyal kitaplarını okumalıdır. Kur'an-ı kerimin hakikatini yalnız Ehl-i sünnet alimleri anlamışlar ve binlerce kitap yazarak bildirmişlerdir. Bunlar İslam dininin

gözbebekleridir. Âyet-i kerimelerle ve hadis-i şeriflerle övülmüşlerdir. Din adamı görünen din hırsızlarının uydurma ve yaldızlı yazılarını, kitaplarını okumamalıdır.

İslam dinindeki rehber alimlerin en üstünleri, dört mezhep imamlarıdır. Bunlar, İmam-ı a'zam Ebu Hanife, İmam-ı Şafii, İmam-ı Malik ve İmam-ı Ahmed bin Hanbel hazretleridir. Bu dört imam, İslam dininin dört temel direkleridir. Kur'an-ı kerimin ve hadis-i şeriflerin manalarını doğru olarak öğrenmek için, bunlardan birinin kitaplarını okumak lazımdır. Bunların her birinin kitaplarını açıklayan binlerce alim gelmiştir. Bu açıklamaları okuyan, İslam dinini doğru olarak öğrenir. Bu kitapların hepsindeki iman bilgileri aynıdır. Bu doğru imana Ehl-i Sünnet itikadı denir. Sonradan uydurulan, bunlara uymayan bozuk, sapık inanç yollarına ise, bid'at ve dalalet yolları denir. İslam dinini doğru olarak öğrenmek ve kelim-i ilahiden murad-ı ilahiye anlamak isteyen, Ehl-i sünnet alimlerinin kitaplarını okuması lazımdır.

Bir şeye kavuşmak isteyen bir Müslüman, Allahü teâlânın âdetine uyar. Bu şeyin yaratılmasına sebep olan şeyi yapar. Para kazanmak isteyen, ticaret yapar. Aç olan, yemek yer. Hasta olan, doktora gider, ilaç alır. Dinini öğrenmek isteyen de, Ehl-i sünnet alimlerinin kitaplarını okur. Hasta, cahil kimseden ilaç alırsa, şifa bulmaz, ölür. Ehl-i sünnet olmayan, bidat sahibinin bozuk, sapık din kitabını okuyanın da, dini, imanı bozulur.

Ehl-i sünnet alimlerinin yazdığı milyonlarca kitap, Peygamber efendimizin yolunu, bütün dünyaya doğru olarak yaymış, tanıttırıştır. Bugün İslam dinini, duyamayacak, hür dünyada bir şehir, bir köy ve bir kimse kalmamıştır. İslamiyet'i iştince, doğru olarak öğrenmek isteyen, Allahü teâlâ, bunu nasip edeceğini vaat etmiştir.

Netice olarak zamanımızda, dünyanın her tarafında, gerek imanı ve küfrü tanımakta, gerekse ibadetleri doğru yapmakta, cahillik, özür, mazeret değildir. Meşhur olan din bilgilerini bilmediği için aldanan ve bunları öğrenmek için çaba sarf etmeyen kimse, Cehennemden kurtulamaz. Allahü teâlâ, bugün, dinini dünyanın her tarafına duyurmuş, imanı, helali, haramı, farzları, güzel ahlakı öğrenmek çok kolaylaşmıştır. Zira bu bilgileri, lüzumu kadar öğrenmek, herkese farzdır. Öğrenmeyip cahil kalan, farzı terk etmiş olur. Öğrenmeye ehemmiyet vermeyenin ise, imanı gider.

Medeni olarak yaşayabilmek için

04.08.2008

Allahü teâlâ, insanları zayıf ve başkalarına muhtaç olarak yaratmıştır. Her insan, giyecek, yiyecek, barınacak gibi nice şeylere muhtaçtır. Zaten insan, muhtaç demektir. Hatta, insanın iyiliği, güzelliği, muhtaç olmasından ileri gelmektedir. İnsanın kulluk yapması, gönlü kırık olması, hep bu ihtiyacındandır. İnsan muhtaç olmasaydı, asi, taşkın, azgın olurdu. İkra suresindeki âyet-i kerimede mealen; **(İnsan, ihtiyaçsız olunca, elbette azar!)** buyuruldu.

Bir kimse, kendi ihtiyaçlarını yalnız başına hazırlayamaz. Zaten buna ömrü de yetmez. İnsanların ortaklaşa çalışmaları, birlikte yaşamaları lazımdır. Bir kimse, kendi yaptığını, başkasına verir ve ondan da, kendisine lazım olanları alır. İnsanların bu ortaklık ihtiyacına; "İnsan medeni olarak yaratılmıştır" denmektedir.

İnsanların medeni olarak yani birlikte yaşayabilmeleri için, adalet lazımdır. Çünkü her insan, muhtaç olduğu şeye kavuşmak ister. Bu arzuya, şehvet denir. Bir kimse, kendi arzu ettiği şeyi başkası alırsa, alan kimseye kızar. Böylece aralarında çekişme, zulüm ve işkence başlar. Toplu olarak yaşama imkanları ortadan kalkar.

İnsanların toplu olarak yaşayabilmeleri için, aralarındaki münasebetleri düzenleyen ve adaleti sağlayan bilgiye, kurallara ihtiyaçları vardır. Bu kuralların da adil olması ve bunlara uyulması lazımdır. İnsanlar, aralarındaki münasebetleri düzenleyen kuralları hazırlamakta anlaşılamazlar ve adaleti sağlayamazlarsa, yine karışıklık olur. Bunun için, uyulması gereken bu kuralları, insanların üstünde bir adil varlığın bildirmesi lazımdır. Çünkü insanlar, yalan söylemenin kötülüğü hakkında bile, farklı düşünebilmektedirler. Birisinin kötü dediğine, diğeri iyi diyebiliyor. Neyin iyi ve kötü olduğunu, insanı ve her şeyi yaratan Allahü teâlâ bilir. Bunun için Allahü teâlâ, Peygamberler ve bunlarla dinler göndermiştir. Bunlara uyanlar, birbirleri ile iyi geçinir, birbirlerinin haklarına saldırmazlar, huzur içinde yaşarlar.

Kendi zevklerine, şehvetlerine düşkün olanlar ve kendilerini başkalarından üstün görenler, Allahü teâlânın Peygamber efendimizle bildirdiği İslamiyet'in hükümlerini beğenmezler ve bu hükümlere uymak istemezler. Başkalarının haklarına saldırırlar, günah işlerler.

Halbuki Allahü teâlâya iman eden ve emirlerine uyan bir kimse, kötülük yapamaz, başkasının hakkına saldıramaz. Çünkü yaptığı kötülüklerinden dolayı hesaba çekileceğini ve bunun için azap göreceğini bilir. Yaptığı iyiliklerin de zayi olmayacağına, bu iyiliklere karşılık verileceğine inanır. Bu hal, inanan kimse üzerinde çok kuvvetli bir müeyyidedir. Zira Peygamber efendimiz; **(En kıymetli amel, elinden ve dilinden kimsenin incinmemesidir)** buyurmuştur.

İnsan, sahibini, yaratana tanır, iman eder ve emirlerini yapıp, yasak ettiklerinden sakınırsa, dünyada rahat eder, huzurlu olur, ahirette de ebedi saadete kavuşur. İbadetler de, insanın sahibini tanıması, hatırlaması, unutmaması için emredilmiştir. Her gün ibadet yaparak, Allahü teâlâ hatırlanır. İbadet, Onun varlığını, Peygamberini, ahiretteki nimetleri ve azapları tasdik etmekle, inanmakla başlar. Bunlara inanmak ve ibadetleri yapmakla, üç şey hasıl olur:

Birincisi, insan, şehvetine uymaktan kurtulur, kalbi temizlenir ve öfkelenemez. Zira şehvet ve gadab, yaratana hatırlamaya mani olur.

İkincisi, insanda, maddeler üzerinde yapılan tecrübelerle, his organları ile hasıl olan bilgilerle ilgisi olmayan başka bilgiler, zevkler hasıl olur.

Üçüncüsü, iyilere nimetler, kötülük yapanlara azap yapılacağı düşünülünce, insanlar arasında adalet hasıl olur.

Netice olarak insan, medeni olarak yaratılmıştır. Öyle yaratılmıştır ki, birbirleri ile karışmak, bir arada yaşamak, yardımlaşmak ve birbirinin haklarına uymak zorundadır. Bu haklar ve vazifeler ise, Allahü teâlâ tarafından Peygamberler vasıtası ile bildirilmiştir. Bunlara uyulursa, insanlar dünyada rahata, ahirette de ebedi saadete kavuşurlar.

“Sevdiklerinin hatırı için” diyerek

10.08.2008

Allahü teâlâ, Mümin suresinin 60. âyet-i kerimesinde mealen; **(Dua ediniz, kabul ederim, isteyiniz, veririm)** buyuruyor. Duanın kabul olması için, bazı şartlar vardır. Dua edenin Müslüman ve itikadının düzgün olması, haram işlememesi, haram yemekten, içmekten sakınması, farzları yapması, beş vakit namaz kılması, ramazan oruçlarını tutması, zekat vermesi lazımdır. Günahlarına pişman olup, tövbe etmeli, sadaka vermeli, duanın kabul olacağına inanmalı, önce hamd ve salevat okumalı. Duayı üçten fazla söylemeli. Kabul olmadı diyerek, ümidi kesmemeli, kabul oluncaya kadar, uzun zaman tekrar etmelidir. Allahü teâlâdan istediği şeyin sebebini öğrenip, bunu araması da lazımdır.

Allahü teâlâ, her şeyi bir sebeple yaratmaktadır. Bir şey istenince, o şeyin sebebini gönderir ve bu sebebe tesir ihsan eder. İnsan bu sebebi kullanıp, o şeye kavuşur. Allahü teâlâ, evliyasının hatırı için, âdetini bozarak, bunlar dua edince veya evliyayı kiram vesile edilerek dua edilince de, bunlara keramet olarak, sebebe hacet kalmadan, doğruca istenileni verir.

Resulullah efendimiz, gazalarında ve sıkıntılı zamanlarında, muhacirlerin fakirleri hürmetine Allahü teâlâdan yardım dilerdi. Askeri, ordusu olduğu halde, muhacirlerin fakirlerini vesile ederek dua ederdi. Bir hadis-i şerifte; **(Sözlerine kulak asılmayan nice kimseler görürsünüz ki, bunlar, bir şey için yemin etseler, Allahü teâlâ bu sevgili kullarının hatırı için, o şeyi hemen yaratır)** buyurulmuştur.

Berika ve Hadika kitaplarında; “Ya Rabbi! Şu Peygamberin veya ölü yahut diri salih, veli, alim kulunun hürmeti, senin ona ihsan ettiğin kıymeti hürmetine senden istiyorum” demenin caiz yani helal olduğu bildirilmektedir.

Ehl-i sünnet alimleri buyuruyor ki:

“Hiçbir veli, gaybı bilmez. Allahü teâlâ bildirirse, ancak onu söyleyebilir. Evliya gaybı bilir diyen kâfir olur. Evliya, yok olan şeyi var edemez. Var olanı yok edemez. Kimseye rızık, çocuk veremez, hastalığı gideremez.

Allahü teâlâdan başkasından yardım beklemek caiz değildir. Fatiha suresinde; **(Ancak sana ibadet eder, Senden yardım bekleriz)** dememizi emretmektedir. Bunun için, evliyaya adak yapmak caiz olmaz. Çünkü, nezir yapmak ibadettir. Kabir etrafında saygı için dönmek caiz değildir. Çünkü, Kâbe etrafında dönmeye benzemektir ki bu dönmek, namaz kılmak gibi ibadettir.

Cahiller, ya Abdülkadir Geylani, ya Şemseddin panipüti, ya Tezveren dede, Allah için bana şunu ver diyorlar. Böyle söylemek şirk, küfürdür. Ya Rabbi! Abdülkadir-i Geylani hürmeti için bana şunu

ver! Seyyidet Nefise hazretlerinin hürmetine hastama şifa ver demelidir. Allahü teâlâya böyle dua etmek caizdir ve faydalıdır.”

Peygamber efendimiz dua ederken; **(Allahümme inni es-elüke bi-hakkıssailine aleyke)** yani; (Ya Rabbi! Senden isteyip de verdiğin kimselerin hatırı için Senden istiyorum!) derdi ve **“Böyle dua ediniz”** buyururdu.

Bir gün Peygamber efendimize, iki gözü görmeyen bir kimse gelip:

- Ya Resulallah, dua et, gözlerim açılsın dedi. Resulullah efendimiz ona:

- **Kusursuz bir abdest al! Sonra ya Rabbi! Sana yalvarıyorum. Sevgili Peygamberin Muhammed aleyhisselamı araya koyarak, senden istiyorum. Ey çok sevdiğim Peygamberim hazret-i Muhammed! Seni vesile ederek, Rabbime yalvarıyorum. Senin hatırın için kabul etmesini istiyorum. Ya Rabbi! Bu yüce Peygamberi bana şefaathaneyle! Onun hürmetine duamı kabul et,** duasını okumasını söyledi. O zat abdest alıp gözlerinin açılması için böyle dua etti. Hemen gözleri açıldı.

Ebül Abbas Ahmed hazretleri, talebelerine; “Allahü teâlâdan bir şey isteyeceğiniz zaman, imam-ı Muhammed Gazali hazretlerinin hürmeti için isteyiniz!” buyururdu.

Netice olarak, dua etmek ibadettir. Her ibadetin şartlarına uymak lazım olduğu gibi, duanın da şartlarına uymak gerekir. Diğer şartları ile beraber, Allahü teâlânın sevdiklerini araya koyarak, onların hatırı ve hürmeti ile dua etmek caizdir ve faydalıdır.

En büyük tehlike

11.08.2008

Kulluk; kişinin her an Allahü teâlâya muhtaç olduğunu bilmesi ve Onun Resulüne tam tabi olmasıdır. Bu ise, ilim, amel ve ihlas ile elde edilir. İlimden maksat da, kuru malumat çokluğu değildir. İlim, faydalı olan ve kendisiyle amel edilen şeydir. Bir kimsenin ilmi, kendisini Allahü teâlânın yasaklarından men etmiyorsa, o kimse büyük tehlikedir. Zira ilmi, kibirlenmek, kendini büyük görmek için isteyenlerden hiçbirisi felah bulamamıştır.

İnsanın meşgalesi, asıl maksadını unutturmamalıdır. Asıl maksat, zengin olmak, şan şöret sahibi olmak değil, ahireti kazanmaktır. Her an son nefes endişesi ile yaşamalıdır. Korkusuz, endişesiz yaşamak tehlikelidir. Gerçi suyun aktığı yünden gideceği yer belli olur ise de, milyonda bir ihtimal bile olsa, bunun tersi olabilir. Bunun için son nefesten korkmak lazımdır.

Köpek olan eve rahmet melekleri girmez. İmam-ı Gazali hazretleri;

“Kalb meleklerle mahsus bir evdir. Gadab, şehvet, hased, kibir gibi kötü sıfatlar, uluyan köpek gibidirler. Köpeklerin bulunduğu yere melekler girmez. Hadis-i şerifte, **(Köpek ve resim bulunan eve rahmet melekleri girmez)** buyruldu. Bu hadis-i şerifteki evin kalb olduğunu ve köpeğin de, kötü huylar demek olduğunu söylemiyorum. Açık manalarına inanmakla beraber, yukarıdaki manaları da ilave ediyorum” buyuruyor.

Bu sebeple kalbe, köpek mizaçlı kötü huyları sokmamalıdır. Özellikle şu dört kötü huy daha tehlikelidir: Kibir, kıskançlık, öfke, şehvet. İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“İnsan ve hayvanların bedeni dört şeyden yapılmıştır; toprak maddeleri, su, hava ve hararet. Birbirine benzemeyen, hatta birbirinin aksi olan bu dört şeyin ihtiyaçları ve icapları vardır. Bedendeki ısıdan dolayı, ısı da kudret kaynağı olduğu için, insan ve hayvanlar, kendini beğenmekte, üstün görmektedir. Şehvet, gadab kuvvetleri ve başka kötülükler, bu dört şeyden ileri gelmektedir.”

İnsanın kanı, safrası bozulduğu veya başka zararlı şeyler vücutta çoğaldığı zaman, bedendeki değişikliğe hastalık; ilaç tesir ettiği zaman hasıl olan hale de sıhhat dendiği gibi, insanda şehvet ve asabiyet artınca, cana bir ateş düşer. İşte insanın felaketinin sebebi, bu ateştir. Bunun için, hadis-i şerifte; **(Gadab, yani asabiyet, Cehennem ateşinden bir parçadır)** buyurulmuştur.

Cehennem ateşinin tohumu, insanın şehveti ve gadabıdır. Bunlar insanın içindedir. Zehir insanı hasta yapar. Hastalık da, insanı mezara sokar. Günah ve şehvet de, kalbi hasta eder. Bu hastalık, kalbin ateşi olur. Bu ateş, Cehennem ateşi cinsinden olup, dünya ateşi gibi değildir. Mıknatıs taşı, demir parçalarını kendine çektiği gibi, Cehennem ateşi de, bu ateşi taşıyanları kendine çeker.

İslamiyet, gadabın, şehvetin, insanlık sıfatlarının yok edilmesini emretmiyor. Böyle emretmiş olsaydı, dinin sahibi olan Muhammed aleyhisselamda bu sıfatlar bulunmazdı. Halbuki; **(Ben insanım. Herkes gibi, ben de kızarım)** buyururdu. Ara sıra kızdığı da görülürdü.

İslamiyet, şehvetin ve gadabın yok edilmesini değil, her ikisine hakim olup, dine uygun kullanılmalarını emretmektedir. Süvarinin atını ve avcının köpeğini yok etmeleri değil, bunları terbiye ederek, kendilerinden faydalanmaları lazım olduğu gibidir. Şehvet ve gadab, avcının köpeği ve süvarinin atı gibidirler. Terbiye edilmezler, azgın olup, dinin sınırlarını aşarlarsa, insanı felakete sürüklerler.

İnsanda bulunan şehvet, gadab ve başka kötü sıfatlar, hayvanlarda da vardır. Bunun için insanda bulunan enerjinin artması, güçlenmesi, insanı şeytana çevirir. Benim gibi biri daha var mı diyerek kibirlenir, kendini bir şey zanneder ve felakete sürüklenir. Demek ki insanın, kendini beğenmesi, başkasındaki bir nimeti kıskanması, öfkelenmesi ve şehvete kapılması, çok tehlikelidir.

Netice olarak insan için en büyük tehlike, kendini tanımaması, Allahü teâlânın nimetlerini unutmaması ve kendini bir şey sanmasıdır...

Merhamet etmek için gönderildim

17.08.2008

Merhamet; şefkat göstermek, acımak, bağışlamak anlamlarına gelmektedir. Bekara suresinin 207. âyet-i kerimesinde mealen; **(Allahü teâlâ kullarına çok merhamet edicidir)** buyurulmaktadır.

Peygamber efendimiz de, bir hadis-i şeriflerinde; **(Birbirlerine merhamet edenlere Allahü teâlâ merhamet eder. O, merhamet edicidir. Yeryüzündekilere merhamet ediniz ki, gökte olanlar da size merhamet etsin)** buyurmuşlardır.

Lokman Hakim hazretleri, oğluna nasihat ederek; “Ey oğlum! Merhamet eden merhamet bulur. Sükut eden selamete erer. Hayır söyleyen kâr eder, kazanır. Kötü konuşan, günahkâr olur. Diline hakim olmayan pişman olur” buyurmuştur.

Vaktiyle bir köpek cüzzam hastalığına yakalanmıştı. Hiç kimse bu köpeğe bakmadı. Köpek, kapılardan kovula kovula, Seyyid Ahmed Rifai hazretlerinin kapısına geldi. Dermansız, yara bere içindeydi. Köpeğin bu halini gören Ahmed Rifai hazretleri, alıp, şehirden dışarı bir yerde ona bir gölgelik yaptı. Köpeği orada tedaviye başladı, yarasına merhem sürüp karnını doyurdu. Kırk gün bu şekilde tedavi gören köpek sıhhate kavuştu, cüzzamdan eser kalmadı. Sonra köpeği güzelce yıkayıp şehre getirdi.

Kendisine;

-Efendim! Bu köpeğe çok ilgi gösterdiniz, hikmeti nedir? diye soranlara;

-Kıyamet günü Rabbimin bana, bu köpeğe niçin acımadın? Onu uğrattığım bu beladan niçin kurtarmadın? Aynı belaya seni de düşürmem ihtimalini niçin düşünmedin? diye sormasından korktum. Ey insanlar! Kalblerinizi Allahü teâlânın yarattıklarına karşı merhamet hissiyle doldurunuz. Cenâb-ı Hakkın sizi de aynı derde müptela kılmasından korkunuz buyurdular...

Amir bin Abdullah hazretleri, son derecede kanaatkâr ve merhamet sahibi idi. Garibleri, özürlü ve mecnunları toplar onlara yemek yedirir, ikramda bulunurdu. Kendisine;

-Bunlar yemeği, ikramı ne bilir diyenlere de;

-Allahü teâlânın bilmesi kâfidir cevabını verirdi...

Mevlana Celaleddin-i Rumi hazretleri, Allahü teâlânın yarattığı bütün mahlukata karşı merhamet sahibi idi. Bir gün talebesinden Nefisüddin Sivasî'ye bir kuruş verip ekmek aldırdı. Ekmeği eline alıp bir viraneye gitti. Talebesi de gizlice onu takip etti. Sonunda, hocasının o ekmeği yeni yavrulanmış bir köpeğe kendi elleriyle yedirdiğini gördü.

Mevlana Celaleddin-i Rumi hazretleri dönüşünde, talebesinin kendisini takip ettiğini anlayıp;

-Bu hayvan yedi gündür açtır ve yavrularına şefkatle bakmış ve hiç yanlarından ayrılmamıştır. Resulullah efendimiz bir hadis-i şeriflerinde; **(Merhametlilerin en büyüğü olan Allahü teâlâ, kullarından merhametli olanlara merhamet eder. Ey ümmet ve Eshabım! Siz de Onun yarattıklarına merhamet ediniz ki, size de sema ehli merhamet etsin)** buyurdu.

Talebesi bu sözler üzerine ağlayarak hocasının ellerini öptü ve;

-Hayvanlara bile bu kadar merhametli olan siz, tabiatıyla ahabab ve dostlarınıza da merhamet edersiniz dedi. Bunun üzerine Mevlana Celaleddin-i Rumi hazretleri;

-Evliyaullahın merhameti pek çoktur; bütün mahlukata ve ahabablarına da şüphesiz merhamet eder buyurdu...

Allahü teâlâ, kullarına merhamet ederek, onları terbiye etmek, iyi ve kötü huyları öğretmek için Peygamberler gönderdi. Bu muallimlerin en yükseği olarak, habibi olan Muhammed aleyhisselamı seçti. Onun dini ile, önce göndermiş olduğu bütün dinleri değiştirdi. Onun dini, bütün dinlerin sonuncusu oldu. Böylece, iyiliklerin hepsi, terbiye üsullerinin tamamı, Onun parlak dininde yer almıştır. Akıllı olanların, iyiyi kötünden ayırabilenlerin, bu dinden elde edilmiş olan ahlak kitaplarını okuyarak, öğrenerek ve işlerini buna göre düzenleyerek, dünyada ve ahirette rahata, huzura, saadete, kurtuluşa kavuşması lazımdır.

Netice olarak, kendisine iyilik etmeyene hediye vermek, ihsanın, kötülük edene ihsanda bulunmak ise, insanlığın en yüksek derecesidir. Zira bu sıfatlar, düşmanı dost yapar. Peygamber efendimiz; **(Lanet etmek için gönderilmedim. Hayır dua etmek, her mahluka merhamet etmek için gönderildim)** buyurmuştur.

İnanmak arzusu, herkeste vardır

18.08.2008

İman etmek, bütün insanlara lazımdır. Herkes için iman zaruridir. İman etmek, şeref ve değer sahibi olmaya sebeptir. Çünkü inanmak arzusu, ihtiyacı, insanın yaratılışında vardır. Zaten insanın yaratılmasından maksat da, yaratanını tanıması ve kulluk vazifelerini yerine getirmesi içindir. İmam-ı Rabbani hazretleri; "İnsanların yaratılmasına sebep, emrolunan ibadetleri yapmaktır. İbadetleri yapmak da imanın hakikati olan, yakîni elde etmek içindir" buyurmaktadır.

İman, lügatte, bir kimseyi doğru sözlü bilmek ve ona inanmak demektir. İslamiyet'te iman demek; Muhammed aleyhisselamın, Allah'ın peygamberi olduğuna ve bildirdiklerine inanmak, Kelime-i şehadeti dil ile söylemek, kalb ile tasdik etmektir.

Ruh-ul-beyan'da Zümer suresinin 3. âyet-i kerimesinin tefsirinde buyuruluyor ki:

"İnsan, kendisinin ve her şeyin yaratıcısını tanımaya elverişli olarak, yaratılmıştır. Yaratıcısına ibadet etmek ve Ona yaklaşmak arzusu, her insanda vardır. Fakat böyle elverişli olmanın ve bu isteğin kıymeti yoktur. Çünkü nefis, şeytan ve kötü arkadaş, insanı aldatarak yaratılışındaki bu arzuyu yok eder. Ya, yaratana ve kıyamet gününe inanmaz olur. Yahut müşrik yapar. Müşrik, Allahü teâlâyâ yaklaşamaz, Onu tanıyamaz. Şirkten uzaklaşıp, tevhide sarılarak hasıl olan marifet, tanımak, kıymetlidir. Bunun alameti, Peygamberlere ve kitaplarına inanmak ve bunlara uymaktır. İnsan, Allahü teâlâyâ ancak böyle yaklaşabilir. Secde etmek, İblisin yaratılışında vardı. Fakat, nefesine uygun gelmediği için, secde etmek istemedi. Eski Yunan Felsefecileri de, Allahü teâlâyâ yaklaşmayı, Peygamberlere uyararak değil, kendi akıllarına, nefslerine uyararak istedikleri için kâfir oldular. Müminler Allahü teâlâyâ yaklaşmak için, İslamiyet'e uyuyor. Kalbleri nur ile doluyor. Ruhlarına Cemal sıfatları tecelli ediyor. Müşrikler, Allahü teâlâyâ yaklaşmak için, Peygambere, İslamiyet'e uymuyorlar. Nefslerine, noksan olan akıllarına, bid'atlere uyuyorlar. Kalbleri kararıyor. Ruhları perdeleniyor."

Muhammed bin Eslem hazretleri buyuruyor ki:

"İmanın, Allahü teâlâyâ inanmak ile başlaması, Onun fazlı, rahmeti ve kullarından dilediğine yaptığı bir ihsandır. Kulunun kalbine, kendisine iman etmek nimetini ihsan etmekle bir nur saçar, bu nurla kulunun kalbini aydınlatır. Göğsünü açar, genişletir. Kalbindeki imanı artırır ve onu ona sevdirebilir. Böyle olunca kalb, imanın bütün şartlarına inanır. Öldükten sonra dirilmeye, hesaba çekilmeye, Cennete ve Cehenneme, Allahü teâlânın kalbine saçtığı nur sebebiyle, hepsine görür gibi inanır. Kalbi inanınca, dili de buna uygun söyler, tasdik ve şehadet eder ve her bir organ buna uygun amel işleyip, Allahü teâlânın emrine itaat eder. Farzları yapıp, haramlardan kaçır. Bunu yapınca tam ve olgun Müslüman olur."

Allahü teâlâ, kullarına merhamet ederek, Peygamberler göndermiştir. Bunlarla kullarına doğru yolu, saadet-i ebediyye yolunu göstermiş, kullarını kendine çağırmıştır. Rızasının, sevgisinin yeri olan Cennete davet etmiştir. Böyle bir ihsan sahibinin davetini kabul etmemek, Onun nimetlerinden mahrum kalmak, akılsızlıktır.

Dünyada ve ahirette saadete, rahat ve huzura kavuşmak için Müslüman olmak lazımdır. Müslüman olmak için de, hiçbir formaliteye lüzum yoktur. Önce kalb ile iman etmeli ve sonra da, İslamiyet'in emir ve yasaklarını öğrenmeli, yapmalıdır. İman etmek için, Kelime-i şehadet söylemek ve manasını bilmek lazımdır.

Netice olarak Allahü teâlâ, insanların dünyada rahat ve huzur içinde yaşamalarını, ahirette de sonsuz saadete kavuşmalarını istiyor. Bunun için saadete sebep olan faydalı şeyleri yapmayı emrediyor. Felakete sebep olan zararlı şeyleri de yasak ediyor. Allahü teâlânın birinci emri, iman etmektir. Çünkü iman etmek, bütün insanlara lazımdır ve herkes için iman zaruridir. Zira imanı olmayanların hiçbir ibadetini, iyiliğini, Allahü teâlâ beğenmez ve kabul etmez.

Dinin temeli imandır

24.08.2008

İslam'ın birinci şartı, Allahü teâlâyâ ve Onun Peygamberine iman etmek, Allahü teâlâyı ve Muhammed aleyhisselamı sevmek ve sözlerini beğenip, kabul etmektir.

İman, yalnız kalb ile inanmaktır. Dil ile söylenemezse, affolur. Müslümanlığın temeli, Allahü teâlânın birliğine ve Onun peygamberi olan Muhammed aleyhisselamın bildirdiği hükümlerin hepsini Allahü teâlâ tarafından getirmiş olduğuna inanmaktır. Emirleri yapmak ve yasak edilenleri yapmamak imanın şartı değil ise de, yapmak ve yapmamak lazım olduğuna inanmak, imanın şartıdır. Böyle imanı olmayan kimseye kâfir denir. Kâfirler, ne kadar iyi iş ve insanlara faydalı buluşlar yapsa da, ahirette azaptan kurtulamaz. İbadetler ve bütün iyi işler kıymetli ise de, bunları yapmak, bunlara imanın yanında, ikinci derecede kalır. İman temeldir, iyi işleri yapmak ise, ikinci derecededir.

İmanın ve iman ile birlikte olan işlerin dünyada da, ahirette de, faydaları vardır ve insanı saadete ulaştırırlar. İmanı olmayanların yaptıkları iyi işler, insanı dünyada saadete, rahata kavuşturabilir ise de, ahirette faydası olamaz. Zira sure-i İbrahimin 18. âyetinde mealen; **(Allah'a iman etmeyenlerin yaptıkları faydalı işler, fırtınalı bir günde rüzgarın savurduğu küller gibidir. Ahirette o işlerin hiçbir faydasını bulamazlar)** buyurulmaktadır.

Allahü teâlâyâ, Onun Peygamberine iman eden, gönderdiği emir ve yasakları kabul eden bir mümin, günah işlediği zaman üzülür, pişman olur. Fakat inkâr eden bir kimse ise, bu hatasına üzülmek şöyle dursun, Allahü teâlâyâ kul olmayı bile kabul etmemektedir. Bu ikisine karşı Allahü teâlânın muamelesi, elbette bir olmaz. Bir adamın iki tane evladı olsa, bunlardan birisi tembel olup çalışmasa fakat babasının yanında edepli dursa, kabahatlerini düşünerek mahcup olsa, babası, bu çocuğun kahrını çeker. İkinci çocuğu çalışkan, gözü açık, herkesin işine yarar birisi olsa, fakat babasına karşı gelse, sen kim oluyorsun, seni tanımıyorum, diyerek ağır şeyler söylese, o anda, babasının indinde yaptığı her iyilik yok olur ve babası bunu kovar. Bu evlâdın, daha sonra yalvarıp af dilemekten başka çaresi olmaz.

İşte, imanı olup günah işleyen mümin ile, Allahü teâlâyı inkâr edenin hali, bu çocuklara benzemektedir. Müslümanlığa inanan ve seven bir kimse, kusurlarından, günahlarından dolayı Müslümanlıktan çıkmaz. Zira iman, Müslümanlık programını kabul etmek ve bütün ahkâmına uymakta kusur etse bile, saygı göstermek olduğundan, Müslümanlığın temelidir. Amel imandan bir parça olsaydı, her günah işleyen, kâfir olur ve dünyada Müslüman kalmazdı. Hadis-i şerifte; **(Mümin olarak ölen kimse, zina etmiş ve hırsızlık etmiş ise de, sonunda Cennete girer)** buyurulmuştur.

Ahzab suresinin 18. âyet-i kerimesi, Resulullah efendimizle birlikte harbe gidenlere mani olan ve gösteriş olmak için, ara sıra katıldıkları muharebelerde, Resulullah efendimize ve Eshab-ı kirama yardım etmeyen, harbin tehlikeli anlarında ölü gibi hareketsiz durup, ganimet paylaşılırken dilleri kılıçlarından keskin olan, hayırlı işlerden kaçınan kimselerin mümin olmadıklarını bildiriyor. Hakiki ve sağlam iman sahiplerinin böyle olmayacakları, böyle yapanların hiçbir ibadetinin, faydalı işlerinin kabul olmayacağı açıklanıyor.

Tabiinin büyüklerinden olan Hasen-i Basri hazretleri; "İçinde yılan bulunduğu bilinen bir deliğe insan elini sokmaz. Eğer sokarsa, içinde yılan bulunduğuna inanmamış demektir. Bunun gibi, Allahü teâlâyâ ve Cehenneme inanan bir kimsenin, İslamiyet'in yasak ettiği şeyleri yapmaması lazımdır. Günah işleyenler, Allah kerimdir, affetmesini sever. Ona güveniyoruz da yapıyoruz, derlerse, bu söz, delikteki yılanın sokmamasını düşünerek elini koymaya benzer" buyurmuştur.

Netice olarak, dinin temeli imandır. İmanı olmayanların hiçbir ibadetini, iyiliğini, Allahü teâlâ beğenmez ve kabul etmez. İman nimeti ile şereflenelerin ise, farzları yapıp haramlardan kaçınması lazımdır...

Dünya menfaati için ibadet etmek

25.08.2008

İslamiyet, semavi bir dindir. Her semavi dinde olduğu gibi, İslam bilgileri de; din bilgileri ve fen bilgileri diye ikiye ayrılmıştır. İslam alimi olabilmek için, zamanının fen bilgilerini de, gücü yettiği kadar öğrenmek lazımdır. Fen bilgileri, zamanla değişir, ilerler. Din bilgileri, hiç değişmez. Bu bilgiler, inanılacak şeyler, emirler ve yasaklardır. Bunlar, Allahü teâlâ tarafından bildirilmiştir. Bu emirlerin ve yasakların hepsine, Din-i İslam denir.

İslamiyet'e uymaya, ibadet etmek denir. Müslümanlar, Allahü teâlâ emrettiği, vazifeleri olduğu için ibadet eder. İslamiyet'in emirlerinde ve yasaklarında, kulların dünyaları ve ahiretleri için nice faydalar bulunmakla beraber, ibadet ederken, Allahü teâlânın emri ve kulluk vazifesi olduğunu niyet etmek, düşünmek lazımdır. Böyle düşünmeden yapılan iş, ibadet olmaz.

Mesela bir kimse namazını, Allahü teâlânın emrini yerine getirmeyi ve kulluk vazifesini yapmayı niyet etmeyip, namazın bir spor olduğunu düşünerek kılsa, namazı sahih olmaz, ibadet yapmış olmaz. Oruç tutanın da, yalnız mideyi dinlendirmeyi, perhiz yapmayı düşünmesi, orucun sahih ve makbul olmamasına sebep olur. Harbe giden bir Müslüman da, şan, şeref, mal ve rütbe için dövüşürse, ibadet yapmış olmaz ve ölürse şehid olmaz. Bedenine zarar verdiği için alkollü içkileri bırakan kimse, sarhoşluk günahından kurtulamaz.

İslamiyet'te ibadet yapmak için, niyetin büyük önemi vardır. Yapılan her işin İslamiyet'e uygun olup olmadığı, niyet ile anlaşılır. Allahü teâlâ, Cehennemden kurtulmayı ve Cennete girmeyi vazife olarak bildirmeseydi, yalnız Cenneti ve Cehennemi düşünerek yapılan ibadetler de makbul olmazdı. İbadetleri âdetten ayırmak için, dünya menfaatlerini düşünmemek şart olmuştur. Allah için ve ahiret menfaati için yapılanlar, ibadet olmuştur. Şura suresinin 20. âyet-i kerimesinde mealen; **(Ahireti kazanmak için çalışanların kazançlarını arttırırız. Dünya menfaati için çalışanlara da, ondan verimiz. Fakat, ahirette bunların eline bir şey geçmeyecektir)** buyurulmuştur.

İslamiyet'in emrettiği bir şey, dünya menfaati için yapılırken sahih ve makbul olmuyor, dünya işi sayılıyor. Herhangi bir dünya işi de, ahiret menfaati için yapılırken, ibadet halini alıyor. Düşüncesini temizleyen, niyetini düzelten bir kimse, yemekte, içmekte ve her türlü dünya işlerinde ahiret faydasını gözeterek, sevab kazanmak fırsatını elden kaçırmaz. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, ahiret için yapılan iyiliklere dünyada da mükafat verir. Fakat, yalnız dünya için yapılan işlere ahirette hiç mükafat vermez)** buyurulmuştur.

İnsanlar bütün işlerinde, ibadetlerinde, dünya menfaati, maddi kazanç aramaya alıştıırılsa, egoistlik hasıl olur. Halbuki İslamiyet, nefslerin böyle kötü isteklerini yatıştırmayı, fedakârlık etmeyi, menfaati hakir görmeyi, ahlakın ve ruhun temizlenmesini, yükselmesini istemektedir.

Yapılan ibadetlerin ahiretteki faydalarıyla birlikte dünyadaki faydalarını, sosyal iyiliklerini de düşünmek yasak değildir. Hatta, bu faydaları, zamanın yeni bilgileri ile açıklayarak anlatmak, din adamlarının vazifesidir. Müslümanların bunları bilmesi faydalı olur. Ancak, Müslümanların yalnız bilmekte kalması lazım olup, ibadetleri dünya faydaları üzerine bina etmek derecesine gelmemelidir. Böyle olursa, ibadetler bozulur. İslamiyet'in istediği vazifelerde dünya için ne kadar fayda bulunursa bulunsun, bunları yalnız Allahü teâlânın emri olduğu ve ahirette, azabdan kurtulmak için yapmak lazımdır. Böyle niyet olunca, dünya faydalarının ayrıca düşünülmesi, zarar vermez.

Netice olarak ibadetlerde, Allahü teâlânın rızasını, ahiret faydalarını bırakarak, yalnız sosyal iyilikler aramak ve bu araştırmayı esas tutmak, dine inanmamak hastalığının alametlerindendir. İbadetler, sosyal faydalar üzerine kurulursa, bu hükümlerin, ibadetlerin zamanla değişmesine, bozulmasına yol açar...

Oruç, aç, susuz durmak değildir

31.08.2008

Allahü teâlâ, iman edenlere, senede bir ay Ramazan-ı şerif ayında gündüzleri oruç tutmayı emretmiştir. Cenâb-ı Hak, bu emri sebepsiz vermemiştir. Oruç, insanlara hem maddi, hem de manevi

faydalar sağlamaktadır. Bütün bir sene, çeşitli yemekleri eritmek için, yorulan insan midesi ve bağırsakları, senede bir ay dinlenerek sağlığını korumuş olur. Bu maddi faydasıdır. Manevi faydası ise, oruç tutan bir insan, aç kalmış bir insanın çektiği ızdırabı, bizzat hissederek fakir insanlara yardım etmek ihtiyacını duyar. Bu da, insanların birbirlerine yardım etmelerine sebep olur. Birbirlerine yardım eden insan topluluğu arasında ise, çekişmeler olmaz. Ayrıca Allahü teâlânın emrini yerine getirmek için gündüzleri bir ay oruç tutan bir Müslüman, cenâb-ı Hakkın diğer emirlerini yerine getirme alışkanlığını da kazanır ve başka emirleri yapmaya istidat yani kabiliyet elde eder.

Oruç tutanın, yalnız mideyi dinlendirmeyi, perhiz yapmayı düşünmesi, orucun sahih ve makbul olmamasına sebep olur. Zira oruç, yalnız aç ve susuz durmaktan, zahiri ve lüzumsuz amellerden ibaret değildir...

Orucun, batını birçok hükümleri ve faydaları da vardır. İlmi ve anlayışı yüksek olanlar, bedeninin ruhun mekanı ve nefsin arzularının dönüp durduğu yer olduğunu bilirler. Nefsin, bedeni arzuları ne kadar çok olur ve bedene ne kadar galip gelirse, ruhun gelişmesi de, o kadar az ve hatta hiç olmaz. Bütün dinlerde, nefsin arzularını yapmamak yani riyazet çekmek, Allahü teâlâyâ yaklaşılmaya vesile olur diye bildirilmiştir. Riyazet nefsin şehvetini kırar. Bunun için her dinde riyazet çekmek, kıymetli tutulmuştur. Peygamber efendimiz; **(Oruç tutan kimse, yalan sözü terk etmezse, o kimsenin yiyip içmeyi terk etmesine Allahü teâlânın ihtiyacı yoktur)** buyurmuştur.

Faydasız şeyler söylemek, Müslümanları giybet etmek, orucun sevabını giderir. Zahmet çekerek, sıkıntılara katlanarak ibadet yapıp da, bunun sevabını yok etmek, akıllı kimsenin yapacağı iş değildir. Âdet üzere, alışkanlık ile namaz kılan ve oruç tutan çoktur. Fakat, dinin bildirdiği hududu gözetin, haram ve şüphelilere düşmemeye dikkat eden ise, pek azdır. Doğru ve halis ibadet edenleri, âdet üzere, bozuk ibadet edenlerden ayıran fark, Allahü teâlânın emirlerini gözetmektir. Çünkü, namaz ve orucun halisi de, bozuğu da görünüşte beraberdur. Sadece yeme-içmeyi terk ederek, yalandan, giybetten uzaklaşılmayarak tutulan bir orucun, zahiri ve lüzumsuz bir amel olduğunu, İslam alimleri bildirmişlerdir. Ancak oruç tutarken günah işleyenler, benim orucumun kıymeti yok diyerek orucu terk etmemeli, oruca devam etmeli, Allahü teâlâyâ yalvararak af dilemeli ve işledikleri günahlardan yüz çevirmelidirler. Zaten oruca devam etmek, insanı günah işlemekten men eder.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Allahü teâlâ, lutfederek, ihsan ederek, nefis iman edip İslamiyet'e uymakla şereflenince, İslam-ı hakikiye kavuşulur ve imanın hakikati hasıl olur. Bundan sonra yapılacak her iş, İslamiyet'in hakikati olur. Namaz kılınca, namazın hakikati kılınmış olur. Oruç tutunca, orucun hakikati tutulmuş olur. İslamiyet'in bütün hükümlerine uymak da, hep böyledir.”

Orucun, dünyadaki faydalarından biri, insanlara açlığın ve susuzluğun ne demek olduğunu öğretmektir. Zira tok olan, hiçbir zaman açın halinden anlamaz ve ona merhamet etmez. Oruç, bundan başka, nefse hakimiyeti de öğretir. Peygamber efendimiz; **(Bir kimse, Ramazan ayında oruç tutmayı farz bilir, vazife bilir ve orucun sevabını, Allahü teâlâdan beklerse, geçmiş günahları affolur)** buyurmuştur.

Netice olarak, orucun Allahü teâlânın emri olduğuna inanmak ve sevap beklemek lazımdır. Günün uzun olmasından ve oruç tutmak güç olmasından şikayet etmemek şarttır. Günün uzun olmasını, oruç tutmayanlar arasında güçlülükle oruç tutmasını fırsat ve ganimet bilmelidir.

Oruç, sağlık için faydalıdır

01.09.2008

Oruç tutmak, insan sağlığı için zararlı değil, aksine çok faydalıdır. Çünkü Allahü teâlâ, kullarına, zararlı bir şey emretmez. Peygamber efendimiz de; **(Oruç tutunuz, sıhhat bulunuz)** buyurmuştur.

Oruç tutmak, mide rahatsızlığına sebep olmadığı gibi, aksine midenin sıhhati için çok faydalıdır. Bu husus, bugünkü modern tıp mütehassısları tarafından, kesin bir şekilde ispat edilmiştir. Çeşitli yabancı dillerde, mütehassis doktorlar tarafından yazılmış tıp kitaplarında, birçok hastalıkların perhiz yapmakla tedavi edilecekleri, yahut perhiz yaparak tedavinin kolaylaşacağı bildirilmektedir.

Oruç, bir sene boyunca durmadan çalışan mide ile beraber bütün sindirim sisteminin istirahate sevk edilmesi ve insan vücudunun bir tasfiyeye tâbi tutulmasıdır. Böylece, sindirim sistemi dinlendirilmiş olur.

İnsanlarda en çok görülen rahatsızlık, sindirim bozukluğudur. Bu hal, şişmanlık, kalb, damar, şeker hastalıklarına ve tansiyon yüksekliğine sebep olmaktadır. Oruç, bütün bu hastalıklara karşı, koruyuculuk vazifesi yaptığı gibi, bir de tedavi vasıtasıdır.

Oruç tutmakla, insanın güçlü bir irade kuvveti kazanacağı şüphesizdir. Bu sebeple alkol, uyuşturucu gibi, kötü alışkanlıklardan oruç vesilesi ile kurtulanlar çok görülmektedir. Şah Veliyyullah-ı Dehlevi hazretleri buyuruyor ki:

“İnsanın nefsi bazen taşkınlık yapar. Bunun için de insanın, bazı çarelere başvurması gerekir. Oruç, bu hususta en güzel çaredir. İnsan, şehvetini oruç tutmak suretiyle kırar. Oruç, insanın kötü isteklerini zayıflatır. Ruhun parlaması, şehvetin ve kötü arzuların kırılmasında, oruçtan daha tesirli bir çare yoktur. Kişi oruç tutmak suretiyle şehvet ve kötü arzularından ne kadar sıyrılabilmişse, oruç o derece günahlarına kefarete olur.”

Oruç, vücuttaki karbonhidrat, protein ve bilhassa yağ depolarının harekete geçirilmesini sağlar. Oruç sayesinde madde süzmekten kurtulan böbrekler, bir revizyona, tamire girerek, dinlenme ve yenilenme imkanı bulurlar.

Bütün bu bildirilenler, oruç tutmanın insan sağlığına zarar verir diyenlerin yalan ve iftiralarını yüzlerine çarpmaktadır.

Oruç, aynı zamanda nefse hakim olmayı da sağlar. Oruç tutma zamanı, Kameri aylara göre tayin edildiğinden, her sene, Şemsi sene hesabıyla önceki seneye göre 10-11 gün evvel gelir. Bu sebepten, yaklaşık otuz üç sene içinde her mevsimde oruç tutmak mümkün olur.

Seyyid Burhaneddin Tirmizi hazretleri, talebelerine şöyle nasihat ederdi:

“Karnınız aç olsun! Bunun için de çok oruç tutunuz! Çünkü oruç, hikmet hazinelerinin anahtarıdır. Oruç tutmak, kalbin rikkate gelmesine sebep olur ve oruçlunun duası, Allahü teâlâ indinde makbuldür. Eğer Allahü teâlâyâ taatte bulunamazsanız, hiç olmazsa oruç tutun. Karnınızı aç tutmaya ve acı çekmeye önem verin. Çünkü oruç tutmaktan daha iyi bir taat yoktur. Allahü teâlâyâ ulaştıracak, oruçtan daha iyi bir binek yoktur. Oruç ehlinin dualarına karşılık verilir ve kabul edilir. Orucun Allahü teâlâ katında büyük değer ve önemi vardır. Oruç, hikmet hazinelerinin anahtarıdır. Bir kimse, bütün kulluk vazifelerini yerine getirirse, fakat midesini doldursa hiçbir yere ulaşamaz. Orucu gereğince tutsa, başka kulluk vazifelerinde kusur olsa bile, yine bir yere erişir. Oruca yavaş yavaş alışmak gerekir ki, sıhate ziyan gelmesin, insanı işten alıkoymasın.”

Netice olarak oruç, insan için zararlı değil, her bakımdan faydalıdır. Zira oruç tutanlarda, gündüz kan hacminin, doku suyunun azaldığı ve sonuçta, küçük tansiyonun düştüğü, kalbin rahatladığı tetkikler sonucu anlaşılmıştır.

Oruç tutan kişinin sinir sistemi de, bir rahatlama içindedir. Bir ibadeti yerine getirme mutluluğu, gerginlikleri, sıkıntıları azaltır, yok eder. Ayrıca Muhammed Baki-billah hazretlerinin buyurduğu gibi: “Oruç tutmak, Allahü teâlânın sıfatıyla sıfatlanmaktır. Zira Allahü teâlâ, yemekten ve içmekten münezzehtir.”

Yaptığınız iyilikleri gizleyiniz!

07.09.2008

Bir kimsenin, hatalarını, kusurlarını gizlediği gibi, yaptığı iyilikleri, hayır ve hasenatı da gizlemesi lazımdır. Rabia-i Adviyye hazretleri, kendisinden nasihat isteyenlere; “İşlediğiniz günahları gizlediğiniz gibi, yaptığınız iyilikleri de gizleyiniz!” buyururdu.

Resulullah efendimiz aleyhisselam buyurdu ki:

(Yedi kısım kimse vardır ki, Allahü teâlânın ihsan ettiği gölgeden başka gölge bulunmadığı kıyamet gününde, Allahü teâlâ onları Arş'ın gölgesinde gölgelendirir. Onlardan birisi, sadaka verdiği zaman sağ elinin verdiği, sol eli dahi bilmeyen kimsedir.)

Müctehid alimler, bu hadis-i şerife dayanarak, sadakayı gizli vermenin lazım geldiğini bildirmişlerdir. Sadakanın içine, bütün hayır, hasenat girmektedir. Bunları yaparken gizli yapmalıdır. Açıkça göstere, göstere yapılırsa, riya karışabilir.

Riyadan sakınmak için, sadakanın gizli verilmesi uygun ise de, başkalarını teşvik için, açıkça vermekte de bir beis yoktur. Riya tehlikesi olmadığı zaman ve insanları iyiliğe teşvik etmek için, hayır

hasenatı açıkça yapmanın hiçbir mahzuru yoktur. Nitekim hadis-i şerifte; **(Bir hayrın yapılmasına yol gösteren onu yapan gibidir)** buyurulmuştur.

Kur'an-ı kerimde sadakanın açıkça verilmesi nehyolunmamış, fakat, gizli vermenin daha efdal olduğu bildirilmiştir. Bekara suresinin 271. âyetinde mealen; **(Sadakaları aşikâre verirsiniz ne güzeldir. Eğer gizlerseniz ve onları [sadakaları] fakirlere verirsiniz bu sizin hakkınızda daha hayırlıdır ve günahlarınıza kefarettir. Allahü teâlâ sizin yaptıklarınızdan haberdardır)** buyurulmuştur.

Bu âyet-i kerimede açıkça verilmesi bildirilen sadaka, farz olan zekattır. Farz olan zekatı açıkça vermek riya olmaz, daha sevap olur. Nafile olan sadakayı ise gizlice vermek efdaldır. Gizli verilen nafile sadakanın, açıktan verilen nafile sadakadan yetmiş kat daha sevap olduğu hadis-i şerifle bildirilmiştir.

Zekat vermek, Allahü teâlânın emrini yapmaktır. Sadaka ve hayratın çoğu ise, şöhret, hürmet ve nefsin şehvetlerini kazanmak için olur. Farzlar yapılırken araya riya, gösteriş karışmaz. Nafile ibadetlerde ise, gösteriş çok olur. Bunun içindir ki, zekatı, aşikâre vermek lazımdır. Bu suretle insan iftiradan kurtulur. Nafile sadakayı, gizli vermelidir ki, kabul ihtimali fazla olur.

Müslüman, ibadetlerini herkesin yanında gösteriş olarak yapmaz. Zaten nafile ibadetler gizli yapılır. Peygamber efendimiz eshab-ı kiramın büyüklerinden olan Muaz bin Cebel hazretlerine hitaben; **(Ya Muaz! Ayıpları gizle, kimsenin ayıbını yüzüne vurma! Farzlardan başka kıldığın namazları ve ibadetleri kimseye söyleme! Dünya işini ahiret işinden büyük görüp, evvel yapma! Hiç kimseye hor bakma! Kimsenin gönlünü kırma, herkesle hoş geçin. Eğer bu şekilde hareket etmezseniz elem verici azaba uğrarsınız)** buyurmuştur.

Bir Müslüman, iyilik yapmak veya sadaka vermek isterse, bunu gizli olarak ve iyilik yaptığı veya sadaka verdiği insanın kalbini kırmadan, onu incitmeden, yaptığı iyiliği başına kakmadan yapmalıdır. Allahü teâlâ, bunun böyle yapılmasını Kur'an-ı kerimde birçok yerlerde emir buyurmaktadır.

Allahü teâlânın sıfatlarından biri Settar'dır. Settar, günahları örtücü demektir. Cenâb-ı Hak, kullarının ayıplarını, kusurlarını yüzlerine vurmuyor, işledikleri günahları açığa çıkarmıyor, mahcup etmiyor. Kulun da, hayâ sahibi olması, utanması lazımdır. Yaptığı kötülükleri gizlediği gibi, işlediği iyi amelleri ve işleri de gizlemesi iyi olur. Bîş-i Hafî hazretleri, talebelerine ve sevenlerine; "Kötülüklerinizi gizlediğiniz gibi iyiliklerinizi de gizleyiniz!" buyururdu.

Netice olarak, bütün din büyükleri, nafile olarak yapılan ibadetleri, iyilikleri, yardımları gizlemenin lazım geldiğini bildirmişlerdir. Ya'kub-ı Mekfuf hazretlerinin sevenlerine hitaben buyurduğu gibi:

"Muhlis yani ihlas sahibi olan kimse, günahlarını gizlediği gibi, sevaplarını da gizleyen insandır."

Herkes yaptığını bulur

08.09.2008

İnsan, başıboş olarak yaratılmamıştır. Her yaptığıнын hesabını verecektir. Bunun için yapılan her işi, her davranışı iyi hesap etmek ve ona göre yapmak gerekir. Kişi, ana-babasına nasıl muamele ederse, çocukları da ona öyle muamele ederler. "Eden bulur", "Ne ekersen onu biçersin" gibi güzel ata sözlerimiz vardır. Birisi bir yerde babasını dövüyormuş. Etraftan yetişenler;

-Bu ne hal, utanmıyor musun, insan hiç babasını döver mi, diye oğluna bağırılmışlar ve babayı oğlunun elinden kurtarmak istemişler. Fakat dövülen şahıs, onlara dönüp o perişan haliyle demiş ki:

-Bırakın! Ben de burada babamı döverdim. Şimdi de aynı yerde evladım beni dövüyor. Onun suçu yok. Ben kendi yaptığının cezasını çekiyorum.

"Kimsenin yaptığı yanına kâr kalmaz", "Rüzgar eken fırtına biçer", "Zulüm payidar olmaz" gibi yapılan iyiliklerin, kötülüklerin dünyada veya ahirette mutlaka bir karşılığının olacağını bildiren birçok ata sözlerimiz vardır. Bunları unutmamak gerekir.

İyilik eden iyilik, kötülük eden de kötülük bulur. İyilik edene, mal ile, hizmet ile karşılığı yapılır. Bunu yapamayan, teşekkür ve dua eder. Yapılan iyiliklere, karşılık yapmayan başına kakılır, kötülenir, incitilir. Çünkü, iyiliğe karşı iyilik yapmak, insanlık vazifesidir. Errahman suresinin 60. âyet-i kerimesinde mealen; **(İyiliğin karşılığı, ancak iyilik olur)** buyuruldu.

Enbiya suresinin 47. âyet-i kerimesinde mealen buyuruldu ki:

(Kıyamet günü adalet ölçüsünü ortaya koyarız. Kimseye bir zulüm yapılmaz. Hardal danesi kadar iyilik eden karşılığına kavuşur.)

Zilzal suresinin 7. âyet-i kerimesinde de mealen; **(Zerre miktarı iyilik yapan onun karşılığını bulur)** buyurulmaktadır.

Şeyh Rükneddin hazretleri, talebelerinden birine yazdığı mektubunda şöyle buyurur:

“Bir gün Emir-ül-Müminin hazret-i Ali;

-Ben hiç kimseye asla iyilik ve kötülük etmedim buyurdu. Oradakiler bu söze hayret ettiler ve;

-Ey Emir-ül-müminin, belki sizden hiç kimseye karşı bir kötülük meydana gelmiş değildir ama iyilik için ne buyursunuz? dediklerinde;

-Allahü teâlâ, Casiye suresi 15. âyetinde mealen; **(Salih, iyi amel eden kendine, kötülük eden de kendine etmiş olur)** buyurdu. O halde benden meydana gelen her iyilik ve kötülük, aslında benim içindir ve banadır, başkasına değil cevabını verir.”

Lokman Hakim hazretleri oğluna hitaben buyurdu ki:

“Ey oğlum! Merhamet eden merhamet bulur. Sükut eden selamete erer, hayır söyleyen kâr eder, kötü konuşan günahkâr olur, diline hakim olmayan pişman olur.”

Abdülehad Serhendi hazretleri, nasihat isteyen talebesine hitaben:

“Allahü teâlâ hazır ve nazırdır. Her işini görmekte, her yaptığını bilmektedir. O halde bilerek, anlayarak söyle. Bilerek anlayarak dinle. Bilerek anlayarak iş yap. Bilerek dur, bilerek yürü. Kısaca bugün öyle ol ki, yarın mahcub olmayasın. Birkaç gece rahatsız ol da, sonsuz rahata kavuş” buyurmuştur.

Muhammed Murad Efendi buyurdu ki:

“Kişi, kendine her ne muamele yapılsa, başkasına da o muameleyi yapmalıdır. Bu nasihatı kabul eden kimse, dünya ve ahirette selamet bulur.”

Müslüman elinden ve dilinden emin olunan kimsedir. Herkes yanındakinden verir ve kendi sermayesini kullanır. Peygamber efendimiz; **(Müslüman elinden ve dilinden emin olunan kimsedir)** ve; **(İyilik edene iyilik et, kötülük edenı affet)** buyurmuştur.

Bir fincan kahvenin dahi kırk yıl hatırı vardır. Bu sebeple bir iyilik yapanı, ölünceye kadar unutmamalıdır. İyilik edene teşekkür etmeyen kimse, Allahü teâlâya şükretmiş olmaz ve bu kimseden Allahü teâlâ razı olmaz. Çünkü o iyiliği o kimseye yaptıran Allahü teâlâdır.

Netice olarak atalarımız, “Çalma elin kapısını, çalarlar kapını” demişlerdir. “Eden bulur” sözü de bu manayı işaret eder. Büyüklüğün şanı, sana yapana aynısını yapmak olmayıp, onu affetmektir. Geçmişteki olaylardan ibret almaktır. Zaten Kur’an-ı kerimde mealen; **(Herkes yaptığını bulur)** buyurulmaktadır.

Merhamet eden merhamet bulur

14.09.2008

Bir kalbde merhametin bulunabilmesi için, o kalbde imanın bulunması şarttır. Kalbinde imanı olmayan kimsenin, merhametli olması beklenemez. Bunun için, öncelikle doğru bir imana sahip olmamız gerekir. Sonra, hareketlerimizi, davranışlarımızı, sözlerimizi, Allahü teâlânın kitabına uydurmak zorundayız. Bunun için de, her şeyden evvel, ruhumuzu beslemeliyiz. Ruhun gıdası imandır, dindir.

Ruhunu beslemeyen, kalbinde imanı olmayan bir kimsenin, hayvandan da aşağı olacağı, Kur’an-ı kerimde bildirilmektedir. Böyle bir insanda, sevgi, acıma, şefkat, anlayış ve merhamet kalmaz. Bu tip insanları, en kötü maksatlar için kullanmak, çok kolaydır. Çünkü, bunları kötü işlerden koruyacak inandıkları, itaat ettikleri, teslim oldukları, yüksek bir varlık kalmamış, inançları kaybolmuştur. Bu gibi insanlar, korkunç bir canavar gibidirler, nerede, kimlere, ne şekilde kötülük yapacakları belli olmaz. İnsanlık alemini mahveden en fena işler, böyle kimselerden zuhur eder.

Ebüsşüud el-Bazini hazretleri, güzel ahlakın ve kötü huyların kaynağını şöyle anlatmaktadır:

“Bütün güzel huylar kalbden, kötü huyların tamamı ise nefsten doğar. İyi huylu olmak istediğini söyleyen bir kimse, hemen nefsini tezkiye edip, dinin emir ve yasaklarına itaat eder bir hale getirmeli, kalbini de tasfiye ile, Allahü teâlâdan başka şeylerin sevgisini ondan çıkarmalı, bütün günahlar ve kötü düşüncelerden temizlemelidir. Kötü huylar gidip, yerini iyi huylar alınca, kalbden şüphe kalkıp, yerini tasdik alır. Dilde ve kalbdeki çekişme duygusu yok olup, Hakka teslimiyet meydana gelir. Başa gelene ve emredilene kızıp itiraz etmek şöyle dursun, tam teslimiyet hali hasıl olup, cenâb-ı Hakkın takdir ettiği her şeye razı olunur. Gaflet sona erer. Tabiatındaki sertlikler, kabalıklar, kırıcı ve incitici davranışlar yok olup, onların yerini yumuşaklık, güzellikler ve tatlılıklar alır.

Kalb temizlenip, nefis doğru yola girince, insanın her hali değişir. Artık kimsenin ayıpları görülmez olur. Gözler, insanların hep iyi hallerini görür. Onlara karşı kalbde bulunan katılık, acıma duygusu, şefkat ve merhamete dönüşür. İnsanlar arasında düşmanlıklar tamamen ortadan kalkar.

Kendisinde iyi hallerin meydana çıktığı kimse, kusurunu bildiği ve aczini anladığı için korkar ve kusurlarının hesaba sığmayacak kadar çok olduğunu bilir. Allahü teâlânın kendi üzerindeki hakkını, hiçbir zaman ödeyemeyeceğini, kendisine nasip edilen sayısız nimetlerin, hayırlı işlerin şükrünü yapmaktan aciz olduğunu anlar. İşte bu anlayışa erişen kimse, Allahü teâlâyâ hakkı ile kulluk etmeye başlar. Gönlündeki mabudlar teker teker yıkılıp gider. Halleri ve yaşayışı güzelleşir. Cennettekilerin yaşayışı gibi, hep Allahü teâlâ ile beraber olarak yaşar. Daha dünyada iken, Cennet hayatı yaşamaya başlar.”

Mevlana Celaledin-i Rumi hazretleri, bir gün eline bir ekmek alıp bir viraneye gider ve o ekmeği yeni yavrulanmış bir köpeğe kendi elleriyle yedirir. Bu hali gören bir talebesine hitaben; “Bu hayvan yedi gündür açtır ve yavrularına şefkatle bakmış ve hiç yanlarından ayrılmamıştır. Resulullah efendimiz; **(Allahü teâlâ, kullarından merhametli olanlara merhamet eder. Ey ümmet ve Eshabım! Siz de Onun yarattıklarına merhamet ediniz ki, size de gök ehli merhamet etsin)** buyurdu” der.

Cafer bin Ebi Talib hazretleri, Habeş hükümdarı Necaşiye hitaben; “Ey hükümdar! Biz cahiliye devrinde putlara tapardık, ölmüş hayvan leşi yer, her türlü kötülüğü işlerdik. Kuvvetlilerimiz zayıflara zulmeder ve merhamet nedir bilmezdik. Allahü teâlâ bize, kendimizden doğru, emin, iffet sahibi, soyu temiz bir peygamber gönderinceye kadar bu vaziyette kaldık” buyurmuştur.

Netice olarak Lokman Hakim hazretlerinin, oğluna hitaben buyurduğu gibi:

“Ey oğlum! Merhamet eden merhamet bulur. Sükut eden selamete erer. Hayır söyleyen kâr eder, kazanır. Kötü konuşan, günahkâr olur. Diline hakim olmayan pişman olur.”

Kime tâbi isen, onun kulusun!

15.09.2008

İnsan, yaratan değil yaratılandır. Her istediğini yapmak hakkına sahip değildir çünkü kuldur. Kulun, her istediğini yapmaya kalkması, kulluk değil, Uluhiyyete yani İlah olmaya kalkışması demektir. Halbuki Allahü teâlâ, yaratmak ve her istediğini yapmak büyüklüğünü, kullara bırakmaktan münezzehdir. Kul, emredileni, izin verileni yani kendi istediğini değil, Sahibinin, Yaratanının istediklerini yapmakla vazifelidir.

Nefs, kibirli ve kötülükler deposu olarak yaratıldığı için, emir altına girmek istemez. Kendi isteklerini, arzularını yapmak ister. Bunun için Casiye suresinin 23. âyetinde mealen; **(Nefsinin arzularını ilah edinen kimseyi gördün mü?)** buyurulmaktadır.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“İnsanların nefs-i emmaresi mevki almak, başa geçmek sevdasındadır. Onun bütün arzusu, şef olmak, herkesin, kendisine boyun bükmesidir. Kendinin kimseye muhtaç olmasını, başkasının emri altına girmesini istemez. Nefsin bu arzuları, ilah olmak, mabud olmak, herkesin kendine tapınmasını istemek demektir. Allahü teâlâyâ ortak olmayı istemektir. Hatta nefis, o kadar alçaktır ki, ortaklığa razı olmayıp, amir, hakim, yalnız kendi olsun, her şey, yalnız onun emri ile olsun ister. Hadis-i kudside, Allahü teâlâ; **(Nefsine düşmanlık et! Çünkü nefsin, benim düşmanımdır)** buyurmaktadır.”

Nefsin istediklerini değil, istemediklerini yaparak nefsi kötülüklerden temizlemelidir. Aksi halde insan, nefsinin kulu, kölesi olur. Ebu Ali Dekkak hazretleri; “Kimin esiri ve mülküysen onun kulusun. Eğer nefsinin esiri ve mülkü isen nefsinin kulusun. Eğer dünyanın esiriysen, dünyanın kulusun ve kölesisin” buyurmuştur.

Aziz Mahmud Hüdai hazretlerinin simya ilmindeki maharetini bilen birisi, bir gün bu zatın huzuruna çıkarak, simya ilmini öğrenmek istediğini arz eder. Hiç kimseyi reddetmek âdeti olmadığı için, bunun da arzusunı kırmaz ve altında istirahat etmekte olduğu asma ağacından bir yaprak koparır. Yaprığın üzerine bazı dualar okuyunca, yaprağın altın olduğu görülür. Talebenin ısrarı ile bu hal, üç defa tekrar eder. Talebenin maksadı, tekrarlar esnasında duayı öğrenmektir. Öğrendiğine kanaat getirince, asmadan bir yaprak alır ve üzerine öğrendiklerini okur. Fakat asma yaprağı bir türlü altın olmaz.

Sonra;

-Efendim! Ben de sizin okuduklarınızın aynısını okuduğum halde yaprak altın olmadı. Sebebi nedir acaba? diye sorar. Aziz Mahmud Hüdai hazretleri cevaben;

-Evladım! Simyayı öğrenebilmek için, önce nefsi terbiye etmek icap eder. Nefsi simya etmeden, bu hallere, bu marifete kavuşulamaz buyurur.

Bayezid-i Bistami hazretlerine bir gün bir kimse gelip;

-Efendim! Ben otuz senedir, gündüzleri oruç tutup, geceleri namaz kılıyorum. Ama, kendimde hiçbir ilerleme göremiyorum. Halbuki itikadım da düzgündür diye arz eder.

Bayezid-i Bistami hazretleri;

-Sen bu halde üç yüz sene daha devam etsen bir şeye kavuşamazsın. Çünkü nefis engelin var buyurur. O kimse;

-Efendim! Bunun bir çaresi yok mu? diye sorar. Bayezid-i Bistami hazretleri;

-Var ama sen kabul etmezsin ve yapamazsın buyurur. O kimse ısrar edip;

-Aman efendim, lütfen bildiriniz. Ne emrederseniz yaparım deyince Bayezid-i Bistami hazretleri;

-Öyle ise şimdi evine git. Bu kıymetli elbiseleri çıkarıp, eski bir elbise giy. Boynuna bir torba asıp içine ceviz doldur. Seni en iyi tanıyanların bulundukları sokağa git. Çocukları başına topla, "Bana bir tokat vurana bir ceviz, iki tokat vurana iki ceviz veriyorum" de buyurur. O kimse bunları duyunca;

-Sübhaneallah, ben bunları yapamam. Bana başka bir şey emretseniz der. Bayezid-i Bistami hazretleri;

-Senin ilacın ancak budur ve biz de baştan, sen bunları kabul etmezsin, yapamazsın diye söylemiştik. Yolumuzun esası, nefsi terbiye etmektir buyurur.

Netice olarak Abdullah-ı Dehlevi hazretlerinin buyurduğu gibi:

"Nefsinin arzularına tâbi olan, Allahü teâlâyâ nasıl kul olur? Ey insan! Kime tâbi isen onun kulu olursun."

Din için dünyalık vermelidir

21.09.2008

Dini kurtarmak için, dünyayı vermek lazımdır. Zira dünya malını kalbinden atan, Allah'ın sevgili kulu olur. İyi sebebe yapışan iyi netice alır.

Para, dünyada iş görmek için yaratılmıştır, sevmek ve biriktirmek için değil. Zira paranın sevgisi yılan sevgisi gibidir. Mal kazanmakla, şeref kazanılmaz. İzzet ve şeref, Allahü teâlâyâ kul olmakta, ilimde, edepte, ihlas ile amel etmektedir. İlim rütbesi, rütbelerin en üstünüdür. İnsanın şerefi de ilmi ve edebi ile belli olur. Allahü teâlâ kime izzet vermişse, onu kimse zelil edemez. Kime zillet vermişse, onu da, kimse aziz edemez. Peygamber efendimiz; **(Şan, şeref ve üstünlük, mal ile değil, ilim ve irfan ile ölçülür)** buyurmuştur.

Din Büyükleri; "Şereful-insan bil-iman vel-marife la bil-mal vel-menzile" buyurmuşlardır. Yani insanın izzeti, iman ve marifet iledir. Mal ve makam ile değildir. Abdülhalık Goncdüvani hazretleri, oğluna hitaben; "Ey oğul, her halinde ilim, edeb ve takva üzere ol! İslam alimlerinin kitaplarını oku! Fıkıh ve hadis öğren! Cahil tarikatçılardan sakın! Şöhret yapma! Şöhrette afet vardır. Aslandan kaçır gibi, cahillerden kaç! Bid'at sahibi, sapıklar ile ve dünyaya düşkün olanlar ile arkadaşlık etme! Helaldan ye! Çok gülme! Herkese, şefkat ve merhamet et! Kimseyi hakir görme! Kimse ile münakaşa, mücadele etme! Kimseden bir şey isteme! Mayan fıkıh ve evin mescid olsun!" buyurmuştur.

Her izzet ve her nimet, Allahü teâlâyâ, ihlas ile itaat ve ibadet etmektedir. Her kötülük ve sıkıntı da, günah işlemekten hasıl olur. Herkese dert ve bela, günah yolundan gelir. Rahat ve huzur da, itaat yolundan gelmektedir. Allahü teâlânın âdeti böyledir. Bunu kimse, değiştiremez. Ebu Ali Rodbari hazretleri; “Dünyayı kazanmakta nefisler için zillet, ahireti kazanmakta ise nefisler için izzet vardır. Acaba niçin insanlar, baki olan ahireti istemekteki izzetin yerine, fani olan dünyayı isteyerek zilleti seçerler” buyurmaktadır.

Yahya bin Muaz-ı Razi hazretleri de; “İnsanı Allahü teâlâdan uzaklaştıran şeyleri aramakta, kişiler için zillet, ahireti aramakta ise izzet vardır. Yok olacak şeylerin peşlerinde koşarak zillete düşmek, ebedi olanı terk edip, kendisini izzete ulaştıracak şeyleri terk edene ne kadar çok şaşılır” buyurmaktadır.

Kulun elbette istekleri olacaktır. Fakat istenecek kapıyı ve istenecek şeyi iyi bilmeli ve ona göre istemelidir. Allahü teâlânın nimetleri, ihsanları Güneşten daha açık ve Aydan daha aşikârdır. Başkalarının ihsan etmesi, bir emanetçinin, birisine emanet vermesi gibidir. Allahü teâlâdan istemeyip, başkasından yani Onun yarattıklarından bir şey istemek, fakirden bir şey beklemek gibidir.

Cenâb-ı Hakdan, rızasını, muhabbetini talep etmelidir. Din Büyükleri, Allahü teâlâ için; “Vermek istemeseydi, istek vermezdi” buyurmuşlardır. Çünkü, istemek, kavuşmanın müjdecisidir. Yanıp yakılmak da, kavuşmanın başlangıcı demektir. İstek nimetinin kıymetini bilip, bunun elden kaçmasına sebep olacak şeylerden sakınmalıdır. Bu nimetin elden çıkmamasına en çok yarayan şey, buna şükretmektir. Çünkü, sure-i İbrahimin 7. âyetinde mealen; **(Nimetlerime şükrederseniz, elbette arttırırım)** buyuruldu.

Netice olarak, dinimizde vermek, kıymetlidir. Fedakârlık etmek, vermek demektir. Haklı olduğu halde, sen haklısın demek, vermektir. İnsanlara güler yüzle muamele etmek, vermektir. Yük çekmek, vermek demektir. Bunun için veren aziz olur. Alan ise, zelil olur. Yükünü çektiren, sıkıntı veren, fedakârlıktan sakınan, haklı olmadığı halde haklıyım diyen neticede zelil olur. Fedakârlıkta bulunan yani vermesini bilen, sevilir, sayılır, hürmet görür. Hep almaya çalışan ise, sevimsiz olur, horlanır, itibarsız olur. İnsan, kendini, almaya değil vermeye alıştırmalıdır. Çünkü bir gün en çok sevdiğimiz şeyi yani canımızı vereceğiz. Bunun için vermeye alışan, kolay can verir denmiştir.

Dilediğin gibi yaşa, sonunda...

22.09.2008

İnsanın her bir nefesi, kıymetli bir cevher gibidir. Bunun için her Müslüman, her gününü son gün ve kıldığı her namazı da son vakit olarak bilmelidir Peygamber efendimiz; **(Dünyada garip veya yolcu gibi ol ve kendini ölmüş say!)** buyurmuşlardır.

Seyyid İbrahim Desuki hazretleri, talebelerine hitaben: “Ey evlatlarım! Ömrünüz her geçen gün azalmakta, eceliniz yaklaşmaktadır. Bir gün bu üzerinde yaşadığınız dünya dürülecek, kıyamet kopacaktır. Her gün amel defterinizi hayırlı işlerle doldurmaya bakınız. Böyle yapanlara müjdeler olsun. Vakitlerinizi israf etmeyiniz. Zamanlarınızı boşa geçirmeyip değerlendiriniz. Yoksa pişman olursunuz. Duanızın kabul olmasını istiyorsanız, helalden yiyeceğiniz ve Müslüman kardeşlerinizin hakkında yersiz söz etmekten dilinizi tutunuz” buyururlardı.

Ata-i Horasani hazretleri de, sevdiklerine şöyle nasihat ederdi:

“Hep iyilik yapın. Zira yapılan iyilikler, işlenen kötülükleri yok eder. Sonunda dünyadan ayrılacağınız için, kendinizi ondan ayrılmış kabul ediniz. Bir gün mutlaka tadacağınız için ölümü tatmış gibi olunuz. O halde şimdi kendinizi oraya gidip yerleşmiş tasavvur ediniz. Zaten bütün insanların varacağı son durak burasıdır. Her insan yolculuğa çıkacağı zaman mutlaka hazırlık yapar. Yolculukta lüzumlu eşyalarını yanına alır. Sefere, hazırlıklarını yaparak çıkan kimseye gıpta edilir. Hazırlıksız yola çıkan pişman olur. Çünkü, yola çıkıp, güneş altında kalınca, gölgelenecek bir şey bulamaz. Güneşin sıcaklığı altında nice sıkıntılarla karşılaşır. Susadığı zaman, susuzluğunu gidereceği bir su bulamaz. Soğukla karşılaştığında üzerine alacak bir şeyi yoktur. İşte böyle kimsenin, o sıkıntılı halde iken, hazırlıksız yola çıktığına ne kadar çok pişman olacağını siz düşünün. Bu sıkıntı dünyadadır. Dünyanın sıkıntısı geçicidir. Fakat ahiretin devamlı olan dayanılmaz acı ve ızdıraplarına yakalanırsak, halimiz nice olur? Bu bakımdan insanların en akıllısı, ahiret için iyi hazırlanandır. Dehşeti tüyler ürperten kıyamet gününde, Allahü teâlâ kimi arşının gölgesi altında gölgelendirirse o kimseyi, o gün güneşin sıcaklığı asla rahatsız etmez. Oradaki sıkıntılardan kurtulur.”

Muhammed Hadimi hazretleri oğluna yaptığı vasiyette buyuruyor ki:

“Dünyaya kıymet verme ve dünya ehline ihtiyacını açma. İhtiyaç gösterirsen, her şeye muhtaç olmaktan kurtulamaz, ömrün boyunca düşkün ve aşağı olursun ve hiçbir şey elde edemezsin. İhtiyacını yalnız Rabbine aç ve daima Onun emrine uy. İşte o zaman her şey sana muhtaç olur. Bunlarla amel edersen hiçbir şeye muhtaç olmazsın.

Ömrünü, faydalı şeylerde harca, malayani şeylerde zayı etme. Şu hadis-i kudsiye sarıl: **(Ey dünya! Bana hizmet edene hizmetçi ol! Sana hizmet edene güçlük göster!)** Kim dünyaya tâbi olursa, felah bulamaz. Sermayeni, seni zillette düşürecek amellere harcama. Resulullah efendimizin şu hadisini düşün; **(Dünya için, dünyada kalacağın kadar çalış! Ahiret için, orada sonsuz kalacağına göre çalış! Allahü teâlâya, muhtaç olduğun kadar itaat et! Cehennemde dayanabileceğin kadar günah işle! Dilediğin gibi yaşa; muhakkak öleceksin. Dilediğini sev, muhakkak ayrılacaksın.)** O halde ömrünü boş şeylerle zayı etme.”

İmam-ı Gazali hazretleri nefesine hitaben buyuruyor ki:

“Ey nefsim! Ecel sana yaklaşmakta, Cennet ve Cehennemden biri, seni beklemektedir. Ecelinin, bugün gelmeyeceği ne malum? Bugün gelmezse, bir gün elbette gelecek. Başına gelecek şeyi, geldi bil! Çünkü ölüm, kimseye vakit tayin etmemiş, gece veya gündüz, çabuk yahut geç, yazın veya kışın gelirim dememiştir. Herkese ansızın ve hiç ummadığı zamanda gelir. Bugün, ecelin geldiğini ve sana bir gün bağışladıklarını farzet! Bu günü elden kaçırmaktan büyük ziyan olur mu?”

Netice olarak hüküm, neticeye göre verilir. Şu beyitte ifade edildiği gibi:

Mala, mülke olma mağrur, deme var mı ben gibi!

Bir muhalif yel eser, savurur harman gibi.

Seni de, yanındakileri de affettik
28.09.2008

Allahü teâlâ, kullarının günahlarını affedicidir, kerimdir, rahimdir, lütfu, ihsanı boldur ve merhameti çoktur. Zümer suresinin 53. âyetinde mealen; **(Ey günahı çok olan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. Allah, günahların hepsini affeder. O, sonsuz magfiret ve nihayetsiz merhamet sahibidir)** buyurulmaktadır.

Peygamber efendimiz de; **(Allahü teâlâ merhameti yüz parçaya ayırdı. Doksan dokuzunu kendi katında alıyordu. Yeryüzüne bir tek parça indirdi. Bu bir parça yüzünden mahlukat, yaratıklar birbirine merhamet ederler)** buyurmuştur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Gençlikte Allahü teâlânın kahrından, azabından korkmak, titremek lazımdır. İhtiyarlıkta affına, merhametine sığınmalıdır.”

Resulullah efendimizin mübarek torunu hazret-i Hüseyin misafirleri ile sofrada oturmuşlardı. Kölesi bir kab sıcak yemek ile gelirken ayağı yere takılıp, elindeki yemeği hazret-i Hüseyin'in mübarek başına döktü. Kölesini terbiye için yüzüne sert bakınca, kölesi, Al-i İmran suresinin 134. âyetinin **(Gadab etmezler)** kısmını okudu. Bunun üzerine hazret-i Hüseyin;

-Gadabımı, öfkemi terk ettim, buyurdu. Köle, aynı âyet-i kerimenin, **(İnsanlardan kusurlu olanları affederler)** kısmını okudu. Hazret-i Hüseyin;

-Affettim buyurdu. Bunun üzerine köle, âyet-i kerimenin, **(Allahü teâlâ ihsan edenleri sever)** kısmını da okudu. Hazret-i Hüseyin de;

-Seni kölelikten azat ettim, istediğin yere gidebilirsin, buyurdu.

Vaktiyle gece-gündüz içki içen zengin bir kimse vardı. Bir gün yine içki meclisini kurar ve kölesine dört dirhem vererek meyve ve benzeri şeyler almasını söyler. Köle dört dirhemi alıp, istenilen şeyleri almak için çarşıya çıkar. Yolda din büyüklerinden Mansur bin Ammar hazretlerini, yoksul bir kimse için yardım toplamakta olduğunu görür. Oraya doğru yaklaşır. Mansur bin Ammar hazretleri;

-Kim bu yoksul kimseye dört dirhem verirse, ona dört tane dua edeceğim buyurur. Bunları işiten köle, elindeki dört dirhemi de o yoksul kimseye verir. Bunun üzerine Mansur bin Ammar hazretleri;

-Ne istiyorsan, isteğini söyle, o isteğinin olması için dua edeceğim buyurur. Köle;

-Ben köleyim. Kölelikten kurtulup, hürriyetime kavuşmak istiyorum der. Bu hususta dua edilir. İkinci isteği sorulunca köle;

-Bu dört dirhemini yerine tekrar dört dirhemim olsun isterim der ve gerekli dua yapılır. Üçüncü isteği sorulunca;

-Benim şu andaki sahibim, efendim fasık bir kimsedir. Onun tevbe edip bu günahlardan kurtulmasını istiyorum der ve bu hususta da dua edilir. Dördüncü isteği sorulduğu zaman köle;

-Allahü teâlânın, beni, efendimi sizi ve burada bulunanları affetmesini istiyorum der ve bu hususta da Mansur bin Ammar hazretleri dua ederler.

Köle, elindeki dört dirhemi dört dua karşılığında verdiği için, eli boş olarak efendisinin yanına gelir ve olanları olduğu gibi anlatır. Efendisi;

-İlk olarak ne istedin diye sorar. Köle;

-Hürriyetimi istedim deyince efendisi;

-Seni azad ettim, artık hürsün, ikinci olarak ne istedin diye sorar. Köle;

-Verdiğim dört dirhemini yerine dört dirhemimin olmasını deyince efendisi;

-Peki al sana dört bin dirhem, üçüncü olarak ne istedin der. Köle;

-Senin bu halden tevbe etmeni istedim deyince efendisi;

-Artık içki içmiyeceğim, şimdiye kadar olanlar için de tevbe ettim ve iyi bir Müslüman olmak için çalışacağım, dördüncü olarak ne istedin deyince köle;

-Allahü teâlânın, beni, seni ve hepimizi affetmesini istedim der. Bunları işiten efendisi;

-İşte bu benim elimde değil der. Gece bu şahıs bir rüya görür. Rüyasında kendisine;

“Sen elinden gelen üç şeyi yaparsın da, bizim her şeye gücümüz yettiği halde o bir şartı yapmaz mıyız! Seni de, köleni de, yanındakileri de, Mansur bin Ammar’ı ve orada bulunanları da affettik” buyrulur.

Netice olarak iyilik yapana iyilik etmeli, kötülük eden de affetmelidir. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Sana darılana git, barış! Zulüm yapanı affet. Kötülük yapana iyilik et!)

**Yarın bayram
29.09.2008**

Bayram, affa uğramaktır. Bayram, günahlardan kurtulma günüdür. Müminin bayramı, günahlarının affedildiği gündür. İmanla öldüğü gün bayramdır. Cennette Allahü teâlânın rüyetine kavuştuğu ve Peygamber efendimizi gördüğü gün, müminin bayramıdır. Hakiki bayram, Rabbimizin huzuruna, yüz akıyla çıkabilmektir.

Bir bayram günü, insanların neşeyle eğlendiklerini gören hazret-i Ali; “Günah işlemediğimiz gün de, bizim bayramımızdır” buyurmuşlardır.

Sirri-yi Sekati hazretleri anlatır:

“Bir bayram günü hazreti Ma’ruf’u hurma toplarken gördüm ve;

-Bunları ne yapacaksın? diye sordum.

-Şu çocuğu ağlarken gördüm ve niçin ağladığını sordum. Bana yetim olup anne ve babasının olmadığını, arkadaşlarının yeni elbiseleri ve oyuncakları olup kendisinin olmadığını söyledi. Şimdi

bunları toplayıp satacağım, ağlamayıp oynaması için ona oyuncak satın alacağım dedi. Bunun üzerine;

-Bu işi bana bırak deyip çocuğu alıp götürdüm. Yeni güzel elbiseler ve oynaması için bir oyuncak aldım. Çocuk o zaman memnun oldu. Bundan sonra kalbime bir nur geldi, kalbim parladı ve halim bambaşka oldu.”

İmam-ı Şafii hazretlerinin talebelerinden biri anlatır:

“Bir bayram günü İmam-ı Şafii hazretleri ile beraber mescidden çıktık. Bir mesele hakkında sohbet ediyorlardı. Evlerinin kapısına gelince, bir hizmetçi kendisine bir kese altın getirip, efendisinin selamı olduğunu ve bunu kabul buyurmasını rica etti. İmam-ı Şafii hazretleri keseyi kabul etti. Biraz sonra biri gelip;

-Bir çocuğumuz oldu. Yanımda hiç param yok. Sizden Allah rızası için biraz para istiyorum dedi. İmam-ı Şafii hazretleri keseyi hiç açmadan, olduğu gibi o şahsa verdi. Halbuki biliyordum ki, kendisinin de hiç parası yoktu.”

Şumeyt bin Aclan hazretleri bir bayram günü eğlenen kalabalığa bakarak; “Eskimeye mahkum bir elbise ve bir müddet sonra böceklerin yiyeceği et olan şu insanları görüyor musun?” buyurarak kabre girecek bir insanın gaflet içinde eğlenip oynamasına olan hayretini bildirmiştir.

Zünnun-i Mısri hazretlerinin on sene canı mahalli bir yemek istedi. Yememesine rağmen bir bayram gecesı nefsi kendisine;

“Ne olur, bayram günü olsun bana bu yemeği versen” deyince, Zünnun-ı Mısri hazretleri;

“Ey Nefsim! Şayet bu gece bana yardım edip de, iki rekat namazda Kur’an-ı kerimi hatim edersen, sana bu yemeği veririm” dedi. Ertesi gün bayram namazından sonra nefsinin arzu ettiği yemeği getirdiler. Bir lokma almasına rağmen tekrar geri koydu ve namaza durdu.

-Niçin böyle yaptın? deyince;

-Tam yiyeceğim sırada nefsim bana en sonunda maksadıma ulaştım, dedi. Ben de, hayır ulaşmadın, diyerek lokmayı geri koydum cevabını vermiştir.

Behlül-i Dâna hazretleri şu beytleri sık sık okurlarmış:

“Bayram, yeni elbiseler giyenler için değildir.

Ancak ilahi azaptan emin olanlar içindir.

Bayram bineklere binenler için de değildir.

Ancak hata ve isyanı bırakanlar içindir.”

Ana-baba hayatta ise, rızasını almak için uğraşmalıdır. Zira ana-babasını razı eden kimse için, Cennette iki kapı açılır. Bir kimsenin ana-babası zalim olsalar dahi onlara karşı gelmek, onlarla sert konuşmak caiz değildir. Çeşitli vesilelerle, onların elleri öpülmeli, duaları alınmalı, haklarını helal ettirmelidir. Ana-babanın dualarını almak için vesilelerden biri de bayramlardır. Bayramlarda, ana-babaya çeşitli hediyeler alıp, bayramları tebrik edilerek, hakları helal ettirilmeli ve dualarını almalıdır! Arada kırılganlıklar varsa bu vesile ile giderilmelidir. Allahü teâlâ Musa aleyhisselama buyurdu ki:

(Ya Musa, günahlar içinde bir günah vardır ki benim indimde çok ağır ve büyüktür. O da, ana-baba evladını çağırdığı zaman emrini dinlememesidir.)

Netice olarak Allahü teâlâ, Muhammed aleyhisselamın ümmetine, nice mübarek günler, geceler ihsan etmiştir. Ramazan ve Kurban bayramları da bu ihsanın içindedir. Bunları fırsat, ganimet bilerek, Rabbimizin rızasına kavuşmayı talep etmeliyiz.

Verdiğiniz sözde durun ki...

05.10.2008

Allahü teâlâ, bütün insanların ruhlarını yarattığı zaman onlardan söz aldı. Hepsine hitaben; **(Elestü bi-rabbi-küm?)** yani ben sizin Rabbiniz değil miyim hitabında bulundu. Bu hitaba muhatap olanların hepsi, bütün varlıkları ile; **(Bela)** yani evet dediler. Böylece bütün insanlar, daha ruhlar aleminde iken, Allahü teâlâyı bir nevi biat ettiler. Biat; söz vermek ve bu sözünde durmak demektir.

Mevlana Alaeddin Abizi hazretleri buyuruyor ki:

“İnsanoğluna verilen sorumluluk, mahluklardan hiçbirine verilmemiştir. İnsanın, bazı ibadet ve taatları yapmasıyla iş bitmiyor. Söz söylemekte, yemek yemekte, hatta etrafına bakınmakta bile çok dikkatli olması lazımdır. Zira insan, her söz ve hareketinden sorumludur ve hepsinden Allahü teâlâyâ hesap verecektir.”

Bir kimse Bişr-i Hafi hazretlerine gelerek;

-Efendim ben sizi Allah için seviyorum deyince, cevabında;

-Sen sözünde sadık ve doğru değilsin. Akşam olunca ahırdaki merkebinı hatırlamak beni hatırlamaktan sana daha mühim görüldüğü halde, nasıl oluyor da Allah için beni sevdiğini iddia ediyorsun? buyurmuştur.

Söz veren, sözünde durur ve seven kimse de, sevdiğine itaat eder. Allahü teâlâyâ söz veren ve Onu sevdiğini söyleyen kimse, sözünde durur ve iman edip, emirleri yapar ve yasaklardan da sakınır. Ahnef bin Kays hazretleri; “Şerefli, akıllı bir kimse, verdiği sözde durur, yalan söylemez, gıybet etmez” buyurmaktadır.

Abdullah ibni Ömer hazretlerinin devesi çalınmıştı. Çok aradığı halde bulamaz ve alana helal olsun diyerek mescide girip namaza durur. Namazı bitirdiği sırada birisi gelip;

-Deven şuradadır der. Ayakkabısını giyip oraya gitmek üzere iken, geri döner ve;

-Helal etmiştim, artık alamam buyurur.

Büyüklerden biri, vefat eden kardeşini rüyada Cennette görür. Fakat kardeşi üzüntülüdür. Sebebini sorduğunda;

-Kıyamete kadar, böyle üzüleceğim. Çünkü, Cennette yüksek bir derece gösterdiler. Böyle güzel derece yoktu. Oraya gitmek istedim.

-Bunu oraya bırakmayınız! Orası, Allah için bırakanlarındır diye bir ses işittim.

-Allah için bırakmak nasıl olur dedim.

-Sen bir gün, bu malım Allah için helal olsun demiştin, sonra sözünde durmamıştın. Sen sözünde dursaydın, burası da senin olacaktı dediler.

Peygamber efendimiz bir hadis-i şeriflerinde buyuruyorlar ki:

(Münafığın üç alameti vardır: Yalan söyler, sözünde durmaz ve emanete hıyanet eder.)

İbn-i Hafif hazretleri buyuruyor ki:

“İnsanlara vasiyetim, şu altı şeyi muhafaza etmeleridir: Birincisi; ahdi, anlaşmayı muhafaza etmektir. Ahde uymamak alçaklıktır. İkincisi; söz verince tutmaktır. Üçüncüsü; Allahü teâlâdan gelen bütün bela ve musibetleri, nefsine lazım bilip tahammül etmektir. Dördüncüsü; her halde ve her durumda, Allahü teâlâyı unutmamak ve Ona ibadet etmektir. Beşincisi; fakirliğine sabredip, gizlemektir. Altıncısı; Allah yolunda, Ona kulluk etmek için bulunmaktır.”

Hocasının huzurunda, her şeyi bırakacağına, her emri yerine getireceğine söz veren Kadı Mahmud, daha sonra Aziz Mahmud Hüdayi hazretleri olmuştur. Bişr-i Hafi, Fudayl bin İyad gibi zatlar, tövbelerinde samimi oldukları, verdikleri sözde durdukları için, evliyadan oldular.

Netice olarak insan, ruhlar aleminde verdiği sözde durur, iman edip emirleri yapar, yasaklardan sakınır ve iman ile ahirete giderse, sonsuz nimetlere kavuşur. Allahü teâlânın, bir hadis-i kudside buyurduğu gibi:

(Bana verdiğiniz sözde durun ki, ben de vaadimi yerine getireyim. Cennete ancak salih amellerle gidilir. Cennet sabredenlerin yeridir. Alimlerin sohbetine gitmekle rahmetimi isteyin! Çünkü benim rahmetim, bir an alimlerden ayrılmaz. Yoksullara merhamet etmekle benim rızamı isteyin! Yoksula karşı büyüklenenler, kıyamet günü karıncalar gibi ayak altlarında kalır. Yoksula iyilikte bulunanı dünya ve ahirette yükseltirim. Bir yoksulun bir kusurunu açığa vuranın yetmiş kusurunu açıklarım. Yoksulu hor gören, onun kalbini kıran, benimle savaşmış gibidir.)

Alçak gönüllü ol ki...

06.10.2008

Allahü teâlâ, ilim, kudret gibi bütün sıfatlarından kullarına biraz ihsan buyurmuştur. Yalnız üç sıfatı kendine mahsus kılmış ve bu üç sıfattan hiçbir mahlukuna vermemiştir. Bu üç sıfatı, kibriya, gani olmak ve yaratmak sıfatlarıdır. Kibriya, büyüklük, üstünlük demektir. Gani olmak, başkalarına muhtaç olmamak, her şeyin Ona muhtaç olması demektir. Allahü teâlâ mahluklarına, zül ve inkisar, yani aşağılık, kırıklık ile ihtiyaç ve fani olmak yani yok olmak sıfatlarını vermiştir. Bunun için kibirlenmek, Allahü teâlânın sıfatına, hakkına tecavüz etmek olur. Kullara kibirlenmek yakışmaz. En büyük günahdır. Hadis-i kudside; **(Azamet ve kibriya bana mahsustur. Bu iki sıfatta, bana ortak olmak isteyenlere, çok acı azab ederim)** buyuruldu.

Bunun içindir ki, din alimleri, tasavvuf büyükleri, her zaman, Müslümanlara tevazu yani alçak gönüllü olmayı emir ve tavsiye buyurmuşlardır. Müslüman egoist olmaz. Zira egoist olanları, Allahü teâlâ sevmez. Kibir, gurur kötü bir şeydir. Tevazu ise, iyi ve güzeldir. Bütün Peygamberler, her işlerinde, tevazu göstermişlerdir.

Tevazu, kibrin aksidir. Tevazu, kendini başkaları ile bir görmektir. Başkalarından daha üstün ve daha aşağı görmemektir. Tevazu, insan için çok iyi bir huydur. Tevazu eden, Allahü teâlâ indinde büyük olur. Kibirlenen ise küçülür. Peygamber efendimiz buyuruyor ki:

(Allah için tevazu edeni, Allahü teâlâ yükseltir. Kim de kibirlenirse, Allahü teâlâ onu rezil eder.)

İmam-ı Rabbani hazretleri bir talebesine hitaben; “Oğlum, bütün varlıkların hülasası, özül olan insan, eğlence için, oyun için, yiyip içmek, gezmek, yatmak, keyif sürmek için yaratılmadı. Kulluk vazifelerini yapmak için, Rabbine itaat, tevazu, kuvvetsizliğini, ihtiyacını göstermek, Ona sığınmak ve yalvarmak için yaratıldı” buyurmuştur.

Rükneddin Ebü'l-Feth hazretleri buyuruyor ki:

“Kesin olarak bilmelidir ki, insan iki şeyden ibarettir. Suret ve sıfat. Hüküm sıfata göredir, surete göre değildir. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, suretlerinize ve amellerinize bakmaz, kalblerinize bakar)** buyuruldu. Ama sıfatın hükmü, ancak ahirette görünür. Çünkü orada her şeyin hakikati zahir olur. Bu suret gidicidir ve herkes kendi sıfatına uygun şekilde haşrolunur. Nitekim Belam-ı Baura, köpek suretinde haşrolunacaktır. Zira Araf suresi 176. âyet-i kerimesinde mealen; **(Onun hâli köpeğe benzer)** buyuruldu.

Bunun gibi zulmeden, başkasının malına, canına tecavüz eden, kendini kurt suretinde; kibirli olan, kaplan suretinde; cimri ve haris olan da, kendini domuz şeklinde bulacaktır. İnsan, bu kötü sıfatlardan temizlenmedikçe, hayvanlar sırasında yer almaktadır. Nefsin temizlenmesi ise, ancak Allah'a sığınmak ve Ondan yardım istemekle mümkündür. Zira cenâb-ı Hakkın ihsanı ve yardımı olmadıkça, nefis tezkiye olmaz.

Nur suresi 21. âyet-i kerimede mealen; **(Eğer üzerinize Allah'ın ihsanı ve rahmeti olmasaydı, içinden hiçbir ebediyyen günah kirinden temize çıkamazdı. Fakat Allah dilediğini temize çıkarır)** buyuruldu. Bu ihsan ve rahmetin alameti, ayıplarının kendine gösterilmesidir. Kalbinde dünya ehlinin kıymeti kalmaz. Bu hal kalbini kaplayınca; dünya ehlinin tutulduğu hayvani sıfatlarından nefret eder ve onların yerine, melek ahlakının sıfatlarının görünmesini ister. Zulüm, gadap, kibir, cimrilik ve hırs yerine; af, hilm, tevazu, cömertlik ve isar hasıl olur. Bütün bunlar, ahireti isteyenlerin halleridir.”

Netice olarak, başlangıcı bir damla su ve sonunda toprak olacak bir kimseye kibirlenmek değil, tevazu etmek yakışır. Tevazu eden, yükselir, aziz olur. Kibirlenen ise, alçalır ve zelil olur. Hadis-i kudside buyurulduğu gibi:

(Ey insanoğlu, sabret, alçak gönüllü ol ki, seni yükselteyim. Af dile ki, seni affedeyim! Benden iste, sana vereyim. Sadaka ver, malını bereketlendireyim. Yakınların ile ilgilen, ömrünü bereketlendireyim. Benden sıhhat ve afiyet iste ki seni sıhhatli kılayım.)

İsteyene verdiği, ateş olur!

12.10.2008

Dinimiz, dilenmeyi, istemeyi değil, vermeyi emir ve tavsiye etmiştir. Zira veren aziz, alan ise zelil olur. Bu sebeple bir günlük yani sabah ve akşam yiyeceği olan kimsenin, başkasından bir şey istemesi haram olur. Bir gün Peygamber efendimiz;

-İhtiyacını karşılayacak bir şeyi varken, bir şey isteyen, muhakkak Cehennem ateşini çoğaltmış olur buyurunca, orada bulunanlar;

-Ya Resulallah, istemeye mani olan zenginlik nedir? diye sual ederler. Peygamber efendimiz de; **(Sabah ve akşam yiyeceği kadar bir mala sahip olmak veya sabah ve akşam karnını doyuracak kadar yiyeceği olmak)** diye cevap vermişlerdir.

Hadika'da, "And vererek, mesela Allah aşkına diyerek bir kimseden dünyalık bir şey istemek caiz değildir. Hadis-i şerifte, bunların melun oldukları bildirildi" buyurulmaktadır.

Camide cemaat arasında dolaşarak dilenmek ve bunlara sadaka vermek de haramdır. Böyle dilenenleri camiden çıkarmalıdır.

Bir seferinde Peygamber efendimiz, yemin ederek;

-İsteyene verdiğim sadaka ateş olur buyurunca, hazret-i Ömer;

-Ya Resulallah, öyleyse niçin veriyorsunuz? diye sorar. Peygamber efendimiz de cevabında;

-Ben cimrilik yapamam buyurur.

Muhammed Masum Faruki hazretleri, Mektubat kitabında buyuruyor ki:

"Bir günlük yiyeceği olmayanın, bunu istemesi caiz olduğuna fetva verilmiştir. Takva ve azimet ise, hiç istememektir. Ölüm ve hastalık tehlikesi gibi zaruret halinde, mubah olur. Elbisesi olmayanın, bu şartlarda, giyecek istemesi mubah olur. Çalışıp kazanabilen kimsenin dilenmesi caiz değildir. Din bilgilerine çalışıp da, kazanmaya vakit bulamayanın, istemesi caiz olur. Kazanabilenin istemesi, caiz değildir.

Mişkat şerhinde diyor ki; "Çalışamayan hastanın, bir günlük yiyecek dilenmesi caizdir. Fazlası caiz değildir. Nafile namaz ve nafile oruç sebebi ile çalışmaya vakit bulamayanın zekat ve sadaka istemesi caiz değildir. Bunun için, başkasının sadaka istemesi caiz olur."

Sadaka istemekte üç zarar vardır. Allahü teâlânın, nimeti az gönderdiğini haber vermektir ki, haramdır. Kendini zelil etmektir. Müminin Allahü teâlâdan başkasına boyun bükmesi caiz değildir. İstenilen kimseye de eziyet etmektir. Zaruret olmadıkça, bu da haramdır. Bunun için, takva sahipleri, kimseden bir şey istememişlerdir. Bişr-i Hafi hazretleri, Sırrı-i Sekati hazretlerinden başka kimseden bir şey istemez ve; "Onun mal verince, sevineceğini biliyorum, onu sevindirmek için istiyorum" buyururdu.

Bişr-i Hafi hazretleri buyurdu ki:

Üç çeşit fakir vardır: İstemez, verince de almaz. Bunlar, İliyyinde melekler iledirler. İstemez, verince alır. Bunlar, Cennetlerde mukarreblerledir. İhtiyacı olunca ister. Bunlar, sadıklar olup, Eshab-ı yemin iledirler..."

Netice olarak; zaruret olmadan dilenmek, başkasından bir şey istemek, haramdır ve çirkindir. Sabah ve akşam rızkı olup da, dilenen bir kimse, Cehennem ateşini çoğaltmış olur. Zira hadis-i şerifte; **(Zenginin bir şey istemesi kıyamette yüzünde lekedir ve aldığı şey ateştir. Az ise ateş, çok ise çok ateş)** buyurulmuştur.

Ancak zaruret ve ihtiyaç halinde istemek, mubah olur. Bu hal de, o kimsenin derecesinin azalmasına sebep olur. Ölüm tehlikesi ile karşı karşıya kalanın istemesi ise, vacib olur. İstemeyip ölürse, günaha girer.

Resulullah efendimiz, hazret-i Ömer'e hediye göndermişti. Hazret-i Ömer de bu hediyeyi almayıp geri gönderir. Daha sonra Peygamber efendimiz;

-Niçin almadın? buyurunca;

-Ya Resulallah, **(En hayırlınız, kimseden bir şey almayandır)** buyurmuştunuz, o sebeple almadım diye arz eder. Peygamber efendimiz;

-O sözüm, isteyip de almak içindi. İstemededen gelen şey, Allahü teâlânın gönderdiği rızıktır buyururlar. Bunun üzerine hazret-i Ömer;

-Allahü teâlâyâ yemin ederim ki, kimseden bir şey istemeyeceğim ve istemededen gelen her şeyi alacağım cevabını verir. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Kim insanlardan bir şey istemezse, Allahü teâlâ onu zengin eder. Kanaat edene de Allah kâfidir.)

"Dinde zorluk yoktur" demek...

13.10.2008

Allahü teâlâ, çok merhametli olduğu için, insanların zayıflığına ve kuvvetlerinin azlığına göre, bütün ibadetlerde en hafif, en kolay olanları emretmiştir. Nisa suresinin 27. âyetinde mealen; **(Allahü teâlâ, size hafif, kolay emretmek istedi. Çünkü insan, zayıf yaratılmıştır)** buyuruldu.

Allahü teâlânın, kullarına yapamayacakları şeyi emretmesi, hikmetine yakışmaz. Kullarına, kaldırılamayacak, büyük kayayı kaldırmayı emretmeyip; herkesin çok kolay yapacağı kıyam, rüku, secde, bir kısa sure okumak ile meydana gelen namazı emretmiştir. Namaz kılmak, herkes için çok kolaydır. Ramazan orucu da, pek kolaydır. Zekatı da, çok hafif emretmiş, malın hepsini değil, kırkta birini verin buyurmuştur. Hepsini veya yarısını vermeyi emretseydi, kullarına güç olurdu. Merhameti, pek fazla olduğundan, emri tam yapılamaz ise, daha da hafifletmiştir. Mesela, abdest alamayanlara, teyemmüm etmeye, namazda ayakta duramayanlara, oturarak kılmaya, oturamayanlara da, yatarak kılmaya, rüku ve secde yapamayanlara, ima ile kılmaya, bunlar gibi, daha nice kolaylıklara izin vermiştir.

İslamiyet'in emirlerine dikkatle ve insafla bakan bir kimse, bu kolaylıkları elbette görür. Allahü teâlânın, kullarına ne kadar çok merhametli olduğunu da, pek iyi anlar. Emirlerin kolay olmasının bir şahidi de, çok kimsenin, emir olunan ibadetlerin, daha artmasını istemesidir. Namazın, orucun artmasını isteyen, çok görülmüştür. Evet, ibadet yapmak güç gelen kimseler de, yok değildir. Böyle kimselere, ibadetlerin zor gelmesine sebep, nefslerinin karanlığı ve şehvani arzularının kötülüğüdür. Bu karanlık ve kötülükler, nefslерinden hasıl olmaktadır. Nefs, Allahü teâlânın düşmanıdır. Şura suresinin 13. âyetinde mealen; **(İman ve ibadet etmek, müşriklere güç gelir)** ve Bekara suresinin 45. âyetinde mealen; **(Namaz kılmak, yalnız müminlere, Allahü teâlâdan korkanlara kolay gelir)** buyurulmuştur.

Bedenin hastalığı, ibadetlerin yapılmasını güçleştirdiği gibi, kalbin ve ruhun hasta olması da güçleştirir. Allahü teâlâ, İslamiyet'i, nefs-i emmareyi yani kötülük isteyen arzularından, âdetlerinden vazgeçirmek için gönderdi. Nefsin istekleri ile İslamiyet'in istekleri birbirinin zıddıdır, aksidir. O halde, ibadetleri yapmakta güçlük çekmek, nefsin kötülüğünü gösteren bir alamettir. Nefsin arzularının kuvveti, bu güçlüğü çokluğu ile ölçülür. Nefsin istekleri kalmayınca, güçlük de kalmaz. Ayrıca görünen uzuvların kuvvetten düşmesi, ibadeti güçleştirdiği gibi, kalbde imanın zayıflaması da güçleştirmektedir. Yoksa, İslamiyet'in her emrinde kolaylık vardır. Bekara suresinin 185. âyetinde mealen; **(Allahü teâlâ, size kolaylık yapmak istiyor, güçlük çıkarmak istemiyor)** buyuruldu.

Dinimizde zaruret olduğu zaman, haram işlemeye ve farzı terk etmeye ruhsat, izin verilmiştir yani azab yapılmaz. Zaruret zamanında da, dinin emirlerini yapmaya azimet denir. Bazen, azimet olanı yapmak daha iyidir. Mesela, ölüm ile korkutulan kimsenin, imanını gizlememesi böyledir. Öldürülürse, şehid olur. Bazen ruhsat olanı yapmak, daha iyi olur. Yolcunun oruç tutmaması böyledir. Yolcu, orucu tutarak hastalanır, ölürse günaha girer. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, emrettiği şeyleri yapmanızı sevdiği gibi, izin verdiği şeyleri yapmanızı da sever)** buyuruldu.

Hadika'da buyuruluyor ki:

"Bir kimsenin nefsi, kolaylıkları yapmak istemezse, bunun azimetleri bırakıp, ruhsatla amel etmesi efdal olur. Fakat ruhsatla amel etmek, ruhsatları araştırmaya yol açmamalıdır. Çünkü nefse, şeytana uyarak, mezheplerin kolay yerlerini araştırıp toplamak yani telfik etmek haramdır."

Netice olarak, dinde zorluk yoktur demek, Allahü teâlâ kolay olan emirler bildirmiş, emretmiş demektir. Yoksa, herkes, hoşuna giden şeyleri yapsın, nefsine zor gelen şeyleri yapmasın, ibadetleri rahat, kolay ve keyfine göre değiştirsin demek değildir. Zira dinde ufak bir değişiklik yapmak, küfürdür, dinsizliktir.

Verdiğim rızkı yerken isyan ediyorsun!

19.10.2008

İnsanın nefsi, Allahü teâlâyâ isyan ve can düşmanı olan şeytana da itaat etmek istemektedir. Allahü teâlâyâ isyan edene fasık, başkalarının isyan etmesine sebep olana da facir denir. Haram işlediği bilinen fasık sevilmez. Bid'ati yayanları ve zalimleri sevmek, günahdır. Hadis-i şerifte; **(Fasığın fışkına mani olmaya kudret varken, kimse mani olmazsa, Allahü teâlâ, bunların hepsine, dünyada ve ahirette azab yapar)** buyuruldu.

Adem aleyhisselam, Allahü teâlâyâ;

-Ya Rabbi! Cehennem ehlinin ameli nedir? diye arz edince Allahü teâlâ;
(Bana şirk koştuk ve gönderdiğimiz Peygamberlere inanmamak ve ilahi kitaplarımda olan emir ve nehyimi tutmayıp, bana isyan etmektir) buyurmuştur.

Bir gün Peygamber efendimize;
-Ya Resulallah! Geçmiş ümmetlerden bir kısmına zelzele ile azab yapıldı, toprak altında kaldılar. Halbuki bunların arasında salihler de vardı, diye arz edince, Resulullah efendimiz;
-Evet, salihler de birlikte helak oldular. Çünkü, Allah'a isyan olunurken susmuşlar, onlardan ayrılmamışlardı, buyurmuştur.

Allahü teâlâ, Yuşa aleyhisselama vahyederek;
(Kavminden kırk bin salih kimseye ve altmış bin fasık kimseye azab yapacağım!) buyurur.
Yuşa aleyhisselam;
-Ya Rabbi! Fasıklar, azabı hak etmiştir. Salihlere azab yapmanın sebebi nedir? diye arz edince, cenâb-ı Hak;
(Benim gadab ettiklerime, onlar gadab etmedi. Birlikte yediler, içtiler) buyurmuştur.

İbrahim bin Edhem hazretleri, nasihat isteyen kimseye buyurur ki:
"Günah yapacağın zaman, Allahü teâlânın gönderdiği rızıkı yeme! Rızıkını yiyip de, Ona isyan etmek, doğru olur mu? Ona asi olmak istersen, Onun mülkünden çık! Mülkünde olup da, Ona isyan etmek, layık olur mu? Ona isyan etmek istersen, gördüğün yerde günah yapma! Görmediği bir yerde yap! Onun mülkünde olup, rızıkını yiyip, gördüğün yerde günah yapmak, uygun değildir."

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:
"İyice düşünmeli ve anlamalıdır ki, herkese her nimeti gönderen, yalnız Allahü teâlâdır. Hayatımız, aklımız, ilmimiz, gücümüz, görmemiz, işitemiz, söyleyebilmemiz, hep Ondandır. İnsanları güçlüklerden, sıkıntılardan kurtaran, duaları kabul eden, dertleri, belaları gideren hep Odur. Rızıkları yaratan ve ulaştıran yalnız Odur. İhsanı o kadar boldur ki, günah işleyenlerin rızıkını kesmiyor. Günahları örtmesi o kadar çoktur ki, emrini dinlemeyen, yasaklarından sakınmayan azgınları, herkese rezil, rüsva etmiyor. Affı ve merhameti o kadar çoktur ki, cezayı ve azabı hak edenlere azab vermekte acele etmiyor. Nimetlerini, ihsanlarını, dostlarına ve düşmanlarına saçıyor. Kimseden bir şey esirgemiyor. Bütün nimetlerinin en üstünü, en kıymetlisi olarak da, doğru yolu, saadet ve kurtuluş yolunu gösteriyor. Yoldan sapmamak ve Cennete girmek için teşvik buyuruyor. Cennetteki sonsuz nimetlere, bitmez, tükenmez zevklere ve kendi rızasına, sevgisine kavuşabilmemiz için, sevgili Peygamberine uymamızı emrediyor. Allahü teâlânın nimetleri güneş gibi meydandadır. Başkalarından gelen iyilikler, yine Ondandır. Bunun için, her yerden, herkesten gelen nimetleri gönderen hep Odur. Ondandır başkasından iyilik, ihsan beklemek, emanetçiden, emanet olarak bir şey istemeye benzer.

İnsanın, bu nimetleri gönderen Allahü teâlâyı, gücü yettiği kadar şükretmesi, insanlık vazifesidir. Aklın emrettiği bir vazife, bir borçtur."

Netice olarak herkes, kendi kusurlarını görmeli, Allahü teâlâyı karşı yaptığı kabahatleri düşünmelidir. Allahü teâlânın, kendisine ceza vermekte acele etmediğini, rızıkını kesmediğini bilmeli ve isyanı terk etmelidir. Hadis-i kudside buyurulduğu gibi:

(Ey insanoğlu, sanki ebedi kalacakmış gibi dünyalık yağmaya çalışıyorsun. Her gün ömrün eksiliyor, farkında değilsin. Aza kanaat edip hamd etmiyorsun. Çok istiyorsun, ne kadar çok versem yine doymuyorsun. Benden sana her gün yeni rızıklar gelirken, senden bana çirkin ameller geliyor. Ne tuhaftır ki, verdiğim rızıkı yerken bana isyan ediyorsun.)

Kalbinizdeki niyetlerinize bakalım
20.10.2008

Her işte iyi niyet yapmalı, kalb ile halis niyet etmedikçe, hiçbir ibadete başlamamalıdır. Amel ve ibadetler, halis niyet ile dürüst olur. Zira Resulullah efendimiz; **(İyi ameller ancak niyete bağlıdır)** buyurmuştur.

Bir kimse iyi bir amel işlemeye niyet etse, fakat o işi işlemek nasib olmasa, o kimseye niyetinin sevabı yazılır. Hadis-i şerifte; **(Müminin niyeti, amelinden hayırlıdır)** buyurulmuştur.

İbni Nüceym hazretleri Eşbah kitabında buyuruyor ki:

“Bir ibadette sevab hasıl olması için, bu ibadetin sahih olması şart değildir. Halis niyet edilmesi şarttır. Halis niyet ederek yapılan bir ibadet, bilmeyerek fasid olursa, sahih olmaz. Fakat niyet edildiği için, çok sevab hasıl olur. Necis olduğunu bilmediği suyu, temiz zannederek, bununla abdest alıp kılınan namazın şartı noksan olduğu için sahih olmaz ise de, niyet mevcut olduğu için sevab verilir. Şartlarına uygun olduğu için sahih olan bir namaz, riya ile, gösteriş için kılınırsa, sevab hasıl olmaz.”

Günahlar, niyetsiz veya iyi niyet ederek işlenirse, günah olmaktan çıkmaz. **(Ameller, niyete göre iyi veya kötü olur)** hadis-i şerifi, taatlara ve mubahlara niyete göre sevab verileceğini bildirmektedir.

Bir kimse, birinin gönlünü almak için başkasını incitse veya başkasının malı ile sadaka verse, yahut haram para ile okul, cami yaptırsa, bunlara sevab verilmez. Zulüm, günah, iyi niyet ile işlenirse, yine günah olur. Böyle işleri yapmamak sevaptır.

Bütün ibadetlerin kabul olması için, Allahü teâlâ için yapılması ve böyle niyet edilmesi şarttır. İnsan, mubah bir işe başlarken de, niyetine dikkat etmelidir. Niyeti iyi ise, o işi yapmalıdır. Niyeti, Allahü teâlâ için olmazsa, yapmamalıdır. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, sizin suretlerinize, mallarınıza, bakmaz. Kalblerinize ve amellerinize bakar)** buyuruldu.

Allahü teâlâ, insanın yeni, temiz elbisesine, hayrat ve hasenatına, malına, rütbesine bakarak sevab ve ikram vermez. Bunları ne düşünce ve ne niyetle yaptığına bakarak, sevab veya azab verir.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Hayırlı işler yaparken niyetlerimizi düzeltmeliyiz. Kalblerimizi, dünyaya düşkün olmaktan kurtarmalıyız. Her uzvumuz İslamiyet’e teslim olmalıdır. Ayıplarımızı görüp, günahlarımızın çokluğunu düşünüp, Allahü teâlânın intikam almasından korkmalıyız. İyiliklerimizi az görmeli, günahlarımız az olsa da, çok bilmeliyiz. Şöhret sahibi olmaktan, insanlar arasında iyi tanınmaktan çok korkmalı, titremeliyiz.

Peygamber efendimiz, **(Din veya dünya işlerinde iyi tanınarak parmakla gösterilmek, bir kimseye zarar olarak yetiştir. Bu zarardan ancak Allahü teâlânın koruduğu kurtulabilir)** buyurdu.

İnsan, niyeti ve işleri, ne kadar halis ve iyi olsa da, kendini kusurlu ve kabahatli bilmelidir. Dine yaptığı hizmetlere, İslamiyet’i kuvvetlendirmesine ve insanların doğru yola gelmelerine sebep olmasına güvenmemeli ve bunlarla övünmemelidir. Bu güzel işleri, kâfirler ve facirler de yapabilir. Resulullah efendimiz, **(Çok olur ki, Allahü teâlâ bu dinini facir kimse ile kuvvetlendirir)** buyurdu.”

Netice olarak, her mümine önce lazım olan şey, imanı, farzları, haramları öğrenmektir. Bunlar öğrenilmedikçe, Müslümanlık olamaz, iman elde tutulamaz, niyet, ahlak düzeltilemez ve temizlenemez. Düzgün niyet edinilmedikçe de, hiçbir farz kabul olmaz. Hadis-i kudside buyurulduğu gibi:

(Ölüm, bütün gizli işlerinizi açığa çıkarır, kıyamet onları ortaya kor. İşlediğiniz günahın küçüklüğüne değil, onu kime karşı işlediğinize bakın! Rızkınızın azlığına veya çokluğuna değil, onu veren Rabbinize bakın! Benim mekr-i gazabımdan emin olmayın! Hangi işiniz için kızacağımı bilemezsiniz. Ben sizin görünüşlerinize, servetlerinize değil, kalbinizdeki niyetlerinize ve buna uygun olan amellerinize bakarım.)

Başkası hakkında kötü düşünmek

26.10.2008

İyi, salih insanları, kötü, haram işleyici yani fasık bilmeye, böyle zannetmeye, su-i zan denir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(İnsan, üç şeyden kurtulamaz: Su-i zan, tayere, hased. Su-i zan edince, buna uygun harekette bulunmayınız. Uğursuz zannettiğiniz şeyi, Allah’a tevekkül ederek yapınız. Hased ettiğiniz kimseyi hiç incitmeyiniz!)

Tayere, uğursuzluğa inanmaktır. Su-i zan ise, bir kimseyi kötü zannetmektir.

İyi, salih kimseleri haram işleyici yani fasık zannetmek, su-i zan olur ki, haramdır. Günahı çok olan bir kimsenin, günahlarının affolmayacağını zannetmesi de, Allahü teâlâyâ su-i zan olur. Böyle düşünmek de günahdır.

Bu sebeple, su-i zan etmek yani iyi, salih kimseleri kötü bilmek gibi şeylerin haram olduğunu, iyi ve kötü bütün huyları öğrenmek, her Müslümana farz-ı ayındır.

Herhangi bir kimseyi, haram işlediğini öğrenerek, bilerek sevmemek, su-i zan olmaz, buğd-i fillah olur ki, sevabdır.

Kalbimiz temizdir diyerek haramları, çirkin ve kötü şeyleri yapanları, açıkça günah işleyerek Müslümanları aldatanları sevmemek, bunlara uymamak lazımdır. Bunların fasık olduklarını söylemek, su-i zan olmaz.

Kalbe gelen hatıra, düşünce, su-i zan olmaz. Zannetmek, yani kalbin o tarafa kayması, su-i zan olur. Hucurat suresinin 12. âyet-i kerimesinde mealen; **(Ey iman edenler! Su-i zan etmekten kendinizi koruyunuz! Zan etmenin bazıları günahdır)** buyurulmaktadır.

Peygamber efendimiz de; **(Su-i zan etmeyiniz. Su-i zan, yanlış karar vermeye sebep olur. İnsanların gizli şeylerini araştırmayınız, kusurlarını görmeyiniz, münakaşa etmeyiniz, hased etmeyiniz, birbirinize düşmanlık etmeyiniz, birbirinizi çekiştirmeyiniz, kardeş gibi birbirinizi seviniz. Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, yardım eder. Onu, kendinden aşağı görmez)** buyurmuşlardır.

Müslüman olduğunu söyleyen ve imanın gitmesine sebep olan bir söz ve işte bulunmayan kimsenin bir sözünden veya işinden hem imanı olduğu, hem de imansız olduğu anlaşılırsa, imanı olduğunu anlamalı, dinden çıktı dememelidir. Fakat bir kimse, dini yıkmaya, gençlerin imanını çalmaya uğraşır veya haramlardan birinin iyi olduğunu söyleyerek bunun yayılması, herkesin yapması için uğraşırsa yahut Allahü teâlânın emirlerinden birinin bile zararlı olduğunu söylerse, buna Müslüman denmez. Müslümanları aldatan böyle ikiyüzlüleri Müslüman sanmak, ahmaklık olur.

Bir Müslümanın ayıbını görünce ona hüsn-i zan etmeli, hakkında kötü düşünmemeli, iyiye yormalı ve onu ıslah etmelidir. Bir kimsenin, herhangi bir kimse hakkında, kalbine gelen kötü düşünce, su-i zan olmaz. Zannetmek yani kalbin o tarafa kayması, su-i zan olur. Salih veya fasık olduğu bilinmeyen mümine hüsn-i zan etmelidir. Lokman Hakim hazretleri, oğluna hitaben; **“Ey oğul! Müslümanlar hakkında kötü düşünme. Su-i zannı terk eyle. Zira su-i zan, seni hiç kimse ile dost yapmaz”** buyurmuştur.

Müslümanın hayırlı ve salih olduğuna inanmak, ibadet olur. Bir Müslümana su-i zan ederek ona inanmamak, kötü huylu olmayı gösterir. İşitilen sözü, anlamaya çalışmalı, anlayamadığını sormalıdır. Söz sahibine hemen su-i zan etmemelidir. Şeytanın kalbe getirdiği vesveselerden en çok başardığı, su-i zan vesvesesidir. Su-i zan etmek haramdır. Bir sözden iyi mana çıkarmaya imkan bulunamazsa, bunun hata ile, yanlışlıkla veya unutarak söylenebileceği düşünülmelidir. Ahmed bin Yahya el-Cela hazretleri; “Bir kimse gözümün önünde bir hata işledikten sonra kaybolup gitse, onun tövbe ettiğine inanır, hakkında su-i zanda bulunmam” buyurmuştur.

Netice olarak, iyi, salih kimseler hakkında kötü düşünmek, onları fasık bilmek, su-i zan olur ki haramdır, günahdır. İmam-ı Cafer-i Sadık hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Müslüman kardeşinizden manasını anlamadığınız bir söz duyarsanız, iyiye yorunuz. Daha iyisi kabil olmayacak kadar iyiye yorumlayınız. Anlayamamaktan dolayı kendinizi ayıplayınız.”

İhtiyacınız kadar itaat edin!

27.10.2008

İnsan, çok şeye muhtaç olan aciz bir varlıktır. Hiç yok iken, önce bir şey yapamayan, hareket edemeyen bebek oldu. Büyüyünce de, her an hasta olmak, ölmek korkusundadır. Nihayet ölecek, çürüyecek, toprağa karışacak, hayvanlara, böceklerle gıda olacaktır. İdam odasına sokulmuş olup, idam olunacağı zamanı bekleyen kimsenin, ölüm odasında çektiği sıkıntılar gibi dünya zindanında, her an ne zaman azaba götürüleceğini beklemektedir. Ölecek, böceklerle yem olacak, kabir azabı, sonra diriltilip kıyamet sıkıntıları çekecek ve yaptıklarının hesabını verecektir.

Cehennemde sonsuz yanmak korkusu içinde yaşayan bir kimseye, kendini beğenmek, her şeye tepeden bakmak mı yoksa haddini bilip alçak gönüllü olmak mı yaraşır? İnsanların yaratıcısı, yetiştirici-

si, her an tehlikelerden koruyucusu ve sonsuz kudret sahibi olan Allahü teâlâ; **(Tekebbür edenleri sevmem, tevazu edenleri severim)** buyurmaktadır.

Aciz, elinden hiçbir şey gelmeyen bir insana, kibirlenmek mi yoksa tevazu etmek mi yakışır? Akli başında olan, kendini ve Rabbini tanıyan kimse, hiç kibirlenebilir mi? İnsan, aşağılığını, acizliğini, Rab-bine karşı her an izhar etmek mecburiyetindedir. Bunun için, her an, her yerde aczini göstermesi, teva-zu üzere bulunması, ibadetlerini yapması lazımdır.

İnsan, acizliğini, muhtaç olduğunu idrak ederek, yaratanına itaat etmeli, Onun emrettiği sebeplere yapışarak her işini Allahü teâlâyâ havale etmeli, Ona güvenmelidir. Sebeplerin tesir etmesini de, Alla-hü teâlâdan bilmeli ve beklemelidir. Bunun için, hiçbir ibadeti kaçırmamalı ve geciktirmemelidir. Hadis-i şerifte buyuruldu ki:

(İnsan, ihtiyaçlarını, Allahü teâlâyâ havale ederse, ihtiyaçlarını ve bunları meydana getirecek sebepleri ihsan eder.)

Cüneyd-i Bağdadi hazretleri; “İhtiyaçlardan kurtulmanın ilacı, muhtaç olduğun şeyi terk etmektir. Her ihtiyacını ve bunları hasıl edecek sebebi Allahü teâlâdan beklemelidir” buyurmuştur.

Allahü teâlâyâ hakkı ile itaat eden ve güvenen kimseye, herkes merhamet ve hizmet eder. Yahya bin Muaz Razi hazretleri; “Herkes seni, Allah’ını sevdiğin kadar sever. Allah’tan korktuğun kadar, sen-den korkarlar. Allah’a itaat ettiğin kadar, sana itaat ederler. Allahü teâlâyâ hizmet ettiğin kadar, sana hizmet ederler. Hülâsa, her işin, Onun için olsun! Yoksa, hiçbir işinin faydası olmaz. Hep kendini dü-şünme! Allahü teâlâdan başka, kimseye güvenme!” buyurmuştur.

Ebu Muhammed Raşi hazretleri buyuruyor ki:

“Kendin ile Allahü teâlâ arasında en büyük perde, hep kendi menfaatini düşünmek ve kendin gibi, bir acize güvenmektir. Sofilik, istediğin her yere gidebilmek, bulutların gölgesinde rahat etmek ve her-kesten hürmet görmek değildir. Her halinde, Allahü teâlâyâ güvenmektir.”

Müslüman, herkesle, daima tatlı sözlü, güler yüzlü olmalı, onlarla zaruret kadar, haklarını ödeyecek kadar görüşmeli, onların arasında bulunmak, Allahü teâlâyı unutacak kadar olmamalıdır. Makam ve servet sahipleri ile çok görüşmemeli, her halinde, sünnete uymaya ve bid’atten sakınmaya çalışmalıdır. Sıkıntılı zamanlarda, Allahü teâlâdan ümit kesmemeli ve üzülmemelidir. Çünkü İnşirah suresinin 5. âyet-i kerimesinde mealen; **(Her sıkıntıdan sonra, ferahlık, kolaylık vardır)** buyurulmaktadır.

Netice olarak insan, her bakımdan muhtaç olarak yaratılan bir varlıktır ve muhtaç olmadığı bir anı da yoktur. Bu sebeple insanın; her zaman Allahü teâlâyâ itaat halinde olması lazımdır. Hadis-i kudside buyurulduğu gibi:

(Bana olan ihtiyacınız kadar bana itaat edin! Cehenneme dayanabileceğiniz kadar günah iş-leyin! İmanınızı düzeltin! Dininizi düzeltirseniz ölümünüz de güzel olur.)

Hadiselerin değişmesi ile...

02.11.2008

Allahü teâlâ, bütün kullarından iman etmelerini ve kötü huylarını terk edip, güzel huylarla hallen-melerini istemektedir. İslamiyet de, güzel ahlak demektir. İman nimeti ile şereflenenlerin, kötü huylarını tedavi edip güzel huylarla hallenmesi lazımdır. Güzel huylardan birisi de şecaattir ki, yiğitlik, bahadırılık, cesaret, kahramanlık anlamlarına gelmektedir. Muhammed Hadimi hazretleri; “Şecaatin temeli, Allahü teâlânın takdirine razı olmak, Ona tevekkül etmek, Ona güvenmektir. Şecaat sahibi olan, dertlere, bel-lalara göğüs gerer, dayanır, sabreder” buyurmuştur.

Şecaatten birçok güzel huy meydana gelmektedir. Bunlardan birisi de, ağır başlı olmak, övülme-kten hoşlanmamak, kötülenmekten üzülmemek, fakirle zenginleri müsavi tutmak, tatlıyı, acıyı ayırt et-memek, hadiselerin değişmesi ile değişmemek, halini korumak ve korkulu, sıkıntılı haller karşısında çalışmasında gevşeklik olmamaktır.

Peygamber efendimiz, dünyanın geçici ve aldatici güzelliklerine hiç bakmazdı. Peygamberliğini bildirmeye başladığı zamanlarda, Kureyşin ileri gelenleri, yanına gelip; “Sana istediğin kadar mal vere-lim. İstediyin kızı verelim. İstediyin yere başkan yapalım. Bu işten vazgeç!” dedikleri halde, yüzlerine bile bakmadı. Fakirlere ve kimsesizlere karşı merhametli, mütevazı, mal ve mülk sahiplerine karşı ise, ağırbaşlı ve ciddi idi. Uhud, Hendek, ve Huneyn gazalarında en ümitsiz muharebelerin en korkunç za-manlarında bile, hiç geri dönmedi. Allahü teâlânın koruyacağına, Maide suresinin 70. âyet-i kerimesin-

de mealen buyurulan; **(Allahü teâlâ, seni insanların zararlarından korur!)** vaadine tam inanmıştı. Hallerin, şartların değişmesi, Onun güzel ahlakında, herkese karşı olan davranışlarında, ufak bir değişme yapmamıştır.

Muhammed Masum hazretleri, bir talebesine hitaben buyuruyor ki:

“Her halinde, sünnete uymaya ve bid’atten sakınmaya çalış! Sıkıntılı zamanlarında, Allah’tan ümidi kesme, hiç üzülme! İnşirah suresinin 5. âyetinde mealen; **(Her sıkıntıdan sonra, ferahlık, kolaylık vardır)** buyuruldu.

Sıkıntılı ve ferahlık zamanında, halinde bir değişiklik olmasın! Varlık ve yokluk zamanları, halini değiştirmesin. Hatta, yokluk zamanında neşen, varlıkta da sıkıntın artsın!

Kendini, üzerinde hakkı olanların esiri bilmelidir. Selef-i salihinin hallerini her vakit okumalı ve gripleri, fakirleri ziyaret etmelidir. Hiç kimseyi gıybet etmemeli, çekıştirmemeli, gıybet yapana mani olmalıdır. Emr-i marufu ve nehy-i münkeri yani nasihati elden kaçırmamalıdır. Fakirlere, dine hizmet edenlere, mal ile yardım etmelidir. Hayır, hasenat yapmalıdır. Günah işlemekten sakınmalıdır. Fakirlikten korkarak, hasislik, cimrilik yapmamalıdır. Bekara suresinin 268. âyetinde mealen; **(Şeytan, sizi fakirlikle korkutur ve fuhuş işlemeye sürükler)** buyuruldu.

Fakir olunca üzölmemelidir ki, Allahü teâlâ, servet de ihsan eder. Hakiki servet, ahirette rahat etmektir. Dünya sıkıntıları, ahiret rahatlığına sebep olur. Hadis-i şerifte; **(Çoluk çocuğu çok ve rızkı az olup, namazlarını, şartlarına uygun olarak kılan ve Müslümanları gıybet etmeyen, Kıyamette benimle birlikte haşrolunacaktır)** buyuruldu.”

Netice olarak, neşeli zamanlarda, İslamiyet’in dışına taşmamalı, sıkıntılı anlarda, Allahü teâlâdan ümidi kesmemelidir. Her güçlük yanında kolaylık bulunduğunu unutmamalıdır. Neşede ve sıkıntıda hali değişmemeli, varlıkta ve yoklukta aynı halde olmalıdır. Hatta, yokluktan rahatlık duymalı, varlıkta sıkılmalıdır. Olayların değişmesi, insanda değişiklik yapmamalıdır. Ebu Said-i Arabi hazretlerinin bir sual üzerine buyurduğu gibi:

“Fakirlik zamanında sakın olurlar. Servet zamanında sıkıntılı olurlar ve rahatlık zamanında sıkıntı ararlar. Hadiselerin değişmesi, ahlaklarını değiştirmez. Başkalarının ayıplarına bakmazlar. Daima, kendi ayıplarını, kusurlarını görürler. Kendilerini hiçbir Müslümandan üstün bilmezler. Hepsini kendinden üstün görürler.”

Affetmek, gadabı, intikamı temizler

03.11.2008

İnsanın yaratılışında, hayvani ruhun arzuları bulunmaktadır. Bu sebeple insan, malı, parayı sever ve kendisinde gadab, intikam, kibir gibi sıfatlar görünmeye başlar. Peygamber efendimiz; **(Sadaka vermekle mal azalmaz. Allahü teâlâ, affedenleri aziz eder. Allah rızası için affedeni, Allahü teâlâ yükseltir)** buyurmuştur.

Hadis-i şerifte bildirilen sadaka, farz olan sadaka yani zekat demektir. Tevazu edenin taatlarına, ibadetlerine, daha çok sevab verilir ve günahları, daha çabuk affolunur.

Bu hadis-i şerif, kötü huyların ilacını bildirmekte ve sadakayı, zekatı emretmektedir. Affetmek de, gadabı, intikamı temizlemektedir. Hadis-i şerifte, affetmek, şartsız olarak bildiriliyor. Mutlak olan emir, bir şarta bağlanmaz, umumdur, birkaç şeye mahsus değildir. Hakkını almak mümkün değilse de, affetmek iyidir. Mümkün ise, daha iyidir. Çünkü, hakkını geri almaya kudreti varken affetmek, nefse daha güç gelir.

Zulmedenin affetmek, hilmin, merhametin ve şecaatin en üstün derecesidir. Kendisine iyilik etmeye hediye vermek de, ihsanın en üstün derecesidir. Kötülük edene ihsanda bulunmak, insanlığın en yüksek derecesidir. Bu sıfatlar, düşmanı dost yapar. İsa aleyhisselam; (Diş kıranın diş kırıılır. Burnu, kulağı kesenin, burnu kulağı kesilir demişim. Şimdi ise, kötülük yapana karşı, kötülük yapmayınız. Sağ yanağınıza vurana sol yanağınızı çeviriniz diyorum) buyurmuştur.

Muhyiddin-i Arabi hazretleri de; “Kötülük edene iyilik yapan kimse, nimetlerin şükrünü yapmış olur. İyilik edene kötülük yapan kimse, küfran-ı nimet etmiş olur” buyurmaktadır.

Kendini beğenen, nefsinin esiri olan kimse, iyilik yapamaz, teşekkür edemez ve kötülük edenleri de affedemez. Ebu Bekir Vasiti hazretleri buyuruyor ki:

“Yüzünü nefesine döndüren, sırtını dine döndürmüş olur. Yüzünü dine döndüren sırtını nefesine döndürmüş olur. Nefsinin istediği işlere değil, nefse aykırı olan işlere gönül ver.”

Hakkını alandan, yalnız hakkını geri almak, fazlasını almamak, intisar olur. Affetmek, bazen zalimlere karşı aczi gösterebilir, zulmün artmasına sebep olabilir. İntisar, her zaman zulmün azalmasına, hatta yok olmasına sebep olur. Böyle zamanlarda, intisar etmek, affetmekten daha efdal, daha sevab olur.

Hakkından fazlasını geri almak, zulüm olur. Zulmedenlere azab yapılacağı bildirilmiştir. Zalimi affeden, Allahü teâlânın sevgisine kavuşur. Zalimden hakkı kadar geri almak, adalet olur. Gayr-i müslimlere karşı adalet yapılır. Fakat gücü yettiği halde affetmek, güzel ahlaktır. Resulullah efendimiz, bir kimsenin zalime beddua ettiğini görünce; (İntisar eyledin!) buyurdu. Affeyleseydi, daha iyi olurdu. Hadis-i şerifte; **(Üç şey kendisinde bulunan kimse, Cennete dilediği kapıdan girecektir: Kul hakkını ödeyen, her namazdan sonra onbir defa ihlas suresini okuyan, katilini affederek ölen)** buyurulmuştur.

Zülkarneyn aleyhisselam hakkında Peygamber değildi, diyen alimler buyurdular ki:

“Zülkarneyn aleyhisselam peygamber değildi ama ona Peygamberlerde bulunan sıfatlardan dördü verilmişti. Bunlar, gücü var iken affederdi. Vaad ettiğini yapardı. Hep doğru söylerdi. Rızkını bir gün evelden hazırlamazdı.”

Netice olarak, Müslümanların ayıplarını örtmeli, gizli günahlarını yamamalı ve kusurlarını affetmelidir. Çünkü affetmek, çok sevaptır. Zulmün çokluğu kadar affın sevabı da çok olur. Küçüklere, emri altında bulunanlara, fakirlere merhamet etmelidir. Kusurlarını yüzlerine vurmamalıdır. Hiç kimseyi incitmemeli, dinine, malına, canına, şerefine, namusuna saldırmamalıdır. İyi, kötü, herkese, güler yüz göstermeli. Fitne çıkarmamalı, düşman kazanmamalıdır. Af dileyenleri affetmelidir. Herkese karşı iyi huylu olmalıdır. Kimsenin sözüne karşı gelmemeli. Münakaşa etmemelidir.

Ebu Abdullah Ahmed Makkari hazretlerinin buyurduğu gibi:

“Fütüvvet demek, gücendiğin kimseye iyilik etmek, sevmediğine ihsanda bulunmak ve sıkıldığın kimseye güler yüzlü olmaktır.”

Ölmek, yok olmak değildir

09.11.2008

Ölmek, ruhun bedene olan bağılılığının sona ermesi, bedenden ayrılması, insanın bir halden başka bir hale dönmesi, bir evden, başka bir eve göç etmesidir. Ömer bin Abdülaziz hazretleri; “Sizler, ancak ebediyet, sonsuzluk için yaratıldınız! Lakin bir evden, bir eve göç edersiniz!” buyurmuştur.

Ölmek, yok olmak olsa idi, ruhun bütün duygularının yok olması gerekirdi. Hazret-i Aişe'nin bildirdiği hadis-i şerifte; **(Bir kimse mümin kardeşinin kabrini ziyaret eder ve kabir yanında oturursa ve selam verirse, meyyit onu tanır ve selamına cevap verir)** buyurulmuştur.

Kabir azabı, ruha ve cesede birlikte olmaktadır. Çünkü, küfrü ve günahları ruh ve beden birlikte yapmaktadır. Yalnız ruha azab yapılması, ilahi adalete uygun değildir. Beden kabirde çürüyüp yok olmakta görülüyor ise de, Allahü teâlânın ilminde vardır. Eshab-ı kiramdan birçoğu, ölülerin ruhlarına bedenleri ile birlikte azab yapıldığını görmüş ve haber vermişlerdir. Peygamber efendimiz; **(Eğer, gizli tutabilseydiniz, kabir azabını, benim işittiğim gibi, size de işittirmesi için, dua ederdim)** buyurmuştur.

Kıyamet günü, bu beden tekrar var olacaktır. Dünyada yükselmeye başlayan bir ruh, bedenden ayrılınca, kıyamete kadar, her an, yükselmeye devam eder. Cennette beden, sonsuz kalabilecek özellikte var olacaktır. Ruh, bu ceset ile birleşerek kıyamet hayatı başlayacaktır. Cennette, beden ve ruhun ayrı ayrı nimetleri, lezzetleri olacaktır. Yüksek olanlar, Cennette de ruhun lezzetlerine ehemmiyet vereceklerdir. Ruhun lezzeti, beden lezzetlerinden kat kat fazla olacaktır. Ruhun lezzetlerinin en tatlısı, en yüksek de, Allahü teâlâyı görmektir.

Cennet lezzetleri, dünya lezzetleri gibi değildir. Hatta, dünya lezzetlerine hiç benzemezler. Allahü teâlâ, Cennetteki lezzetleri, dünyada işiterek anlayabilmemiz için, dünyada onlara benzeyen lezzetler yaratmıştır. Böylece, o lezzetlere kavuşmak için çalışmamızı emretmiştir. Cennet lezzetlerinin tadını alabilmek için, önce acı, sıkıntı çekmek lazım değildir. Çünkü, Cennetteki beden yapısı, dünyadaki gibi değildir. Dünyadaki beden, yok olacak bir halde yaratıldı. Yaklaşık olarak yüz sene dayanacak ka-

dar sağlamdır. Cennetteki beden ise, sonsuz kalacak, hiç yıpranmayacak sağlamlıktadır. Aralarındaki benzerlik, insan ile, aynadaki hayali arasındaki benzerlik gibidir.

İnsan aklı, kıyametteki varlıkları anlayamaz. Akıl, his organları ile duyulanları ve bunlara benzerleri anlayabilir. Cennet nimetlerini, lezzetlerini, dünyadakilere benzetmek, onlar üzerinde mantık, fikir yürütmek insanı, çürük, yanlış neticelere götürür.

İnsan ölünce, ruhu bedenden ayrılır. İnsanın dünyada iken yaptığı iyi işleri, imanı ve güzel ahlakı, nurlar, ışıklar, bostanlar, çiçekler, köşkler, inciler şeklini alırlar. Cahilliği, sapıklığı, kötü huyları da, ateşler, karanlıklar, akrepler, yılanlar şeklinde görünürler. İmanlı ve iyi huylu ruh, nimetleri Cennetlere kendi götürmektedir. Kâfir ve fasık ruhlar da, ateşleri, azabları, kendisi birlikte götürür. Ruh, bu cisim aleminde kaldıkça, yüklendiği bu şeyleri anlayamaz. Bedene bağlılığı ve cisim alemine dalmış olması, onları anlamasına mani olur. Ruh, bedenden ayrılınca, bu engeller kalmaz. O zaman, kendinde bulunan iyi ve kötü yükleri, onlara uygun şekillerde görmeye başlar.

İnsanın dünyadaki hali, bir sarhoşa benzer. Ölmek, sarhoşun ayılması demektir. Sarhoşun yanına sevdiği kimseler toplanır, sevdiği hediyeler gelirse, yahut, koynuna akrepler, yılanlar girerse, hiçbirini duymaz. Ayılınca, bunları görür, anlar. Ruh da, bedenden ayrılınca, dünyada yaptıklarını, bu şekilde görür. Peygamber efendimiz; **(İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar)** buyurmuştur.

Netice olarak ölmek, yok olmak değil, varlığı bozmayan bir iş, kısacası dünya hayatından ayrılmak demektir. Ölüm, mümin için nimet, günahı olanlara ise musibettir. Ölmek değil, öldükten sonra başa gelecekleri bilmemek felakettir.

Mahlukların en üstünü

10.11.2008

Bütün cisimler madde olmaları bakımından birbirlerinden farksızdır. İnsan ve hayvan da, bu bakımdan, cansızlarla eşittir. Her cisim, atomdan ve belli miktarda atomun birleşmesi ile de molekül meydana gelir.

Bütün cansız cisimler uygun bir şekilde birleşerek ve karışarak canlı mahlukların yapı taşı olan hücre, hücreler karışarak, doku meydana gelir. Çeşitli cinsten dokular karışınca organlar, organların bir araya gelmesinden de sistemler olur. Hücre, doku, organ ve sistem topluluğu da, bir bitki veya hayvan yahut insan meydana getirmektedir.

Bütün yaratılanlar; cansızlar, bitkiler ve hayvanlar olmak üzere üçe ayrılır. Her cinsin çeşitleri arasında üstünlük sırası vardır. Bir cinsin en üstün çeşidi, daha üstün olan cinsin en aşağı çeşidine yakın özellikler gösterir. Mesela mercan, cansızlardan taşla benzer. Fakat, canlılar gibi ürer, büyür. Hurma ağacı da, hayvan gibi his ve hareket etmektedir. Hurma ağaçlarından bir kısmı erkek, bir kısmı dişidir. Bütün bitkiler de böyledir. Fakat, hurma ağacında, hayvanlar gibi görünmektedir. Hadis-i şerifte; **(Halanız olan hurma ağacına saygı gösteriniz! Çünkü, ilk hurma ağacı, Adem aleyhisselamın çamuru artıklarından yaratıldı)** buyuruldu.

Her mahlukta, başka başka müdafaa organları vardır. Kimisine ok, kimisine diş, kimisine pençe, kimisine boynuz, kimisine kanat, kimisine sürat, tilki gibi olanlara da hile verilmiştir. Yaşamaları için, insan aklını şaşırtan şeyler ilham olunmuştur. Bal arısı mühendis gibi, altı köşe petek yapar. Silindir yapıydı aralarında boşluk kalırdı.

Hayvanların insana en yakın olanları, at, maymun, fil ve kuşlardan papağandır. Darwin, hayvanların en üstününün maymun olduğunu bildirmiştir. Bazıları, Darwin'in; "Hayvanların birbirine döndüğünü, yüksele yüksele, sonunda insan olduğunu" yazıyor diyorlar. Bunu ileri sürerek, Adem aleyhisselamın topraktan yaratıldığını inkâr ediyorlar. Halbuki Darwin, kitabında; "Yaratılışlarında bir tekamül, bir üstünlük sırası vardır" diyor. Aşağı derecedekilerin üstündekilere gıda, yem olduklarını yazıyor. İslam alimleri bunu daha önce anlamışlar ve bildirmişlerdir.

Hayvanların üstünde, insan çeşidinin en aşağısı gelir. İnsanların en üstünü, orta iklimlerde, yani 23 derece ile 66 derece arz daireleri arasında, şehirlerde yaşayanlardır.

Yaratılış bakımından olan bu üstünlük farklarından başka, insanlar arasında, çalışarak maddede ve ahlakta yükselmek farkları da vardır. Bazı insanlar, zekaları ile çalışarak birçok alet yapmış, bazıları ise, bununla birlikte, akıl ilimlerinde, fende, teknikte ilerlemişlerdir. En üstünlerine gelince, bunlar tekniğe, ilimde, fende yükselmekle birlikte, ahlakta da ilerlemiş, evliyalık ve Allahü teâlâyâ yakınlık denen, insanlığın en yüksek derecesine varmışlardır. Bunların en yükseği Peygamberlerdir. Bunlar, Ceb-

rail aleyhisselam denilen bir melek ile, Allahü teâlâdan emir ve haber almakla şereflenmişlerdir. Peygamberler, kendilerine gelen Vahiyleri insanlara bildirmişler, insanlara yükselme yolunu göstermişlerdir. İnsanların yükselerek vardıkları dereceler, meleklerin derecesinden daha yukarıdır.

İnsanların dereceleri, bütün mahlukların tam ortasındadır. İslamiyet'e uyanlar, yükselirler, meleklerden üstün olurlar. Nefslerine ve kötü arkadaşlara uyarak, İslamiyet'ten uzaklaşanlar, alçalırlar. İnsan, ruhu tarafından meleklerle, bedeni bakımından hayvanlara benzemektedir. Ruh tarafını kuvvetlendiren, meleklerden üstün olur.

Netice olarak, bir kimse, bedenini kayırır, nefsini kuvvetlendirirse, hayvanlardan aşağı olur. Allahü teâlâ, A'raf suresinin 178. ve Furkan suresinin 44. âyetlerinde mealen; **(Hatta onlar, hayvanlardan daha aşağıdır!)** buyurarak, böyle kimselerin kötülüklerini bildirmektedir. Çünkü, hayvanların akli ve meleklerle benzeyen ruhları yoktur. İnsanlara akıl ışığı verilmiş olduğundan, nefslere uymaları, doğru yoldan sapmaları çok çirkin olur.

Peygamberin ümmetini sevmesi **16.11.2008**

Bir baba oğlunu sevdiği gibi, bir Peygamber de ümmetini, babanın evladını sevmesinden daha çok sever, kayırır ve korur.

Babanın oğluna olan sevgisi, görünür, tutulur bir şey değildir. Ancak babanın bu sevgisi, oğluna karşı olan muamelesinden, hallerinden, sözlerinden anlaşılır. Akli başında olan inşafı bir kimse de, Resulullah efendimizin sözlerine dikkat ederse, insanları irşad için uğraşmalarını, herkesin hakkını korumadaki titizliğini, güzel ahlakı yerleştirmek için merhamet ve şefkatle çalışmalarını bildiren haberleri incelerse, Onun ümmetine olan merhametinin, sevgisinin, babanın oğluna olandan kat kat daha fazla olduğunu açıkça görür ve iyi anlar.

Peygamber efendimiz, ümmetine o kadar şefkatli, o kadar merhametlidir ki, ana-babanın evlattan, evladın ana-babadan kaçacağı mahşer gününde, ümmetine sahip çıkacak ve şefaati ile onları ateşten kurtaracaktır. Nitekim Resulullah efendimiz; **(Ümmetimin büyük günahı olanlarına şefaateceğim)** buyurmuştur.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“Rabbimizin gazabını, intikamını söndürmek için La ilahe illallah güzel kelimesinden daha faydalı bir şey yoktur. Bu güzel kelime, Cehenneme götüren gazabı söndürünce, daha küçük olan başka gazablarını elbette söndürür.

Bu güzel kelimeye inanarak, kalbinde zerre kadar iman hasıl eden kimse, kafirlerin adetlerini ve şirk pisliklerini yaparsa, bu güzel kelimenin şefaati sayesinde Cehennemden çıkarılır. Bunun gibi, bu ümmetin büyük günahlarına şefaate edip azabdan kurtaracak en kuvvetli yardımcı, Muhammed aleyhisselamdır.

Bu güzel kelime ve Peygamberlerin sonuncusu gibi bir şefaateci olmasaydı, bu ümmetin günahları, kendilerini helak ederdi. Bu ümmetin günahları çoktur, Allahü teâlânın da mağfireti sonsuzdur. Allahü teâlâ, bu ümmete af ve mağfiretini o kadar saçacak ki, geçmiş ümmetlerden hiçbirine böyle merhamet ettiği bilinmiyor. Doksandokuz rahmetini, sanki bu günahkar ümmet için ayırmıştır. İkrâm, ihsan, kabahatlılar, günahlılar içindir. Kusur ve kabahati çok olan bu ümmet kadar af ve mağfirete uğrayacak hiçbir şey yoktur. Bunun için, bu ümmet, ümmetlerin en hayırlısı oldu. Bunların şefaate edicisi olan bu güzel kelime, kelimelerin en kıymetlisi oldu. Bunların şefaatecileri olan Peygamberleri, Peygamberlerin en üstünü oldu.

Bütün insanlığın seyyidi, en üstünü olan, böyle bir Peygambere inanan, Onun yolunda giden kimse, elbette ümmetlerin en iyisi olur. Al-i İmran suresinin, **(Siz ümmetlerin, din sahiplerinin en hayırlısı, en iyisisiniz!)** mealindeki 110. âyeti bunlara müjdedir. Ona inanmayan, insanların en kötüsüdür. Onun dinine inanan, Ona ümmet olanın, az bir iyiliğine kat kat sevab verilir.

Kıyamet günü, kurtulanlardan olmak istiyorsanız, Allahü teâlânın razı olduğu, beğendiği iyi işleri yapınız! Resulullah efendimizin yoluna sarılınız! Siz, Muhammed aleyhisselamın ümmetisiniz. Ümmetlerin en iyisi olan ümmettensiniz. Ömrünüzü oyun ve eğlence ile ziyan etmeyiniz!..”

Kur'an-ı kerimde, Peygamber efendimize hitaben, Duha suresinin 5. âyet-i kerimesinde mealen; **(Sana, razı oluncaya kadar, her dilediğini vereceğim)** buyurulmaktadır.

Bu âyet-i kerimede Allahü teâlâ, Peygamber efendimize bütün ilimleri, bütün üstünlükleri, düşmanlarına karşı zaferler ve kıyamet gününde her türlü şefaati ihsan edeceğini vaad etmektedir. Bu âyet-i kerime nazil olduğu zaman, Peygamber efendimiz, Cebrail aleyhisselama bakarak; **(Ümmetinden birinin Cehennemde kalmasına razı olmam)** buyurmuştur.

Netice olarak Peygamber efendimiz, ümmetine, bir babanın evladına olan merhametinden daha çok şefkatli, merhametli olduğu için, onların bütün sıkıntılarına katlanmış, dünyada ve ahirette rahat etmeleri için lazım olan emir ve yasakları tebliğ etmiştir. Ahirette de şefaate ederek imdatlarına yetiştirecektir. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Allahü teâlânın rahmeti, benim ümmetim içindir. Bunlara ahirette azab yoktur.)

Medeni olmak demek... **17.11.2008**

İnsan medeni olarak yaratılmıştır. Hayvanlar ise medeni olarak yaratılmamış ve birlikte yaşamaya mecbur değildirler. İnsan, nazik, zayıf yaratıldığı için, yiyeceklerini pişirmeden yiyemez, elbisesiz dışarı çıkamaz, soğuktan, sıcaktan kendini koruyamaz. Bu sebeple, gıda, elbise ve barınacağı binaları hazırlaması lazımdır. Yani bilgiye, sanata ihtiyacı vardır. Bunun için de araştırması, düşünmesi, incelemesi ve çalışması lazımdır. İnsanlar, varlıklarını, haklarını ve ihtiyaçlarını koruyabilmek için, toplu yani medeni olarak yaşamak zorundadırlar.

Medeniyet; tamir-i bilad ve terfih-i ibad diye tarif edilmiştir. Yani beldeleri imar etmek, binalar, fabrikalar yaparak, memleketleri kalkındırmak, fenni ve her çeşit gelirleri milletlerin hürriyetleri, rahat ve huzur içinde yaşamaları için kullanmak demektir. Bütün insanları ruh, düşünce ve beden bakımlarından rahat yaşatmaktır.

Medeniyet, yalnız ilim ve fen demek değildir. İlim ve fen, medeniyet için, bir alet bir vasıta. İlimde, fende çok ileri olan milletlere, fen vasıtalarını ne yolda kullandıklarını incelemeyen medeni demek, yanlış olur. Fabrikaların, motorlu vasıtaların, atom cihazlarının çok olması, gözleri kamaştıran yeni buluşların artması, medeniyeti ve medeni olmayı göstermez. Bunları medeniyet sanmak her silahlı gazi, mücahit sanmaya benzer. Harp edebilmek için en yeni harp vasıtalarına malik olmak lazımdır, fakat, bunlara malik olan, eşkıyalık da yapabilir.

İslamiyet; medeni insan ve medeniyet sahibi toplum olabilmek için, iman, ibadet, iş, ahlak ve cemiyet hayatında uyulması gereken her şeyi bildirmiştir. Bunlar; Allahü teâlânın bildirdikleri, Peygamber efendimizin öğrettikleri ve İslam alimlerinin açıklayıp kitaplarına yazdıkları bilgilerdir. İnsanlığın bunaldığı her şeyin, çözüm ve çaresi, İslamiyet'in içinde mevcuttur.

Güzel ahlak sahibi olan ve zamanının fen bilgilerinde yükselmiş olan millete, medeni denir. Fende ilerlemiş fakat ahlakı bozuk olanlara zalim, diktatör denir. Fende, sanatta geri ve ahlakı bozuk olanlara ise, vahşi denir.

Allahü teâlâyâ iman, maddi meselelerde aciz kalan insanlara ümit ve çalışma azmi verecek unsurdur. Ekonomik ve teknik ilerlemelerin faydalı olabilmesi için, manevi kuvvete ihtiyaç vardır.

Din ve fen, insanlara çok lüzumlu, çok faydalı olan iki yardımcıdır. Fen bilgileri, rahat, huzur ve medeniyet için lazım olan vasıtaları, sebepleri hazırlar. Din bilgileri de, fennin hazırladığı aletlerin, rahat, huzur ve medeniyet için kullanılabilmelerini sağlar. Eğer İslam dini olmasaydı, insanlık bugünkü medeniyet derecesine, ilim ve fende bugünkü seviyesine erişemezdi.

Allahü teâlâ, herkesi kendi başına bıraksaydı, kötülükten, karışıklıktan başka bir şey olmazdı. Allahü teâlânın haram etmesi olmasaydı, nefisleri, keyifleri peşinde koşanlar, başkalarının mallarına, canlarına, ırzlarına saldırır, fenalıklar, karışıklıklar hasıl olur, saldıran da, karşısındakiler de, zarar görür, helak olurlardı. Memleketlerin mamurluğu, insanların rahatı, yani medeniyet olmaz, insanlık, canavarlık şeklini alırdı.

Netice olarak; fennin, sanatın ve güzel ahlakın birlikte olmasına medeniyet denir. Medeni insan, fen ve sanatı, insanların hizmetinde kullanır. Zalimler ise, insanlara işkence yapmakta kullanır. Büyük sanayi kurup, elektronik makineler ve atom gücü ile çalışan fabrikalar yapıp, bunların arkasında, fuşu, kadını eğlence vasıtası şekline sokmayı, yalan ve hile ile insanları sömürmeyi, işçinin sırtından geçinmeyi, her çeşit hayvani arzulara kavuşmayı medeniyet sanmak, medeniyetin ne olduğunu anlamamak olur. İslam alimlerinin tarif ettiği ve ulaşılmaması emrettiği medeniyet; Tamir-i bilad ve terfih-i ibad yani, binalar, makineler, fabrikalar yaparak memleketleri kalkındırmak, fenni ve her çeşit gelirleri, milletlerin hürriyetleri, rahat ve huzur içinde yaşamaları için kullanmak demektir.

Sebebe değil müsebbibe bakmalıdır **23.11.2008**

Allahü teâlâ, her şeyi bir sebeple yaratmakta ve sebeplere yapışmamızı da emretmektedir. Herhangi bir kimse, isteklerine, dileklerine kavuşmak için, emredilen bu sebeplere yapışır. Sebeplere yapışmak, şirk değildir. Fakat bir kimse, isteklerini, dileklerini, sebeplerden beklerse, o zaman bu hal şirk olur. Bu sebeplerin, her istediği şeyi yapabileceklerine inanmak ve bunun için bu sebeplerden beklemek, şirk-i ekber olur. Bu sebeplerin, Allahü teâlânın verdiği kuvvet ile yapacaklarına inanmak da, şirk-i hafi olur.

Şirk, Allahü teâlâya ortak yapmak, benzetmek demektir. Benzeten kimseye müşrik, benzetilen şeye de, şerik denir. Herhangi bir şeyde, üluhiyyet sıfatlarından birisinin bulunduğuna inanmak, onu şerik yapmak olur. Allahü teâlâya mahsus olan sıfatlara üluhiyyet sıfatları denir. Sonsuz var olmak, yaratmak, her şeyi bilmek, hastalara şifa vermek, üluhiyyet sıfatlarındandır. Bir insanda veya herhangi bir şeyde, üluhiyyet sıfatı bulunduğuna inanarak, mesela, “istediğini yaratır, her istediğini yapar, hastaya şifa verir” diyerek tazim etmek, küfür olur, şirk olur. Bu kimse de, müşrik olur. Nisa suresinin 116. âyetinde mealen: **(Allahü teâlâ kendisine şirk koşanları, yani kâfirleri affetmez ve şirkten yani küfürden başka olan günahları affeder)** buyurulmuştur.

Her çeşit günahın ve kötülüğün en kötüsü küfürdür. Allahü teâlânın emirlerinden ve yasaklarından birine ehemmiyet vermeyen kâfir olur. Kâfirin hiçbir iyiliği, ahirette kendisine fayda vermez. Küfrün çeşitleri vardır. Hepsinin en kötüsü, en büyüğü şirktir. Hadis-i şerifte; **(Şirkten sakınınız. Şirk, karıncanın ayak sesinden daha gizlidir)** buyuruldu.

Hadika isimli kitapta; **(Ey insanlar! Çok gizli olan şirkten sakınınız!)** hadis-i şerifini açıklarken, buyuruyor ki:

“Bu şirk, yalnız sebepleri görmek, Allahü teâlânın yarattığını düşünmemektir. İşleri sebeplerin yaptığına inanmak, Allahü teâlâya şerik yapmak olur. Görünen, düşünülen şeyleri şerik yapmaya, açık şirk denir. Dinen, aklen ve adet ile sebep olan şeylerin yaptığına inanmaya da, gizli şirk denir.”

Abdülhak-ı Dehlevi hazretleri buyuruyor ki:

“Putlara tapmaya şirk-i ekber denir. Küfür olan şirk budur. Riya ile yani gösteriş için ibadet, iyilik yapmaya şirk-i asgar denir. Bu küçük şirk, küfür değildir.”

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“İman sahiplerinden istenen ilk şart, Allahü teâlâdan başka, hiçbir şeye ibadet etmemektir. Bir kimse, başkalarının görmesi için veya Allahü teâlâ için ibadet eder. Başkasının görmesi hoşuna gider veya ibadetinde başkasından bir karşılık beklerse, bu kimse, şirkten kurtulmuş olmaz. Peygamber efendimiz buyurdu ki: **(Küçük şirkten korununuz!)** Küçük şirk nedir? diye sorulduğunda, **(Riya)** buyurdu. Yani başkasına göstermek için ibadet etmektir.

Hastalıktan kurtulmak için, putlardan, heykellerden, papazlardan imdat beklemek şirktir. Şeyhler, türbeler için kurban adıyorlar. Götürüp mezar başında kesiyorlar. Fıkıh kitapları, bunu da şirk saymaktadır. Şeyhler için tutulan oruçlar da böyledir. Birtakım isimler uydurup, o isimlere niyet ediyor, iftar zamanı her oruç için, hususi yemekler şart ediyorlar. İşleri, bu oruçlar sayesinde oluyor sanıyorlar. Bu da, ibadette şirktir.”

Netice olarak Allahü teâlâ, çok şeyi sebeplerle yaratmaktadır. Sebeplere yapışmak, Onun âdetine uymak, Ondan beklemek, Ondan istemek olur. Onun emrettiği sebeplere yapışmak, Allahü teâlâya şirk olmaz. Onun âdetine uymak, Ona itaat etmek olur. Her şeyi yapan, yaratan, yalnız Allahü teâlâdır. Allahü teâlâdan başka yaratıcı yoktur. İnsan bir şeyi yarattı demek şirk olur. Çok çirkin söz olur. Fakat

Allahü teâlâ, çok şeyleri yaratmasına, insanları ve mahlukları sebep kılmıştır. Âdeti böyledir. Enam suresinin 82. âyetinde mealen buyurulduğu gibi:

(İman edip de imanlarını şirk ile bulaştırmayanlar, Cehennemde ebedi kalmaktan emindirler. Onlar için, bu korku yoktur.)

Müminin Allah indindeki kıymeti **24.11.2008**

Dinimizde, insanı ölmekten, bir uzvunu yok olmaktan ve şiddetli ağrıdan kurtaracak şeylere, zaruret denir. Kişiye, maddi, manevi rahatlığı için, zekat, sadaka vermek, hayrat, hasenat yapmak, hacca gitmek, kurban kesmek, ödünç vermek için lazım olan şeylere, ihtiyaç denir. İhtiyaçtan fazla olan şeylere ise, ziynet denir. İhtiyaçtan fazla olan malı, kibirlenmek, gösteriş yapmak için kullanmak, haram olur.

Her Müslümana, zaruret miktarında kazanmak için çalışmak farzdır. İhtiyaç miktarında kazanmak, sünnettir. Ziynet olan şeyleri kazanmak ise, mubahtır.

İhtiyaç ve ziynet eşyasını İslamiyet'e uygun olarak kazanmak ibadet olur. Bunları kazanmak için, İslamiyet'in dışına çıkmak, haram olur ve böyle ele geçirilen mallar, dünyalık olur. Hadis-i şerifte; **(Dünyalık olan şeyler, melundur. Allah için olan şeyler, Allahü teâlânın razı olduğu şeyler, melun değildir)** buyuruldu.

Dünyalık olan şeylerin, Allahü teâlâ indinde hiç kıymeti yoktur. İslamiyet'e uyarak kazanılan ve kullanılan rızık, dünyalık olmaz, dünya nimeti olur. Hadis-i şerifte; **(Dünyalık olan şeylerin Allah indinde sivrisine kadar kıymeti olsaydı, kaire bir yudum su vermezdi)** buyuruldu.

Dünya peşinde koşan kimse, şüpheli şeylere, sonra mekruhlara, sonra da haramlara, hatta küfre dalar. Geçmiş ümmetlerin, Peygamberlerine inanmamalarına sebep, dünyaya düşkün olmaları idi. Musa aleyhisselam, Tur Dağına giderken, birinin çok ağladığını gördü ve;

-Ya Rabbi! Kulun, senin korkundan ağlıyor diye arz etti. Allahü teâlâ da;

(Kan ağlasa dahi, onu affetmem. Çünkü o, dünyaya düşkündür) buyurdu.

Hazret-i Ali buyurdu ki:

"Dünya ile ahiret, doğu ile batı gibidir. Birine yaklaşıp, diğerinden uzaklaşır."

Dünya malı peşinde koşmak, nefsin arzuları peşinden koşmaktan daha fenadır. Mal, para peşinde koşmak, Allahü teâlânın emirlerini unutturursa, buna dünya muhabbeti denir. Allahü teâlânın sevgisi bulunmayan kalbe, şeytan yerleşir. Şeytanın en büyük hilesi ise, insana hayırlı işler yaptırarak kendisini salih, iyi zannettirmesidir. Böyle kimse, kendisinin kulu olur. Hadis-i şerifte; **(Geçen ümmetlerin her birine fitneler verildi. Benim ümmetimin fitnesi, mal, para toplamak olacaktır)** buyuruldu.

İnsanın rızıkı değişmez, azalmaz, çoğalmaz ve zamanından geri kalmaz. Kişi, Allahü teâlânın yarattığı sebeplere yapışarak, ezelde kendisi için takdir edilen rızıkına kavuşur. Hadis-i şerifte; **(Allahü teâlâ, insanları yaratırken, ecellerini, ömürlerini ve rızıklarını takdir etmiştir)** buyuruldu.

İnsan, rızıkını aradığı gibi, rızık da, sahibini arar. Çok fakirler vardır ki, zenginlerden daha iyi, daha mesut yaşar. Allahü teâlâ kendisinden korkanlara, dinine sarılanlara, ummadıkları yerden rızık gönderir. Bir hadis-i kudside; **(Ey dünya! Bana hizmet edene hizmetçi ol! Sana hizmet edene güçlük göster!)** buyuruldu.

Önceki ümmetlerden bir kimse vefat eder. Geride bir köşkü ile iki oğlu kalır. Çocuklar, köşkü taksimde anlaşılamazlar, münakaşaya başlarlar. O anda köşkün duvarından; "Benim için birbirinize düşman olmayınız. Ben bir hükümdar idim. Çok yaşadım. Mezarda yüz otuz sene kaldım. Sonra, toprağımla çanak çömlek yaptılar. Kırk sene evlerde kullandılar. Kırıldım. Sokağa atıldım. Sonra, benimle kerpiç yaptılar. Bu duvarın inşasında kullandılar. Birbirinizle dövüşmeyiniz. Siz de, benim gibi olacaksınız" diye bir ses duyarlar.

Dünyalık peşine düşen, ahireti unuttur. Halbuki dünya geçici, ahiret ise sonsuzdur. Hadis-i şerifte; **(Dünya sevgisi arttıkça, ahirete olan zararı da artar. Ahiret sevgisi arttıkça, dünyanın ona zararı azalır)** buyuruldu.

Netice olarak dinimizde kötölenen, mal, mülk değil, bunlara olan sevgidir. Kişinin, dünyaya, mala mülke olan sevgisi arttıkça, Allahü teâlâ indindeki kıymeti, değeri de azalmaktadır. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Müminin Allah indinde kıymeti, topladığı dünyalık kadar azalır.)

Mübarek zamanları fırsat bilmeli

30.11.2008

Allahü teâlâ, kullarına çok acıdığı için, bazı aylara, günlere ve gecelere kıymet vermiş, bu gecelerde edilen duaları, yapılan tövbeleri kabul edeceğini bildirmiştir. Kullarının çok ibadet yapması, dua ve tövbe etmeleri için bu zamanları sebep kılmıştır.

Dinimizde bildirilen kıymetli geceye, kendinden sonra gelen günün ismi verilir. Mübarek geceler, önceki günü öğle namazı vaktinden, o gecenin fecrine kadar olan zamandır. Yalnız, Arefe ve üç Kurban Bayramı günlerinin geceleri böyle değildir. Bu dört gece, bu günleri takip eden gecelerdir.

Böyle mübarek zamanlarda, kaza namazları kılmalı, Kur'an-ı kerim okumalı, dua, tövbe etmeli, sadaka vermeli, Müslümanları sevindirmeli, bunların sevablarını ölümlere de göndermeli ve bu şekilde mübarek gecelere saygı göstermelidir. Ayrıca saygı göstermek, bu gecelerde günah işlememekle olur. İmam-ı Nevevi hazretleri; "Gecenin on iki kısmından bir kısmını yaklaşık bir saat kadar ihya etmek, bütün geceyi ihya etmek olur. Yaz ve kış geceleri için hep böyledir" buyuruyor. Hakayık-ı manzume kitabında; "Fıkıh kitaplarında saat demek, bir miktar zaman demektir" deniyor.

İmam-ı Nevevi hazretleri, Şafi'i mezhebinde müctehiddir. Hanefi mezhebindekilerin de, geceleri böyle ihya etmeleri uygun olur.

Zilhicce ayının fazileti çok büyüktür. Rivayet edildiğine göre, hazret-i Adem'in tövbesi Muharrem veya Zilhicce ayında kabul buyurulmuştur. İbni Abbas hazretlerinin rivayet ettiği bir hadis-i şerife göre, Zilhiccenin sonuna kadar olan günler de, Ramazan-ı şerifin günleri gibi ayrı ayrı fazilete sahiptir. Onuncu gün için de şöyle buyurulmuştur:

(Zilhiccenin onuncu günü Kurban Bayramı günüdür. Her kim, o gün bayram namazından gelip kurbanını boğazlayıncaya kadar bir şey yemeyip, kurbanının böbrekleri ile iftar edip, iki rekat namaz kılrsa, o kimsenin kurbanının kanı yere düşmeden, kendi günahı ve ana-babasının günahları, ehl-ü ıyal, evlad ve akrabalarının günahları sevaba çevrilir.)

Her kim Zilhicce ayının son günü ve Muharrem ayının birinci günü oruç tutarsa, o senenin tamamını oruç tutmuş gibi fazilete mazhar olur. Kim ki, Zilhicce ayının on günü içinde fakirlere yardım etse, Peygamberlere hürmet etmiş olur. Bu on gün içinde, her kim bir hasta ziyaret etse, Allahü teâlânın dostları olan kulların hatırını sormuş ve ziyaret eylemiş gibi olur. Bu on gün içinde yapılan her ibadet, diğer günlerde eda edilen ibadetlerden çok daha üstün ve pek fazla sevaba vesile olur. Bu on gün içinde, din ilmi meclisinde bulunan kimse, Peygamberler toplantısında bulunmuş gibi olur. Din ilmini öğrenmek ise, kadın, erkek herkese farzdır. Çocuklara öğretmek de, birinci vazifedir. Abdullah ibni Abbas hazretlerinin bildirdiği hadis-i şerifte; **(Hiçbir ibadetin kıymeti, Zilhicce ayının ilk on gününde yapılan ibadetlerin kıymeti gibi olamaz)** buyurulmuştur.

Peygamber efendimiz, bir hadis-i şeriflerinde de; **(Arefe günü tutulan oruç, bir geçmiş senenin ve bir gelecek senenin günahlarına kefarettir olur)** buyurmuştur.

Zilhicce ayının dokuzuncu Arefe günü tutulan oruç, geçmiş ve gelecek birer senede yapılan tövbelerin kabul olmasına yarar.

İmam-ı Rabbani hazretleri, bir talebesine hitaben buyuruyor ki:

"Bu yol iki temel üzerine kurulmuştur: Birincisi, İslamiyet'e uymaktır. İkincisi, yol göstereni sevmek ve ona öyle bağlanmaktır ki, onun her şeyini beğenmektir. Allahü teâlânın ihsanı ile, bu iki temel sağlam olursa, dünya ve ahiret saadetleri ele girmiş demektir. Şimdiye kadar olan kusurların bağışlanması için, Allahü teâlâyâ çok yalvarınız! Ramazan-ı şerifin son on günü yapamamış olduğunuz itikafın kazası olmak için niyet ederek, Zilhicce ayının ilk on günü itikaf ediniz. Böyle niyet ederek, sünnet sevabına kavuşursunuz."

Netice olarak, Allahü teâlânın ihsan ettiği ömrü ve kıymetli zamanları fırsat bilmeli, değerlendirmelidir. Çünkü bu fırsatlar ve kıymetli zamanlar, bir daha elimize geçmeyebilir...

Rehbersiz doğru yola kavuşulamaz

01.12.2008

Tarih incelenecek olursa, insanların, önlerinde bir rehber olmadan hep yanlış yollara saptıkları görülür. İnsan, akli sayesinde Yaratıcıyı anlamış fakat ona giden yolu bulamamıştır. Peygamberleri işitmeyenler, Yaratana etraflarında aramış ve kendilerine en büyük faydası olan Güneş'i, yaratıcı sanarak ona tapınmışlardır. Fırtınayı, ateşi, denizi, yanar dağları ve benzerlerini gördükçe bunları yaratıcının yardımcılarını zannetmişlerdir. Her biri için semboller yapmışlar ve bundan da putlar doğmuştur. Kısacası insan, Allahü teâlâyı kendi başına bir türlü tanıyamamıştır. Bugün bile Güneş'e, ateşe tapanlar vardır ve bunlara da şaşmamalıdır. Çünkü rehbersiz, karanlıkta doğru yol bulunamaz. Kur'an-ı kerimde, İsra suresinin 15. âyetinde mealen; **(Biz, Peygamber göndererek bildirmeden önce azab yapıcı değiliz)** buyurulmaktadır.

Allahü teâlâ, kullarına verdiği akıl, düşünme kuvvetinin nasıl kullanılacağını onlara öğretmek, kendini onlara tanıtmak ve iyi işleri kötü, zararlı işlerden ayırmak için, dünyaya Peygamberler gönderdi. Peygamberler, insanlık sıfatları itibarıyla bizim gibi insandır, yer, içer, uyur ve yorulurlar. Bizden farkları, zeka ve muhakeme kuvvetlerinin çok üstün olması, tertemiz ahlaklı ve Allahü teâlânın emirlerini bize tebliğ edecek bir güçte bulunmalarıdır. Bunun için Peygamberler, en büyük rehberlerdir.

İslam dinini tebliğ eden, Muhammed aleyhisselamdır ve kitabı da Kur'an-ı kerimdir. Muhammed aleyhisselamın mübarek sözlerine Hadis-i şerif denir. Kur'an-ı kerim ve hadis-i şerifler yanında bize rehberlik eden büyük din alimleri de vardır. Bazı kimseler; "Böyle alimlere lüzum var mıdır? İnsan iyi bir Müslüman olmak için İslam dininin kitabı olan Kur'an-ı kerimi okuyarak ve hadis-i şerifleri inceleyerek doğru yolu bulamaz mı?" diyebilirler ve bu din rehberlerine kıymet ve ehemmiyet vermeyebilirler. Halbuki bu, çok yanlıştır. Zira, din esasları hakkında hiçbir bilgisi olmayan bir insan, bir rehber olmadan Kur'an-ı kerimin ve hadis-i şeriflerin derin manasını anlayamaz. En mükemmel sporcu bile, yüksek bir dağa çıkarken kendisine bir rehber arar. Bir büyük fabrikada mühendislerin yanında ustabaşları ve ustalar vardır. Böyle bir fabrikaya ilk giren işçi, önce ustalarından, sonra ustabaşlarından işinin inceliğini öğrenir. Bunları öğrenmeden önce, yüksek mühendis ile temas ederse, onun sözlerinden, hesaplarından hiçbir şey anlamaz. Çok iyi silah kullanan bir kimse bile, kendisine verilen yeni bir silahın nasıl kullanılacağı kendine öğretilmeden, onu doğru kullanamaz. Bunun içindir ki, din ve iman işlerinde, Kur'an-ı kerim ve hadis-i şerifler yanında kendilerine mürşid-i kamil ismi verilen büyük din alimlerinin eserlerinden faydalanmak gerekmektedir.

İslam dinindeki mürşid-i kamillerin en üstünleri, dört mezheb imamlarıdır. Bunlar, imam-ı a'zam Ebu Hanife, imam-ı Şafi'i, imam-ı Malik ve imam-ı Ahmed bin Hanbel hazretleridir. Bu dört imam, İslam dininin dört temel direkleridir. Kur'an-ı kerimin ve hadis-i şeriflerin manalarını doğru olarak öğrenmek için, bunlardan birinin kitaplarını okumak lazımdır.

Bunların her birinin kitaplarını açıklayan binlerce alim gelmiştir. Bu açıklamaları okuyan, İslam dinini doğru olarak öğrenir. Bu kitapların hepsindeki iman bilgileri aynıdır. Bu doğru imana Ehl-i Sünnet itikadı denir. Sonradan uydurulan, bunlara uymayan bozuk, sapık inanç yollarına bid'at ve dalalet yolları denir.

Netice olarak, Allahü teâlâ, insanları rehbersiz, başıboş olarak bırakmamış, onlara, rehber olarak Peygamberler, Kitaplar göndermiştir. Ayrıca insana, bu Peygamberleri ve gönderilen kitapları anlayacak kadar da, akıl verilmiştir. İnsanı, dalaletten, kötü yoldan ilim ve alimler kurtarır. Zira rehber olmadan doğru yola kavuşulamaz. Bunun için, Ehl-i sünnet alimlerini ve bunların yazdığı doğru din kitaplarını arayıp, bulmak ve okumak lazımdır.

Bayram, affa uğramaktır

07.12.2008

Rabbimizin rızasına kavuşmak için bayramlar birer vesiledir. Kul haklarından ve günah kirlerinden kurtularak, hakiki bayramlara kavuşmayı talep etmeliyiz. Dinimizin emirlerine uyarsak, dünyada rahat ve huzurlu oluruz. Ahirette de ebedi saadete kavuşuruz. Zira İslamiyet ilaç gibidir, su gibidir. Müslümana iyi gelir, Hristiyanı iyi gelmez diye bir şey yoktur. Kim kullanırsa ona iyi gelir. Çünkü mevcudiyeti şifadır. Aspirini kim kullanırsa, baş ağrısına iyi gelir.

Bir bayram günü, insanların neşeyle eğlendiklerini gören hazret-i Ali; "Günah işlemediğimiz gün de, bizim bayramımızdır" buyurmuşlardır.

Behlül-i Dâna hazretleri de şu beytleri sık sık okurlarmış:

“Bayram, yeni elbiseler giyenler için değildir.
Ancak ilahi azaptan emin olanlar içindir.
Bayram bineklere binenler için de değildir.
Ancak hata ve isyanı bırakanlar içindir...”

Allahü teâlâ, Muhammed aleyhisselamın ümmetine, nice mübarek günler, geceler ihsan etmiştir. Ramazan ve Kurban Bayramları da bu ihsanın içindedir. Bunları fırsat, ganimet bilerek, Rabbimizin rızasına kavuşmayı talep etmeliyiz.

Ana-baba hayatta ise, rızasını almak için uğraşmalıdır. Zira ana-babasını razı eden kimse için, Cennette iki kapı açıdır. Bir kimsenin ana-babası zalim olsalar dahi onlara karşı gelmek onlarla sert konuşmak caiz değildir. Çeşitli vesilelerle, onların elleri öpülüp, duaları alınmalı, haklarını helal ettirmelidir. Ana-babanın dualarını almak için vesilelerden biri de bayramlardır. Bayramlarda, ana-babaya çeşitli hediyeler alıp, bayramları tebrik edilerek, hakları helal ettirilmeli ve dualarını almalıdır! Arada kırgınlıklar varsa bu vesile ile giderilmelidir. Allahü teâlâ Musa aleyhisselama buyurdu ki:

(Ya Musa, günahlar içinde bir günah vardır ki benim indimde çok ağır ve büyüktür. O da, ana-baba evladını çağırdığı zaman emrini dinlememesidir.)

Ana-baba, kızıp bir şey söylediği zaman onlara karşılık vermemelidir. Emrettikleri şeyleri bir an önce yapıp onların duasını almalıdır. Onların üzülp beddua etmelerinden korkmalıdır. Zira atılan ok tekrar geri gelmez. Onlar hayatta iken kıymetini bilip, hayır dualarını almak lazımdır.

Soğuk bir kış gecesinde, Bayezid-i Bistami hazretlerinin annesi; “Oğlum, bir bardak su verir misin?” diye seslenir.

Yatağından fırlayan Bayezid-i Bistami hazretleri, testide su olmadığı için koşarak dışarı çıkar. Her yer buz, kar kaplıdır. Zorlukla testiye doldurup geri döner. Fakat annesi uyumuştur. Elinde su dolu testi ile, annesinin baş ucunda bekler. Hava çok soğuk olduğu için, bir müddet sonra soğuktan titremeye başlar ama uyumaz annesinin uyanmasını bekler. Nihayet, annesi, “su, su” diye mırıldanmaya başlarken;

-Buyur anneciğim, suyun hazır der. Annesi daha ilk sözünde suyun hazır olmasını anlayamaz ve;
-Oğlum ne çabuk getirdin der.

-Anneciğim, daha önce uyandığımda, su istemiştin. O zaman su olmadığı için, testiye doldurmaya gittim. Geldiğimde senin daldığını gördüm. Uyanmanı bekledim cevabını verir.

Oğlunun sadakatine sevinen annesi, şükreder ve;

-Ya Rabbi ben oğlumdan razıyım, sen de razı ol, diye dua eder. Annesinin duası sebebiyle, Bayezid-i Bistami hazretleri, evliyalıkta yüksek derecelere kavuşur...

İmanlı olup, Cehennemden en son çıkacaklar Allah yolunda olan ana-babasının İslamiyet'e uygun olan emirlerine asi olanlardır. Allahü teâlâ Musa aleyhisselama buyurdu ki:

(Ya Musa, ana-babasını razı eden beni razı etmiş olur. Ana babasını razı edip bana asi olan kimseyi dahi iyilerden sayarım. Ana-babasına asi olan, bana muti [itaatkar] olsa bile, onu fenalar tarafına ilhak ederim.)

Netice olarak bayram, affa uğramaktır. Bayram, günahlardan kurtulma günüdür. Müminin bayramı, günahlarının affedildiği ve imanla öldüğü gündür. Cennette Allahü teâlânın rüyetine kavuştuğu ve Peygamber efendimizi gördüğü gün, müminin bayramıdır. Hakiki bayram, Rabbimizin huzuruna, yüz akıyla çıkabilmektir...

Mani çıkmadan önce acele ediniz
08.12.2008

Müslüman, zamanın kıymetini iyi bilir ve bunun için, her işini zamanında yapar. İşlerini yarına bırakmadığı gibi, yarın yapacağı işleri bile bugünden halletmeye çalışır. Çünkü Peygamber efendimiz; **(İşlerinizi yarına bırakmayınız. Sonra yok olursunuz!)** buyurmuşlardır.

İmam-ı Rabbani hazretleri; “Vakit, keskin bir kılıç gibidir. Yarına çıkacağımız belli değildir. Mühim işleri bugün yapmalı, mühim olmayanları yarına bırakmalıdır. Akıllı olan böyle yapar” buyurmuştur.

Abdülehad Serhendi hazretleri buyuruyor ki:

“İyi ameli sonraya bırakıp tehir edenler helak oldular. Sen dersin ki, yarın yaparım. Ya yarına kavuşamazsan! Yahut kavuşur da, bu imkan, sıhhat, kuvvet ve rahatlığı bulamazsan. O zaman çok pişman olursun.”

Ahmed Siyahi hazretleri oğluna nasihat olarak buyurdu ki:

“Ey oğlum! Vakitlerini dinin emirlerine uymakla kıymetlendir. Çünkü geçen zaman bir daha geri gelmez. Yarına çıkıp çıkmayacağın ise belli olmadığından yarını beklemek, yarın yaparım demek, üzüntü ve pişmanlığa yol açar. O halde sakın, elinde bulunan vaktini malayani, dünya ve ahirete faydası olmayan Allahü teâlânın razı olmadığı, beğenmediği şeyler ile zayi etme.”

İmam-ı Ebu Yusuf hazretleri, Abbasi Halifelerinden Harun Reşid’e yazdığı mektupta buyurdu ki:

“Bugünün işini yarına bırakma, yoksa işleri ve hakları zayi edersin. İstekler bitmeden ecel gelir çatır. Ecel gelip çatmadan salih amel işle. Çünkü ölüm gelince, amel yapılmaz. Allahü teâlânın sana ihsan ettiği bu vazifede bir saat bile kalsan hakkı yerine getir. Çünkü ahiret gününde Allah indinde idarecilerin en mesudu, tebeasını mesut eden idarecidir.”

Peygamber efendimiz, bir hadis-i şeriflerinde; **(Müsevifler helak oldu)** buyurdular. Yani, ileride tövbe ederim diyenler, tövbeyi geciktirenler ziyan ettiler. Lokman Hakim hazretleri, oğluna nasihat ederek; “Oğlum, tövbeyi yarına bırakma! Çünkü, ölüm ansızın gelip yakalar” buyurmuştur.

Murad-ı Münzavi hazretleri buyurdu ki:

“Vakti ganimet bilmek lazımdır. Bu dünyada, insana bitmeyen bir ömür verilmemiştir. İnsan için belli bir ömür vardır. Bu ömür de herkese nasip olmaz. Yarına kavuşacağımızı kim kati olarak söyleyebilir. O halde hayat, içinde bulunduğumuz andır.”

Süfyan-ı Sevri hazretleri, kendisinden nasihat isteyen bir kimseye; “Ölüm her an gelebilir. Yarına kadar yaşayabileceğini zanneden bir kimse ölüm için hazırlıklı değildir. Allahü teâlâyâ yapılan ibadetler, ölümü hatırlamaya işaretler. Günah ve kusur olan işler de, ölümü unutmış olmanın alametidir” buyurmuştur.

Avn bin Abdullah hazretleri, nefesine hitaben; “Ey nefsim, hiç amelin olmadan, çalışmadan ahirette rahata kavuşmak istersin. Uzun uzun arzu ve isteklerin peşine düşüp, tövbeyi devamlı sonraya atıp, geciktiriyorsun, sana yazıklar olsun” buyurmuştur.

Çelebi Cemaleddin efendi, evinde sabah akşam misafirlere, komşularına, fakir, yetim ve dullara devamlı yemek çıkarırdı. Yolculara yemek ve binek temin ederdi. Gezdiği yerlerde, muhtaçlara imkanları dahilinde bir şeyler vererek, onları sevindirirdi. Hayır, hasenat ve iyilik yapmakta acele ederdi. Sebebi sorulduğunda; “Hayır yapmakta acele etmek lazımdır. Tehir ve sonraya bırakmakta, çabuk geçen ömre güvenmek ve cimrilik korkusu vardır” buyururdu.

Yusuf bin Esbat hazretleri, sadık olmanın alametlerini anlatırken, bunlardan birinin de; “Nefsin isteklerini yapmaması, mühim işleri hemen yapıp, mühim olmayanları sonraya bırakması. Ahireti, dünyaya tercih etmesidir” diye bildirmiştir.

Netice olarak Allahü teâlâ, herkese belli bir ömür takdir etmiştir. Bu ömrün ne zaman biteceği ise belli değildir. İnsan, her an ölümle karşı karşıya gelebilir. Bunun için Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Ölmeden evvel tövbe ediniz. Hayırlı işleri yapmaya mani çıkmadan önce acele ediniz. Allahü teâlâyı çok hatırlayınız. Zekat ve sadaka vermekte acele ediniz. Böylece Rabbinizin rızıklarına ve yardımına kavuşunuz!)

Eden, kendine eder!..

14.12.2008

İnsan, başıboş olarak yaratılmamıştır. Her yaptığıının hesabını verecektir. Bunun için kişinin, yaptığı her işi, her davranışı iyi hesap etmesi, iyi araştırması gerekir. Yapılan hareketin, başkasına bir zara-

rı var mıdır, kul hakkı geçiyor mudur, geçmiyor mudur iyi düşünmek lazımdır. İşin aslını iyi bilmeden alelacele karar vermek, insanı yanıltabilir, hata yapmasına sebep olabilir.

Kişi, ana-babasına nasıl muamele ederse, çocukları da ona öyle muamele ederler. “Eden bulur.”, “Ne ekersen onu biçersin” gibi güzel ata sözlerimiz vardır. Vaktiyle bir kimse, babasını dövmeye kalkar. Etraftan yetişenler;

-Bu ne hal, utanmıyor musun, insan hiç babasını döver mi, diye o kimseye bağırırlar ve babasını elinden kurtarmaya çalışırlar. Fakat dövülen şahıs, onlara dönüp o perişan haliyle;

-Bırakın! Ben de burada babamı döverdim. Şimdi de aynı yerde evladım beni dövüyor. Onun suçu yok. Ben kendi yaptığının cezasını çekiyorum der.

“Kimsenin yaptığı yanına kâr kalmaz”, “Rüzgar eken fırtına biçer”, “Zulüm payidar olmaz” gibi yapılan iyiliklerin, kötülüklerin dünyada veya ahirette mutlaka bir karşılığının olacağını bildiren birçok ata sözü vardır. Bunları unutmamak gerekir.

Lokman Hakim hazretleri oğluna hitaben buyurdu ki:

“Ey oğlum! Merhamet eden merhamet bulur. Sükut eden selamete erer, hayır söyleyen kâr eder, kötü konuşan günahkâr olur, diline hakim olmayan pişman olur.”

İyilik eden iyilik, kötülük eden de kötülük bulur. İyilik edene, mal ile, hizmet ile karşılığı yapılır. Bu nu yapamayan, teşekkür ve dua eder. Yapılan iyiliklere karşılık yapmayanın, başına kakılır, kötülenir, incitilir. Çünkü, iyiliğe karşı iyilik yapmak, insanlık vazifesidir. Errahman suresinin 60. âyet-i kerimesinde mealen; **(İyiliğin karşılığı, ancak iyilik olur)** buyuruldu.

Enbiya suresinin 47. âyet-i kerimesinde mealen buyuruldu ki:

(Kıyamet günü adalet ölçüsünü ortaya koyarız. Kimseye bir zulüm yapılmaz. Hardal danesi kadar iyilik eden karşılığına kavuşur.)

Zilzal suresinin 7. âyet-i kerimesinde de mealen; **(Zerre miktarı iyilik yapan onun karşılığını bulur)** buyurulmaktadır.

Abdülehad Serhendi hazretleri, nasihat isteyen talebesine hitaben; “Allahü teâlâ hazır ve nazırdır. Her işini görmekte, her yaptığını bilmektedir. O halde bilerek, anlayarak söyle. Bilerek anlayarak dinle. Bilerek anlayarak iş yap. Bilerek dur, bilerek yürü. Kısaca bugün öyle ol ki, yarın mahcub olmayasın. Birkaç gece rahatsız ol da, sonsuz rahata kavuş” buyurmuştur.

Muhammed Murad Efendi buyurdu ki:

“Kişi, kendine her ne muamele yapılırsa, başkasına da o muameleyi yapmalıdır. Bu nasihati kabul eden kimse, dünya ve ahirette selamet bulur.”

Abdullah bin Muhammed Bekri hazretleri şöyle anlatır:

“İmam-ı Şafii hazretleri ile Bağdat'ta nehir kenarında oturuyorduk. Bir genç gelip abdest almaya başladı. Fakat abdesti yanlış aldı. İmam-ı Şafii hazretleri o gence;

-Abdesti tam al. Allahü teâlâ sana dünya ve ahiret saadeti versin buyurdu. Genç tekrar abdest alıp, yanımıza geldi ve;

-Bana nasihat eder misiniz, bilmediklerimi öğretir misiniz deyince, İmam-ı Şafii hazretleri o genci kırmayıp buyurdu ki:

-Allahü teâlâyı bilen, kurtuluş bulur. Dininde titizlik gösteren, kötülüklerden kurtulur. Nefsini ıslah eden, saadete kavuşur. Genç;

-Biraz daha nasihat eder misiniz deyince, tekrar buyurdu ki:

-Kim şu üç şeyi yaparsa imanı kâmil olur:

1-Allahü teâlânın emirlerini yapmak ve yaymak.

2-Allahü teâlânın yasaklarını yapmamak ve yapılmaması için uğraşmak.

3-Her işinde Allahü teâlânın dinde bildirdiği hudutlar içinde bulunmak.”

Netice olarak atalarımız, “Çalma elin kapısını, çalarlar kapını” demişlerdir. “Eden bulur” sözü de bu manayı işaret eder. Büyüklüğün şanı, sana yapana aynısını yapmak olmayıp, onu affetmek, geçmişteki olaylardan ibret almak ve hiç kimseyi incitmemektir. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(En kıymetli amel, elinden ve dilinden kimsenin incinmemesidir.)

Huzursuzluğun kaynağı 15.12.2008

İnsanların, sıhhatli, sağlam, rahat, neşeli yaşamalarına ve ahirette sonsuz saadete kavuşmalarına sebep olan faydalı şeylere nimet denir. Allahü teâlâ, çok merhametli olduğu için, kullarına lazım olan bütün nimetleri yarattı ve bunlardan nasıl istifade edileceğini, nasıl kullanılacağını, Peygamberleri ile gönderdiği kitaplarında bildirdi. Bu bilgilere din denir. Allahü teâlâ, ilk insan ve ilk Peygamber olan Adem aleyhisselamdan itibaren bir Peygamber vasıtası ile, insanlara dinler göndermiş ve bunlar vasıtası ile, insanların dünyada rahat, huzur içinde yaşamaları, ahirette de sonsuz saadete kavuşmaları yolunu bildirmiştir. Saadete, huzura kavuşmak için, önce Allahü teâlâyâ, Peygamberlerine iman etmeyi sonra da kitaplarındaki emir ve yasaklara uymayı emretmiştir.

Dinli olsun, dinsiz olsun, inansın inanmasın, herhangi bir kimse, bilerek veya bilmeyerek, Kur'an-ı kerimde bildirilen emir ve yasaklara uyduğu kadar, dünyada rahat ve huzur içinde yaşar. Bu hal, faydalı bir ilacı kullanan herkesin, dertten, sıkıntıdan kurtulması gibidir. Zamanımızda, dinsiz, imansız çok kimsenin ve Müslüman olmayan, hatta İslam düşmanı olan bazı milletlerin birçok işlerinde, başarılı olmaları, rahat, huzur içinde yaşamaları, inanmadıkları, bilmedikleri halde, Kur'an-ı kerimin emrine uygun olarak çalıştıkları içindir. Müslüman olduklarını söyleyen, âdet olarak ibadetleri yapan, çok kimsenin ise, sefalet, sıkıntılar içinde yaşamalarının sebebi de, Kur'an-ı kerimin gösterdiği emirlere ve güzel ahlaka uymadıkları içindir. Kur'an-ı kerime uyararak ahirette sonsuz saadete kavuşabilmek için ise, önce buna iman etmek, inanmak ve bilerek, niyet ederek uymak lazımdır.

Allahü teâlâ, iman edenleri ve imanın icaplarını yapanları zulmetlerden, sıkıntılardan kurtarır. Bunları huzura, saadete kavuşturur. Bunlar, her zaman ve her işlerinde, rahat ve huzur içinde olurlar. Kimya-i Se'adet kitabında, Ebu Sa'id-i Hudri hazretlerinden naklederek buyruluyor ki:

"Resulullah efendimiz, hayvana ot verir, deveyi bağlar, evini süpürür, koyunun sütünü sağlar, ayakkabısının söküğünü diker, çamaşırını yamardı. Hizmetçisi ile birlikte yemek yer ve hizmetçisine yardım ederdi. Pazardan öte beri alıp torba içinde eve getirirdi. Fakirle, zenginle, büyükle, küçükle karşılaşınca, önce selam verir ve bunlarla müsafaha etmek için, mübarek elini önce uzatırdı. Köleyi, efendiye, beyi, siyahı ve beyazı bir tutardı. Her kim olursa olsun, çağırılan yere giderdi. Önüne konulan şeyi, az olsa da, hafif, aşağı görmezdi. Akşamdan sabaha ve sabahdan akşama yemek bırakmazdı. Güzel huylu idi, iyilik etmesini severdi ve herkesle iyi geçinirdi. Güler yüzlü, tatlı sözlü idi. Söylerken gülmezdi. Aşağı gönüllü ve heybetli idi. Cömert olup, israf etmez, faydasız yere bir şey vermezdi. Herkese acırdı ve kimseden bir şey beklemezdi. Saadet, huzur isteyen, Onun gibi olmalıdır..."

Müslümanlık, dünya ve ahiret saadetini sağlayan tek yoldur. Allahü teâlânın takdirine inanan bir Müslüman, dünyada, daima huzur içindedir. Çünkü bu Müslüman, kendisine gelen hayır ve şerrin Allahü teâlânın takdiri ile ve Ondan gelen her şeyin de, kendisi için iyi olduğuna, kötü zannettiği şeyin sonunun, iyi olacağına inanmakta ve böylece felaketlere de, kolaylıkla göğüs germektedir. İşte böyle bir insan, huzurludur ve Allahü teâlânın da sevgili kuludur.

Allahü teâlâ, dinleri, Peygamberleri, kalbleri temizlemek için göndermiştir. Kalbi temiz olan bir kimse, herkese iyilik eder, milletine faydalı olur. Dünyada, rahat, huzur içinde yaşar ve ahirette de, sonsuz saadete kavuşur.

Netice olarak huzursuzluğun kaynağının ilki, dinini bilmemek ve öğrenmemektir. İkincisi ise, bildiklerini, öğrendiklerini tatbik etmemektir. Zira huzur, Allahü teâlânın emir ve yasaklarını öğrenip bunlara uymakla elde edilir. Herkese dert ve bela, günah yolundan, rahat ve huzur da, itaat yolundan gelmektedir...

Mihnete şükretmeyen, nimete şükredemez 21.12.2008

Bu dünya, imtihan yeridir. Burada hak ile batıl, haklı ile haksız karışıktır. Dünyada iman edenlere sıkıntılar, belalar verilmeyip yalnız inkâr edenlere verilseydi, dost, düşmandan ayrılır, belli olur ve imtihanın faydası kalmazdı. Ayrıca Ankebut suresinin 2. âyet-i kerimesinde mealen; **(İnsanların, iman ettik demekle bırakılmayarak, din yolunda karşılaşacakları sıkıntılara katlanmalarına göre, iman**

ettik sözlerinin doğru veya yalan olduğu anlaşılacağı) buyurulmaktadır ki, bu âyet-i kerimede, sıkıntılara dayanmanın çok mühim olduğu anlatılmaktadır.

Allahü teâlâ her şeye kadirdir. İman edenlere hem dünyada, hem de ahirette rahatlık verebilirdi. Fakat Allahü teâlânın adeti böyle değildir. Kudretini hikmeti ve adeti, işlerini, yaratmasını da, sebepler altında gizlemiştir. Ayrıca müminlerin dünyada elem çekmesi, ahiret nimetlerinin kıymetini bilmeleri içindir. Din büyükleri ve salih kullar için, sevgilinin istediği belalar, kıymetlidir. Dünyada müminler, mihnet, sıkıntı çekerse, dost düşmandan ayrılmış olur ve belalar, müminler için günahlara kefarettir.

Ahmed Yekdest Cüryani hazretleri; “Dünyanın esas mihnet, sıkıntı üzerine kurulmuştur. Sıkıntının ise sabretmekten başka reçetesi, katlanmaktan başka kurtuluş yolu yoktur. Şu üç sabır çok sevgilidir. Bunlar; taatte, Hakka kullukta, günah işlememekte, bela ve mihnet anında sabırdır” buyurmuştur.

Dünya, aşıklarına mihnet, lezzetlerine aldanmayanlara nimet, ibadet edenlere kazanç, ibret alanlara hikmet, onu tanıyanlara selamet yeridir. Ana rahmine nisbetle Cennet, ahirete nisbetle de, çöplük gibidir.

İnsanların, sıhhatli, sağlam, rahat, neşeli yaşamalarına ve ahirette de sonsuz saadete kavuşmalarına sebep olan faydalı şeylere nimet denir. Mihnet ise, insana sıkıntı veren şeyler demektir. Nimetlere şükretmekle ve sıkıntılara da sabretmekle emrolunduk. Hatta mihnet yani sıkıntı zamanlarında bile şükretmenin daha iyi olduğu kitaplarda yazılıdır. Hamd etmek ve şükretmek, Allahü teâlâyâ teşekkür için kullanılır. Bunlardan hamd etmek yani Elhamdülillah demek, şükretmekten daha üstündür. Çünkü hamd etmek, hem dert, bela, sıkıntı anında, hem de nimet zamanında söylenir. Allahü teâlânın verdiği elemeler, nimetleri gibi güzeldir. Hamd etmek, Allahü teâlâyı övmenin en üstün şeklidir. Sevinç halinde de, sıkıntı halinde de hamd edilmektedir. Şükür ise, sadece nimet zamanında söylenir. Nimet kalmayınca, şükür de kalmaz. Bu sebeple din büyükleri, nimet ve mihnet halinde hep; “Elhamdülillahi ala külli hâl” diyerek şükretmişlerdir. Çünkü her ikisini de veren, Allahü teâlâdır.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyuruyor ki:

“İnsanın yaratılması, kendini hakir bilmesi, aşağı görmesi içindir. Bu dünya, Müslümanların ahiretlerine, Cennetteki nimetlerine göre, bir zindan gibidir. Müslümanların, bu zindanda zevk ve safa aramaları, akla uygun olmaz. O halde, dünyada eziyet, sıkıntı çekmeye alışmak lazımdır. Burada mihnetlere katlanmaktan başka çare yoktur. İnsanların üzmelerine dayanmak lazımdır. Allahü teâlâ, sevgili Peygamberine emir olarak, Ahkaf suresinde; **(Peygamberlerden Ülül’azm olanların sabrettikleri gibi sen de sabret! Onlara azab verilmesi için dua etmekte acele eyleme!)** mealindeki âyet-i kerimeyi gönderdi.”

Netice olarak insan, ne kadar dert, bela ve mihnetlere düşer olursa, kemale gelmesi, olgunlaşması da o nisbette fazla olur. Ayrıca mihnetlere, sıkıntılara katlanmak, muhabbetin şartlarındandır. Seven, sevdiğinden gelen her şeye katlanır, itiraz etmez. Allahü teâlâyâ karşı bir hata işlediği zaman hemen istiğfar eder. Zira hatada ısrar etmek helak olmaya sebeptir. Çeşitli sıkıntılara ve geçim darlığına düşen bir kimse, istiğfara devam etmeli ve bu hali yani işlediği günahlarının karşılığının dünyada verilmesi halini de, nimet bilmelidir, şükretmelidir. Çünkü mihnetlere şükretmeyen, nimetlere şükredemez.

Sadece dil ile tövbe olmaz!

22.12.2008

Müminin, günah işlemekle imanı gitmez, kâfir olmaz. Günahı çok olan bir mümin, son nefesi boğazına gelmeden tövbe ederse, kurtulması çok umulur. Çünkü Allahü teâlâ, şartlarına uygun yapılan tövbe kabul edeceğini vaad etmiştir. Eğer bir mümin, tövbe etmek şerefine kavuşamamış ise, onun işi, Allahü teâlânın iradesine kalmıştır. Cenâb-ı Hak, dilerse günahlarının hepsini affederek Cennete sokar veya Cehennemde günahları kadar azab yapar. Fakat sonunda kurtularak, yine Cennete girer. Çünkü ahirette, merhamete kavuşamayanlar, yalnız imansız olarak ölenlerdir. Zerre kadar imanı olan, rahmete kavuşacaktır. Eğer önceleri rahmete kavuşamazsa bile, sonunda yine rahmete kavuşacaktır.

Kadın, erkek her Müslümana, herhangi bir günah işledikten sonra, işlenen bu günahın tövbe etmesi farzdır. Şartlarına uygun yapılan her günahın tövbesi kabul olur. İmam-ı Gazali hazretleri; “Şartlarına uygun yapılan tövbe, muhakkak kabul olur. Yapılan tövbenin kabul edileceğinden değil, tövbenin şartlarına uygun olup olmamasında şüpheli değildir” buyurmuştur.

Tövbe edilmeyen herhangi bir gûnahtan Allahü teâlâ intikam alabilir. Çünkü Allahü teâlânın gadabı, gûnahlar içinde saklıdır. Yüz bin sene ibadet eden makbul bir kulunu, bir gûnah için, sonsuz olarak reddedebilir ve hiçbir şeyden de çekinmez. Bunu Kur'an-ı kerim haber veriyor ve iki yüz bin sene itaat eden iblisin, kibredip, secde etmediği için, ebedi melun olduğunu, haber veriyor. Yeryüzünde halifesi olan, Adem aleyhisselamın oğlunu, bir adam öldürdüğü için, ebedi tard eyledi. Musa aleyhisselam zamanında, Bel'am bin Baura, İsm-i a'zamı biliyor ve her duası da kabul oluyordu. Fakat Allahü teâlânın haram ettiği bir şeye, az bir meylettiği için, imansız gitti ve; **(Onun gibiler köpek gibidir)** diye dillerde kaldı.

Karun, Musa aleyhisselamın akrabası idi. Musa aleyhisselam buna hayır dua edip, kimya ilmini öğretti. Çok zengin olmuş ve yalnızca hazinelerinin anahtarlarını kırk katır taşırdı. Birkaç kuruş zekat vermediği için, bütün malı ile birlikte, yer altına sokuldu.

Sa'lebe, sahabe arasında çok zahid geçinir, çok ibadet eder ve camiden çıkmazdı. Bir kere sözünde durmadığı için, sahabilik şerefine kavuşamadı, imansız gitti. Allahü teâlâ, bunlar gibi daha nice kimselerden, bir gûnah sebebi ile, böyle intikam almıştır. Bu sebeple, her müminin gûnah işlemekten çok korkması, ufak bir gûnah işledikten sonra hemen tövbe, istiğfar etmesi, yalvarması lazımdır.

İşlenen gûnahlarda, kul hakkı da varsa, bunlara tövbe etmek için, hak sahipleri ile helalleşmek, onları hoşnut ve razı etmek de lazımdır. Hadis-i şerifte; **(Gizli yapılan gûnahın tövbesini gizli yapınız! Aşikâre yapılan gûnahın tövbesini aşikâre yapınız! Gûnahınızı bilenlere, tövbenizi duyurunuz!)** buyurulmuştur.

Bu sebeple, İslam dinine inanmayan ve Müslümanlara, insanlara sıkıntı veren, zulmedenler, öldükten sonra, bunlar için; "Belki tövbe etmiştir, inkârdan vazgeçmiştir" demek boş söz olur. Böyle kimselerin tövbe edebilmesi için, zulüm, eziyet yapan uzuvlarının iyilik yapması, dili ile dua etmesi ve mazlumlara hoşnut edecek vasiyette bulunmaları lazımdır. Böyle tövbe etmeyenlerin ölümlerine hüsn-i zan edilmez.

Hasan-ı Basri hazretleri tövbenin şartlarına uygun olarak hem dil, hem de hâl ile yani gûnahları, haramı terk etmekle ve hak sahipleriyle helalleşmekle yapılması lazım olduğunu belirtmiştir. Şartlarına uygun olmayan tövbenin tam tövbe olmadığını belirtmek için; "Bizim tövbemiz de tövbeye muhtaçtır" buyurmuştur.

Netice olarak, gûnahlardan tövbe etmek herkese farzdır. Ancak tövbe, sadece dil ile yapılmaz. Tövbe etmek için, kalb pişman olmalı, dil yalvarmalı ve gûnah işleyen organ da o gûnahtan vazgeçmelidir. Muhammed Rebhami hazretlerinin buyurduğu gibi:

"Tövbe kalb, dil ve gûnah işleyen aza ile birlikte olmalıdır. Kalb pişman olmalı, dil, dua etmeli, yalvarmalı ve aza da gûnahtan çekilmelidir."

Ahirette hesaba çekilmeden önce 28.12.2008

İnsanlar, yeni bir yıla girince genelde sevinir, neşelenirler. Yüzü ahirete dönük olanlar ise, ömürden bir sene daha gittiği ve kabre biraz daha yaklaşıldığı için, kendilerini hesaba çekerler. Çünkü Allahü teâlâ, Enbiya suresinin 47. âyet-i kerimesinde mealen; **(Kıyamet günü terazi kuracağım. O gün, kimseye zulüm edilmeyecektir. Herkesin, dünyada yapmış olduğu zerre kadar iyilik ve kötülüklerini meydana çıkarıp, teraziye koyacağım. Herkesin hesabını yapmaya yetişirim)** buyurmaktadır.

Allahü teâlâ, kullarına çok merhametli olduğu için bunu haber verdi ki, herkes dünyada iken kendi hesabını görsün. Peygamber efendimiz de buyuruyor ki:

(Akıllı kimse, ölmeye önce hesabını gören, ölmeye sonra kendisine yarayacak şeyleri yapan kimsedir.)

Zünnun-i Mısri hazretlerine;

-Kul hangi sebeple Cennete girer? diye soruldukta, cevabında;

-Beş şey ile: Eğrilik bulunmayan bir doğruluk, gevşeklik bulunmayan bir gayret, gizli aşıkâr Allahü teâlâyı anmak, zikretmek, yol hazırlığı yapıp, ölüme hazırlanarak, ölümü beklemek ve hesaba çekilmeden önce kendini hesaba çekmekle buyurmuştur.

Ömer bin Abdülaziz hazretleri buyuruyor ki:

“Ecel gelmeden, ameller sona ermeden, Allahü teâlâ insanları ve cinleri hesaba çekmek için huzuruna getirmeden önce, tövbeyi fırsat bilmeli, af ve mağfirete kavuşmaya çalışmalıdır. Kıyamette, hesap gününde, mazeret kabul edilmez. O zaman bütün gizli şeyler ortaya çıkarılır. Herkes kendi başının çaresini arar. İnsanlar, amelleriyle gelirler. Herkesin amellerine göre durumu ayrı ayrıdır. O gün, dünyada Allahü teâlâ ve Resulünün emirlerine uyup, yasaklarından uzak kalmış olanlara ne mutlu! Dünyada Allahü teâlâyı isyan ederek ahirete göçenlere ise çok yazık!”

Amir bin Abdullah hazretleri, namaz kılarken sanki tamamen dünyadan çıkar ahirete giderdi. Namaza durduktan sonra konuşulan hiçbir şeyi işitmez, yanında olup biten hiçbir şeyin farkına varmazdı. Bir gün kendisine;

-Namaz kılarken hatırlınıza herhangi bir şey gelir mi? diye soranlara;

-Evet, Allahü teâlânın huzurunda hesaba çekileceğim gün ile, Cennetlik veya Cehennemlik mi olacağım korkusu gelir, cevabını vermiştir.

Behaeddin Buhari hazretleri; “Bizim yolumuzda olan kimse, düşünüp araştırır. Kendini hesaba çekip bakar. Geçmiş zamanı gaflet ile mi, huzur ile mi geçti? Eğer huzur ile geçmişse, o kimsenin vakti değerlendirilmiştir. Allahü teâlâyı hamd etsin. Eğer geçen zaman gaflet ile geçmişse, o kimse vaktini zayi etmiştir. Yapacağı iş, geleceği için tedbirli olup, tövbe etmektir” buyurmuştur.

Bayezid-i Bistami hazretleri buyuruyor ki:

“Nefsini hesaba çek. İlme yapış ve edebi muhafaza et. Hak ve hukuka riayet et. İbadetten ayrılma. Güzel ahlaklı, merhamet sahibi ve yumuşak ol. Allahü teâlâyı unutturacak her şeyden uzak dur ve onlara kapılma.”

İmam-ı Gazali hazretleri nefesine hitaben buyuruyor ki:

“Ey nefsim, sonra tövbe ederim ve iyi şeyler yaparım diyorsan, ölüm daha önce gelebilir, pişman olup kalırsın. Yarın tövbe etmeyi, bugün etmekten kolay sanıyorsan, aldanıyorsun. Çünkü tövbe, geciktikçe zorlaşır ve ölüm yaklaşıncı, hayvana yokuş önünde yem vermeye benzer ki, faydası olmaz. Senin bu halin, şu talebeye benzer ki, dersine çalışmayıp, imtihan günü hepsini öğrenirim sanır ve ilim öğrenmek için, uzun zaman lazım olduğunu bilemez. Bunun gibi, pis nefsi temizlemek için de, uzun zaman mücahede etmek lazımdır. Ömür, boşuna geçince, bir anda, bunu nasıl yapabilirsin? İhtiyaarlardan önce gençliğin, hasta olmadan önce sıhhatin ve sıkıntı çekmeden önce rahatlığın ve ölmeden önce hayatın kıymetini niçin bilmiyorsun?..”

Netice olarak herkes, kendini hesaba çekerek, dünyada iken yaptıklarının hesabını görmelidir. Aksi halde ahirette bu hesabın altından kalkmak çok zor olur. Peygamber efendimizin buyurduğu gibi:

(Ahirette hesaba çekilmeden önce, dünyada iken hesabınızı görünüz ve tartılmadan önce, kendinizi tartınız!)

Hicretin yıl dönümü

29.12.2008

Peygamber efendimiz, Allahü teâlânın emirlerini tebliğe başlayınca, Mekkeli müşrikler, Resulullah efendimize ve Eshab-ı kirama karşı olan düşmanlıklarını artırarak Müslümanları muhasara ettiler. Muhasara üç sene sürünce, Eshab-ı kiramin bazıları, Medine-i münevvereye, kimisi de Habeşistan'a hicret ettiler. Mekke-i mükerremede, Peygamber efendimiz, hazret-i Ebu Bekir ve hazret-i Ali'den başka kimse kalmamıştı. Hazret-i Ebu Bekir de hicret etmek için birkaç kere izin istemiş fakat Resulullah efendimiz; **(Sen benimle beraber hicret edersin)** buyurarak izin vermemişlerdi. Mevahib-i ledünniyyede buyruluyor ki:

“Resulullah efendimiz, Eshabına Mekke'den Medine'ye gitmelerini emir buyurdu. Kendisi Mekke'de kalıp Allahü teâlâdan izin gelmesini bekledi. Bir gün Cebrail aleyhisselam gelip, Kureyş kâfirleri seni öldürecek. Bu gece yatağında yatma, dedi. Ertesi gün hicret etmesine izni verilen âyet-i kerimeyi getirdi.”

Bu sırada Mekkeli müşrikler, Kureyş'in reisi olan Ebu Cehil'in teklifi üzerine Resulullah efendimizi öldürmeye karar verdiler. Katilin belli olmaması için her kabileden on iki kişi toplayarak Resulullah efendimizin evinin etrafını kuşattılar. O anda Allahü teâlâ, Peygamber efendimize hicret etmesi için emir verdi. Emri alan Resulullah efendimiz, hazret-i Ali'yi kendi yatağına yatırıp, Yasin suresinin 8. âyet-i kerimesini okuyarak, müşriklerin arasından geçip gitti. Mekkeli müşrikler, Resulullah efendimizin çıkıp gittiğini göremediler.

Peygamber efendimiz, öğleye kadar, anlaşılamayan bir yerde kalıp, öğle vakti, hazret-i Ebu Bekir'in evine geldiler. Hazret-i Ebu Bekir'in oğlu Abdullah'a tembih edip, her gün müşriklerin arasında dolaşıp topladığı haberleri ve yiyecek içecek alarak, her gece mağaraya getirmesini emir buyurdular. O gece, hazret-i Ebu Bekir ile birlikte evden çıkarak, Sevr dağındaki mağaraya gittiler. Mağara içinde, Resulullah efendimiz mübarek başını hazret-i Ebu Bekir'in dizine koyup uyudu.

Mağaradaki deliklerden zehirli hayvan çıkıp da, Resulullah efendimizi incitmemesi için, hazret-i Ebu Bekir arkasındaki gömleği çıkarıp, parçalayarak, her parçası ile bir deliği tıkadı. Parça yetişmediği için, bir delik açık kaldı. Bu delikten bir yılan başını çıkarıp göründü. Hazret-i Ebu Bekir, yılanın dışarı çıkarak Resulullah efendimizi incitmesini önlemek için, ayağını deliğe koydu. Yılan, ayağını ısırdı ise de çekmedi. Fakat, acısından gözlerinden yaş aktı ve Resulullah efendimizin mübarek yüzüne damlayınca uyandı. Olanları anlayınca ısırılan yere mübarek tükürüğünü sürdü ve acısı hemen geçti.

Mağarada üç gece kaldıktan sonra, Rebi'ul evvel ayının ilk pazartesi günü çıkıp, denize yakın yoldan deve ile Medine'ye doğru yolcu oldular. Kudeyd denilen yerde bir çadıra rastladılar. Çadırdaki Atike adındaki kadından yiyecek bir şeyler satın almak istediler. Kadın;

-Zayıf, sütsüz bir koyundan başka yiyecek yok, dedi. Peygamber efendimiz;

-İzin verirken onu sağalım buyurdu. Mübarek eli ile koyunun sırtını okşayıp Besmele ile sağdı. O kadar çok süt çıktı ki, bulunanların hepsi bol bol içti ve kapları da doldurdu. Sonra kadının kocası gelip olanları işitince, hanımı ile birlikte Müslüman oldu.

Netice olarak Peygamber efendimiz, 53 yaşında iken Medine-i münevvereye hicret eyledi. Safer ayının 27. perşembe günü sabah erkenden evinden çıkarak, öğleden sonra hazret-i Ebu Bekir'in evine geldi. O gece, beraberce, Mekke'nin 5.5 km güneydoğu tarafında bulunan Sevr dağındaki mağaraya geldiler. Mağarada üç gece kalıp, pazartesi gecesi yola çıktılar. Bir hafta yolculuktan sonra, Rebi'ul-evvel ayının 8. günü, Kuba köyüne geldiler. Rebi'ul-evvel ayının 12. günü Medine'ye hareket ettiler. Peygamber efendimizin, miladın 622 senesinde, Allahü teâlânın emri ile, Mekke'den Medine'ye yaptığı bu yolculuğa Hicret ve bu seneki Muharrem ayının birinci gününe de, Hicri sene başı denir.

Yeni 1430 Hicri senenin hayırlara vesile olması dileği ile...